

UTVAL FOR SAMFUNNSUTVIKLING

INNKALLING

Møtedato:	04.12.2019
Møtestad:	Rådhuset Straume - Møterom 107
Møtetid:	Kl 14:00

Medlemer som ikkje kan møta må snarast melda frå til Øygarden kommune, via [politikarportalen](#) eller tlf. 55097059 /e-post: solvi.spilde@fjell.kommune.no
Er nokon ugilde i ei sak, må det meldast frå om dette.

Varamedlemer møter berre etter særskild innkalling.

27.11.2019

Andreas Tjong Kallekleiv
Utvalsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent og krev difor ingen signatur.

SAKLISTE:

Sak nr.	Sakstittel
002/19	Godkjenning av innkalling, saksliste og møteprotokoll
003/19	Referatsaker og orienteringar
004/19	Budsjett 2020 - Gebyr og brukarbetaling
005/19	Budsjett 2020 - Økonomiplan 2020-2023
006/19	Ymse

Arkiv:

Arkivsaknr: 19/287 - 1

Sakshandsamar: Beate Hetlevik

Saksframlegg

SAKSGANG

Utval	Møtedato	Saknr
Utval for samfunnsutvikling	04.12.2019	002/19

Godkjenning av innkalling, saksliste og møteprotokoll

Dokument vedlagt saka:

Tittel
Protokoll - Utval for samfunnsutvikling - 06.11.2019 - Orienteringsmøte

Innstilling til vedtak:

Møteprotokollen frå sist møte vert godkjent slik han ligg føre. Det er ingen merknadar til innkalling og saksliste.

Saksopplysningar

Denne saka omhandlar godkjenning av innkalling, saksliste og møteprotokoll frå førre møte.

UTVAL FOR SAMFUNNSUTVIKLING

MØTEPROTOKOLL

Møtedato:	06.11.2019
Møtestad:	Rådhuset Straume - Møterom 107
Møtetid:	kl 14:00 - 15:45

Dette vert eit orienteringsmøte

Desse medlemmane møtte:	Parti/Organisasjon
Geir Knarvik Fjeldstad	Arbeiderpartiet
Marita Harkestad Oen	Arbeiderpartiet
Einar Hadler Jakobsen	Folkeaksjonen Nei til mer Bompenger
Svein Berger Bjørge	Fremskrittspartiet
Andreas Tjong Kallekleiv	Høgre
Anne-Sissel Fjæreide	Høgre
Synne Nordøy	Høgre
Nils Bjarte Sæle	Raudt
Nils Bjarne Tofterå	Sotralista
Anita Andrine Skjold Hellesø	Senterpartiet

Medlemmer med forfall:	Parti/ Organisasjon	Varamedlemmer som møtte:	Parti/ Organisasjon
Atle Dåvøy	Kristelig folkeparti		

Møteleiar:	Andreas Tjong Kallekleiv
Møtesekretær:	Sølvi Fotland Spilde
Frå adm. møte:	

Dokumentet er elektronisk godkjent og krev difor ingen signatur.

SAKLISTE:

Sak nr.	Sakstittel
001/19	Ymse

Behandling i Utval for samfunnsutvikling 06.11.2019:

Møtet vart lagt opp som eit informasjonsmøte med følgjande innhald:

- Presentasjonsrunde
- Informasjon frå leiar med mellom anna spørsmål til medlemmene om moglege alternative møtedagar og møtetidspunkt for utvalet. Endeleg avklaring vil komme seinare.
- Råmund Skjold, kommunalsjef kultur og samfunn, orienterte om
 - organisering av kommunalsjefområdet kultur og samfunn
 - Oppgåver og ansvarsområde for utval for samfunnsutvikling
 - Kommuneplanen sin samfunnsdel og planstrategi
 - Areal og transport
- Hanna Gjesdal, leiar for plan, geodata og oppmåling, orienterte om:
 - Plan- og bygningslova; intensjonen og inndeling
 - Planstrategi- og planprogram

Det vart elles under ymseposten kort drøfta spørsmål frå utvalsmedlemmene om t.d. Sotrasambandet, planarbeid og vegansvar.

Arkiv:

Arkivsaknr: 19/287 - 2

Sakshandsamar: Beate Hetlevik

Saksframlegg

SAKSGANG

Utval	Møtedato	Saknr
Utval for samfunnsutvikling	04.12.2019	003/19

Referatsaker og orienteringar

Innstilling til vedtak:

Referatsaker og orienteringar vert tekne til orientering slik dei ligg føre.

Saksopplysningar

I denne saka vert referatsaker og orienteringar presentert.

Arkiv:

Arkivsaknr: 19/266 - 1

Sakshandsamar: Anne Erdal

Saksframlegg

SAKSGANG

Utval	Møtedato	Saknr
Formannskapet	02.12.2019	011/19
Kommunestyret		
Utval for tenester og levekår		
Utval for plan		
Utval for samfunnsutvikling	04.12.2019	004/19
Administrasjonsutvalet		

Budsjett 2020 Gebyr og brukarbetaling

Samandrag:

Det må vedtakast nye gebyr- og betalingssatsar for Øygarden kommune gjeldande frå 1.1.2020. Det har vore nedsett ei prosjektgruppe som har utarbeidd eit framlegg til nytt gebyrreglement. I arbeidet har det òg vore ei politisk referansegruppe på seks medlemer, to medlemer frå kvar av kommunane Fjell, Sund og Øygarden. Det er laga eit gebyrregulativ der alle satsane er samla i eit dokument.

Dokument vedlagt saka:

Tittel
Gebyr og brukarbetalingar_Øygarden_2020
Notat til rådmann
Vedlegg 1 - Gebyrregulativ for 2020
Vedlegg 2 - Økonomiplan 2020- 2024 for vatn avløp slam og renovasjon
Vedlegg 3 - Langtidsplan investeringar 2020 - 2024

Innstilling til vedtak:

Øygarden kommunestyre vedtek framlegg til gebyr og brukarbetalingar for 2020 slik det går fram av saksutgreiinga og gebyrheftet som er vedlagt saka.

Saksopplysningar:

Kommunane Fjell, Sund og Øygarden har hatt ulike system for fastsetjing av gebyr- og brukarbetaling, og ulik storleik på dei ulike gebyra/ betalingssatsane. Når dei tre kommunane går saman til ein, krev det ei samordning slik at alle innbyggjarane i den nye kommunen får eit felles gebyrreglement med felles satsar.

Det har vore nedsett ei prosjektgruppe som har utarbeidd eit framlegg til nytt gebyrreglement for Øygarden kommune frå 2020. I arbeidet har det óg vore ei politisk referansegruppe på seks medlemer, to medlemer frå kvar av kommunane Fjell, Sund og Øygarden.

For sjølvkostområda er det utarbeidd eigne forskrifter som har vore lagt ut for høyring (sjå eige sak). Desse forskriftene er lagt til grunn for framlegg til gebyrsatsar for 2020.

SFO

I møte i utval for tenester og levekår 06.11.2019 vart det lagt fram ei eiga sak om satsar for SFO. Denne saka vart utsett grunngjeve med at nye vedtekter for SFO måtte handsamast først. Her er det satt ned ei politisk arbeidsgruppe på fire medlemmer som skal førebu saka. Saka vart og utsett i formannskapet 05.11.2019. For at vi skal kunne ta betaling for tenestene frå 01.01.2020 er det naudsynt å ha vedtekne betalingssatsar. Rådmannen vel difor å gjera framlegg om at satsane i Fjell, Sund og gamle Øygarden i 2019 vert vidareført i den nye kommunen fram til nye harmoniserte satsar er vedtatt.

Barnehage

Sak om vedtekter for kommunale barnehagar i Øygarden kommune vart også utsett i møte i utval for tenester og levekår 06.11.2019. På same måte som for SFO-vedtektene vart det sett ned ei politisk arbeidsgruppe på fire medlemmer som skal førebu saka. Det er likevel naudsynt å vedta maksimalsatsen for barnehage då denne óg gjeld private barnehagar.

Pleie og omsorg

Satsane i dei tre kommunane er ulike. Framlegget til nye satsar teke utgangspunkt i Fjell kommune sine satsar i 2019.

Framlegg til gebyr og brukarbetaling for budsjettåret 2020 er lagt ved saka i eit eige gebyrhefte.

Økonomiske konsekvensar:

Gebyr- og brukarbetaling er ein del av budsjettet for 2020, og endringar i satsane vil ha konsekvensar for budsjettet.

Vurdering:

Kommunedirektøren rår til at Øygarden kommunestyre vedtek framlegg til gebyr og brukarbetalingar for 2020 slik det går fram av saksutgreiinga og gebyrheftet som er vedlagt saka.

Øygarden kommune

Gebyr og brukarbetalingar gjeldande frå 01.01.20

Vedteke av kommunestyret xx.xx.19

1	GEBYRREGULATIV FOR VATN OG AVLØP I ØYGARDEN KOMMUNE	3
2	GEBYRREGULATIV FOR TØMMING OG KONTROLL AV PRIVATE SLAMAVSKILJARAR I ØYGARDEN KOMMUNE	4
3	GEBYRREGULATIV FOR INNSAMLING AV AVFALL FRÅ HUSHALD OG FRITIDSBUSTADER I ØYGARDEN KOMMUNE	5
4	FEIE OG TILSYNSAVGIFT	7
5	GEBYR FOR REGULERINGSPLAN, BYGGJE- OG DELESAKSHANDSAMING, OPPMÅLING OG EIGARSEKSJONERING	7
5.1	REGULERING	7
5.2	BYGGJESAK	8
5.3	OPPMÅLING	10
5.4	EIGARSEKSJONERING	11
6	MILJØ OG LANDBRUK	12
7	UNDERSVISING	12
7.1	BARNEHAGAR	12
7.2	SKULEFRITIDSORDNING (SFO)	13
8	PLEIE OG OMSORG	13
8.1	EIGENBETALING FOR HEIMEHJELP	13
8.2	EIGENBETALING INSTITUSJONSOPPHALD	13
8.3	FYSIOTERAPI	13
8.4	LEGE	13
8.5	ANDRE TENESTER	14
9	KULTUR	14
9.1	MUSIKKSKULE:	14
9.2	BIBLIOTEK:	14
10	SALS- OG SKJENKELØYVE	14
10.1	GEBYR FOR ETABLERINGSPRØVA – SERVERING	14
10.2	GEBYR FOR OMSETNING AV ALKOHOLHOLDIG DRIKK	14
11	ANDRE GEBYR	15
11.1	OFFENTLEG BADING	15
11.2	GRAVPASS	15

1 GEBYRREGULATIV FOR VATN OG AVLØP I ØYGARDEN KOMMUNE

Dette gebyrregulativet er vedteke av kommunestyret i Øygarden kommune den 19.12.19 med heimel i lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg og forskrift 1. juni 2004, nr 931 om avgrensing av forureining (forureiningsforskrifta) § 16-1 andre ledd, jf. forskrift om vass- og avløpsgebyr i Øygarden kommune, vedteken av kommunestyret den 19.12.19.

Regulativet gjeld frå den 01.01.2020.

Alle gebyrsatsar er inkl. mva.

Arealberekning

Bruksareal (BRA) blir berekna med grunnlag i NS 3940, med dei presiseringane som går fram av forskrift for vass- og avløpsgebyr i Øygarden kommune.

Tilknytingsgebyr

Tilknytingsgebyret blir fastsett slik:

Næringsbygg/bustad	Vatn	Avløp
Bustad/næringsbygg $\leq 75 \text{ m}^2$	3 750,-	3 750,-
Pr. m^2 bruksareal (BRA) $> 75 \text{ m}^2$	50,-	50,-

Årsgebyr

Abonnementsgebyr

Satsane for abonnementsgebyr er like for næringsbygg, bustader, hytter og naust samt andre bygg. Abonnementsgebyret er todelt og består av ein fast del og ein arealbasert del:

	Vatn	Avløp
Fast abonnementsgebyr pr. buening/brukseining	600,-	2 500,-
Variabelt abonnementsgebyr pr. m^2 (BRA) ¹⁾	8,-	5,-

¹⁾ Dersom samla BRA på bygg på eigedommen er over 35 000 m^2 gis det 50 % reduksjon i einingsprisen for vatn og avløp på det overskytande areal.

Forbruksgebyr

Forbruksgebyret vert fastsett ved målt forbruk eller stipulert forbruk:

Ved målt forbruk = målt forbruk x einingspris

- Alle bygg til næringsformål eller offentlege formål skal ha vassmålar.
- Alle bustader, naust og fritidsbustader som har fått godkjent rammeløyve etter 01.01.2020, skal ha vassmålar.

	Vatn	Avløp
Einingspris kr/ m^3	17,86	24,39

Ved stipulert forbruk:

- vert forbruket berekna til 1,2 m^3 per m^2 bruksareal (BRA).
- vert det sett ei øvre grense på 180 kvadratmeter (BRA) pr buening/brukseining.

	Vatn	Avløp
0-180 m^2 (BRA) pr. buening/brukseining	17,86	24,39

Døme:

Ein bustad på 120 m² vil etter stipulert forbruk måtte betale følgjande satsar:

	Vatn	Avløp
Fast abonnementsgebyr:	600,-	2 500,-
Variabelt abonnementsgebyr: 120 m ² x 8/5 kr/m ²	960,-	600,-
Stipulert forbruk:		
(120 m ² x 1,2) x 17,86/24,39 kr	2 571,84	3 512,16
Totalt	4 131,84	6 612,16

For slamavskiljarar som er knytte til det offentlege avløpsnettet, er tømmekostnaden inkludert i det årlege avløpsgebyret som går fram av dette gebyrregulativet.

Frammøtegebyr for avlesing av vassmål

Dersom abonnentar unnlèt å lese av målararen i tråd med lokal forskrift, slik at kommunen må stå for avlesinga, må abonnenten betale eit gebyr på kr 250,- pr. gong pr. eigedom.

Gebyr for kontroll av vassmål

Dersom abonnenten eller kommunen meiner det er nødvendig å kontrollere vassmålaren, må abonnenten betale eit kontrollgebyr på kr 250,- pr. gong pr. eigedom.

Gebyr for plombering, stenging, nyopning av vassforsyninga og mellombels tilknytning

Gebyret skal betalast dersom ein eigedom blir kopla frå offentleg vassleidning over lengre tid.

Gebyret skal dekkje kostnadene kommunen/ØyVAR har ved stenging og nyopning av vassforsyning.

Gebyr ved stenging:	kr 1 150,-
Gebyr ved opning:	kr 1 150,-
Gebyr for mellombels tilknytning	kr 1 150,-

Gebyrreduksjon i medhald av reglane om prisavslag i forbrukarkjøpslova

Vilkåra for gebyrreduksjon går fram av forskrift for vass- og avløpsgebyr i Øygarden kommune.

Årsgebyret skal reduserast med 0,3 % per påbegynte døgn utover det første døgnet.

2 GEBYRREGULATIV FOR TØMMING OG KONTROLL AV PRIVATE SLAMAVSKILJARAR I ØYGARDEN KOMMUNE

Dette gebyrregulativet er vedteke av kommunestyret i Øygarden kommune den 19.12.19 med heimel i lov av 1. juli 2012: Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg og forskrift av 1. juli 2004. nr 931 om avgrensing av forureining (forureiningsforskrifta) § 16-1 anna ledd; jfr. forskrift om tømming av private avløpsanlegg i Øygarden kommune, vedteke av kommunestyret den 19.12.19 og forskrift om gebyr for kontroll og tilsyn av avløpsleidningar og avløpsanlegg i Øygarden kommune, vedteke av kommunestyret den 19.12.19.

Regulativet gjeld frå den 01.01.2020

Alle gebyrsatsar er oppgitt inkl. mva.

ÅRSGEBYR TØMING

For bueining med slamavskiljar	kr. 1.480,-	pr. bueining pr. år ¹
For fritidsbustader	kr. 800,-	pr. bueining pr. år ²
1) Bueining med eigen slamavskiljar blir tømt anna kvart år.		
2) Fritidsbustad og liknande blir tømt kvart 4. år		

For industribygg, forretningar, skular,
forsamlingshus, institusjonar og liknande

kr. 740,- pr. m³ /tøming

ÅRSGEBYR KONTROLL:

Pr eigedom knytt til privat avløpsanlegg

kr. 50,- pr. år

3 GEBYRREGULATIV FOR INNSAMLING AV AVFALL FRÅ HUSHALD OG FRITIDSBUSTADER I ØYGARDEN KOMMUNE

Dette gebyrregulativet er vedteke av kommunestyret i Øygarden kommune den 19.12.19 med heimel i Lov om vern mot forureiningar og om avfall av 13. mars 1981, jf. Forskrift for innsamling av avfall frå hushald og fritidsbustader i Fjell kommune, vedteke av Fjell kommunestyre den 16.06.05, Renovasjonsforskrift for Øygarden kommune, vedteke av Øygarden kommunestyre den 14.12.16 og Forskrift for håndtering av husholdningsavfall mv. - BIR, Askøy, Bergen, Fusa, Kvam, Os, Osterøy, Samnanger, Sund og Vaksdal kommuner, Hordaland, vedteke av Sund kommunestyre 06.09.06.

Regulativet gjeld frå den 01.01.20. Renovasjonsforskriftene for Fjell, Sund og dagens Øygarden kommune blir vidareført i nye Øygarden kommune.

Alle gebyrsatsar er oppgjeve inkl. mva.

Samla renovasjonsgebyr – 2020

For 2020 vert samla renovasjonsgebyr for abonnentar i dagens Fjell- og Øygarden kommune som følgjer:

	Grunn-gebyr	Restavfall		Papir	Matavfall	Totalt
		≤140 liter	>140 og ≤240 liter	≤140 / 240 l	≤140 liter	
Vanleg hushald med heimekompost	x	x		x		1 967,-
Vanleg hushald med sentralkompost	x	x		x	x	2 823,-
Småhushald med heimekompost	x	x		x		1 551,-
Småhushald med sentralkompost	x	x		x	x	2 406,-
Storhushald med heimekompost	x		x	x		2 629,-
Storhushald med sentralkompost	x		x	x	x	3 483,-
Hytterrenovasjon	x					1 794,-

Vanleg tømefrekvens:

Restavfall, kvar 2. veke

Papir, kvar 4. veke

Plast, kvar 4. veke

Matavfall, kvar 2. veke

Småhushald, henting restavfall kvar 4. veke

For 2020 vert samla renovasjonsgebyr for abonnentar i dagens Sund kommune som følgjer:

Gebyr	Pris	Antal tømningar
Grunnpris hushald	2165 kr	Inkludert 3 gonger pr. kvartal*)
Ekstratømmingar hushald	33,60 kr	Pr tømming utover ordinær tømming
Hytterenovasjon	1794 kr	

Inkludert i grunnprisen:

Tre hentingar av restavfall i kvartalet **).

Ein henting av papir/papp/drikkekartong og plastemballasje kvar fjerde veke ***).

*) Du kan ikkje overføre ubenyttta tømningar til neste kvartal eller halvår.

**) Ver oppmerksam på at dei inkluderte tømningane gjeld per behaldar og ikkje per buening.

***) Gjeld kundar med eige papierspann.

Felles for heile Øygarden kommune:

Sekk for restavfall: kr 40,-

Sekkeprisen er inkludert kostnader for henting og handsaming av avfallet.

Ekstrasekker får ein kjøpt hos ØyVAR i Lonavegen 20 og i Midstegen 50.

Gebyr for levering på gjenbruksstasjon:

For 2020 gjeld følgjande satsar for levering av avfall frå hushalda til gjenbruksstasjonen på Straume og Midstegen:

<i>Levering av avfall til gjenvinningsstasjon</i>	<i>Pris pr. lass inkl. mva.</i>
<i>mindre enn 1 m³</i>	<i>50,-</i>
<i>1 m³ - 2 m³</i>	<i>100,-</i>
<i>2 m³ - 3 m³</i>	<i>150,-</i>
<i>3 m³ - 4 m³</i>	<i>200,-</i>
<i>4 m³ - 6 m³</i>	<i>300,-</i>
<i>6 m³ - 8 m³</i>	<i>400,-</i>
<i>8 m³ - 10 m³</i>	<i>500,-</i>
<i>Kvar m³ over 10 m³</i>	<i>100,-</i>

Informasjonsguide og reglar for levering av avfall på gjenbruksstasjonen er tilgjengeleg på heimesida til ØyVAR.

4 FEIE OG TILSYNSAVGIFT

Alle gebyr er inklusiv mva.

Feiing - gebyrsatsar	Gebyr 2020
Vanleg hus og fritidseigedomar	800
Industripipe	1 163
Feiing etter oppdrag	1 563

5 GEBYR FOR REGULERINGSPLAN, BYGGJE- OG DELESAKSHANDSAMING, OPPMÅLING OG EIGARSEKSJONERING

Det nye gebyrregulativet er oppbygd slik at det for byggjesak og oppmåling er einingsgebyr og registreringsgebyr i tillegg til sakshandsamingsgebyr. Gebyr vert berekna etter dei satsane som gjeld på det tidspunktet gebyret vert fakturert.

5.1 REGULERING

5.1.1 Gebyrplikt og unntaksføresegner

Det skal betalast gebyr for alle private planforslag for arbeid fram til fyrste gongs handsaming.

Det vert ikkje berekna gebyr når hovudføremålet med reguleringsplanen er å avsetje areal som i hovudsak er utan busetnad, til offentlig samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

Det vert ikkje berekna gebyr når hovudføremålet med reguleringsplanen er å avsetje areal til bygging eller anlegg regulert til grav- og urnelund, offentlig grønstruktur, vern av kulturmiljø eller kulturminne, særlege landskapsomsyn, naturvern eller friluftsområde.

5.1.2 Timepris

For dei tenester som ikkje er omfatta av dei spesifikke regulativføresegnene gjeld eit gebyr berekna etter medgått tid. Satsen skal dekkje støttefunksjonar og administrasjon av tenesta.

Timepris	Gebyr 2020
Timesats for kontorarbeid inklusiv administrativ støtte	670
Timesats for markarbeid inklusiv transport, utstyr og materiell	804

5.1.3 Tilleggsgebyr

Det skal betales tilleggsgebyr dersom planen ikkje leverast i fullverdig digital form (SOSI-plan og etter Nasjonal produktspesifikasjon). Tilleggsgebyret skal svare til kommunen sine utgifter til digitalisering eller oppretting av allereie digitalisert plan. Gebyret inkluderer levering av digitalt kartverk frå kommunen.

5.1.4 Oppstartsmøte

Både kommunen og tiltakshavar kan krevje oppstartsmøte. Det skal betalast gebyr for oppstartsmøte og underveismøte.

Oppstartsmøte, jf. pbl. § 12-8	Betalast etter	Gebyr 2020
Oppstartsmøte	Pr møte	6 793
Underveismøte	Pr møte	4 851

5.1.5 Planprogram og konsekvensutgreiing

For planar som krev planprogram og konsekvensutgreiing skal det betalast eit tilleggsgеbyr pr søknad. Gebyret gjeld ikkje for statlege reguleringsmyndigheiter som Statens vegvesen, Jernbaneverket ol.

Arealplanar, planprogram og konsekvensutgreiing, jf. pbl. § 4-1, § 4-2 andre ledd og kapittel 14	Gebyr 2020	
	Full	Redusert
Reguleringsplan, detaljregulering inkl. vesentlege endringar, pbl §§ 12-3, 12-10 og 12-11, areal ≤ 10.000 m ²	306 053	214 238
Planar mellom 10.000 m ² og 50.000 m ² , glideskala med auke pr 1.000 m ² på:	1 221	
Planar over 50.000 m ² , glideskala med auke pr 1.000 m ² på:	838	
For planar som krev planprogram og konsekvensutgreiing, pr søknad	28 906	
I dei høve kommunen er ansvarleg styresmakt i høve forskrift om konsekvensutgreiingar, skal det for handsaming av konsekvensutgreiingar betalast	185 487	

5.1.6 Endring av plan

Ved endring av plan skal det betalast følgjande gebyr. Kommunen avgjer i kvart tilfelle om det er ei mindre eller større endring, og dessutan om endringa er så vesentleg at den krev ny søknad. Er endringane så betydelege at søknaden vert å betrakte som ny sak, vert det betalt fullt gebyr.

Endring av plan	Betalast etter	Gebyr 2020
Endringar som behandlast som ny plan i samsvar med § 12-14 første ledd	Pr søknad	Fullt gebyr
Mindre endringar i reguleringsplan eller utfyllingar innanfor hovudtrekka i reguleringsplanen, jf. pbl. § 12-14, andre ledd	Pr søknad	16 861
Mindre vesentlege endringar i regulerings- og utbyggingsplanar	Pr søknad	28 906

5.2 BYGGJESAK

5.2.1 Generelt

Alle søknadspiktige tiltak etter pbl. skal betale einingsgebyr, sakshandsamingsgebyr og registreringsgebyr for alle saker, ved mindre det går fram noko anna av regulativet.

5.2.2 Timepris

For dei tenester som ikkje er omfatta av dei spesifikke regulativføresegnene gjeld eit gebyr berekna etter medgått tid. Satsen skal dekkje støttefunksjonar og administrasjon av tenesta.

Timepris	Gebyr 2020
Timesats for kontorarbeid inklusiv administrativ støtte	670
Timesats for markarbeid inklusiv transport, utstyr og materiell	804

5.2.3 Sakshandsamingsgebyr for tiltak med krav til ansvarleg føretak

Sakshandsamingsgebyr for tiltak etter pbl. § 20-3	Betalast etter	Full sats	Redusert sats
Bustadar og fritidsbustader:			
For første bustadeining	Pr søknad	14 393	10 793
Tillegg per bustadeining	Pr søknad	9 510	7 133
Tilbygg, påbygg, garasje mv. til bustad	Pr søknad	6 682	5 012
Endringsarbeid på bygg, per bustadeining	Pr søknad	2121	
Igangsetjingsløyve			
For sakshandsaming av igangsettingsløyve	Pr søknad		3 056
Ansvarsrett (jfr PBL § 22-3)			

Lokal godkjenning av ansvarsrett der det ikkje ligg føre sentral godkjenning (Gjeld og for søknad om personleg ansvarsrett)	Pr søknad	2 891	
Lokal godkjenning av ansvarsrett der det ligg føre sentral godkjenning	Pr søknad	1 157	
Næringsverksemd, tenesteyting m.v			
Per påbegynt 100 m2 BRA	Pr søknad	9 448	7 133
Tilbygg, påbygg, garasje mv.	Pr søknad	6 682	5 012
Endringsarbeid på bygg, per bustadeining	Pr søknad	6 682	5 012
Maksimumsbeløp	Pr søknad	353 800	
Lagerhus, uthus, naust m.v.			
Per påbegynt 100 m2 BRA	Pr søknad	9 448	7 133
Tilbygg, påbygg, garasje mv.	Pr søknad	6 682	5 012
Endringsarbeid på bygg, per bustadeining	Pr søknad	6 682	5 012
Maksimumsbeløp	Pr søknad	353 800	
Skilt			
Enkelt skilt eller reklame	Pr stykk	3 663	
Andre tiltak			
Parkeringsplassar > 100 m2, vegar > 100 lm, store leidningsanlegg (som evt. kan overtakast av kommunen), store kaier > 100 m2, molo, gang- og køyrebruer, tunnelar og kulvertar, hallar og anlegg i fjell	Pr søknad	10 793	
Parkeringsplassar < 100m2, vegar < 100 lm, mindre leidningsanlegg, mindre kaier, grave- og fyllingsarbeid, enkle lausmasse- og fjellarbeid i dagen, avkøyring, større konstruksjonar slik som støyskjerm, lysmast, TV-mast, radiomast, tribunar, ballbingar, større støttemur over 1,5 meter høgde, flytebrygge over 15 m2 og liknande	Pr søknad	5 783	
Bustadbrakke på arbeidsplass, gjerde mot veg, mindre støttemur opp til 1,5 m høgde og liknande (I dei tilfelle dette er søknadspliktig.)	Pr søknad	2 121	

5.2.4 Førehandskonferanse

Førehandskonferanse utløyser ikkje einingsgebyr.

Førehandskonferanse	Betalast etter	Gebyr 2020
Førehandskonferanse	Pr møte	2079

5.2.5 Riving

Riving	Betalast etter	Utan ansvarsrett	Med ansvarsrett
Separate søknader om riving av bygningar, konstruksjonar og anlegg som er søknadspliktige tiltak	Pr tiltak	2 891	5 781

5.2.6 Endring

For endring av eksisterande byggjesøknad vert det belasta følgjande gebyr. Fornyng av tidlegare godkjent byggjesøknad er å betrakte som ny søknad.

Endring	Betalast etter	Gebyr 2020
Reviderte teikningar som ikkje krev nytt vedtak	Pr søknad	2 093
Reviderte teikningar som krev nytt vedtak	Pr søknad	4 780

Kommunen avgjer i kvart tilfelle om det er ei mindre eller større endring, og dessutan om endringa er så vesentleg at den krev ny søknad. Dersom endringane er så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, vert det betalt fullt gebyr.

5.2.7 Dispensasjonssøknad

For søknad om dispensasjon i høve til *plan- og bygningslovens* § 19-1. Det vert ikkje belasta einingsgebyr for dispensasjonssøknader. Det punktet gjeld alle søknadar om dispensasjon frå kommuneplan og andre planer.

Dispensasjonar	Betalast etter	Gebyr 2020
Planar (kommuneplan, reguleringsplan, bustadplan)	Pr forhold	17 776
Plan- og bygningslova § 1-8 (forbod mot tiltak m. v. langs sjø og vassdrag)	Pr forhold	17 776
Plan- og bygningslova § 29-4 (plassering av bygg, høgde og avstand frå nabogrense)	Pr forhold	4 000
Andre	Pr forhold	4 000

5.2.8 Delingssaker etter pbl 20-1

Deling etter plan- og bygningslovens § 20-1, bokstav m	Betalast etter	Gebyr 2020
For søknad der grensene er i samsvar med fastsett plan	Pr søknad	6 312
Tillegg for ekstra tomt	Pr søknad	3 155
For søknad der grensene ikkje går fram av fastsett plan (regulerings- eller utbyggingsplan) eller i uregulert strøk	Pr søknad	16 065
Tillegg for ekstra tomt	Pr søknad	3 155
Søknad om frådeling av tilleggsareal, grensejustering, arealoverføring, vegareal o.l	Pr søknad	16 065
Søknad om dispensasjon frå reguleringsplanar, utbyggings- planar, kommuneplanen sin arealdel og PBL § 1-8 («100 m-beltet»)	Pr søknad	17 776

5.3 OPPMÅLING

5.3.1 Generelt

Alle oppmålingsforretningar etter matrikkellova skal betale einingsgebyr, sakshandsamingsgebyr og registreringsgebyr ved mindre det går fram noko anna i regulativet.

5.3.2 Timepris

For dei tenester som ikkje er omfatta av de spesifikke regulativføresegner gjeld eit gebyr berekna etter medgått tid. Satsen dekkjer blant anna sakshandsaming, støttefunksjonar og administrasjon. Følgjande timesats gjeld for oppmåling:

Timepris	Gebyr 2020
Timesats for kontorarbeid inklusiv administrativ støtte	670
Timesats for markarbeid inklusiv transport, utstyr og materiell	804

5.3.3 Sakshandsamingsgebyr for oppmålingsforretningar

Oppmålingsforretning skal betalast etter følgjande matrise. Samla areal avgjer arealintervallet.

Oppmålingsforretning	Gebyr 2020
Oppretting av grunneigedom og festegrunn	
Areal frå 0 –250m ²	27 211
Areal frå 251 – 750m ²	34 772
Areal frå 751 – 2.000m ²	42 330
Areal frå 2.001 m ² – auke pr. påbegynt 1.000m ²	3 002
Gebyret vert avgrensa til maksimalt	80 000
Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn	
Areal frå 0 –250m ²	2 854
Areal frå 251 – 750m ²	5 706
Areal frå 751 – 2.000m ²	8 506
Areal frå 2.001 m ² – auke pr. påbegynt 1.000m ²	1 511
Oppmåling av uteareal på eigarseksjon	
Areal frå 0 –250m ²	14 363
Areal frå 251 – 750m ²	18 142
Areal frå 751 – 2.000m ²	22 676
Areal frå 2.001 m ² – auke pr. påbegynt 1.000m ²	1 511
Oppretting av anleggseigedom	

Volum frå 0 – 2.000m ³	33 116
Volum frå 2001m ³ – auke pr påbegynt 1.000m ³	1439
Gebyret vert avgrensa til maksimalt	80 000
Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning	
Med gebyrsatsar som følgjer pkt. 5.1.1 – 5.1.4 og tilleggsgebyr pr. matrikkeleining også seksjonert uteareal, for å utføre oppmålingsforretning på kr	2 626
Der grensepunkta tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	
For inntil 2 pkt	11 015
For overskytande grensepunkter, pr. pkt	2 787
Der grensa ikkje er koordinatbestemt tidlegare	
For inntil 2 pkt	13 607
For overskytande grensepunkter, pr. pkt	3 779
Privat grenseavtale	
For inntil 2 punkt eller 100 m grenselengde	4 535
For kvart nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde	2 268
UNNTAK FOR OPPMÅLING AV GRUNNEIGEDOM OG FESTEGRUNN OVER 100 DEKAR	
Areal over 100 dekar kan opprettast utan at alle grenser vert merka og målt. Areal dette gjeld må i hovudsak vera frådelt til LNF-føremål. Unntaket gjeld ikkje for areal som er tenkt nytta til utbyggingsformål t.d bustadområde. Unntaket gjeld heller ikkje grenser mot bustadareal, fritidsbustader eller anna bebyggelse.	13 213

5.3.4 Andre gebyr

Utløyser ikkje einingsgebyr.

Andre gebyr utan einingsgebyr	Betalast etter	Gebyr 2020
Grensejustering:		
Grunneiendom, festergrunn og jordsameie		
Areal frå 0 –250m ²	Pr søknad	12 095
Areal frå 251 – 500m ²	Pr søknad	18 142
Tilleggsparsell		
Areal frå 0 –250m ²	Pr søknad	15 119
Areal frå 251 – 500m ²	Pr søknad	21 164
Areal frå 501m ² - auke pr. påbegynt 500 m ²	Pr søknad	1 508
Anleggseiendom		
Volum frå 0 – 250 m ³	Pr søknad	15 119
Volum frå 251 m ³ – 1.000 m ³	Pr søknad	22 676
Arealoverføring:		
Grunneiendom, festergrunn og jordsameie		
Areal frå 0 –250m ²	Pr søknad	15 924
Areal frå 251 – 500m ²	Pr søknad	22 308
Areal frå 501m ² - auke pr. påbegynt 500 m ²	Pr søknad	1 391
Anleggseiendom		
Areal frå 0 –250m ²	Pr søknad	17 265
Areal frå 251 – 500m ²	Pr søknad	24 188
Areal frå 501m ² - auke pr. påbegynt 500 m ²	Pr søknad	1 508
Utarbeiding av matrikkelbrev (utan einingsgebyr)	Pr søknad	350
Utskriving av matrikkelbrev inntil 10 sider	Pr søknad	175

5.4 EIGARSEKSJONERING

Seksjonering	Gebyr 2020
Oppretting av eigarseksjonar, nybygg	
1-4 seksjonar	8 454
5-10 seksjonar	11 625
Frå 11 seksjonar, tillegg pr. seksjon	528

Gebyret vert avgrensa til maksimalt	52 839
Oppretting av eigarseksjonar, eksisterande bygg	
1-4 seksjonar	10 568
5-10 seksjonar	13 738
Frå 11 seksjonar, tillegg pr. seksjon	528
Gebyret vert avgrensa til maksimalt	52 839
Reseksjonering	
1-4 seksjonar	10 568
5-10 seksjonar	13 738
Frå 11 seksjonar, tillegg pr. seksjon	528
Gebyret vert avgrensa til maksimalt	52 839
Synfaring	
Synfaring av eigedom utført når kommunen finn det naudsynt ved handsaming av saka. Gebyret kjem i tillegg til gebyr etter pkt. 7.4	3 699
Sletting/oppheving av seksjonert sameige	
Handsaming for å slette seksjonar på ein eigedom	3 000
Søknad om seksjonering utan synfaring (3 X rettsgebyr (sjekk hvert år))	3 147
Søknad om seksjonering med synfaring (5 X rettsgebyr sjekk hvert år))	5 245

6 MILJØ OG LANDBRUK

GEBYR LANDBRUK	Gebyr 2020
Jordlovsbehandlingsgebyr for søknadar om delingssamtykke etter jordlova §12	2 000
Konsesjonssaker	
Enkle/kurante saker (Statlig regulativ)	2 500
Andre saker (Statlig regulativ)	5 000
Løyve og kontrolltiltak etter forureiningslova	
Godkjenning av utslipp frå separate avløpsanlegg mindre enn 50 PE	6 398
Godkjenning av utslipp frå separate avløpsanlegg større enn 50 PE	23 843
Handsaming av søknad om utslipp frå olje- og feitutskilljarar	6 398
Gebyr for tilsyn og kontroll Jf § 52a (pr time)	670
Timesats for markarbeid inklusiv transport, utstyr og materiell	804

7 UNDERVISNING

7.1 BARNEHAGAR

Barnehagar:	Pris 2020
(11 betalingsterminar pr. år)	Pr mnd:
Inntil 50 t/v	3 135

Andre betalingssatsar gjeld som før. Nye satsar gjeld frå 1. januar 2020.

30 % søskenmoderasjon for den andre barnet.

50% søskenmoderasjon for det tredje barnet.

Tilboda for den einskilde barnehage vert uendra i overgangen.

Foreldre med låg betalingsevne kan søkja kommunen om reduksjon i foreldrebetaling og / eller gratis kjernetid, jf. Forskrift om foreldrebetaling i barnehagar §3 Moderasjonsordningar.

7.2 SKULEFRITIDSORDNING (SFO)

Plass	Opphaldstid:	Område gml. Øygarden pr mnd	Område Sund pr mnd	Område Fjell pr mnd
Heil plass (5 t)	Kl 07.00-17.00	1 990	Har ikkje tilbod	Har ikkje tilbod
(4,5 t)	Kl 07.00-16.30	Har ikkje tilbod	2 711	2 650
Redusert plass (3,5)	Kl.07.00 – 15.30	1 400 (til kl 15.00)	2 169	Har ikkje tilbod
Etter skuletid (3,5t)	Til kl. 17.00	1 400	Har ikkje tilbod	Har ikkje tilbod
Etter skuletid (3t)	Til kl. 16.30	Har ikkje tilbod	2 494	Har ikkje tilbod
Etter skuletid (2,5t)	Til kl. 15.30	800	Har ikkje tilbod	1 990
Morgenopphald (1,5t)	Kl. 07.00 til skulestart	600	887	990
Dagplass		120	252	310
Enkelttimar			50	
For sein henting, per påbegynte halvtime		270	167	250

Nye satsar gjeld frå 1. januar 2020.

8 PLEIE OG OMSORG

Prisar for eigenbetaling til heimehjelp og eigenbetaling institusjonsopphald vert regulert i Forskrift for eigenandel i kommunale helse- og omsorgstenester.

8.1 EIGENBETALING FOR HEIMEHJELP

	Pr. mnd
Inntekt frå 0 – 2 G *	210
Inntekt frå 2 – 3 G	780
Inntekt frå 3 – 4 G	1 590
Inntekt frå 4 – 5 G	2 360
Inntekt over 5 G	3 150
Kostpris for heimehjelp pr. time, "eigenandel for kommunal helse- og omsorgsteneste".	310

*) Maksimalsats er regulert i "[Forskrift om eigendel for kommunale helse- og omsorgstenester](#)" §10.

8.2 EIGENBETALING INSTITUSJONSOPPHALD

	Pris
Dagsopphald	85
Frokost	33
Korttidsopphald i institusjon / dagopphald: her følgjer kommunen "forskrift om vederlag for opphald i institusjon". Årleg justert frå Helse og omsorgsdepartementet*	165
Avlastning (denne tenesta er gratis)	0
Suppe/ dessert	25
Varm middag pr porsjon	94
Transport	35

*) Satsar er regulert i "[Forskrift om eigendel for kommunale helse- og omsorgstenester](#)" §4. Nye satsar frå 1. januar 2019.

8.3 FYSIOTERAPI

Øygarden kommune følgjer dei til ein kvar tid gjeldande satsar i "[Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi m.m.](#)".

8.4 LEGE

Øygarden kommune følg dei til ein kvar til gjeldande satsar i "[Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøking og behandling hos lege](#)".

8.5 ANDRE TENESTER

	Pris 2020
Tryggleiksalarm, pr mnd (nye alarmer)*	360
Tryggleiksalarm person nr to i husstanden, pr mnd (nye alarmer)	170

9 KULTUR**9.1 MUSIKKSKULE:**

	Årsavgift 2020
Brukarbetaling	3 290
Brukarbetaling med søskenmoderasjon	2 706
Instrumentleige	1 050

9.2 BIBLIOTEK:

	Merknad:	Gebyr 2020
Kort og lån av bøker	Vaksne / barn – same sats	0
Erstatning voksenbøker		350
Erstatning barnebøker		200
Erstatning tidsskrift		75
Erstatning DVD		200
Erstatning teikneseiar		200
Erstatning Musikk-CD		200
Erstatning spill		400
Erstatning språkkurs		500

10 SALS- OG SKJENKELØYVE**10.1 GEBYR FOR ETABLERINGSPRØVA – SERVERING**

Øygarden kommune følg dei til ein kvar til gjeldande satsar i ["Forskrift om etablererprøve for daglig leder av serveringssted"](#).

	Gebyr 2020
Gebyr pr. person for etablererprøve jf "Forskrift om etablererprøve for daglig leder av serveringssted" §7	400

10.2 GEBYR FOR OMSETNING AV ALKOHOLHOLDIG DRIKK

Øygarden kommune følg dei til ein kvar til gjeldende satser i ["Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv."](#) kapittel 5 og 6.

	Gebyr 2020
Gebyr pr. person for prøve i alkohollova Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. §5-6	400

Salsløyve	Gebyr 2020
Minstegebyr iflg. Alkohollova og Alkoholpolitisk handlingsplan kapittel 4. Pr. år	1 660

Skjenkeløyve		Gebyr 2020
Minstegebyr iflg. Alkohollova og Alkoholpolitisk handlingsplan kapittel 4.	Pr. år	5 200

Ambulerande skjenkeløyve		Gebyr 2020
Pr. arrangementsdag		370

Skal betalast før arrangementet ifølgje Alkoholpolitisk handlingsplan for 2016 – 2020 kapittel 4.

11 ANDRE GEBYR

11.1 OFFENTLEG BADING

Terapibasseng		Gebyr 2020
Barn		50
Vaksne		65

Basseng		Gebyr 2020
Barn		30
Vaksne		50

Aldersgrense 16 år. Born yngre enn 16 år må vera i følge med vaksne.

11.2 GRAVPLASS

Festeavgift		Gebyr 2020
Kistegrav, pr. år		514
Urnegrav, pr. år		360
Grav i namna minnelund, pr. år		154

Internt notat

Frå: ØyVAR AS, ved dagleg leiar Bjarne Ulvestad
Til: Nye Øygarden kommune, ved prosjektrådmann Rune Lid
Dato: 21.11.2019

Notat vedkommande fastsetjing av VAR-gebyr for 2020

Saksopplysningar:

Fjell, Sund og Øygarden kommune skal samanslåast frå 01.01.2020. I samband med dette har det blitt vedteke nye forskrifter med sikte på å finne ein felles gebyrstruktur tilpassa kompleksiteten i den nye storkommunen. I utgangspunktet hadde dei tre kommunane ulik gebyrstruktur og gebyrsatsar. Det inneber at nye gebyrsatsar ikkje utan vidare kan samanliknast med fjorårets satsar.

Frå 2020 vert det eit nytt felles gebyrområde for vass,- avløps- og slamgebyr, med like forskrifter og gebyrregulativ. For renovasjon vert derimot gjeldande forskrifter frå dei tre kommunane vidareført inn i 2020. Det vert her lagt opp til eit gebyrregulativ, men med to soner. Ein sone for dagens Fjell og dagens Øygarden kommune, og ein sone for dagens Sund kommune. Satsane for renovasjon inneber ein auke på 3 % for dagens Sund og dagens Fjell kommune. Satsane blir like for dagens Øygarden og dagens Fjell kommune. Sats for hytterrenovasjon vert lik i nye Øygarden kommune.

ØyVAR AS ber i notatet om at kommunestyret godkjenn gebyra for vatn, avløp, slam og renovasjon slik dei kjem fram av vedlagte forslag til gebyrregulativ.

Vedlegg:

1. Gebyrregulativ for nye Øygarden kommune:
 - vatn og avløp
 - tømning og kontroll av private slamavskiljarar
 - innsamling av avfall frå hushald og fritidsbustader
2. Økonomiplan 2020-2024, for vassforsyning, avløp, slamtømning og renovasjon
3. Langtidsplan investeringar 2020 – 2024, for vatn og avløp.

Straume, 21.11.2019

Bjarne Ulvestad
Dagleg leiar, ØyVAR AS

GEBYRREGULATIV FOR VATN OG AVLØP I ØYGARDEN KOMMUNE

Dette gebyrregulativet er vedteke av kommunestyret i Øygarden kommune den 19.12.19 med heimel i lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg og forskrift 1. juni 2004, nr 931 om avgrensing av forureining (forureiningsforskrifta) § 16-1 andre ledd, jf. forskrift om vass- og avløpsgebyr i Øygarden kommune, vedteken av kommunestyret den 19.12.19.

Regulativet gjeld frå den 01.01.2020.

Alle gebyrsatsar er inkl. mva.

Arealberekning

Bruksareal (BRA) blir berekna med grunnlag i NS 3940, med dei presiseringane som går fram av forskrift for vass- og avløpsgebyr i Øygarden kommune.

Tilknytingsgebyr

Tilknytingsgebyret blir fastsett slik:

Næringsbygg/bustad	Vatn	Avløp
Bustad/næringsbygg $\leq 75 \text{ m}^2$	3 750,-	3 750,-
Pr. m^2 bruksareal (BRA) $> 75 \text{ m}^2$	50,-	50,-

Årsgebyr

Abonnementsgebyr

Satsane for abonnementsgebyr er like for næringsbygg, bustader, hytter og naust samt andre bygg. Abonnementsgebyret er todelt og består av ein fast del og ein arealbasert del:

	Vatn	Avløp
Fast abonnementsgebyr pr. buening/brukseining	600,-	2 500,-
Variabelt abonnementsgebyr pr. m^2 (BRA) ¹	8,-	5,-

¹ Dersom samla BRA på bygg på eigedommen er over 35 000 m^2 gis det 50 % reduksjon i einingsprisen for vatn og avløp på det overskytande areal.

Forbruksgebyr

Forbruksgebyret vert fastsett ved målt forbruk eller stipulert forbruk:

Ved målt forbruk = målt forbruk x einingspris

- Alle bygg til næringsformål eller offentlege formål skal ha vassmålar.
- Alle bustader, naust og fritidsbustader som har fått godkjent rammeløyve etter 01.01.2020, skal ha vassmålar.

	Vatn	Avløp
Einingspris kr/m^3	17,86	24,39

Ved stipulert forbruk:

- vert forbruket berekna til 1,2 m³ per m² bruksareal (BRA).
- vert det sett ei øvre grense på 180 kvadratmeter (BRA) pr bueining/brukseining.

	Vatn	Avløp
0-180 m ² (BRA) pr. bueining/brukseining	17,86	24,39

Døme:

Ein bustad på 120 m² vil etter stipulert forbruk måtte betale følgjande satsar:

	Vatn	Avløp
Fast abonnementsgebyr:	600,-	2 500,-
Variabelt abonnementsgebyr: 120 m ² x 8/5 kr/m ²	960,-	600,-
<i>Stipulert forbruk:</i>		
<i>(120 m² x 1,2) x 17,86/24,39 kr</i>	<i>2 571,84</i>	<i>3 512,16</i>
<i>Totalt</i>	<i>4 131,84</i>	<i>6 612,16</i>

For slamavskiljarar som er knytte til det offentlege avløpsnettet, er tømmekostnaden inkludert i det årlege avløpsgebyret som går fram av dette gebyrregulativet.

Frammøtegebyr for avlesing av vassmålar

Dersom abonnentar unnlèt å lese av målarer i tråd med lokal forskrift, slik at kommunen må stå for avlesinga, må abonnenten betale eit gebyr på kr 250,- pr. gong pr. eigedom.

Gebyr for kontroll av vassmålar

Dersom abonnenten eller kommunen meiner det er nødvendig å kontrollere vassmålarer, må abonnenten betale eit kontrollgebyr på kr 250,- pr. gong pr. eigedom.

Gebyr for plombering, stenging, nyopning av vassforsyninga og mellombels tilknytning

Gebyret skal betalast dersom ein eigedom blir kopla frå offentleg vassleidning over lengre tid. Gebyret skal dekkje kostnadene kommunen/ØyVAR har ved stenging og nyopning av vassforsyning.

Gebyr ved stenging:	kr 1 150,-
Gebyr ved opning:	kr 1 150,-
Gebyr for mellombels tilknytning	kr 1 150,-

Gebyrreduksjon i medhald av reglane om prisavslag i forbrukarkjøpslova

Vilkåra for gebyrreduksjon går fram av forskrift for vass- og avløpsgebyr i Øygarden kommune. Årsgebyret skal reduserast med 0,3 % per påbegynte døgn utover det første døgnet.

GEBYRREGULATIV FOR TØMING OG KONTROLL AV PRIVATE SLAMAVSKILJARAR I ØYGARDEN KOMMUNE

Dette gebyrregulativet er vedteke av kommunestyret i Øygarden kommune den 19.12.19 med heimel i lov av 1. juli 2012: Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg og forskrift av 1. juli 2004. nr 931 om avgrense av forureining (forureiningsforskrifta) § 16-1 anna ledd; jfr. forskrift om tømming av private avløpsanlegg i Øygarden kommune, vedteke av kommunestyret den 19.12.19 og forskrift om gebyr for kontroll og tilsyn av avløpsleidningar og avløpsanlegg i Øygarden kommune, vedteke av kommunestyret den 19.12.19.

Regulativet gjeld frå den 01.01.2020

Alle gebyrsatsar er oppgitt inkl. mva.

ÅRSGEBYR TØMING

For bueining med slamavskiljar	kr. 1.480,-	pr. bueining pr. år ¹
For fritidsbustader	kr. 800,-	pr. bueining pr. år ²
1) Bueining med eigen slamavskiljar blir tømt anna kvart år.		
2) Fritidsbustad og liknande blir tømt kvart 4. år		

For industribygg, forretningar, skular, forsamlingshus, institusjonar og liknande	kr. 740,-	pr. m ³ /tøming
---	-----------	----------------------------

ÅRSGEBYR KONTROLL:

Pr eigedom knytt til privat avløpsanlegg	kr. 50,-	pr. år
--	----------	--------

GEBYRREGULATIV FOR INNSAMLING AV AVFALL FRÅ HUSHALD OG FRITIDSBUSTADAR I ØYGARDEN KOMMUNE

Dette gebyrregulativet er vedteke av kommunestyret i Øygarden kommune den 19.12.19 med heimel i Lov om vern mot forureiningar og om avfall av 13. mars 1981, jf. Forskrift for innsamling av avfall frå hushald og fritidsbustader i Fjell kommune, vedteke av Fjell kommunestyre den 16.06.05, Renovasjonsforskrift for Øygarden kommune, vedteke av Øygarden kommunestyre den 14.12.16 og Forskrift for håndtering av husholdningsavfall mv. - BIR, Askøy, Bergen, Fusa, Kvam, Os, Osterøy, Samnanger, Sund og Vaksdal kommuner, Hordaland, vedteke av Sund kommunestyre 06.09.06.

Regulativet gjeld frå den 01.01.20. Renovasjonsforskriftene for Fjell, Sund og dagens Øygarden kommune blir vidareført i nye Øygarden kommune.

Alle gebyrsatsar er oppgjeve inkl. mva.

Samla renovasjonsgebyr – 2020

For 2020 vert samla renovasjonsgebyr for abonnentar i dagens Fjell- og Øygarden kommune som følgjer:

	Grunn-gebyr	Restavfall		Papir	Matavfall	Totalt
		≤140 liter	>140 og ≤240 liter	≤140 / 240 l	≤140 liter	
Vanleg hushald med heimekompost	X	x		x		1 967,-
Vanleg hushald med sentralkompost	X	x		x	x	2 823,-
Småhushald med heimekompost	X	x		x		1 551,-
Småhushald med sentralkompost	X	x		x	x	2 406,-
Storhushald med heimekompost	X		X	x		2 629,-
Storhushald med sentralkompost	X		X	x	x	3 483,-
Hytterenovasjon	X					1 794,-

Vanleg tømefrekvens:

Restavfall, kvar 2. veke

Papir, kvar 4. veke

Plast, kvar 4. veke

Matavfall, kvar 2. veke

Småhushald, henting restavfall kvar 4. veke

For 2020 vert samla renovasjonsgebyr for abonnentar i dagens Sund kommune som følgjer:

Gebyr	Pris	Antal tømningar
Grunnpris hushald	2165 kr	Inkludert 3 gonger pr. kvartal*)
Ekstratømningar hushald	33,60 kr	Pr tømning utover ordinær tømning
Hytterenovasjon	1794 kr	

Inkludert i grunnprisen:

Tre hentingar av restavfall i kvartalet **).

Ein henting av papir/papp/drikkekartong og plastemballasje kvar fjerde veke ***).

*) Du kan ikkje overføre ubenyttta tømningar til neste kvartal eller halvår.

**) Ver oppmerksam på at dei inkluderte tømningane gjeld per behaldar og ikkje per bueining.

***) Gjeld kundar med eige papirspann.

Felles for heile Øygarden kommune:

Sekk for restavfall: kr 40,-

Sekkeprisen er inkludert kostnader for henting og handsaming av avfallet.

Ekstrasekker får ein kjøpt hos ØyVAR i Lonavegen 20 og i Midtstegen 50.

Gebyr for levering på gjenbruksstasjon:

For 2020 gjeld følgjande satsar for levering av avfall frå hushalda til gjenbruksstasjonen på Straume og Midtstegen:

Levering av avfall til gjenvinningsstasjon	Pris pr. lass inkl. mva.
mindre enn 1 m³	50,-
1 m³ - 2 m³	100,-
2 m³ - 3 m³	150,-
3 m³ - 4 m³	200,-
4 m³ - 6 m³	300,-
6 m³ - 8 m³	400,-
8 m³ - 10 m³	500,-
Kvar m³ over 10 m³	100,-

Informasjonsguide og reglar for levering av avfall på gjenbruksstasjonen er tilgjengeleg på heimesida til ØyVAR.

Vatn	2020 Budsjett	2021 Økonomiplan	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan
Årsgebyr	80 204 312	82 770 850	85 005 663	87 300 816	89 657 938
Tilknytningsgebyr	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Andre inntekter	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Driftsinntekter	83 304 312	85 870 850	88 105 663	90 400 816	92 757 938
Varer og tjenester	23 500 000	23 134 500	23 759 132	24 400 628	25 059 445
Løns- og personalkostnader	15 052 000	15 473 456	15 906 713	16 352 101	16 809 960
Direkte driftskostnader	38 552 000	38 607 956	39 665 844	40 752 729	41 869 405
Indirekte driftskostnader	6 000 000	4 900 000	5 032 300	5 168 172	5 307 713
Avskrivning/nedskrivning	25 561 000	27 056 000	27 651 000	27 976 000	28 536 000
Netto rentekostnad	16 159 700	16 113 034	15 740 550	15 601 398	15 959 784
Driftskostnader	86 272 700	86 676 990	88 089 694	89 498 299	91 672 901
Resultat	- 2 968 388	- 806 140	15 969	902 517	1 085 036

Investeringar	2020	2021	2022	2023	2024
Sum Investeringar	59 800 000	23 800 000	13 000 000	22 400 000	41 500 000

Gebysatsar (inkl mva)	2020	2021	2022	2023	2024
Fastledd, kr/eining	600,00	615	627	640	653
Fastledd II, kr/m2 (BRA)	8,00	8,20	8,36	8,53	8,70
Variablet ledd, kr/m3 (stipulert 1,2 m3/m2)	17,86	18,31	18,67	19,05	19,43
Normalgebyr for bueining 120 m2 (BRA)	4 150	4 253	4 339	4 425	4 514
Årleg endring		2,5 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Sjølvkostfond	2020	2021	2022	2023	2024
01.01.	2 100 000	- 868 388	- 1 674 528	- 1 658 559	- 756 042
31.12.	- 868 388	- 1 674 528	- 1 658 559	- 756 042	328 994

Avløp	2020 Budsjett	2021 Økonomiplan	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan
Årsgebyr	65 102 385	69 464 245	73 423 707	77 241 740	80 485 893
Tilknytningsgebyr	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
Andre inntekter	225 000	225 000	225 000	225 000	225 000
Driftsinntekter	67 527 385	71 889 245	75 848 707	79 666 740	82 910 893
Varer og tjenester	18 500 000	18 499 500	18 998 987	19 511 959	20 038 782
Løns- og personalkostnader	12 930 000	13 317 900	13 650 848	13 992 119	14 341 922
Direkte driftskostnader	31 430 000	31 817 400	32 649 834	33 504 078	34 380 704
Indirekte driftskostnader	4 820 000	3 825 000	3 901 500	3 979 530	4 059 121
Avskrivning/nedskrivning	23 000 000	23 912 500	24 815 000	24 840 000	24 865 000
Netto rentekostnad	18 020 000	18 748 750	19 453 319	19 752 371	19 120 611
Driftskostnader	77 270 000	78 303 650	80 819 653	82 075 979	82 425 436
Resultat	- 9 742 615	- 6 414 405	- 4 970 946	- 2 409 240	485 457

Investeringar	2020	2021	2022	2023	2024
Sum Investeringar	107 700 000	50 500 000	36 100 000	1 000 000	1 000 000

Gebyrsatsar (inkl mva)	2020	2021	2022	2023	2024
Fastledd, kr/eining	2 500	2 650	2 783	2 908	3 009
Fastledd II, kr/m2 (BRA)	5,00	5,30	5,57	5,82	6,02
Variablet ledd, kr/m3 (stipulert 1,2 m3/m2)	24,39	25,85	27,15	28,37	29,36
Normalgebyr for bueining 120 m2 (BRA)	6 637	7 035	7 386	7 719	7 989
Årleg endring		6,0 %	5,0 %	4,5 %	3,5 %

Sjølvkostfond	2020	2021	2022	2023	2024
01.01.	23 000 000	13 257 385	6 842 980	1 872 034	- 537 206
31.12.	13 257 385	6 842 980	1 872 034	- 537 206	- 51 749

Renovasjon	2020 Budsjett	2021 Økonomiplan	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan
Årsgebyr	38 035 840	39 481 202	40 981 488	42 333 877	43 519 225
Andre inntekter	3 125 000	3 125 000	3 125 000	3 125 000	3 125 000
Driftsinntekter	41 160 840	42 606 202	44 106 488	45 458 877	46 644 225
Varer og tjenester	27 050 000	27 807 400	28 586 007	29 386 415	30 209 235
Løns- og personalkostnader	8 475 000	8 686 875	8 904 047	9 126 648	9 354 814
Direkte driftskostnader	35 525 000	36 494 275	37 490 054	38 513 063	39 564 049
Indirekte driftskostnader	4 500 000	3 600 000	3 636 000	3 672 360	3 709 084
Avskrivning/nedskrivning	2 180 000	2 180 000	2 180 000	2 180 000	2 180 000
Netto rentekostnad	1 112 500	1 054 730	996 960	939 190	881 420
Driftskostnader	43 317 500	43 329 005	44 303 014	45 304 613	46 334 553
Resultat	- 2 156 660	- 722 803	- 196 526	154 263	309 672

Investeringar	2020	2021	2022	2023	2024
Sum Investeringar	36 500 000				

Gebysatsar (inkl mva), gjeld gamle Fjell og Øygarden	2020	2021	2022	2023	2024
Årsgebyr med heimekompostering	2 067	2 129	2 193	2 248	2 293
Årsgebyr m/sentralkopostering	2 965	2 987	3 077	3 154	3 217
Årleg endring	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,5 %	2,0 %

Gebysatsar gamle Sund	2020	2021	2022	2023	2024
Grunngebyr	2 155				
Pr. tømning utover 3 stykk pr. kvartal	33,80				

Sjølvkostfond	2020	2021	2022	2023	2024
01.01.	2 750 000	593 340	- 129 463	- 325 990	- 171 726
31.12.	593 340	- 129 463	- 325 990	- 171 726	137 946

Slam	2020 Budsjett	2021 Økonomiplan	2022 Økonomiplan	2023 Økonomiplan	2024 Økonomiplan
Årsgebyr	6 161 920	6 365 263	6 575 317	6 792 303	7 016 448
Andre inntekter		-	-	-	-
Driftsinntekter	6 161 920	6 365 263	6 575 317	6 792 303	7 016 448
Varer og tjenester	4 290 609	4 376 421	4 463 949	4 553 228	4 644 293
Løns- og personalkostnader	1 225 000	1 255 625	1 287 016	1 319 191	1 352 171
Direkte driftskostnader	5 515 609	5 632 046	5 750 965	5 872 419	5 996 464
Indirekte driftskostnader	930 000	850 000	858 500	867 085	875 756
Avskrivning/nedskrivning		-	-	-	-
Netto rentekostnad		-	-	-	-
Driftskostnader	6 445 609	6 482 046	6 609 465	6 739 504	6 872 219
Resultat	- 283 689	- 116 782	- 34 148	52 798	144 229

Gebyrsatsar (inkl mva)	2020	2021	2022	2023	2024
Tømming (4m3), kr/bueining	1 450	1 486	1 523	1 561	1 601
		-	-	-	-
Normalgebyr (stipulert 300 kg) bueining	1 450	1 486	1 523	1 561	1 601
Årleg endring		2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Sjølvcostfond	2020	2021	2022	2023	2024
01.01.	240 000	- 43 689	- 160 471	- 194 619	- 141 821
31.12.	- 43 689	- 160 471	- 194 619	- 141 821	2 408

Investeringsbudsjett vatn (alle tall i tusen)

	2 020	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025	Investering
Sund - kommunedelplan vatn og avløp							
Leidning Hamre - Forland, oppgradering		2 500	2 500				5 000
Leidning Eide - Spildepollen			3 000				3 000
Kausland - Glesnes				4 000			4 000
Ringleidning FV198 Klokkevik		2 000					2 000
Greinleidningar og andre mindre tiltak	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	18 000
Leidning Spilde - Spildepollen		2 000					2 000
Leidning Hummelsund - Sæle.					6 000		6 000
Leidning Trellevik - Hummelsund			2 000				2 000
Høgdebasseng Midstegen				2 500			2 500
Kørelen vassverk, nytt produksjonsanlegg					25 000		25 000
Fjell - kommunedelplan vatn og avløp							
Idrettsvegen - Ebbesvik	5 700						5 700
Sanering og kapasitetsauke Straume	2 000	2 000		6 500			10 500
Landrodalen	4 000						4 000
Sotrasambandet Straume - knarrevik					7 500	7 500	15 000
Grunnavågen - Foldnes	4 000						4 000
Turøyna	4 000						4 000
Ekrhovda - Liaskjæret	15 000					20 500	35 500
Dale				6 400			6 400
Apalvågen - Eide						20 300	20 300
Trengereid - Kallestad						7 000	7 000
Solsvik - Landro - Polleide						6 500	6 500
Ebbesvika, etappe 2						2 600	2 600
Fornyning/rehabilitering	2 500	2 500	2 500				7 500
Øygarden - kommunedelplan vatn og avløp							-
Overføringsleidning Tjeldstø - Breivik	8 000						8 000
Rong Gard inkl Svartevika	2 000						2 000
Blomvågen Vest	4 000	4 000					8 000
Tjeldstø sanering	1 500	1 500					3 000
Nordre Sæle sanering	2 000						2 000
VA Rongøy, sentrumsplan	1 500						1 500
Rong Høgdebasseng	600	4 300					4 900
	59 800	23 800	13 000	22 400	41 500	67 400	227 900

19 600

9 800

-

Investeringsbudsjett avløp (alle tall i tusen)

	2 020	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025	Investering
Sund - kommunedelplan vatn og avløp							
Leidning Hamre - Steinsland kai, utsleppsleidning	4 000						4 000
Greinleidningar og andre mindre tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	6 000
RA Skogestranda	5 000						5 000
Skaga slamavsk.		5 000					5 000
Fjell - kommunedelplan vatn og avløp							-
Avløpsreinseanlegg Ågotnes (Krekjebærneset)	67 000						67 000
Avløpssanering og kapasitetsauke Straume	2 000	4 000	6 000				12 000
Avløpsanering Kolltveit		10 000					10 000
Brattholmen - Knarrevik - Hjelteryggen	9 000						9 000
Grunnavågen - Foldnes	4 500						4 500
Apalvågen - Eide			23 600				23 600
Solsvik - Landro - Polleide						14 000	14 000
Ebbesvika, etappe 2	5 000						5 000
Brattholmen - Nygårdshøgda		15 500					15 500
Avløpssanering Ågotnes		7 500					7 500
Fornyning / rehabilitering	2 500	2 500	2 500				7 500
Miljøovervåking / resipientgranskning		1 000	1 000				2 000
Øygarden - kommunedelplan vatn og avløp							-
Rong Gard inkl Svartevika	2 000						
Tjeldstø sanering	2 000	2 000					
Nordre Sæle sanering	2 000						2 000
VA Rongøy, sentrumsplan	1 500						1 500
Avløp Skjoldepollen	200	2 000	2 000				4 200
	107 700	50 500	36 100	1 000	1 000	15 000	205 300

Arkiv:

Arkivsaknr: 19/246 - 1

Sakshandsamar: Anne Erdal

Saksframlegg

SAKSGANG

Utval	Møtedato	Saknr
Formannskapet	02.12.2019	012/19
Kommunestyret		
Utval for tenester og levkår		
Utval for samfunnsutvikling	04.12.2019	005/19
Utval for plan		
Administrasjonsutvalet		

Budsjett 2020 - Økonomiplan 2020-2023

Samandrag:

Formannskapet skal gje innstilling til kommunestyret om budsjett og økonomiplan. Formannskapet si innstilling skal leggjast ut til offentlig ettersyn i minst 2 veker før det vert vedteke av kommunestyret i møte 19.12.2019, jf. Kommunelova §14-3, 4. ledd.

Dokument vedlagt saka:

Tittel
Økonomiplan budsjett 2020-2023 rådmannen sitt framlegg
Møtebok S32 Driftsbudsjett 2020 for ØBR KF
Møtebok S33 Økonomiplan 2020 - 2023 for ØBR KF
Rammeløyving for 2020 og tenesteytingsavtale - Øygarden kyrkjelege fellelsråd
Konsekvensjustert budsjett - budsjett 2020 - Øygarden kyrkjelege felleråd
Søknad om kulturmidlar Rong Brass
Søknad Fjell Festning Light Festival
Informasjon Fjell Festning Light Festival
Søknad Dale Oen Experience
YouExplore Academy - Informasjon
Søknad Home-Start Familiekontakten
Ber om oppretting av fond til sikring av strilen sitt språk og identitet
Søknad - Aktiv+
Søknad Museum Vest
Søknad PitStop
Informasjon PitStop

Innstilling til vedtak:

- 1 Øygarden kommunestyre vedtek rådmannen sitt framlegg til driftsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 slik det ligg føre.
- 2 Øygarden kommunestyre vedtek rådmannen sitt framlegg til investeringsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 slik det ligg føre.
- 3 Skatt til kommunen vert skrive ut med maksimalsatsane. I medhald av § 12 annet ledd i «forskrift om gjennomføring av fordeling av skatt mv. mellom skattekreditorane» vert det avsett ein margin på 9 %.
- 4 Øygarden kommunestyre vedtek følgjande økonomiske mål for økonomiplan 2020-2023:
Netto driftsresultat 1,75 % av brutto driftsinntekter
Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter
Lånegjelda skal ikkje overstiga 100 % av brutto driftsinntekter

Måla skal vera oppnådd innan 31.12.2023.
- 5 Rådmannen får fullmakt til å ta opp lån i samsvar med godkjent låneramme i investeringsbudsjett 2020 på kr 143,7 mill.

Rådmannen får fullmakt til å godkjenne rente- og betalingsvilkår for låneopptaket og til å underteikna lånedokumenta. Avdragstida blir tilpassa føresetnadane i Kommuneleova § 14-18.

Øygarden kommunestyre godkjenner rullering/ refinansiering av følgjande lån:

Lånegjevar/tilretteleggjar	Forfall	lånt	beløp
Danske Bank	14.01.2020	14.01.2019	198 445 000
Kommunalbanken	22.02.2020	22.02.2019	111 930 000
DNB	14.04.2020	14.10.2019	199 209 800
Kommunalbanken	03.05.2020	03.05.2017	107 000 000

- 6 Rådmannen får fullmakt til å ta opp kr 85 mill i lån til vidare utlån (Startlån).
- 7 Rådmannen vert gitt fullmakt til trekkrettigheit på kr 200 mill.
- 8 Med heimel i eigedomsskattelova (esktl) § 2 skriv kommunestyret ut eigedomsskatt for året 2020. For eigedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut eigedomsskatt berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum jf. esktl § 3 første ledd bokstav c.

Kommunen vil i 2020 skriva ut eigedomsskatt på eit «særskilt fastsett grunnlag» i samhøve med overgangsregelen til esktl §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilde grunnlaget skal i 2020 vera lik 5/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget for verk og bruk som frå og med 2019 er rekna som næringseigedom.

Kommunen vil i 2020 skriva ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2019 blei rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til

esktl §§ 3 og 4 andre ledd.

Den alminnelege eigedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille for skatteobjekt i gamle Øygarden kommune, 5 promille for skatteobjekt i gamle Fjell kommune og 4 promille i gamle Sund kommune.

Takstvedtekter for eigedomsskatt i Øygarden kommune vedteke i kommunestyret 19.12.2019 skal gjelda for eigedomsskatteåret 2020, jfr. esktl § 10.

Eigedomsskatten vert skriven ut i 4 terminar jfr esktl § 25 første ledd.

- 9 Gebyr og brukarbetaling, vedteke i eigen sak, vert gjort gjeldande for budsjett 2020.
- 10 Pensjonsavviket vert amortisert over 7 år frå og med 2020.
- 11 Tilskot til Øygarden brann og redning KF er på kr 31 420 000 for 2020.
- 12 Tilskot til Øygarden kyrkjelege fellesråd er på kr 28 697 000 for 2020.
- 13 Øygarden kommune går ikkje inn som medlem i Vest-Norges Brüsselkontor.

Saksopplysningar:

Kommunedirektøren la fram eit historisk første budsjett for Øygarden kommune for budsjettåret 2020 og økonomiplanen 2020-2023 i kommunestyremøtet 21.11.2019. Vi viser til presentasjonen gitt i møtet. Sjølve budsjettdokumentet vart sendt ut dagen etter, og ligg ved denne saka.

Øygarden kommune

Budsjett og Økonomiplan

2020 - 2023

Rådmannen sitt framlegg

Innhold

1 Rådmannen sitt framlegg til budsjettvedtak	4
2 Innleiing	6
3 Budsjettprosessen	8
4 Intensjonsavtalen for Øygarden kommune.....	9
Visjon	9
Overordna mål	9
Økonomi – harmonisering av skattar og avgifter	9
5 Plansystemet	10
Innleiing	10
Planstrategi.....	11
Kommuneplanen	11
Økonomiplanen	11
Status planar.....	12
6 Økonomiske handlingsreglar	12
7 Organisasjon	13
Politisk organisering	13
Administrativ organisering	14
Kommunale aksjeselskap og kommunale føretak.....	14
Næringsutvikling	14
Utvikling og kontroll	15
8 Bemanning.....	15
9 Rekneskap 2018.....	15
10 Framlegg til statsbudsjett.....	16
Overføring av ansvaret for skatteinnkrevjing	16
Barnehagar	16
Lærarnorm	17
Husbanktilskot	17
Opptrappingsplan for rus	17
Psykologar	17
Frivilligsentralar	17
Helsestasjon og skulehelseteneste	17
Dagtilbod til demente.....	17
Sjukeheimplassar og omsorgsbustader	18
Ressurskrevjande tenester	18
Integreringstilskot	18
Løns- og prisvekst	19
Pensjon.....	19
11 Budsjettføresetnader og økonomiske rammer	19
Folketalsutvikling	19
Frie inntekter (skatt og rammetilskot)	20
Eigedomsskatt	22
Havbruksfond.....	23
Fond.....	23
Utbytte	24
Lønsutgifter.....	25
Pensjon.....	25
Arbeidsgjevaravgift	25
Renteinntekter	25
Gjeldsutvikling.....	26
Gebyr- og brukarbetaling	26
Driftsprosjekt.....	26
Netto driftsresultat i økonomiplanperioden	27
Reformstøtte.....	27
12 Ei berekraftig utvikling	28
13 Budsjetttrammer i budsjett 2020.....	31
Omstillingsprogram – Øygarden 2023.....	31
14 Hovudoversikt drift.....	33
15 Investeringar	34

Kommentarar til dei einskilte investeringsprosjekta	34
16 Tenesteområda	38
Fellestiltak	38
Kommunalsjefområde Organisasjon og digitalisering	39
Om kommunalsjefområdet	39
Nøkkeltal (Kostra)	40
Status og utfordringar	40
Prioriteringar i perioden	41
Satsingsområde	42
Tiltak for å nå budsjettbalanse	44
Kommunalsjefområde Økonomi	45
Om kommunalsjefområdet	45
Nøkkeltal (Kostra)	45
Status og utfordringar	46
Prioriteringar i perioden	46
Satsingsområde	46
Tiltak for å nå budsjettbalanse	46
Kommunalsjefområde Oppvekst	47
Om kommunalsjefområdet	47
Nøkkeltal (Kostra)	48
Status og utfordringar	49
Prioriteringar i perioden	50
Satsingsområde	52
Tiltak for å nå budsjettbalanse	52
Kommunalsjefområde Helse og velferd	55
Om kommunalsjefområdet	55
Nøkkeltal (Kostra)	55
Status og utfordringar	57
Prioriteringar i perioden	58
Satsingsområde	59
Tiltak for å nå budsjettbalanse	59
Kommunalsjefområde Kultur og samfunn	61
Om kommunalsjefområdet	61
Nøkkeltal (Kostra)	62
Status og utfordringar	62
Prioriteringar i perioden	66
Satsingsområde	66
Tiltak for å nå budsjettbalanse	66
17 Oversikt søknadar organisasjonar mm	70
18 Obligatoriske skjema	71
Økonomisk oversikt drift	71
Budsjettskjema 1 A	72
Driftsbudsjett per ansvar	73

1 Rådmannen sitt framlegg til budsjettvedtak

1. Øygarden kommunestyre vedtek rådmannen sitt framlegg til driftsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 slik det ligg føre.
2. Øygarden kommunestyre vedtek rådmannen sitt framlegg til investeringsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 slik det ligg føre.
3. Skatt til kommunen vert skrive ut med maksimalsatsane. I medhald av § 12 annet ledd i «forskrift om gjennomføring av fordeling av skatt mv. mellom skattekreditorane» vert det avsett ein margin på 9 %.
4. Øygarden kommunestyre vedtek følgjande økonomiske mål for økonomiplan 2020-2023:
 - Netto driftsresultat 1,75 % av brutto driftsinntekter
 - Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter
 - Lånegjeld skal ikkje overstiga 100 % av brutto driftsinntekter

Måla skal vera oppnådd innan 31.12.2023.

5. Rådmannen får fullmakt til å ta opp lån i samsvar med godkjent låneramme i investeringsbudsjett 2020 på kr 143,7 mill.

Rådmannen får fullmakt til å godkjenne rente- og betalingsvilkår for låneopptaket og til å undertekna lånedokumenta. Avdragstida blir tilpassa føresetnadane i kommunelova § 14-18.

Øygarden kommunestyre godkjenner rullering/ refinansiering av følgjande lån:

Lånegjevar/tilretteleggjar	Forfall	lånt	beløp
Danske Bank	14.01.2020	14.01.2019	198 445 000
Kommunalbanken	22.02.2020	22.02.2019	111 930 000
DNB	14.04.2020	14.10.2019	199 209 800
Kommunalbanken	03.05.2020	03.05.2017	107 000 000

6. Rådmannen får fullmakt til å ta opp kr 85 mill i lån til vidare utlån (Startlån).
7. Rådmannen vert gitt fullmakt til trekkrettigheit på kr 200 mill.
8. Med heimel i eigedomsskatteleva (esktl) § 2 skriv kommunestyret ut eigedomsskatt for året 2020. For eigedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut eigedomsskatt berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum jf. esktl § 3 første ledd bokstav c.

Kommunen vil i 2020 skriva ut eigedomsskatt på eit «særskilt fastsett grunnlag» i samhøve med overgangsregelen til esktl §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilde grunnlaget skal i 2020 vera lik 5/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget for verk og bruk som frå og med 2019 er rekna som næringsseigedom.

Kommunen vil i 2020 skriva ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2019 blei rekna som næringsseigedom, så langt desse var omfatta av eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til esktl §§ 3 og 4 andre ledd.

Den alminnelege eigedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille for skatteobjekt i gamle Øygarden kommune, 5 promille for skatteobjekt i gamle Fjell kommune og 4 promille i gamle Sund kommune.

Takstvedtekter for eigedomsskatt i Øygarden kommune vedteke i kommunestyret 19.12.2019 skal gjelda for eigedomsskatteåret 2020, jfr. esktl § 10.

Eigedomsskatten vert skriven ut i 4 terminar jfr esktl § 25 første ledd.

9. Gebyr og brukarbetaling, vedteke i eigen sak, vert gjort gjeldande for budsjett 2020.
10. Pensjonsavviket vert amortisert over 7 år frå og med 2020.
11. Tilskot til Øygarden brann og redning KF er på kr 31 420 000 for 2020.
12. Tilskot til Øygarden kyrkjelege fellesråd er på kr 28 697 000 for 2020.
13. Øygarden kommune går ikkje inn som medlem i Vest-Norges Brüsselkontor.

2 Innleiing

Rådmannen legg med dette fram eit historisk første budsjett for Øygarden kommune for budsjettåret 2020 og økonomiplanen 2020 – 2023. Økonomiplanen utgjør kommuneplanen sin handlingsdel etter plan- og bygningslova § 11-1, fjerde ledd.

1.1.2020 er den nye storkommunen i Vestland fylke, Øygarden kommune, eit faktum. Etter fleire år med planlegging og tilrettelegging vert Fjell kommune, Sund kommune og gamle Øygarden kommune til Øygarden kommune. Den nye kommunen vil ha omlag 38 000 innbyggjarar, og vert størst etter Bergen i nye Vestland fylke.

Øygarden kommune har lyse framtidsutsikter. Kommunen har eit variert næringsliv, har gode natur- og rekreasjonsområde. Vi har føremonen med både å ha tettbygd byområde med mange fasilitetar, samstundes som vi har eit rikt og mangfaldig bygde- og kulturliv.

Arbeidsløysa ser no ut til å flate ut og oljerelatert næring er på veg opp etter nokre år med utfordringar. Dette betyr mykje for Øygarden kommune då fleire store anlegg ligg i kommunen og skaper mellom anna arbeidsplassar og verdiar lokalt og nasjonalt. Det å ha eit variert og livskraftig næringsliv betyr mykje for både innbyggjarar og kommunen.

Kommunen har ein viktig rolle i å leggje til rette for nyskaping og utvikling av næringslivet. Det er fleire store prosjekt under planlegging (Hamn på Ågotnes, CO₂ fangst anlegget Naturgassparken m.v) som vil bidra til ytterlegare vekst i den nye kommunen.

Sotrasambandet er no innan rekkevidde. Dette sambandet vil bety mykje for vidare utvikling av kommunen, både for dei som bur her og er avhengig av utpendling, men og for dei arbeidstakarar som pendlar inn til kommunen.

Sum driftsinntekter i budsjettet er kr 2,861 mrd, sum driftsutgifter er kr 2,874 mrd. Netto driftsresultat utgjør kr -36,9 mill (-1,3 %).

Det er ikkje krav til å visa beløp for sist budsjettår og siste vedtekne rekneskap i dei obligatoriske oppstillingane for nye kommunar. Vi har likevel i budsjettdokumentet, der det er mogleg, forsøkt å samanlikna budsjettet for Øygarden kommune i 2020 med dei gamle kommunane Fjell, Sund og Øygarden.

Budsjettarbeidet for 2020 har vore sers krevjande. Prognosen for 2019 viser svake netto driftsresultat i dei tre kommunane som vert Øygarden kommune. Samla disposisjonsfond i kommunane Fjell, Sund og Øygarden viser ein markant reduksjon i 2019, og prognosen for 2019 er at vi totalt vil ha om lag kr 127 mill på disposisjonsfond ved utgangen av året. For å ha ein sunn kommuneøkonomi bør vi ha om lag kr 300 mill i frie fondsmidlar.

Svake netto driftsresultat kombinert med låge disposisjonsfond gjer at vi har eit krevjande arbeid framom oss også i dei neste åra. Rådmannen har lagt vekt på å oppnå ein sunn økonomisk utvikling samstundes som det politiske vedtaket om å avsetja til infrastrukturfond vert gjennomført i økonomiplanperioden.

Etter ein vurdering er tilrådinga til handlingsreglar i neste økonomiplanperiode slik:

- Netto driftsresultat 1,75 % av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter
- Lånegjeld skal ikkje overstiga 100 % av brutto driftsinntekter

Måla skal vera oppnådd innan 31.12.2023. Inkludert i dette ligg og avsetnad til infrastrukturfond som kan gjennomførast frå og med 2023.

For å nå dei økonomiske måla innan 2023 trengs det at vi effektiviserar, digitaliserar og hentar ut gevinstar der det er mogleg. Alle steinar må snus i dette arbeidet. Dersom vi ikkje sit i førarsetet og tek naudsynte grep er det grunn til å tru at kommunen vil hamna i ROBEK-registeret. Rådmannen har difor i budsjettet lagt opp til eit omstillingsprogram over 4 år. I 2021 skal vi ha eit netto driftsresultat i

balanse, i 2022 skal vi leggja fram eit budsjett med netto driftsresultat på 1,75 % i tråd med handlingsreglane og i 2023 skal vi budsjettera med avsetting til infrastrukturfond jfr. intensjonsavtalen.

Korleis vi skal klara dette skal vi arbeida vidare med våren 2020. Eit virkemiddel er å ikkje erstatta tilsette som går av med pensjon eller sluttar gjennom å finna smarte løysingar, men rådmannen kan ikkje utelukka at det kan vera naudsynt med oppseiingar. Rådmannen vil understreka alvoret i den økonomiske situasjonen og dei tiltak som er skissert i økonomiplanen. Tiltaka og prioriteringane som er naudsynte for å få økonomien i balanse vil vera krevjande og vil måtte medføre endring i tenestenivået. Samstundes vil gjennomføring av tiltaka gje kommunen naudsynt økonomisk handlefridom, noko som på sikt vil vera bra for innbyggjarane, tenestene og dei tilsette.

Straume, 21.11.2019

Rune Lid
Rådmann

3 Budsjettprosessen

Budsjettprosessen har vore ein spennande prosess då vi tre kulturar har måtte finna løysingar i lag på korleis prosessen skal vera. Samstundes har budsjettarbeidet vore sers krevjande for å få samordna tre budsjett til eit nytt budsjett. Normalt har einingane gode samanlikningsgrunnlag frå tidlegare år, dette har vore utfordrande for nokre einingar i denne prosessen. Det er difor risiko for at det kan vera feil i talbudsjettet, særleg når det gjeld om postane er plassert rett einingane seg i mellom. Rådmannen har difor lagt opp til revidert budsjett før sommaren 2020, så snart det føreligg erfaringstal å byggja vidare på (etter første kvartal eller tertial).

Rådmannen vil gjennom arbeidet med leiingsplattform for Øygarden kommune blant anna kommunisera klare forventningar til leiarar om budsjettoppnåing og kontinuerlig og tett oppfølging av økonomi.

Budsjettprosessen har vore handsama i fellesnemnda sak 50/19 og legg opp til følgjande framdrift:

Dato	Tekst
21.11.2019	Rådmannen presenterar framlegg til økonomiplan/ budsjett i kommunestyret
25.11.2019	Utsending budsjettsak til formannskapet
02.12.2019	Formannskapet handsamar økonomiplan/ budsjett og legg det ut på høyring
02.12-19.12.2019	Økonomiplan 2020-2023/ budsjett 2020 på høyring
02.12-19.12.2019	ADMU/ AMU og andre utval handsamar økonomiplan/ budsjett
04.12.2019	Utval for tenester og levekår handsamar budsjettet
04.12.2019	Utval for samfunnsutvikling handsamar budsjettet
04.12.2019	Utval for plan handsamar budsjettet
19.12.2019	Kommunestyret handsamar og vedtek økonomiplan/budsjett

Netto driftsresultat utgjer kr -121 mill i 2020 slik talbudsjettet ligg føre før tiltak. Det vil seia at den nye kommunen manglar kr 121 mill for å dekkja driftsutgiftene dersom det ikkje vert iverksett tiltak som kan minska gapet mellom inntekter og utgifter. Rådmannen har difor gjort forslag om å redusera drifta dei komande åra for i første omgang å oppnå budsjettbalanse, dernest å sikra ei berekraftig drift som gir eit «overskot» i løpet av økonomiplanperioden.

I 2020 tilrår rådmannen tiltak som gir ein reduksjon i drifta på kr 84 mill, samt å nytta kr 37 mill av disposisjonsfondet for å saldera budsjettet. Om dei tilrådde tiltaka vert tatt ut eller reduserte utan at dei vert erstatta med andre tiltak, er det viktig å vera merksam på at det vil føra til auka bruk av fond for å dekkja driftsutgiftene. Prognosen for driftsfond er kr 127 mill ved inngangen til 2020. Dersom denne prognosen held seg, og det ikkje vert iverksett tiltak for å redusera drifta i 2020, har kommunen ingen «pengar på bok» til å møta eventuelle uføresette utgifter.

4 Intensjonsavtalen for Øygarden kommune

Intensjonsavtalen gjev ein del føringar for økonomiplan 2020-2023 og budsjett 2020. Nedanfor er utdrag frå intensjonsavtalen som ligg til grunn for budsjettarbeidet.

Visjon

Øygarden – eit fyrtårn i vest

Den nye kommunen skal byggja vidare på felles kyst- og strilekultur med lokalt sjølvstyre, gode tenestetilbod til innbyggjarane og framtidsretta samfunns- og næringsutvikling som sikrar attraktivitet og vekst i heile kommunen.

Overordna mål

Nye Øygarden kommune skal vera ein framtidsretta og kunnskapsbasert samfunnsutviklar, med fortrinn innanfor energi, teknologi og marine ressursar. Kommunen skal løfta fram viktige verdiar som felles kultur, språk og identitet. Beste praksis i dei noverande kommunane skal vidareførast. Nærteneste-prinsippet skal leggjast til grunn med daglege tenester som er tilgjengelege for innbyggjarane lokalt og digitalt. Me skal ha ein kommune innbyggjarane er stolte av, og der det er godt og trygt å bu og leva.

Følgjande hovudmål vert lagt til grunn for den nye kommunen:

- Den nye kommunen skal vera eit regionalt og nasjonalt fyrtårn innan teknolog, energi og marine næringar
- Kommunen skal vera ein attraktiv bu- og arbeidsregion i bergensregionen
- Kommunen skal ha ein berekraftig kystkultur
- Kommunen skal levera tenester av høg kvalitet til beste for innbyggjarane
- Heile kommunen skal takast i bruk med levande lokalsamfunn og eit mangfaldig kommunesenter
- Kommunen skal vera ein god arbeidsgjevar der trivsel og kompetanse er grunnleggjande faktorar
- Infrastruktur innan veg, fiberkabling og VAR-tenester er høgt prioritert og skal framleis byggjast ut.

Økonomi – harmonisering av skattar og avgifter

Økonomien i den nye kommunen skal vera i balanse. Det skal sikrast føreseieleg økonomistyring og handlefridom. Prisnivå på kommunale tenester og gebyr skal harmoniserast i løpet av dei fire første åra. Eventuelle overgangsreglar skal fastsetjast i første valperiode.

Etablering av den nye kommunen vil gje grunnlag for effektiviseringsgevinstar, mellom anna innan felles politisk og administrativ styring og leiging. Frigjorte midlar og ressursar skal nyttast til å styrkja tenestetilbodet.

Eigedomsskatt

I den nye kommunen skal det vera eigedomsskatt på verk, bruk og næring, ikkje på hus og hytter. Konsekvensar ved eigedomsskatt på næring må utgreiast.

Infrastrukturfond

I den nye kommunen må vi setja av til fond for å få løyst viktige lokale infrastrukturtiltak til beste for innbyggjarane og næringslivet. Dette vil bidra til at kommunen har midlar som kan nyttast til samfunnsutvikling. Eit prinsipp er at eit slikt fond kan løysa ut fylkeskommunale og statlege midlar med kommunal eigendel. Finansiering av fondet skjer ved avsetnad i form av eigedomsskatt, reduserte utgifter, avsetnad av statlege kommunereformmidlar med meir. I tillegg ligg det ute høyring om havbruksfond. Dette kan gje auka inntekter for kommunar som stiller areal til disposisjon for havbruksnæring.

Delar av eigedomsskatteinntektene på verk og bruk frå dagens Øygarden skal nyttast til å oppretta eit distriktsstrukturfond til utvikling av grendene i Fjell, Sund og Øygarden. Dette fondet skal gå til utbetring/ investering av veg i dagens Øygarden, Sund og grendene i Fjell. Fondet skal fordelast slik: Minimum 10 prosent av eigedomsskatteinntektene skal nyttast innanfor området som i dag utgjer Øygarden kommune, minimum 10 prosent innanfor området som utgjer Sund kommune og minimum 10 prosent innanfor dagens Fjell kommune. Med atterhald om eventuelle endringar i eigedomsskattelova for perioden, skal dette fondet ha ei funksjonstid på 10 år frå 01.01.2020.

Investeringsprosjekt

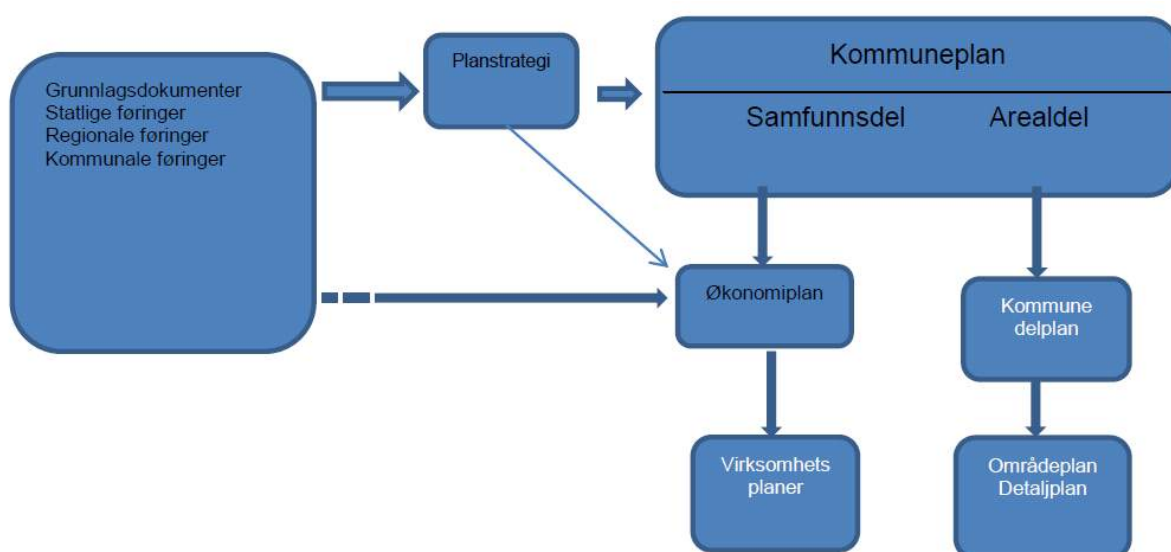
Vedtekne investeringsprosjekt i dagens gjeldande økonomiplanar (2016-2019) vert vidareført i den nye kommunen. Alle investeringsprosjekt skal vera økonomisk forsvarlege og ha ei sikker finansiering. Det er ei føresetnad at prosjekta er fullfinansierte.

5 Plansystemet

Innleiing

Plan- og styringssystemet i Øygarden kommune skal vera heilskapleg og omfattar ei rekkje plan- og styringsprosessar som går fram av figuren nedanfor.

Plansystemet består av kommunen sitt overordna og politisk vedtekne planverk som skal sikra gjennomføring av politiske mål og prioriteringar. Styringssystemet er rådmannen sitt verktøy for iverksetting og oppfølging av politiske vedtak, mål og prioriteringar.

Planstrategi

Kommunen skal minst ein gang i kvar valperiode, og seinast innan eit år etter konstituering, utarbeida og vedta ein kommunal planstrategi, jf. plan- og bygningslova (pbl) § 10-1. Planstrategien er første ledd i kommunen sitt plansystem og i kommunen sin langsiktige samfunnsplanlegging.

Føremålet med planstrategien er å vurdere kva for planar som skal utarbeidast og reviderast i valperioden. For å vurdere planbehovet skal planstrategien drøfta kommunen sine strategiske val for samfunnsutvikling, langsiktige arealbehov, miljøutfordringar og tenestene sine utfordringar. Det skal i tillegg vurderast om det er trong for å revidere heile eller delar av kommuneplanen.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunen sitt overordna styringsdokument og inneheld mål og retningsval for kommunen sin utvikling. Kommuneplanen inneheld ein samfunnsdel og ein arealdel. Kommuneplanen vert utarbeidd for ein periode på 12 år. Kommuneplanen skal omfatta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser.

Før arbeidet med kommuneplanen vert igangsatt skal det utarbeidast eit planprogram. Planprogrammet skildrar kva for tema som vert planlagt revidert i kommuneplanen, utgreiingsbehov og medverknadsprossar. Økonomiplanen skildra korleis kommuneplanen skal følgjast opp i 4 års-perioden og er handlingsdelen av kommuneplanen sin samfunnsdel. Kommunane Sund og Øygarden har ein vedtatt samfunnsplan, medan Fjell manglar denne.

Økonomiplanen

Kommunen er pålagd å utarbeida ein økonomiplan, jf. Kommuneloven § 14-2. Økonomiplanen skal omfatta heile kommunen si verksemd og gje eit realistisk oversyn over sannsynlege inntekter, forventa utgifter og prioriterte oppgåver i planperioden. Planperioden er dei neste 4 åra, og økonomiplanen skal rullerast årleg. Planar som omfattar avgrensa delar av kommunen si verksemd, jf. planstrategien, skal integrerast i økonomiplanen og bruk av midlar skal innarbeidast.

Gjennom økonomiplanen får kommunen oversyn over det økonomiske handlingsrommet, og kan gjera prioriteringar av ressursbruken til ulike føremål innanfor kommuneloven sitt krav til økonomisk balanse. Økonomiplanen skal vera saldert i heile 4-årsperioden.

Økonomiplanen kan utgjera eller inngå i kommuneplanen sin handlingsdel etter plan- og bygningslova § 11-1, fjerde ledd.

Status planar

I tabellen under er det vist kva for offentlege planar som pågår i kommunane Fjell, Sund og Øygarden hausten 2019.

Offentlige planar og prosjekt som pågår i Fjell		
Planområde	Plantype	Merknad
Reguleringsplan for Arefjordsvegen Fylkesveg (Brattholmen skule - Liljevatnet)	Offentlig reguleringsplan	Pågår
Kommunedelplan for Straume	Offentlig overordna plan	Kunnskapgrunnlag og evalueringsarbeid pågår
Kommunedelplan for Nordre Lillesotra	Offentlig overordna plan	Ikkje starta opp, men ligg i KPA som planbehov.
Områdeplan Se1, Bildetangen	Offentlig/privat områderegulering	1. gongshøyring, høyringsfrist midten av nov 2019.
Områdeplan Se3, Brannalsåsen	Offentlig/privat områderegulering	Motsegn etter 1. gongshøyring, usikkert om motsegna blir løyst i 2019. (Kan vera avklart før budsjettforhandlingane).
Områdeplan for Eide	Områderegulering	Pågår
Kommunedelplan for Knarrevik	Kommunedelplan	Naudsynt for gjennomføring av Sotrasambandet
Offentlige planar som pågår i Sund		
Planområde	Plantype	Merknad
Kommuneplan Arealdel (KPA)	Kommuneplan areal	Sendt på høyring, 1. gong
Interkommunal kommunedelplan for Skogsskiftet	Kommunedelplan	Sendt på høyring, 1. gong
Reguleringsplan Skogsskiftet	Reguleringsplan	Sendt på høyring, 1. gong
Områdeplan Vorlandsågen	Områderegulering	Pågår, privat initiativ
Reguleringsplan næringsområde Golta	Reguleringsplan	Motsegn. Satt på vent i påvente av KPA
Reguleringsplan Spildepollen skule m.m.	Reguleringsplan	Vedteke. Motsegn på del av området
Offentlige planar som pågår i Øygarden		
Planområde	Plantype	Merknad
Blomvågen Sør	Kommunedelplan	Planarbeid ikkje starta pr november 2019
Områdereguleringplan Vikane- Rong (B13)	Områdereguleringplan	Reguleringsarbeid også i 2020
Ny veg Dale - Dalsmarka	Planprogram/ mogleighetsstudie	Forslag til planprogram for kommunestyret i 2019. Høyring til 15.03.2020
Areseta infrastruktur	Detaljregulering	Planlagt ferdig 2019, men kan gå over i 2020
Reguleringsendring kryss Høyen	Detaljregulering	Planlagt ferdig 2019, men kan gå over i 2020
Øvågen friluftsområde	Detaljregulering	Planarbeid også i 2020.
Veg og vassleidning Breivik-Kollsnesvegen	Detaljregulering	Planlagt ferdig 2019, men kan gå over i 2020
Anna overordna arbeid		
Strategiar	Plantype	Merknad
Områdemodell for utbyggingsavtalar	Strategi/avtale	Tett kopla til arbeidet med Kommunedelplan for Straume og Regionsenterutvikling
Kvalitetsprogram for Ågotnes (strategisk dokument for å samordna kvalitet i planar).	Strategi overordna areal og kvalitetsplan	Under arbeid. Vedtak i nytt KS
Sykkelby Straume	Prosjekt/avtale	regionsenteret.
Byvekstavtalar		
HFK, oppfølging av handlingsprogram i regional ATP (bustad, parkering, sykkel, byliv og handel)	Prosjekt/avtale	Pågår
	Prosjekt i regi av VFK for alle regionsenter i Bergensregionen	Dette er prosjekt der kommunen er involvert, både adm og politisk. Det er prosjekt som involverer næringslivet. Det er prosjekt som er viktig for kunnskapsgrunnlaget for den vidare satsinga på regionsenteret.

Det er viktig å merka seg at fleire av områda der det pågår offentlig planlegging også er avhengig av private planprosessar og andre utviklingsprosjekt. Dei private planane er ikkje med på lista, pågåande prosjekt er heller ikkje uttømmende. Begge deler vil krevja offentlege ressursar.

Det er planstrategien for den nye kommunen som bør avklara planprioriteringa. Planstrategi og planprogram for kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel er prosessar som rådmannen vil tilrå vert prioritert i 2020, jfr. sak 55/18 i Fellesnemnda. I arbeidet med kommuneplanen sin samfunnsdel vil utfordringsbiletet til kommunen og satsingsområda verta drøfta. Før vedtak i sak om planstrategi vil rådmannen tidleg i 2020 leggje fram ei sak om prioritering av arbeid med ikkje vedtekte offentlege planar.

6 Økonomiske handlingsreglar

Ein robust og berekraftig økonomi er sjølve grunnfundamentet for å oppretthalda og vidareutvikla tenestetilbodet til kommunen sine innbyggjarar. Eit sentralt moment i ny kommunelov har vore å tydeleggjera kommunen sitt ansvar for å ta hand om eigen økonomi og handlingsrom på lang sikt. I lova er det mellom anna vedteke å lovfesta krav om at alle kommunar skal ha eit økonomireglement. Økonomireglement for Øygarden kommune skal jfr sak 50/19 i Fellesnemnda leggjast fram for kommunestyret innan 31.03.2020.

Ifølgje ny kommunelov § 14-2 pkt c) skal alle kommunar vedta finansielle måltall for utviklinga av kommunen sin økonomi. Døme på slike handlingsreglar kan vera:

- Storleik på netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

- Storleik på disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter
- Storleik på netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter
- Lånegjeld pr innbyggjar samanlikna med landsgjennomsnittet
- Eigenfinansiering av investeringar

Teknisk berekningsutval (TBU) si tilråding er at netto driftsresultat bør vera over 1,75 %. Netto driftsresultat gir uttrykk for kommunen sin handlefridom, og viser kva kommunen sit igjen med av løpande inntekter etter at løpande utgifter er trekt ifrå. Netto driftsresultat kan nyttast til finansiering av investeringar eller avsetjast til seinare bruk.

Gjennomsnittleg storleik på disposisjonsfond i norske kommunar er 9,5 % av brutto driftsinntekter. Disposisjonsfond er opparbeida reserver som fritt kan brukast både til drift og investeringar.

Gjeldsgraden (lånegjeld i % av brutto driftsinntekter) reduserar handlingsrommet til kommunen. KS er varsam med å gje fasit på kva som er høg eller låg langsiktig gjeld. Det kan likevel vera ei rettesnor at når langsiktig gjeld nærmar seg 100 % av brutto driftsinntekter, tek kommunen stor risiko. Dette gjeld særleg for kommunar som ikkje har inntekter utover rammetilskot, skatt og gebyr/ brukarbetalingar.

Etter ei vurdering er tilrådinga til handlingsreglar i neste økonomiplanperiode slik:

- Netto driftsresultat 1,75 % av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter
- Lånegjeld skal ikkje overstiga 100 % av brutto driftsinntekter

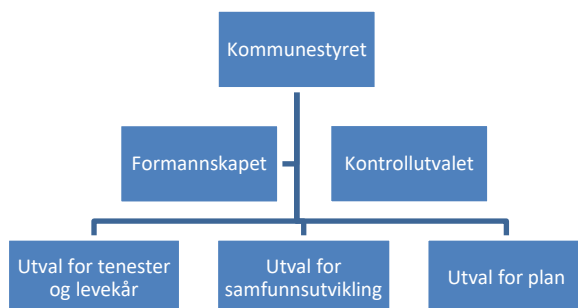
Måla skal vera oppnådd innan 31.12.2023.

For å nå dei økonomiske måla innan 31.12.2023 trengs det at vi effektiviserer, digitaliserer og hentar ut gevinstar der det er mogleg. Alle steinar må vendast i dette arbeidet. Dersom vi ikkje sit i førarsetet og tek naudsynte grep er det grunn til å tru at kommunen vil hamna i ROBEK-registeret. ROBEK er eit register over kommunar og fylkeskommunar som er i økonomisk ubalanse. Kommunar som er i ROBEK-registeret må ha godkjenning frå KMD v/ fylkesmannen for å kunne ta opp lån eller inngå langsiktige leieavtalar. Budsjettvedtaka skal kontrollerast og godkjennast.

7 Organisasjon

Politisk organisering

Følgjande politiske styringsstruktur er vedteke for Øygarden kommune:

Kommunestyret utgjer den politiske leiinga i kommunen. Kommunestyret har 45 medlemmer frå følgjande parti: Høgre (10), Arbeiderpartiet (8), Sotralista (5), Folkeaksjonen Nei til mer bompenger (4), Kristeleg Folkeparti (4), Fremskrittspartiet (4), Senterpartiet (4), Miljøpartiet De Grønne (2), Sosialistisk Venstreparti (2), Venstre (1), Raudt (1).

Formannskapet er kommunen sitt økonomiutval.

Kontrollutvalet skal på kommunestyret sine vegne føra tilsyn med heile den kommunale verksemda. Sekretariatstenester vert kjøpt frå Hordaland fylkeskommune.

Administrativ organisering

Øygarden kommune er organisert med to fullmaktsnivå (to-nivåmodell). Delegasjon knytt til fag, personell og økonomi vert i ein to-nivåmodell lagt til einingsleiarane. Prinsippet er at mynde til å ta avgjerd skal takast nærast mogleg brukar.

Fellesnemnda vedtok 18.06.2018 følgjande overordna organisering for Øygarden kommune:

Rådmannen, assisterande rådmann og fem kommunalsjefar utgjer rådmannen si leiargruppe. I tillegg er det fem assisterande kommunalsjefar, to på Oppvekst, to på Helse og velferd og ein på Kultur og samfunn.

Einingsleiarane er ansvarlege for sine einingar innan rammene av dei fullmakter som er delegert frå rådmannen. Det administrative delegeringsreglementet vert klart etter at politisk delegasjonsreglement vert vedteke. Stab- og støttefunksjonar er samla i større fagmiljø, og skal gje råd og støtte både til fullmaktsnivå 1 og 2. Einingane skal ha sterke fagmiljø, og byggja på prinsippet om myndiggjorte medarbeidarar og at avgjerd vert teke nærast mogleg brukar. For å unngå «gråsoner» må samarbeid og samhandling på tvers i organisasjonen sikrast og styrkast.

Det er totalt 67 einingsleiarar (rektorar, barnehagestyrarar, styrar ved sjukeheimar mv) og sju leiarar av stabsavdelingar i den nye organisasjonen.

Kommunale aksjeselskap og kommunale føretak

Delar av den kommunale drifta er lagt til kommunale føretak eller aksjeselskap. Vatn, avlaup og renovasjon er organisert i ØyVAR AS. I tillegg er det oppretta to kommunale føretak: Øygarden brann og redning KF og Øygarden bustadutvikling KF.

Det er viktig å sikre eit godt samarbeid med Øygarden brann og redning knytt til beredskap og kriser.

Forvaltninga av bustadene i kommunane vert no fordelt på tre område, Bustadstiftinga, Øygarden bustadutvikling KF og kommuneadministrasjonen. Det må lagast gode rutinar som sikrar ansvars- og oppgåvefordeling på ein tenleg måte.

Næringsutvikling

Den nye kommunen vil leggja til rette for framtidsretta samfunns- og næringsutvikling som sikrar attraktivitet og vekst i heile kommunen. Kommunen samarbeider og gjev tilskott til ulike aktørar, mellom anna Grunderparken Vest, Bergen og Omland Havn AS, Trigger og Gode sirklar. Ny modell for arbeid med næringsutvikling er under arbeid.

Utvikling og kontroll

Framtidas utfordringar og strammare økonomiske rammer vil krevja nye arbeidsprosessar og ny teknologi. Øygarden kommune må møte utfordringane gjennom kunnskapsbasert utvikling, innovasjon og digitalisering innanfor alle tenesteområde. Kommunen sin tilgang på og bruk av kompetanse vil vera avgjerande for å kunne levera gode og effektive tenester.

8 Bemanning

Øygarden kommune har 2 420 årsverk per 01.11.2019 fordelt på dei ulike områda som vist i tabellen under:

Kommunalsjefområde	Årsverk	Rådmann/ kommunalsjef/ ass.	Einingsleiar
Rådmann inkl ressursgruppe	22	2	0
Organisasjon og digitalisering	93	1	4
Økonomi	35	1	3
Oppvekst	1 246	3	43
Helse og velferd	769	3	19
Kultur og samfunn	256	2	5
Sum	2 420	12	74

66 % av driftsutgiftene i Øygarden kommune er lønsutgifter. Det er difor heilt nødvendig at vi har kontroll over talet på årsverk i kommunen. Her ligg mykje av løysinga for å få økonomisk kontroll.

9 Rekneskap 2018

Tabellen nedanfor viser utviklinga i netto driftsresultat dei siste åra i Fjell, Sund og Øygarden:

	R-2017		R-2018		B-2019		Prognose R-2019	
	Kr	%	Kr	%	Kr	%	Kr	%
Fjell	-14 873 990	-0,9	-36 183 278	-2,0	-25 914 000	-1,5	-48 000 000	-2,7
Sund	19 053 229	3,7	17 831 701	3,2	1 571 694	0,3	-5 000 000	-0,9
Øygarden	29 605 569	5,1	37 999 713	6,2	-33 636 233	-5,8	-41 000 000	-7,0

Sund og Øygarden har positivt netto driftsresultat i rekneskapen for 2017 og 2018, mens Fjell har negativt netto driftsresultat. For 2019 er det budsjettert med negativt netto driftsresultat både i Fjell kommune og i Øygarden kommune. Når det gjeld Øygarden kommune er 2019 eit unntaksår ut frå at fleire store prosjekt vart ført i driftsbudsjettet dette året. Sund kommune har budsjettert med eit marginalt positivt netto driftsresultat. Teknisk berekningsutval (TBU) si tilråding er at ein kommune bør ha eit netto driftsresultat som er over 1,75 % av brutto driftsinntekter for at det skal vera ein berekraftig økonomisk utvikling.

Det er viktig at den nye kommunen tilpassar aktivitetsnivået til dei rammene som kommunen har.

10 Framlegg til statsbudsjett

Regjeringa sine hovudprioriteringar i framlegget til statsbudsjett for 2020 er:

- Omstilla norsk økonomi
- Skapa vekst og fleire jobbar
- Byggja infrastruktur i heile landet
- Offensiv klimapolitikk
- Sosial berekraft og moglegheiter for alle
- Tryggleik

Hovudprioriteringane i budsjettframlegget for Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2020 er:

- ✓ **Levande lokaldemokrati.** Regjeringa vil leggja til rette for eit levande lokaldemokrati i heile landet. Eit sterkt lokalt folkestyre gir folk og lokalsamfunn fridom og gjer det mogeleg til å styra sin eigen kvardag og samfunnsutvikling. Lokalt handlingsrom er ein føresetnad for at kommunen kan jobba med innovasjon og lokalt tilpassa løysingar. Ein god og føreseieleg kommuneøkonomi er avgjerande for å realisera hovudsatsingar, og regjeringa vil halda fram med å prioritera økonomiske rammetilhøve for kommunesektoren også i 2020.
- ✓ **Ein enklare kvardag.** For å bidra til ein enklare kvardag, fortset regjeringa arbeidet med å fornya, forenkla og forbetre offentleg sektor. Det skal leggjast til rette for innovasjon, omstilling og digitalisering.
- ✓ **Trygge og gode butilhøve.** Trygge og gode butilhøve er viktig for å nedkjempa fattigdom. For å redusera barnefattigdom, blei bustøtta til barnefamiliar og andre store husstandar auka i 2019. Startlån og utleigebustader til vanskelegstilte skal prioriterast også i 2020.

Regjeringa legg opp til ein realvekst i dei frie inntektene for kommunane frå 2019 til 2020 med om lag kr 1,3 mrd. Heile veksten går til primærkommunane. Veksten er rekna frå inntektsnivået i år som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett. Veksten i dei frie inntektene er realauke slik at priskompensasjonen frå 2019 til 2020 vil kome som eit tillegg i inntektene. Nominell vekst for Øygarden kommune er rekna til 2,0 %.

Det er i statsbudsjettet lagt opp til at det kommunale skatteøyret blir justert frå 11,55 % i 2019 til 11,10 % i 2020. Det er lagt opp til at skattedelen av kommunane sine samla inntekter skal vera 40 % også for 2020.

Overføring av ansvaret for skatteinnkrevjing

Det er framlegg om å overføra ansvaret for skatteinnkrevjing frå kommunane til Skatteetaten frå 1. juni 2020. Det er difor lagt opp til å redusera rammetilskotet i 2020 med kr 644,4 mill. Dette utgjer 7/12 av verknaden for eit heilt år (rekna til kr 1105 mill). Øygarden kommune er trekt kr 4,37 mill i rammetilskotet som følge av denne endringa.

Barnehagar

Frå hausten 2019 er også toåringar frå familiar med låg inntekt inkludert i ordninga med gratis kjernetid i barnehagar. Inntektsgrensa for gratis kjernetid i barnehage for barn i alderen 2 – 5 år i familiar med låg inntekt vert prisjustert til kr 566 100 frå 1. august 2020.

Regjeringa vidarefører ordninga med redusert foreldrebetaling for familiar med låg inntekt. Det vil seie at ein hushaldning ikkje skal betala meir enn 6 % av inntekta si for ein barnehageplass. For 2020 vil alle barn som bur i hushaldningar med samla årsinntekt under kr 574 750 ha rett til redusert foreldrebetaling.

Frå 1. januar 2020 vert maksprisen på ein barnehageplass kr 3 135 per månad.

Lærarnorm

Frå 2015 er det løyvd øyremerkte midlar til auka lærarinnsats på 1. – 4. trinn i grunnskulen. Frå og med hausten 2018 er det innført ein nasjonal lærarnorm på skulenivå 1. – 10. trinn. Total løyving i 2018 var om lag kr 1,4 mrd.

Kr 400 mill. av veksten i dei frie inntektene for 2020 er grunngitt med tidleg innsats i skulen, 1.–10. trinn. Desse midlane blir i 2020 fordelte etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule. Det er framlegg om å innlemma i rammetilskotet kr 1 316,8 mill av det øyremerkte tilskotet frå kapittel 226 post 63, som er til tidleg innsats i skulen gjennom auka lærarinnsats på 1.–10. trinn. Det øyremerkte tilskotet er i 2019 om lag kr 1,7 mrd. for kommunane.

Desse midlane blir i 2020 fordelte særskilt i rammetilskotet, med om lag same fordeling som i 2019 når dei var øyremerkte. For Øygarden kommune utgjer dette kr 6,67 mill. Frå 2021 vil midlane bli fordelte etter dei ordinære kriteria i inntektssystemet, det vil seie etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule.

Husbanktilskot

I statsbudsjettet er det framlegg om å innlemma tilskot til etablering og tilpassing av bustad i rammetilskotet. Øygarden kommune er tilført kr 3,4 mill gjennom rammetilskotet, noko som er mindre enn det vi har brukt tidlegare år som er kr 6,5 mill.

Opptappingsplan for rus

Stortinget vedtok i Prop. 15 S (2015-2016) ein opptappingsplan med auka løyvingar til rusområdet i perioden 2016-2020. Satsinga kjem i hovudsak ved at ein del av veksten i dei frie inntektene er grunngjeve med satsinga på rusomsorg.

For 2020 er kr 150 mill. av veksten i dei frie inntektene grunngitt med satsinga. Fordelinga mellom kommunane blir gjort etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp i inntektssystemet.

Psykologar

Frå 1.1.2020 er det lovfesta at alle kommunar skal ha psykologkompetanse.

Frivilligsentralar

Tilskot til frivilligsentralar vart innlemma i rammetilskotet frå og med 2017. Totalt kr 200,2 mill. blir gjeve med særskilt fordeling i 2020 i rammetilskotet, med utgangspunkt i fordelinga av det øyremerkte tilskotet i 2016.

Helsestasjon og skulehelseteneste

Rammetilskot knytt til satsinga på helsestasjon og skulehelsetenesta blir vidareført frå 2019 til 2020, med priskompensasjon. For 2020 er rammetilskotet knytt til føremålet kr 904,6 mill. Midlane blir fordelte mellom kommunane på grunnlag av talet på innbyggjarar i alderen 0–19 år, med eit minstenivå på kr 100 000 per kommune.

Dagtilbod til demente

Kommunane vil frå 1. januar 2020 få plikt til å tilby dagaktivitetstilbod til heimebuande personar med demens. Det tidlegare øyremerkte tilskotet vert innlemma i rammetilskotet og vil utgjera om lag kr 2 mill.

Sjueheimplassar og omsorgsbustader

For 2019 gir tilsegnsskema, etter vedtak om utviding i revidert nasjonalbudsjett, grunnlag for å gi investeringstilskot til om lag 2 400 plassar med heildøgnsomsorg, fordelt mellom omsorgsbustader og sjueheimplassar. For 2020 er det framlegg om ei tilsegnsskema som vil gi grunnlag for å gi investeringstilskot til om lag 2 000 einingar.

Målgruppa for ordninga er personar med behov for heildøgns helse- og omsorgstenester uavhengig av alder, diagnose og funksjonshemming.

Stortinget har vedteke ei gradvis endring i investeringstilskotet slik at det frå 2021 berre blir gitt investeringstilskot til heildøgns omsorgsplassar som gir netto auke i det samla talet på plassar i kommunen. Halvparten av plassane for 2020 er netto nye og halvparten rehabiliterte.

Ressurskrevjande tenester

Kommunane mottar tilskot for personar under 67 år som mottar omfattande tenester innan helse, sosial og pleie- og omsorg frå kommunen. Dette kan mellom anna gjelda psykisk utviklingshemma, fysisk funksjonshemma, rusmisbrukarar, personar med psykiske lidningar og personar med omfattande pleiebehov.

Føremålet med toppfinansieringa er å sikra at tenestemottakarar som krev stor ressursinnsats frå det kommunale tenesteapparatet, får eit best mogeleg tilbod uavhengig av kommunen sin økonomiske situasjon.

Det er lagt opp til følgjande for 2020:

- Kompensasjonsgraden vert vidareført med 80 % av netto utgifter ut over innslagsnivået.
- Innslagsnivået vert auka frå kr 1 270 000 til kr 1 361 000 per brukar. Det inneber ein auke på kr 50 000 utover justering for pårekna lønsvekst i 2019 (3,2 %).

Kompensasjonen som vert utbetalt frå staten til kommunane i 2020 skal kommunane inntektsføra i sine rekneskap i 2019. Kommunane skal inntektsføra den pårekna kompensasjonen i rekneskapen for det same året som utgiftene har vore.

For 2020 har vi budsjettert med ei inntekt vedkomande ressurskrevjande tenester på kr 57,7 mill.

Integreringstilskot

For 2020 er integreringstilskotet for å ta imot flyktingar følgjande:

Bosettingsår	Satsar 2019	Satsar 2020
År 1 (einslege vaksne)	237 000	241 000
År 1 (andre vaksne)	190 500	194 300
År 1 (einslege mindreårige)	187 000	187 000
År 1 (barn)	190 500	194 300
År 2	242 000	246 000
År 3	172 000	174 000
År 4	85 500	86 000
År 5	71 600	72 000
Sum (einslege vaksne)	808 100	819 000
Sum (andre vaksne)	761 600	772 300
Sum (einslege mindreårige)	758 100	765 000
Sum (barn)	761 600	772 300

Kommunane mottak i tillegg eit særskild tilskot ved busetting av einslege mindreårige flyktingar som får innvilga opphald på bakgrunn av søknad om asyl. Tilskotet skal sørgja for at dei einslege mindreårige flyktingane vert busett raskt og i gode bu- og omsorgstilbod tilpassa det einskilde barnet

og lokale forhold. For 2020 er satsane kr 1 196 000 til og med det året barnet fyller 16 år (2019: kr 1 203 700) og kr 750 950 frå 17 år til det året barnet fyller 20 år (2019: kr 755 300).

Løns- og prisvekst

Berekna løns- og prisvekst (deflator) i statsbudsjettet for 2020 er 3,1 %. Av dette utgjør pårekna lønsvekst 3,6 % og tel om lag to tredelar i den samla kostnadsdeflatoren. Pårekna prisvekst på varer og tenester inngår i deflatoren med 2,2 %.

Det er eit gap mellom veksten i lønsutgifter på 3,6 % og veksten i dei frie inntektene på 2,2 % i statsbudsjettet. Dette gapet forventar staten at kommunane effektiviserar tilsvarande kvart år for å halda drifta på same nivå. Forventningar frå brukarane og krav til effektivisering krev nye løysingar, og innovasjon gjer det mogleg å løysa samfunnsoppdraget på heilt nye måter.

Pensjon

Det er venta at pensjonskostnadane for kommunane vil gå ned med om lag kr 450 mill i 2020. Det er stor uvisse til overslaget. Lågare pensjonskostnadar frigjer midlar til andre satsingar.

11 Budsjettføresetnader og økonomiske rammer

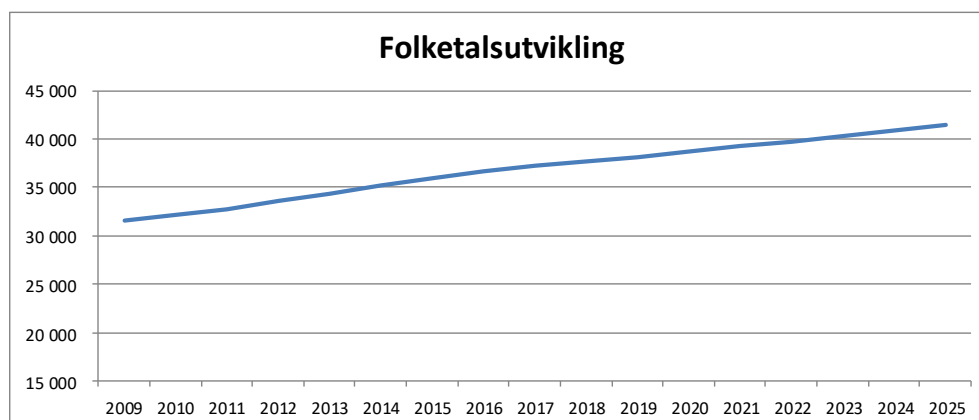
Folketalsutvikling

Ein viktig føresetnad for økonomiplanen er folketalsutviklinga i kommunen og alderssamansetninga.

Folketalet per 1.7.2019 var 38 196.

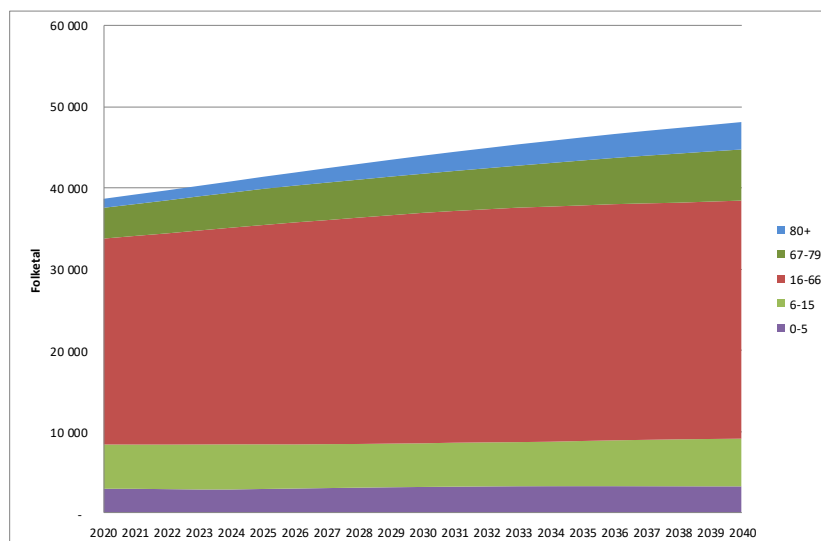
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
Fjell	25 204	25 725	26 166									
Sund	7 058	7 085	7 062									
Øygarden	4 913	4 877	4 889									
Nye Øygarden				38 673	39 207	39 720	40 274	40 819	41 384	43 976	46 230	48 126
Nye Øygarden	37 175	37 687	38 117	38 673	39 207	39 720	40 274	40 819	41 384	43 976	46 230	48 126

Utviklinga i folketall er ein viktig premiss i planlegginga av tenester. Frå 1.1.2018 til 1.1.2019 har folketallet i dei tre kommunane auka med 430 personar. Første halvår 2019 auka folketallet med 79 personar, dvs ein befolkningsauke på 0,20 %. Når det gjeld framskrivinga vidare er det brukt mellomalternativ (MMMM) frå SSB.

Folketal etter alderssamansetning:

Alder	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
0-5	2 944	2 938	2 896	2 856	2 857	2 917	3 166	3 263	3 238
6-15	5 453	5 451	5 491	5 544	5 559	5 501	5 378	5 566	5 879
16-66	25 371	25 712	26 027	26 369	26 696	27 020	28 393	29 027	29 332
67-79	3 796	3 921	4 069	4 210	4 320	4 457	4 818	5 534	6 294
80+	1 109	1 185	1 237	1 295	1 387	1 489	2 221	2 840	3 383
Nye Øygarden	38 673	39 207	39 720	40 274	40 819	41 384	43 976	46 230	48 126

I økonomiplanen 2020-2023 er tal barn og unge stabilt, mens den eldre befolkninga over 67 år aukar med 12 %.

Fram mot 2030 er det ifølgje SSB sitt mellomalternativ (MMMM) venta ei auke på om lag 2 % i aldersgruppa 0-15 år og 44 % i aldersgruppa over 67 år. Fram mot 2040 er auken på om lag 9 % i aldersgruppa 0-15 år og 97 % i aldersgruppa over 67 år.

Frie inntekter (skatt og rammetilskot)

KS sin prognosemodell er brukt ved berekning av dei frie inntektene (skatt og rammetilskot). Framlegget til statsbudsjett for 2020 legg opp til ein nominell skatteauke for kommunane frå 2019 til 2020 på 2,1 %. Pårekna skatteinntekter for landet byggjer blant anna på pårekna sysselsetjingsvekst (1,0 %) og lønsvekst (3,6 %).

Skatteøyre for kommunane er i 2019 11,55 %. Det er i statsbudsjettet lagt opp til at det kommunale skatteøyre vert redusert med 0,45 prosentpoeng til 11,10 % i 2020. Det er lagt opp til at skattedelen av kommunane sine samla inntekter skal vera om lag 40 % også for 2020.

	R-2018 *	B-2019 *	B-2020
Skatt på formue og inntekt	1 041 434	1 081 014	1 123 594
Rammetilskot inkl. inntektsutjamn.	953 701	995 769	1 033 817
Sum frie inntekter	1 995 135	2 076 783	2 157 411

*Summen av kommunane Fjell, Sund og Øygarden. Alle tal i heile tusen kr.

Øygarden kommune har eit skattenivå som er lågare enn landsgjennomsnittet. Det er rekna med at skattenivået vil liggja på omlag 90 % av landsgjennomsnittet i 2020.

Skatteutjamninga jamnar delvis ut skilnader i skatteinntekter mellom kommunane. Skatteutjamninga omfattar inntekts- og formuesskatt frå personlege skattytarar og naturressursskatt frå kraftføretak. Kommunar med skatteinntekter under landsgjennomsnittet vert kompenserte for 60 % av differansen mellom eigen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommunar med skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet vert i tillegg kompenserte for 35 % av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 % av landsgjennomsnittet.

Vi har lagt til grunn ein lokal skatteauke i 2020 på 2,8 % frå 2019 til 2020. Auken er rekna frå berekna skatteinngang i 2019. Resten av økonomiplanperioden anslår vi ein nasjonal og lokal skatteauke på 3 %.

Marginprosent

Ved kvart periodisk oppgjer i inntektsåret og dei seks første månadane i året etter inntektsåret skal det haldast tilbake ein bestemt prosent av innbetalt forskotstrekk og forskotsskatt som margin. Det er kommunestyret i kvar kommune som vedtek marginsatsen. Prosentsatsen skal vera minimum 8 % og bør ikkje overstiga 12 %.

Marginprosenten for Fjell kommune og Øygarden kommune har vore 9 %, mens marginprosenten for Sund kommune har vore 10 %. Fjell kommune har auka sitt overskot kvart år sidan 2011. Sund kommune har sidan 2009 gått litt opp og ned i overskotet. Øygarden kommune hadde overskot i 2017, men overskotet er mindre enn i dei tre føregåande åra.

Med bakgrunn i avrekning av marginavsetninga frå tidlegare år for Fjell, Sund og gamle Øygarden, vil vi tilrå at marginprosenten for Øygarden kommune vert sett til 9 % for 2020.

Einskildelementa i rammetilskotet for 2020 går fram av tabellen nedanfor:

Rammetilskot	B-2020
Innbyggjartilskot	958 089
Utgiftsutjamning	-42 381
INGAR	-2 057
Saker med særskilt fordeling	18 738
Inndelingsartilskot	29 426
Regionsentertilskot (kommunereform)	5 848
Ordinært skjønn	6 100
Skjønn - komp. bortfall av veksttilskot	3 904
Sum rammetilskot ekskl. inntektsutjamning	977 667
Netto inntektsutjamning	56 150
Sum rammetilskot	1 033 817

Alle tal i heile tusen kr

Sum rammetilskot for Øygarden kommune er kr 1,034 mrd i 2020.

Inntektsutjamning

Øygarden kommune tapar kr 9,6 mill i inntektsutjamninga. Kommunen har teke dette opp med Fylkesmannen i Vestland 24.09.2019. Stortinget gjorde eit oppmodingsvedtak (nr. 929) 13. juni 2018 i samband med kommuneproposisjonen for 2019:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at sammenslåtte kommuner som får tap på grunn av reduksjonen i bosettingskriteriene, eller andre utilsiktede virkninger av inntektssystemet, blir kompensert for dette».

I kommuneproposisjonen for 2020 er oppmodingsvedtaket omtalt, først og fremst for utgiftsutjamninga. Det er òg omtalt at i særskilte tilfelle der ein kommune kjem uheldig ut av ein samanslåing, utover endringane i utgiftsutjamninga, må dette også vurderast i det enkelte tilfelle.

Fylkesmannen i Vestland har sendt brev til Kommunal- og moderniseringsdepartementet der problemstillinga er omtalt. I Vestland fylke er det tre av dei nye kommunane som vil få ein vesentleg

reduksjon i inntektsutjamninga. I tillegg til Øygarden kommune, gjeld det Sunnfjord kommune og Ullensvang kommune.

Eigedomsskatt

Frå 2019 er ikkje lenger verk og bruk eigen kategori for eigedomsskatt, og for næringseigedommar vert det i eigedomsskattelova presisert at produksjonsutstyr og –installasjonar ikkje skal skattleggjast. Endringane skal ikkje gjelda for vasskraftanlegg og vindkraftanlegg, men nettanlegg vil i hovudsak bli fritake frå eigedomsskatt. Det same gjeld teleanlegg og anna infrastruktur.

I statsbudsjettet for 2019 vedtok Stortinget at kommunane skal få tilnærma full kompensasjon for bortfall av inntekter frå eigedomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjonar. Kompensasjonen er avgrensa til kr 500 mill, og skal fasast inn over sju år. I 2020 har regjeringa sett av kr 143 mill (2/7 av full kompensasjon).

For Øygarden kommune er verknaden av endringa totalt om lag kr 11 mill per år i redusert eigedomsskatt etter overgangsperioden på sju år. Etter berekningar vil vi få kompensert om lag 95 % av tapet. For 2020 vil kompensasjonen vera kr 3 mill.

I budsjettet for 2020 er eigedomsskatten redusert med kr 10,5 mill basert på intensjonsavtalen. Dette gjeld eigedomsskatt på bustader og fritidsbustader i Sund kommune. For 2020 vert eigedomsskatt i Øygarden kommune skreve ut etter eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c «berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum».

	R-2018 *	B-2019 *	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Eigedomsskatt	176 853 161	170 669 000	158 106 000	156 606 000	155 106 000	153 606 000

*Summen av kommunane Fjell, Sund og Øygarden

Eigedomsskatt	R-2018	B-2019
Fjell	5 305 699	750 000
Sund	11 069 761	10 750 000
Øygarden	160 477 701	159 169 000
Sum	176 853 161	170 669 000

I intensjonsavtalen står det det ikkje skal vera eigedomsskatt på bustader og fritidsbustader, men at konsekvensar ved eigedomsskatt på næring må utgreiast. Vi anslår at eigedomsskatt på næring kan gje ei årleg inntekt på om lag kr 20-30 mill, mens eigedomsskatt på bustader og fritidsbustader kan gje ei årleg inntekt på om lag kr 55-65 mill. Dette er basert på eit grovt estimat. Det har vore kontakt med fagfolk på feltet som meiner det er vanskeleg å gje eit estimat på eigedomsskatt på næring ut frå registrerte næringseigedommar i kommunen. I samband med ei eventuell taksering kan vi gje ein meir nøyaktig kalkyle på kor stort inntekspotensialet er. Det vil ta 1-2 år å gjennomføra taksering. Dette betyr at eigedomsskatt på næring og eventuelt bustader og fritidsbustader kan tidlegast innførast frå 2022 dersom det vert vedteke i budsjettet for 2020.

Med visning til intensjonsavtalen gjer ikkje rådmannen framlegg om å innføra eigedomsskatt på bustader, fritidsbustader eller næring no. Dette heng også saman med forventninga om at kommunesamanslåinga skal gje meir effektiv drift både politisk, administrativt og i tenestene. I budsjettet vert det lagt opp til eit omstillingsprogram i økonomiplanperioden for å identifisera og ta ut effektiviseringsgevinsten. Etter at dette arbeidet er gjort, vil rådmannen gjera ei ny vurdering.

Havbruksfond

Stortinget vedtok i 2015 å oppretta eit havbruksfond. Frå 2016 vert 80 % av inntektene frå framtidig vekst i oppdrettsnæringa fordelt til kommunar og fylkeskommunar. Fiskeridirektoratet har ansvar for utbetalingane. Ved fordeling av midlane skal Fiskeridirektoratet leggja til grunn klarert lokalitetsbiomasse, slik det går fram av Akvakulturregisteret 1. september kl 12.00. Først i oktober får kommunane og fylkeskommunane utbetalt pengane.

Alle kommunar og fylkeskommunar, som det framkjem av Akvakulturregisteret har klarerte lokalitetar for oppdrett av laks, aure og regnbogeaure i sjøvatn, får ein respektiv del av inntektene som vert fordelt årleg. Jo høgare del av lokalitetskapasiteten den einskilde kommune/ fylkeskommune står registrert med i Akvakulturregisteret, dess større del av midlane som vert fordelt får kommunen.

Kommunane Fjell, Sund og Øygarden har dei siste åra fått følgjande inntekt:

Havbruksfond	R-2017	R-2018	R-2019	B-2019
Fjell	248 664	11 559 665	931 056	2 000 000
Sund	207 665	10 882 180	800 653	1 800 000
Øygarden	483 624	18 754 054	1 430 034	0
Sum	939 953	41 195 899	3 161 743	3 800 000

	R-2018 *	B-2019 *	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Havbruksfond	41 195 899	3 800 000	30 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

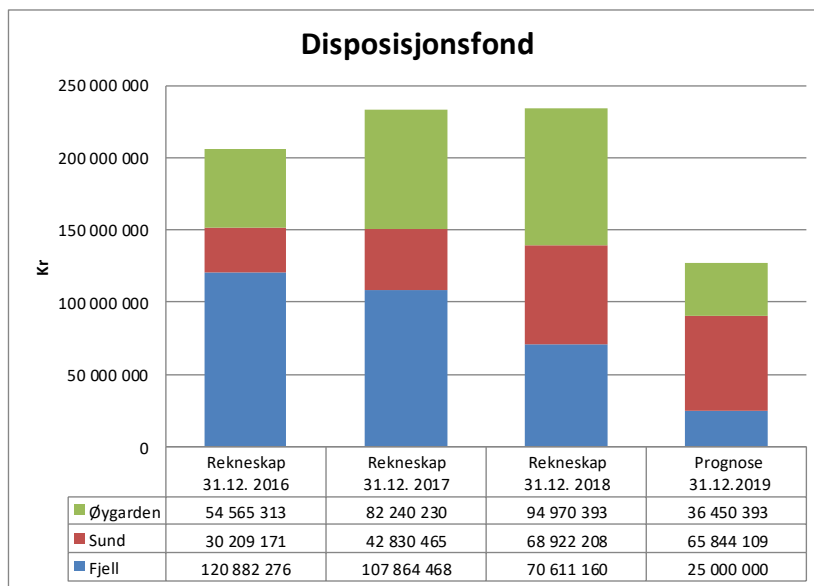
*Summen av kommunane Fjell, Sund og Øygarden

Havbruksfondet er budsjettert med kr 30 mill i 2020. Inntektsanslaget er usikkert.

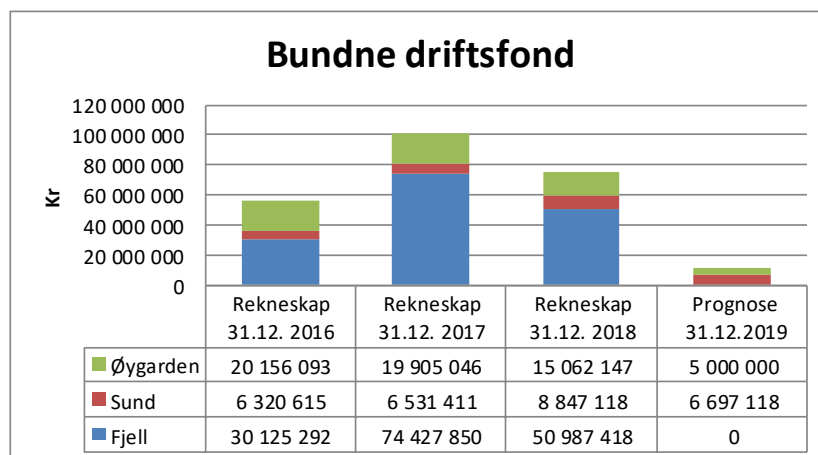
Fond

Tabellen under viser utviklinga i samla fond for Øygarden kommune dei siste åra:

	Rekneskap 31.12. 2016	Rekneskap 31.12. 2017	Rekneskap 31.12. 2018	Prognose 31.12.2019
Disposisjonsfond	205 656 760	232 935 163	234 503 761	127 294 502
Bundne driftsfond	56 601 999	100 864 307	74 896 683	11 697 118
Ubundne investeringsfond	110 343 553	111 940 514	79 471 756	74 666 623
Bundne investeringsfond	23 750 572	25 822 362	23 189 654	21 885 409

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er oppsparte midlar som fritt kan nyttast til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Øygarden kommune vil etter prognosen ha omlag kr 127 mill i disposisjonsfond per 1.1.2020. Norske kommunar har gjennomsnittleg 9,5 % av brutto driftsinntekter i disposisjonsfond. For Øygarden kommune vil det bety at vi bør auka disposisjonsfondet til omlag kr 300 mill. Dette for å handtera svingingar i inntektene og ha stabilitet i tenestene.

Bundne driftsfond

Øygarden kommune vil etter prognosen ha omlag kr 11,7 mill i bundne driftsfond per 1.1.2020.

Utbytte

Det er i budsjettet for 2020 budsjettert med utbytte på kr 20,6 mill. Same beløp er vidareført i økonomiplanperioden. Dette gjeld utbytte frå BKK og BIR.

Lønsutgifter

I statsbudsjettet er det lagt opp til ein årslønsvekst på 3,6 %. For 2020 er lønsauken lagt inn i konsekvensjustert budsjett med i tråd med statsbudsjettet.

Lønsreserven varierer i økonomiplanen avhengig av om det er hovudoppgjer eller mellomoppgjer. I 2020 er det eit hovudoppgjer. Løn utgjør 66 % av driftsutgiftene i budsjettet.

	R-2018 *	B-2019 *	B-2020	Endr 19-20	Endr 18-20
Lønsutgifter	1 497 805	1 464 196	1 507 457	3,0 %	0,6 %
Sosiale utgifter	373 641	398 200	380 492	-4,4 %	1,8 %
Sum	1 871 447	1 862 396	1 887 949	1,4 %	0,9 %

*Summen av kommunane Fjell, Sund og Øygarden. Alle tal i heile tusen kr.

I Tabellen over har vi samanlikna budsjett 2020 for Øygarden kommune med dei tre kommunane Fjell, Sund og gamle Øygarden. Det er ei auke i lønsutgifter frå budsjett 2019 til 2020 på 3 %. Dei sosiale utgiftene går ned med 4,4 % frå budsjett 2019 til budsjett 2020. Samanlikna med rekneskapen for 2018 aukar lønsutgiftene med 0,6 %, mens dei sosiale utgiftene aukar med 1,8 %. Budsjett 2020 er inkludert reduksjon av stillingar som omtala i kap. 12 og 15.

Pensjon

Fellesnemnda gjorde vedtak om at Øygarden kommune skal ha ei forsikra pensjonsløyving i sak 73/18 i Fellesnemnda. Etter at pensjonsordninga hadde vore ute på anbod valde fellesnemnda KLP som pensjonsleverandør i sak 61/19. Vedtaket betyr at Fjell kommunale pensjonskasse ikkje lenger har konsesjonsspliktig verksemd. Fjell kommunale pensjonskasse vert etter søknad til Finanstilsynet avvika i løpet av 2020.

Det vil vera naudsynt med eit eigenkapitalinnskot til KLP på om lag kr 30 mill. Dette vert løyst ved realisering av kapital frå Fjell kommunale pensjonskasse. I sak 73/18 i Fellesnemnda var det anslått eit potensiale for realisering på kr 110 mill.

Sidan 2020 er første år med KLP som pensjonsleverandør for heile den nye kommunen er det gjort nokre føresetnadar ved budsjetteringa av pensjon. Vi har lagt til grunn nivået i tidlegare Sund og Øygarden ved budsjetteringa. Dette estimatet er noko usikkert.

Pensjon er budsjettert i samsvar med gjeldande reglar og med 7 års amortisering av premieavvik. Kommunane skal etter gjeldande regelverk rekneskapsføra netto pensjonskostnad. Dette er eit anna beløp enn det som vert innbetalt i premie. Avviket mellom premien og den rekneskapsførte kostnaden vert kalla premieavvik. For 2020 vil pensjonskostnadane utgjere om lag kr 151 mill for Øygarden kommune. Vi budsjetterer etter dette med ein sats på 19 % av løn i fellesordninga. For sjukepleiarar er satsen 20 %, og for lærarar 10,7 %. I tillegg kjem dei tilsette sin del med 2 %.

Etter prognosane vil oppsamla premieavvik vera om lag kr 25,4 mill ved utgangen av 2019. Dette er å sjå på som intern gjeld, og kan samanliknast med oppsamla underskot.

Det er budsjettert med kr 36 mill i eigenkapitaltilskot i investeringsbudsjettet.

Arbeidsgjevaravgift

Det er i budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 lagt til grunn arbeidsgjevaravgift på 14,1 %. Totalt er det budsjettert med kr 230 mill i arbeidsgjevaravgift for 2020.

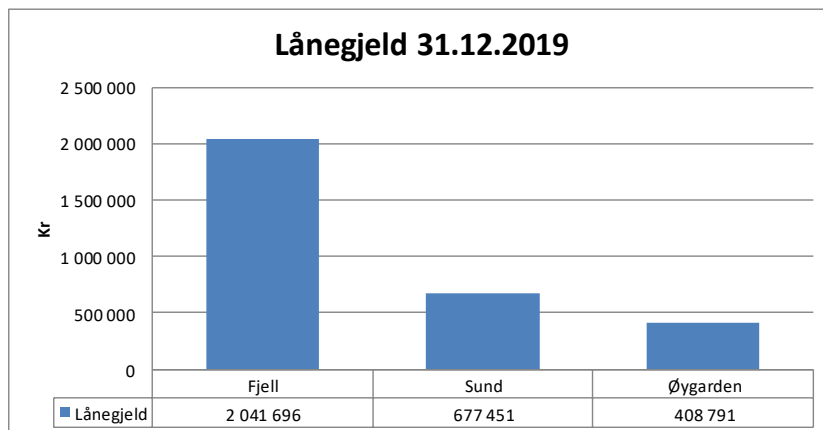
Renteinntekter

Rentenivået har dei siste åra vore svært lågt. Noregs Bank heva styringsrenta frå 1,25 % til 1,50 % gjeldande frå 20.09.2019. Styringsrenta er dermed heva med 0,75 prosentpoeng så langt i 2019.

Rentebanen i Noregs Bank pengepolitiske rapport frå september 2019 tilseier at styringsrenta mest sannsynleg vil bli verande på dette nivået den næraste tida. Pengemarknadsrenta, målt ved tremånadars Nibor, har i snitt vore om lag 1,5 % fram til 4. kvartal 2019. Noregs Bank ventar at pengemarknadspåslaget vil liggja på omlag 0,4 prosentpoeng framover, slik at pengemarknadsrenta vil stiga i takt med styringsrenta. Renteinntekter og avkastning på kommunen sine likvide midlar er berekna ut frå eit rentenivå på om lag 2,0 % i 2020. Renteinntekter er budsjettert med ein inntekt på kr 5 mill i 2020, mens gevinst på finansielle instrument er budsjettert med kr 6 mill.

Gjeldsutvikling

Øygarden kommune vil per 1.1.2020 ha ei lånegjeld på kr 3,13 mrd. Tala er korrigert for den gjelda som skal overtakast av ØyVAR AS og Øygarden Bustadutvikling KF. Lån på kr 183 mill som gjeld VAR skal over frå gamle Øygarden kommune til ØyVAR AS i 2020.

I økonomiplanperioden 2020-2023 vil vi ha ei slik utvikling i lånegjelda:

	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Saldo 1.1	3 127 939	3 161 939	3 115 139	3 042 039
Nye lån	144 000	68 000	44 000	32 000
Avdrag	110 000	114 800	117 100	118 600
Renter	92 000	94 900	93 500	91 300
Saldo 31.12	3 161 939	3 115 139	3 042 039	2 955 439

Alle tal i heile tusen kr

Lånegjelda minkar i perioden frå kr 3,13 mrd til kr 2,96 mrd. Dette er ut i frå investeringar i økonomiplanen. Renteutgiftene er rekna ut frå faktisk rente i 2020 og 3 % i perioden 2021-2023.

Så lenge vi held investeringane på eit så lågt nivå at nye lån er lågare enn årets avdrag vil lånegjelda ikkje auka. Ved inngangen til 2020 utgjer lånegjelda 110 % av brutto driftsinntekter. I handlingsregelen for økonomiplanperioden er målet at lånegjelda ikkje skal utgjera meir enn 100 % av driftsinntektene. Med investeringsporteføljen som ligg føre i budsjettframlegget vil vi nå målet i 2023.

Gebyr- og brukarbetaling

Gebyr og brukarbetaling, vedteke i eigen sak, vert gjort gjeldande for budsjett 2020.

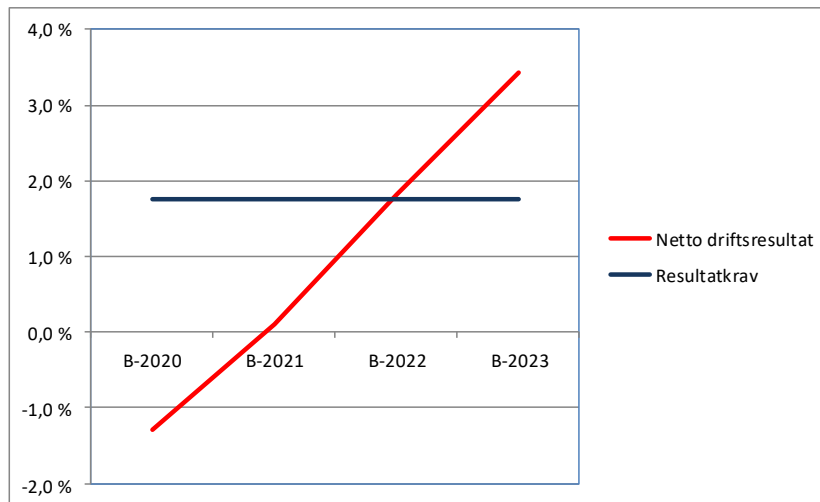
Driftsprosjekt

Det er tre driftsprosjekt frå gamle Øygarden som har forsinka framdrift, og difor må leggjast inn og fullførast i 2020. Desse driftsprosjekta er finansiert med bruk av disposisjonsfond slik dei var i 2019, til

saman kr 5 mill. Dette er Fv 229 Sæle-Kalfaret, tilkomstveg Ovågen friområde og vegutbetring kryss Høyen.

Netto driftsresultat i økonomiplanperioden

Netto driftsresultat viser kva kommunen sit igjen med av løpande inntekter etter at løpande utgifter er trekt ifrå, og er eit uttrykk for kva kommunen har til disposisjon til avsettingar og investeringar. Netto driftsresultat er såleis eit uttrykk for økonomisk handlefridom og er rekna for å vera den viktigaste indikatoren i kommuneøkonomien. Over tid bør netto driftsresultat liggja over 1,75 % av inntektene for at den økonomiske utviklinga skal vera sunn i følgje Teknisk berekningsutval og Fylkesmannen.

Rådmannen sitt budsjettframlegg inneber eit driftsresultat på -1,3 % i 2020, 0,1 % i 2021, 1,8 % i 2022 og 3,4 % i 2023.

Reformstøtte

Kommunar som slår seg saman vil få tilskot som skal dekkja utgiftene ved sjølve samanslåinga. I 2017 vart det utbetalt kr 35,9 mill i støtte til å dekkja eingongskostnader. Når samanslåinga er eit faktum 1.1.2020 vil den nye kommunen få utbetalt reformstøtte. Reformstøtta er eit eingongstilskot, og tilskotet er differensiert etter tal innbyggjarar i den nye kommunen. For Øygarden kommune vil reformstøtta vera omlag kr 27 mill. Fellesnemnda har gitt rådmannen fullmakt til å forskottera delvis bruk av reformstøtta dersom det vert behov for det i 2019. Kor mykje av reformstøtta som vert brukt i 2019 er usikkert då mykje av utgiftene vil koma i slutten av året. I 2020 må desse midlane dekkja til dømes ombygging for å gjennomføra vedtatt lokalisering samt andre eingongsutgifter. Vi reknar med at om lag kr 7 mill av reformstøtta vert brukt i 2019 og kr 20 mill i 2020.

12 Ei berekraftig utvikling

FN sine berekraftsmål

FN sine medlemsland vedtok i 2015 mål for berekraftig utvikling fram mot 2030. FN sine berekraftsmål er sett saman av 17 mål og 169 delmål. Dei skal fungera som ein felles global retning for myndigheiter, næringsliv og sivilsamfunn fram mot 2030.

Måla om berekraftig utvikling er gjennomgåande i kommunal sektor. Det kjem til uttrykk både som langsiktige mål, som eit gjennomgåande perspektiv og i konkrete satsingsområde. Berekraftig utvikling handlar om å ta vare på behova til menneske som lever i dag, utan å øydelegga framtidige generasjonar sine moglegheiter til å dekkja sine. Berekraftsmåla reflekterer dei tre dimensjonane i berekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale tilhøve.

Kommunane har ei viktig rolle i arbeidet med berekraftmåla, og regjeringa har kome med tydelege forventningar om at kommunane legg FN sine berekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanlegginga. I kommuneplanen som skal utarbeidast for den nye kommunen vil FN sine berekraftsmål vera ein viktig premiss.

Perspektivmeldinga

Stortingsmld. 29 (2016-2017) (Perspektivmeldinga 2017) er eit viktig dokument som drøftar viktige utfordringar for norsk økonomi, for offentlege finansar og for vidareføring av dei norske velferdsordningane i eit langsiktig perspektiv.

Meldinga peikar m.a på:

- At varig velstand krev evne og vilje til omstilling
- At Noreg er godt rusta til å møte framtida - det er mange som deltek i arbeidslivet, vi har store naturressursar, ein kompetent arbeidsstyrke og solide statsfinansar. Velstanden er og jamnare fordelt enn i dei fleste land
- At vi produserer varer og tenester effektivt. Velstanden er bygd på handel med utlandet og frie marknader
- At vi som land har vore heldige, og har teke gode val. Den nordiske velferdsmodellen har tent oss vel. Noreg er eit godt land å bu i – vi er eit land med store moglegheiter

Det siste tiåret har produktivitsveksten vore lågare enn tidlegare. At vi lukkast med å få stadig meir ut av dei ressursane vi brukar, er den viktigaste drivkrafta bak auka levestandard.

Produktivitsveksten må derfor opp att om velstandsveksten skal fortsetje.

Klimaendringane stiller oss overfor store utfordringar dei neste tiåra, og eit grønt skifte vil endre rammene for norsk næringsliv både nasjonalt og globalt. Samstundes vil ein ambisiøs klimapolitikk kunne bety at våre olje- og gassreservar får lågare verdi.

Same dagen som statsbudsjettet vart lagt fram (8.10.18) kom det ei urovekkande og dyster rapport frå FN's klimapanel (IPCC). Rapporten skisserar at det må til veldig store endringar, og at vi må leggje om måten vi lever på i rekordfart for å nå målet om å avgrense den globale oppvarminga til 1,5 grader. IPCCs skildring av klimaendringane tyder på at ytterlegare oppvarming er farligere enn ein tidlegare har meint.

Det er særskild viktig at utvikling av ny, miljøvenleg teknologi skjer fort, og her har det offentlege ein viktig rolle når det gjeld å leggje til rette for at dette skjer, gjennom t.d gode rammevilkår.

Ein godt fungerande offentlig sektor er eit viktig fundament i den norske velferdsstaten. Vi har gode offentlege velferdsordningar, men må heile tida spørje oss om vi løyser oppgåvene godt nok. Dei siste tiåra har vore ein god periode for norsk økonomi og for offentlege finansar. Viktige økonomiske trendar har peika vår veg. Det er ikkje sikkert dette held fram.

Ei eldre befolkning fører til at ein lågare del av befolkninga jobbar og betaler skatt og at utgifter til pensjon og helse- og omsorgstenester vil auke. Inntektene må opp og/eller utgiftene ned.

Om mange blir ståande utanfor arbeidslivet på grunn av manglande eller feil kompetanse, vil børa bli større. Trygdesystemet skal gje folk tryggleik, men må samstundes ikkje utformast slik at store grupper permanent blir ståande utanfor arbeidsmarknaden. Auka innvandring gjer det stadig viktigare at og innvandrarakar blir godt integrert på arbeidsmarknaden. Alle kan i kvardagen gje eit bidrag for at integrering skjer på ein god måte, dette vil alle tene på.

Meir effektiv og målretta offentleg ressursbruk. Det må jobbast systematisk, kontinuerlig og aktivt for å auke effektiviteten i offentleg sektor.

Telemarksforskning

På oppdrag frå formannskapa i Fjell, Sund og Øygarden utarbeidde Telemarksforskning i 2016 ein rapport om kommunesamanslåing for dei tre kommunane. Konklusjonen var at tilhøva låg godt til rette for kommunesamanslåing. Vurderingane vart gjort med bakgrunn i kriteria for god oppgåveløysing som ekspertutvalet har lagt til grunn for kommunens rolle som demokratisk arena, tenesteytar, myndighetsutøvar og samfunnsutviklar. Samla sett fekk samanslåingsalternativet ein score på 330 av 400 poeng.

Rapporten syner at det kan vera mykje å spare på ny kommunestruktur. Til dømes er det peika på at administrasjonskostnadane kan reduserast monaleg når tre vert til ein, både politisk og administrativt.

Kostra-tala (2014) i rapporten frå dei tre kommunane viser at det er stor effektiviseringsgevinst ved å harmonisera alle tenestene ned til lågaste kommunenivå. Skule, barnehage og pleie og omsorg, som er dei største tenestemråda, vert i stor grad påverka av demografien. Innbyggartalsutvikling og alderssamansetning har stor påverknad på dei statlege rammeoverføringane. Overføringane skal reflektera at dei ulike aldersgruppene kostar kommunane ulikt. Yrkesaktive menneske klarar seg i hovudsak sjølv, medan barn og unge skal ha barnehageplass eller skuletilbod, og med alderen aukar behovet for pleie- og omsorgstenester. Basert på TBU sine framskrivingar og berekningar, vil den nye kommunen få om lag 28 % auka utgifter knytt til demografiske endringar frå 2016 til 2030. Dette vil i stor grad gjenspeila seg i rammetilskotet, men ut frå at det ligg forventning om årleg effektivisering i dei statlege overføringane, kan ein ikkje pårekna kostnadsdekning fullt ut.

Den framskrivne folketalsprognosen i rapporten (SSB mellomalternativ) viser at tenestebehovet innan barnehage og skule vil endra seg lite fram mot 2040. Når det gjeld pleie og omsorg har behovet auka noko fram mot 2020, men det vil auka kraftig fram mot 2040 (lik landet elles) ut frå at talet på eldre aukar (om lag tredobla). For den nye kommunen vert det difor anslått at behovet for pleie- og omsorgsårverk vil auka med 17 (pr 1000 innbyggjarar i yrkesaktiv alder) i perioden 2020-2040. Eit grovt anslag syner eit behov for opptrapping av årsverk i perioden med om lag 400 innan denne sektoren om tenestenivået og tenestebehovet er som i dag.

Telemarksforskning viser til at dei tre kommunane samla hadde eit tilfredsstillande netto driftsresultat i 2014. Ser ein på kommunane kvar for seg er det berre Øygarden som oppfyllte kravet om eit netto driftsresultat i tråd med tilrådinga frå TBU. Berekningane syner at den nye kommunen vil ha eit nivå på frie inntekter som er lågare enn i dag. Samstundes peikar rapporten på effektiviseringsgevinsten med ny kommunestruktur, særleg innan administrasjon. Netto utgjør desse to faktorane mellom kr 15 – 20 mill. Det vert difor understreka at det er både naudsynt og mogleg å effektivisera tenestene for å oppnå eit berekraftig netto driftsresultat.

Førebygging

Lov om folkehelse pålegg kommunane å driva førebyggjande og helsefremjande arbeid på alle område. Med bakgrunn i folketalsprognosen som er vist til i Telemarksforskning sin rapport, vil det vera sær viktig å prioritera førebygging i åra som kjem. Tala er urovekkande dersom tenestebehov og levesett held fram som i dag, då det ikkje vil vera mogeleg for velferdskommunen å oppretthalda behandling og pleie på dagens nivå. Det er heller ikkje mogleg innan dei økonomiske rammene å auka årsverka innan tenesta i tråd med den demografiske utviklinga. Dette er ei utfordring som gjeld

heile landet. Denne utfordringa er med andre ord ikkje unik for Øygarden kommune. Å gi hjelp til sjølvhjelp ved å ta i bruk ny arbeidsmetodikk, velferdsteknologi, samarbeid med frivilligheita og pårørande er naudsynt for å utsetja eller redusera tenestebehovet.

Det pågår eit arbeid med å utarbeida folkehelseoversyn for den nye kommunen. Oversynet skal gi innsikt i dei områda kommunen har utfordringar, og skal danna grunnlag for systematisk og målretta arbeid for å betra folkehelsa og redusera livsstilssjukdomar. Dette må skje både på samfunns- og individnivå. Særleg viktig er det at innbyggjarane gjennom god kunnskap om samanhengar mellom livsstil og sjukdom vert medvitne om at dei kan, og må ta ansvar for eige liv og eigen helsetilstand. Tidleg innsats i barnehage og skule, tilrettelegging av gode bumiljø, næringsutvikling, arbeid og aktiv fritid er viktige område i det helsefremjande arbeidet.

Effektivisering og harmonisering

Budsjett 2020 og prognosen for økonomiplanperioden syner at det er stort behov for å ta ut effektiviseringspotensialet i samband med ny kommunestruktur. Det må arbeidast både på kort og lang sikt for i første omgang å få budsjettet i balanse, dernest å sikra eit resultat som oppfyller intensjonen om eit akseptabelt netto driftsresultat og avsetnad til fond slik intensjonsavtalen legg opp til. Telemarksforsking peikar på potencialet knytt til politikk og administrasjon, men også innan tenestemåla. Det er lagt fram tiltak i budsjettet som kan gjennomførast straks for å få effekt første året innafor kvart kommunalsjefområde, men det må gjerast ytterlegare vurderingar og prioriteringar for resten av perioden snarast råd. Det framlagte budsjettet har behov for revisjon når det føreligg erfaringstal frå drifta første del av 2020, rådmannen vil difor koma tilbake til dette i det reviderte budsjettet.

Det er store skilnader i inntekts- og kostnadsstrukturen i dei tre kommunane i dag, jfr KOSTRA- analysane. Det er variasjonar kommunane imellom, men Øygarden har det høgaste driftsnivået på dei fleste tenestemåla. Det vert difor viktig å ta stilling til kva som må harmoniserast og kor raskt dette må skje, sett i lys av dei økonomiske utfordringane og tilrådde tiltaka i budsjettet. Rådmannen vil våren 2020 koma attende med eiga prinsippsak vedkommande harmonisering med framdriftsplan. Dette gjeld til dømes standard på tenester, bemanningsnorm, brukarbetalingar og løns- og arbeidsvilkår for tilsette jfr. vedtak 50/19 i Fellesnemnda.

Med bakgrunn i at om lag 70 % av driftsutgiftene er knytt til løn er det ikkje mogleg å gjennomføra effektiviseringstiltak utan at tal årsverk vert redusert. Rådmannen vil leggja stor vinn på å nytta naturleg avgang, men ut frå profesjonskrav vil det ikkje alltid vera mogleg eller rett å ta ut stillingar som «tilfeldig» vert ledige grunna naturleg avgang. Rådmannen ser det difor som sannsynleg at det kan verta aktuelt med oppseiingar dersom det ikkje let seg gjennomføra med naturleg avgang. Årsverksreduksjonen må vera basert på planar og analysar om ressursbehov, og vera i tråd med digitalisering og innføring av ny arbeidsmetodikk.

Dersom vi ikkje klarar å effektivisera drifta med effekt frå 1.1.2021 er risikoen stor for at Øygarden kommune hamnar på ROBEK innan få år.

Den nye kommunen er dimensjonert med 50 færre årsverk enn summen av dei tre gamle kommunane. Om lag halvparten av desse er vakante stillingar eller tilsette som går av med pensjon ved årsskifte 2019/ 2020. Fleire av desse gjeld leiarstillingar. Dei resterande årsverka er overført til ressursgruppa. Omstillingsavtalen gjev rett på fast tilsetjing ut 2021. Rådmannen arbeidar kontinuerleg med å finna ledige faste stillingsheimlar i omstillingsperioden. Desse stillingane skal vera innanfor den nye og lågare dimensjoneringa. Samla sett utgjer dette kr 40 mill i lågare driftsutgifter. Kr 20 mill av desse vil ikkje ha full effekt før i 2022 på grunn av retten til fast stilling i omstillingsperioden (2020-2021).

I ein krevjande økonomisk situasjon er det også naudsynt å vurdere inntektsgrunnlaget. Rådmannen viser til at det i intensjonsavtalen er lagt opp til at eigedomsskatt på næring skal utgreiast. Dette arbeidet vert også å koma attende til i revidert budsjett.

13 Budsjettrammer i budsjett 2020

Økonomiske rammer for kommunalsjefområda (netto tal) i 2020:

	B-2020
Politisk	16 476
Rådmann	76 475
Organisasjon og digitalisering *	348 819
Økonomi	30 321
Oppvekst	872 825
Helse og velferd	718 369
Kultur og samfunn	271 594
Sum	2 334 879

Alle tal i heile tusen kr

* I Organisasjon og digitalisering ligg tilskot til private barnehagar med kr 198,3 mill

Omstillingsprogram – Øygarden 2023

For å nå dei økonomiske måla innan 2023 trengs det at vi fornyar, forbetrar, effektiviserer, digitaliserer og hentar ut gevinstar der det er mogleg. Rådmannen har difor i budsjettet lagt opp til eit omstillingsprogram over 4 år. I 2021 skal vi ha eit netto driftsresultat i balanse, i 2022 skal vi leggja fram eit budsjett med netto driftsresultat på 1,75 % i tråd med handlingsreglane og i 2023 skal vi budsjettera med avsetning til infrastrukturfond jfr. intensjonsavtalen. Våren 2020 vert det sett i gang eit arbeid for å analysa og kartleggja organisasjonen sin ressursbruk og gjera samanlikningar med andre kommunar. Det vert viktig å finna tverrfaglege løysingar som sikrar heilskap og meir effektive arbeidsprosessar. Sidan ein stor del av utgiftene er knytt til løn, er det behov for å effektivisera gjennom å redusera årsverk i organisasjonen. Ein måte å gjera dette på kan vera å la vera å erstatta tilsette som går av med pensjon eller sluttar, men rådmannen kan ikkje utelukka at det kan vera naudsynt med oppseiingar.

I denne prosessen skal det leggst til rette for, og sikrast god medverknad frå dei tilsette i tråd med lov- og avtaleverk. Dette er sentralt for å sikra forankring og omforente prosesser som skapar legitimitet i organisasjonen.

Det er store variasjonar i kostnadsstrukturen i dei tre kommunane i dag, jfr KOSTRA- analysane. Det vert difor viktig å ta stilling til kva som må harmoniserast og kor raskt dette må skje, sett i lys av dei økonomiske utfordringane og tilrådde tiltaka i budsjettet. Rådmannen vil våren 2020 koma attende med eiga prinsippsak vedkommande harmonisering med framdriftsplan. Dette gjeld til dømes standard på tenester, bemanningsnorm, brukarbetalingar og løns- og arbeidsvilkår for tilsette jfr. vedtak 50/19 i fellesnemnda.

Opptrappingsplanen for å nå dei økonomiske måla:

	B-2020	B-2021	B-2022	B-2023
Sum netto driftsresultat før saldering	-121	-146	-146	-146
Tiltaksliste	84	149	150	151
Yttelelgare effektiviseringstiltak			50	100
Budsjettert netto driftsresultat	-37	3	54	105

Alle tal i heile mill kr

I planen for 2022 ligg målsettinga om eit netto driftsresultat på 1,75 % under ytterlegare effektivisering. I planen for 2023 ligg målsettinga om avsetning til infrastrukturfond inne. Dei konkrete tiltaka for desse åra må vi komma attende til våren 2020.

Tiltakslista fordelt på dei ulike områda er slik:

Område	Tiltak	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Felles	Reduksjon inventar		-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
	Reduksjon opplæring		-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
	Reduksjon vikarutgifter		-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Sum			-24 000	-24 000	-24 000	-24 000
Rådmann	Ressursgruppe	-20	-7 300	-14 700	-14 700	-14 700
Sum			-7 300	-14 700	-14 700	-14 700
Organisasjon og digitalisering	Reduksjon årsverk	-5	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000
	Reduksjon tillitsvalde	-2	-1 230	-1 230	-1 230	-1 230
	Reduksjon lærlingar	-20 %	-925	-1 850	-1 850	-1 850
	Reduksjon diverse driftsutgifter		-2 840	-2 840	-2 840	-2 840
Sum			-5 995	-9 920	-9 920	-9 920
Økonomi	Reduksjon årsverk	-3	-800	-2 400	-2 400	-2 400
	Reduksjon juridisk bistand		-118	-118	-118	-118
Sum			-918	-2 518	-2 518	-2 518
Oppvekst	Reduksjon årsverk barnehage	-5	-2 000	-2 000	-3 000	-3 000
	Reduksjon årsverk skule	-28	-8 750	-21 000	-21 000	-21 000
	Reduksjon årsverk SFO, heving av foreldrebet.	-1	-1 500	-2 000	-2 000	-2 000
	Reduksjon kjøp av tenester barnevern		-2 250	-3 000	-3 000	-3 000
	Reduksjon årsverk BUFT/ vikar	-1	-1 500	-2 000	-2 000	-2 000
	Polentur		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
	Reduksjon årsverk PPT	-1	-350	-800	-800	-800
	Reduksjon diverse driftsutgifter		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
	Harmonisering tenester		-5 650	-16 600	-16 600	-16 600
Sum			-24 500	-49 900	-50 900	-50 900
Helse og velferd	Reduksjon årsverk	-2,8	-2 000	-1 200	-1 200	-1 200
	Refusjon ressurskrevjande brukarar		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
	Auka brukarbetaling		-1 560	-1 700	-1 700	-1 700
	Reserverte løyvingar LMS		-3 000	0	0	0
	Redusert kjøp av tenester		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
	Effektivisering/ strukturendring		-500	-1 000	-1 000	-2 000
	Harmonisering tenester			-25 000	-25 000	-25 000
Sum			-11 060	-32 900	-32 900	-33 900
Kultur og samfunn	Reduksjon årsverk	-6,9	-5 534	-10 400	-10 400	-10 400
	Vedlikehald Saltebu Kystmuseet		-120	-120	-120	-120
	Reduksjon konsulenttenester		-500	-500	-500	-500
	Awikla kommunal landbruksstøtte		-350	-350	-350	-350
	Reduserte leigekostnader for bygg ved samlokalisering		-460	-460	-460	-460
	Reduksjon samlepostar på vedlikehald		-2 680	-2 680	-2 680	-2 680
	Reduksjon av diverse ymsepostar		-290	-290	-290	-290
	Reduksjon utgifter straum/ forsikring		-750	-750	-750	-750
Sum			-10 684	-15 550	-15 550	-15 550
Sum totalt			-84 457	-149 488	-150 488	-151 488

Tiltaka og konsekvensane av tiltaka vert skildra i kap. 16.

14 Hovudoversikt drift

	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter				
Brukarbetaling	-98 310	-102 242	-106 332	-110 585
Andre sals- og leigeinntekter	-80 889	-82 911	-84 984	-87 109
Overføringar med krav til motytelse	-270 061	-276 812	-283 733	-290 826
Rammetilskot	-1 033 817	-1 055 993	-1 078 613	-1 103 185
Andre statlege overføringar	-95 840	-65 840	-65 840	-65 840
Andre overføringar	-470	-470	-470	-470
Skatt på inntekt og formue	-1 123 594	-1 157 302	-1 192 021	-1 227 782
Eigedomsskatt	-158 106	-156 606	-155 106	-153 606
Andre direkte og indirekte skattar	0			
Sum driftsinntekter	-2 861 087	-2 898 177	-2 967 099	-3 039 403
Driftsutgifter				
Lønsutgifter	1 507 457	1 485 699	1 529 240	1 574 087
Sosiale utgifter	380 492	375 425	382 310	393 522
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon	296 393	302 321	308 367	314 535
Kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon	379 044	386 625	394 357	402 244
Overføringar	167 608	170 960	174 380	177 867
Avskrivningar	144 720	144 720	144 720	144 720
Fordelte utgifter	-2 146	-2 146	-2 146	-2 146
Sum driftsutgifter	2 873 568	2 863 604	2 931 228	3 004 829
Brutto driftsresultat	12 481	-34 574	-35 871	-34 574
Finansinntekter				
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	-35 254	-35 959	-36 678	-37 412
Gevinst på finansielle instrumenter	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Mottatt avdrag på utlån	-1 110	-1 110	-1 110	-1 110
Sum eksterne finansinntekter	-42 364	-43 069	-43 788	-44 522
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	101 536	104 436	103 036	100 836
Tap på finansielle instrumenter	0			
Avdrag på lån	110 000	114 800	117 100	118 600
Utlån	0			
Sum eksterne finansutgifter	211 536	219 236	220 136	219 436
Resultat eksterne finanstransaksjonar	169 172	176 167	176 348	174 914
Motpost avskrivningar	-144 720	-144 720	-144 720	-144 720
Netto driftsresultat	36 933	-3 127	-4 243	-4 380
Interne finanstransaksjonar				
Bruk av tidlegare års reknsk.m mindreforbruk				
Bruk av disposisjonsfond	-36 933			
Bruk av bundne fond				
Sum bruk avsetningar				
Overført til investeringsrekneskapen				
Dekning av tidlegare års reknsk.m. meirforbruk				
Avsetningar til disposisjonsfond				
Avsetningar til bundne fond				
Sum avsetningar				
Rekneskapsmessig meir/ mindreforbruk	0	-3 127	-4 243	-4 380
Ytterlegare effektiviseringstiltak			50 000	100 000
Netto driftsresultat etter ytterlegare effektivisering	36 933	-3 127	-54 243	-104 380

Alle tall i heile tusen kr

15 Investeringar

Nr	Prosjekt	Brutto prosjekt- utgift	Tidl. løyvd	2020	2021	2022	2023	Sum 2020-2023
1	KLP Eigenkapitalinnskot	Årleg	Årleg	36 000	9 500	10 000	10 500	66 000
2	Investering IKT	Årleg	Årleg	16 000	12 000	12 000	12 000	52 000
3	Nødnett			1 200				1 200
4	Tomtekjøp	Årleg	Årleg	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
5	Ombygging/ rehab. bygg	Årleg	Årleg	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
6	Kommunale kaiar - påkostning	Årleg	Årleg	600	600	600	600	2 400
7	Rehab. eldre barneh.	26 700	17 700	3 000	3 000	3 000		9 000
8	Fallunderlag/ leikeapparat skular/bhg			400	400	400	400	1 600
9	Trafikksikring støypekantar/ overvann	Årleg	Årleg	7 400	7 400	7 400	7 400	29 600
10	Opprusting kommunale vegar			1 800	1 800	1 800	1 800	7 200
11	Større planoppgåver infrastruktur mm			2 500	2 500	2 500		7 500
12	Gang og sykkelsti Kausland - Glesnes	4 750	250	4 500				4 500
13	Nye omsorgsbustader for funksj.hemma (3 stk)			13 125				13 125
14	Barnehage Spildepollen, forprosjekt og bygging	33 800		23 700	10 100			33 800
15	Veglys, skifting til LED lys			500	500	500	500	2 000
16	Sundhallen, utbetring av armaturar og lyseslegg i garderobar, gang			440				440
17	Lysarmatur innvendig og utvendig div. bygg			320				320
18	Skogsvåg skule gamle delen armatur++			850				850
19	Prosjektering FV 198 Klokkearvik			6 500				6 500
20	Bygge lagerbygg ved Porsvika fiskerihamn			5 300				5 300
21	Turveg rundt Skogsvatnet			3 300				3 300
22	Områdeutvikling sør, ny brannstasjon			30 000				30 000
23	Stranda skule, nytt tak			4 000				4 000
24	Kryss Arseta sør	70 000		45 000	20 000			65 000
25	Hjeltefjorden symjehall	120 000	105 000	15 000				15 000
26	Uteområde Hjeltefjorden Arena	15 800	10 800	5 000				5 000
27	Gymsal Rong skule	31 250	28 250	3 000				3 000
28	Omsorgsbustader funksjonshemma Nord	7 200	3 200	4 000				4 000
29	Parkeringsplass FV 561 - Kjøpmannsvågen	3 000	1 000	2 500				2 500
30	Hjeltefjorden sjøfront - Molo			10 000				10 000
31	Veg Blomvåg vest - vegutviding				10 000	10 000		20 000
32	Gravplass Blomvåg inkl. gamal gravplass			2 000				2 000
Sum investering totalt				264 935	94 800	65 200	50 200	475 135
Finansiering								
	Mva.komp			-45 787	-17 060	-11 040	-7 940	-81 827
	Tilskot			-4 356				-4 356
	Husbankmidlar LMS			-35 000				-35 000
	Inntekter realisering av Fjell kommunale pensjonskasse			-30 000				-30 000
	Inv.fond			-6 000	-9 500	-10 000	-10 500	-36 000
	Låneopptak			-143 792	-68 240	-44 160	-31 760	-287 952
Sum finansiering				-264 935	-94 800	-65 200	-50 200	-475 135

Alle tall i heile tusen kr

Kommentarar til dei einskilde investeringsprosjekta

Investeringsramma for 2020 er kr 264,935 mill. Investeringane i 2020 er ei vidareføring av økonomiplanane i dei tre kommunane Fjell, Sund og Øygarden. Dei einaste nye prosjekta er brannstasjon Sør (kr 30 mill), nytt tak Stranda skule (kr 4 mill) og nødnett (1,2 mill). Lånebehovet i 2020 er kr 143,792 mill. I økonomiplanen ligg det investeringar på totalt kr 475,135 mill som må seiast å vera moderat. Det er eit bevisst val å halda investeringane så lågt som mogleg for ikkje å auka lånegjelda, og det er difor prioritert å slutføra prosjekt som allereie er starta framfør å starta nye prosjekt i 2020.

1. Eigenkapitalinnskot

Eigenkapitalinnskotet til KLP inneheld årleg berekna innskot frå dagens avtalar og ekstraordinær eigenkapitalinnskot på om lag kr 30 mill for 2020. Dette heng saman med at fellesnemnda valde KLP som pensjonsleverandør i sak 61/19 i Fellesnemnda, og at Fjell kommunale pensjonskasse etter søknad til Finanstilsynet vert avvika i løpet av 2020. Eigenkapitalinnskotet til KLP på kr 30 mill vert finansiert ved å realisera kapitalen i Fjell kommunale pensjonskasse.

2. Investering IKT

Investeringsplanen inneber investeringar på kr 16 mill i kvart år i økonomiplanen. Investeringsplanen gjeld alle investeringar i IKT inkl. arbeidet med digitalisering av undervisning i grunnskulen.

3. Nødnett

Dagens nødnett har for låg kapasitet, og det er difor naudsynt å investera kr 1,2 mill her for å tilfredstilla dei krav som er sett.

4. Tomtekjøp

Det er avsett kr 2 mill kvart år i økonomiplanperioden 2020-2023.

5. Ombygging/ rehab. bygg

Det er budsjettert med kr 15 mill kvart år i økonomiplanperioden 2020-2023 til ombygging/ rehabilitering v bygg.

6. Kommunale kaiar

I perioden 2020-2023 er det budsjettert med kr 0,6 mill kvart år til påkostning av dei kommunale kaiane. Løyvingane vert nytta mellom anna til sikringstiltak.

7. Rehabilitering eldre barnehagar

Det er tidlegare i Fjell kommune avsett kr 17,7 mill til rehabilitering av eldre barnehagar. I perioden 2020-2022 er det avsett kr 3 mill årleg.

8. Fallunderlag/ leikeapparat skular/ barnehagar

Det er behov for å gå over frå tradisjonell fallsand under leikeapparat i skular og barnehagar til heilstøypt gummiassfalt. Dette for å få tryggare underlag som ikkje let seg fjerne i samband med leik. Det er rekna med investeringskostnader på kr 1,6 mill i økonomiplanperioden fordelt over 4 år (kr 0,4 mill i 2020).

9. Trafikksikring støypekantar/ overvann

Midlane til trafikksikring er samla i ein post og utgjør kr 7,4 mill kvart år i økonomiplanperioden.

10. Opprusting kommunale vegar

Det er budsjettert med kr 1,8 mill kvart år i økonomiplanperioden til opprusting av kommunale vegar. Asfaltering og opprusting av kommunale vegar vert gjort ut frå ei vurdering av tilstand på dei ulike vegane.

11. Større planoppgåver infrastruktur mm

Det er rekna med investeringskostnader på kr 7,5 mill fordelt over åra 2020-2022. Dette gjeld den fysiske gjennomføringa av vedtekne kommunedelplanar og reguleringsplanar.

12. Gang og sykkelsti Kausland-Glesnes

Det er rekna med investeringskostnader på kr 4,5 mill i 2020 av total løyving på kr 4,75 mill. Det var ei målsetting å få gjennomført tiltaket til opning av Spildepollen skule, men tiltaket er forsinka.

13. Nye omsorgsbustader for funksjonshemma - Sør

Det er rekna med ei investeringskostnad på kr 13,125 mill i 2020. Statleg tilskot er på kr 4,356 mill. Finansieringsbehov etter statleg tilskot er kr 6,144 mill.

14. Barnehage Spildepollen, forprosjekt og bygging

Det er rekna med investeringskostnader på kr 34 mill i 2020-2021.

I samsvar med vedtak i kommunestyret i Sund 15.11.16, sak K- 119/16 «Rullering barnehageplan 2016 – 2026» skal det byggast ny barnehage i Spildepollen. Telavåg og Glesnes barnehage skal leggst ned og drifta samlokalisert i Spildepollen. I reguleringsplan for skuleprosjektet i Spildepollen er det sett av tomt til barnehagen. Tomta er lokalisert like ved den nye skulen. Skuleprosjektet har lagt til rette for barnehage når det kjem til dimensjonering av parkeringsplass og teknisk infrastruktur. Barnehagen vil nytte godt av ein omfattande tilrettelegging med både idrettshall og fotballbane like ved.

Ved å etablere ny barnehage i Spildepollen vil ein oppnå ei effektivisering av drifta ved at eininga vert større. Det vert også ei vesentleg effektivisering av teknisk drift. Barnehagane i Telavåg og Glesnes er ikkje bygd for barnehageføremål, og er lite eigna for barnehagedrift. Glesnes barnehage har eit stort etterslep på vedlikehald og treng omfattande renovering og utviding for å stette krav til mellom anna

miljøretta helsevern. Oppgraderingsbehovet er estimert til over kr 10 mill, noko som blir vurdert som ei lite framtidsretta investering vurdert opp mot kostnaden ved bygging av ny barnehage. I kostnadsestimatet på kr 34 mill er det lagt opp til ein barnehage med 5 avdelingar på om lag 1000 m² i Spildepollen.

15. Veglys, skifting til LED lys

Det er rekna med investeringskostnader på kr 2 mill fordelt over 4 år, kr 0,5 mill i 2020. Tiltaket kjem frå Sund kommune. I denne delen av kommunen er det om lag 1400 veglysarmatur. Om lag 800 av veglysarmatura treng å bli skifta grunna alder. Det vert lagt opp til ei gradvis utskifting etter prioritering frå eininga Eigedom, drift og vedlikehald.

16. Sundhallen, utbetring av armaturar og lysanlegg i garderober, gang

Det er rekna med investeringskostnader på kr 0,44 mill i 2020. Finansieringsbehov er kr 0,352 mill som blir dekkja ved opptak av lån. Det er behov for å skifte armaturar og lysanlegg i garderober og gangareal på idrettshallen.

17. Lysarmatur innvendig og utvendig div. bygg

Det er rekna med investeringskostnader på kr 0,32 mill i 2020. Det er behov for å skifte gamle armaturar på ulike bygg. Utvendige armatur: Sund skule, Stranda skule, Sundhallen. Innvendige armatur: Symjehallen, Stranda barnehage, Sund ungdomsskule. I alt 47 lysarmaturar.

18. Skogsvåg skule gamle delen armatur++

Det er rekna med investeringskostnader på kr 0,85 mill i 2020. Det er behov for å utbetre armaturar og lysanlegg i gamle delen av skulen.

19. Prosjektering FV 198 Klokkekarvik

Det er rekna med investeringskostnader på kr 6,5 mill i 2020, i tillegg til tidlegare løyving i 2019 på kr 0,25 mill. FV 198 på Klokkekarvik er eit område der det er svært dårleg tilstand på VA-anlegget med utfordringar med forureining i hamnebassenget. Det er planlagt utført i samarbeid mellom SVA, SVV og Sund kommune. Prosjektering er tenkt å starte i 2019.

20. Lagerbygg ved Porsvika fiskerihamn

Det er rekna med investeringskostnader på kr 5,3 mill i 2020. Kommunen eig eit mindre areal ved kaifronten til den nye fiskerihamna i Porsvika. Arealet er tenkt nytta til å betre fasilitatane til fiskarane som nyttar anlegget. I kostnadsestimatet vert det lagt til grunn eit uisolert lagerbygg for fangstredskaper på om lag 400 m², i tillegg til eit mindre isolert areal som vert nytta til garderobe/dusj/WC. Det vert lagt opp til at fiskarane kan leige lagerareal.

Rådmannen føreset at kapitalkostnader blir dekkja av leige av lagerplass.

21. Turveg rundt Skogsvatnet

Tiltaket er budsjettert med kr 3,3 mill i 2020.

22. Områdeutvikling sør, ny brannstasjon

Brannvesenet har behov for nytt bygg i sone sør, Skogsskiftet. Dette har samband med at leigekontrakten på eksisterande bygg går ut i 2020, og bygget skal rivast til fordel for kjøpesenter. Eksisterande brannstasjon tilfredsstiller ikkje krava til rein og skitten sone, garderobe- og vaskemoglegheiter. Den kommunale driftsavdelinga i sone sør er tenkt i same bygg som brannstasjonen då dette vil gje betydelege synergjar med tanke på sambruk av areal. Driftsavdelinga sitt areal i bygget vert utforma som ein opsjon slik at ein kan velja å ikkje realisera dette om kostnadane vert for høge. På same tomt vert det planlagt å etablere oppstillingsplass for bussar, slik at ein kan få frigjera dagens bussoppstillingsplassar i sentrum av Skogsskiftet.

Prosjektet er inne i ein tidleg fase, og kostnadane er difor grovt stipulert til kr 30 mill. Det er uavklarte tilhøve knytt til høgspenit/straum, VA og planering. Om ein inkluderer driftsavdelinga er investeringa estimert til å auke til kr 44 mill.

23. Stranda skule, nytt tak

Taket på Stranda skule trengs å skiftast. Prosjektet er rekna til å kosta omlag til kr 4 mill.

24. Kryss Arseta sør

Det vart i samband med områdeplan for Rongøy, vedteke planlegging av kryss på Arseta sør. Bygginga er kostnadsrekna til kr 70 mill der kr 5 mill er løyvd tidlegare. Sjølv kryssinga av FV 561 kan ikkje gjerast før ny 420 kV line frå Modalen til Kollsnes er i ordinær drift. Prosjektet komplisert og involverer fleire aktørar. Prosjektet er forsinka i høve opprinneleg plan, og tala som ligg i budsjettet er eit grovt og førebels anslag.

25. Hjeltefjorden symjehall

Prosjektet med bygging av symjehall og uteområde starta i september 2018. Kontraktfesta sluttdato er 31.03.2020. Det er budsjettet med kr 15 mill i 2020 for å slutføra anlegget.

26. Uteområde Hjeltefjorden Arena

Prosjektet med bygging av symjehall og uteområde starta i september 2018. Kontraktfesta sluttdato er 31.03.2020. Det er budsjettet med kr 5 mill i 2020 for å slutføra anlegget.

27. Gymsal Rong skule

Kommunestyret i gamle Øygarden kommune har vedteke rammer og plassering for ny gymsal. Total ramme er kr 31,25 mill der sluttøyvinga på kr 3 mill ligg inne i 2020.

28. Omsorgsbustader funksjonshemma Nord

Gamle Øygarden kommune har vedteke bygging av omsorgsbustader for funksjonshemma. Framdrifta er uklart grunna negativ attendemelding frå Husbanken og evt. tomtebytte. Det er budsjettet med kr 4 mill i 2020.

29. Parkeringsplass FV 561 – Kjøpmannsvågen

Tiltaket gjeld opparbeiding av parkeringsplass i tilknytning til Kjøpmannsvågen, og ligg inne med sluttøyving i 2020 på kr 2,5 mill.

30. Hjeltefjorden sjøfront – Molo

Det er gjort vurderingar i 2018 parallelt med handsaming av sentrumsplanen. Det er budsjettet med kr 10 mill i 2020. Kostnadane er grovt estimert for oppbygging av molo med stein som er fritt levert. Eventuelt andre løysingar vil ha ei anna kostnadsramme.

31. Veg Blomvåg vest – vegutviding

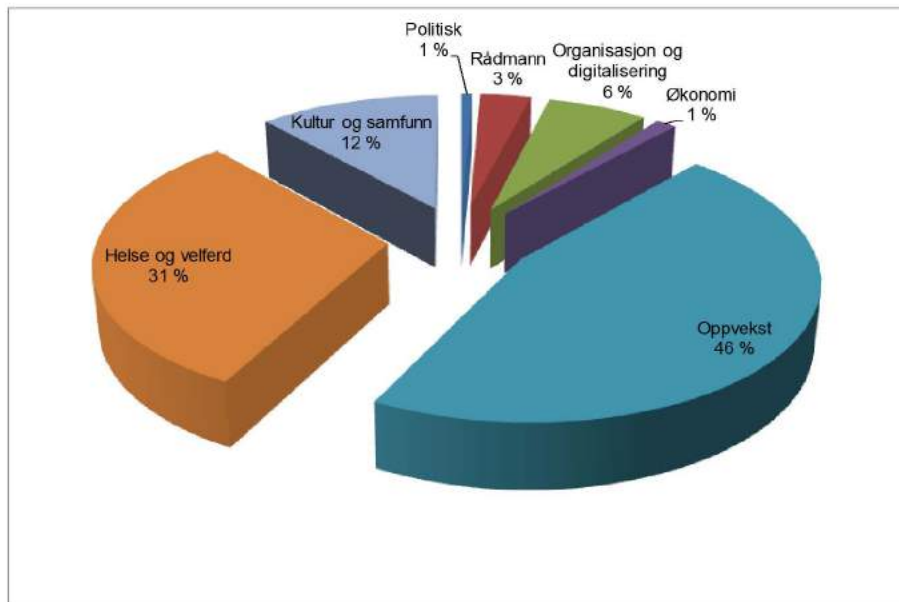
Prosjektet er delt mellom VA og veg. Dette gjeld vegprosjektet vest mot Flåten. Det er pågåande prosess med grunnavtalar for tiltaket. Prosjektet er ikkje kostnadsrekna, og er basert på eit grovt anslag. Tiltaket er omtalt i trafikksekringsplanen til gamle Øygarden kommune og er fordelt med kr 10 mill i 2021 og kr 10 mill i 2022.

32. Gravplass Blomvåg

Regelverket for gravplassar har gjort det mogleg å gravlegge i to høgder ved Blomvog gravplass. Dette fordrar at gravplassen blir omgjort på den delen av «den nye gravplassen» som ikkje er teke i bruk. Dette er vesentleg rimelegare og raskare å gjennomføre enn utviding av arealet. Tiltaket må planleggjast og er starta opp i 2019. Sluttøyving gi 2020 på kr 2 mill.

16 Tenesteområda

Diagrammet under viser korleis utgiftene til drift (nettoutgift) er fordelt. Det er naturleg nok kommunalsjefområda for Oppvekst (37 %) og Helse og velferd (31 %) som krev mest ressursar. I omstillingsprogrammet er det Oppvekst som må ta dei største nedtrekka. Dette både ut frå storleiken på budsjettet og utviklinga i demografi jfr. kap. 10.

Fellestiltak

Tiltak nr 1 reduksjon inventar

		2020	2021	2022	2023
Reduksjon inventar		-7 000	-7 000	-7 000	-7 000

Skildring av tiltak:

Budsjettet for 2020 vert redusert med kr 7 mill når det gjeld inventar for heile kommunen i høve nivå i 2019.

Konsekvens av tiltak:

Det vert mindre innkjøp av inventar og utstyr i økonomiplanperioden.

Tiltak nr 2 reduksjon opplæring

		2020	2021	2022	2023
Reduksjon opplæring		-8 000	-8 000	-8 000	-8 000

Skildring av tiltak:

Opplæringsbudsjettet for 2020 vert redusert frå kr 13 mill til kr 5 mill for heile kommunen. I åra som kjem er det viktig å prioritera opplæring knytt til digitalisering og effektivisering i kommunen.

Konsekvens av tiltak:

Eigne tilsette vert i større grad nytta til kompetanseheving, opplæring og kursverksemd. Dette kan bidra til meir målretta opplæring og deltaking på meir sporadiske kurs.

Tiltak nr 3 reduksjon vikarutgifter

		2020	2021	2022	2023
Reduksjon vikarutgifter		-9 000	-9 000	-9 000	-9 000

Skildring av tiltak:

Vikarutgiftene vert redusert med kr 9 mill for heile kommunen.

Konsekvens av tiltak:

I budsjett 2020 er det berre budsjettert med vikarmiddlar på dei tenestane der det er heilt naudsynt å ta inn vikar ved fråvær, dette gjeld skular, barnehagar, reinhald, heimetenesta, sjukeheim og ulike bufellesskap.

Kommunalsjefområde Organisasjon og digitalisering

Netto utgift	B-2020
Sum utgifter	370 338
Sum inntekter	21 519
Netto	348 819

Alle tal i heile tusen kr

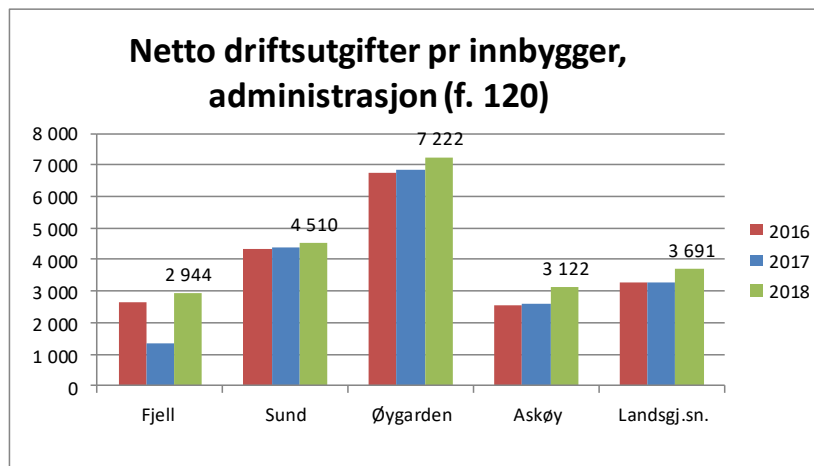
I Organisasjon og digitalisering ligg tilskot til private barnehagar med kr 198,3 mill.

Ansvar	Årsverk
Kommunalsjef	1
Tryggleik	13
Utvikling	21
Drift	29
Service	29
Sum	93

Om kommunalsjefområdet

Kommunalsjefområdet Organisasjon og digitalisering er eit stabsområde som består av einingane Drift, Utvikling, Service og Tryggleik. Kommunalsjefområdet Organisasjon og digitalisering har 93 årsverk.

Nøkkeltal (Kostra)

Fjell kommune brukte kr 2 944 per innbyggjar til administrasjon i 2018. Sund kommune brukte kr 4 510 per innbyggjar, mens gamle Øygarden brukte kr 7 222.

Status og utfordringar

Kommunalsjefsområdet Organisasjon og digitalisering har ansvar for dei administrative stabs- og støttefunksjonane på vegne av heile kommunen og har ein viktig funksjon knytt til å sikra heilskapleg praksis, samhandling, utvikling og rutinar og prosedyrar i heile organisasjonen. Kommunalsjefsområdet yter også tenester direkte til innbyggjarane, frivillig sektor og næringsliv, til dømes gjennom kommunikasjon, dokumententer, samfunnstryggleik og beredskap, innbyggjartorg, medverknad og samskaping av kommunale tenester, demokratiske prosessar og samfunnsutvikling m.m.

Stabsavdeling Drift

Stabs- og støttenestene innafor personal, arkiv/dokumententer og IKT skal ha ei sentral rolle med å leggja til rette for at organisasjonen kan utøva sine oppgåver på ein effektiv og smart måte, gjennom utvikling av enklare arbeidsprosessar og drift av fellesoppgåver, samt gjennom støtte til linje-organisasjonen. Stabsavdelinga skal sikra trygg og forsvarleg drift, og løysa oppgåvene rettidiig med høg kvalitet. Stabsavdelinga har eit overordna ansvar for å utarbeida og etablera gode og heilskaplege arbeidsrutinar og prosedyrar for å sikra effektiv forvaltning.

Stabsavdeling Service

Stabs- og støttenestene skal leggja til rette for at dei folkevalde kan driva god politisk styring. Dette skjer mellom anna gjennom utarbeiding av gode politiske beslutningsgrunnlag, politisk service og faselitering digitalt. Ansvar for oppgåver som informasjon/ kommunikasjon, saksbehandling og ulike forvaltningsoppgåver.

Stabsavdelinga Service skal gje god service og brukarstøtte på fag- og systemnivå internt i organisasjonen på alle nivå gjennom tilsett-service.

Det skal etablerast innbyggjartorg i kommunesenteret og i kommunedelsentra som skal samlokalisert med biblioteka. Her skal innbyggjarar, lag og organisasjonar og næringslivet møta kommunen på ei arena der dei finn informasjon om kommunale tenester og aktuelle saker i lokalsamfunnet. Det skal ystast service, rettleiing og rådgjeving til å finne fram til aktuelle tenestetilbod. Vidare skal det leggjast til rette for innbyggjarinvolvering gjennom dialog, involvering og samskaping om utvikling av tenestetilbod og lokalsamfunn. Stabsavdelinga har eit overordna ansvar for å etablera strategiar, handlingsplaner og felles system. Brukaren skal settast i sentrum og vi skal skapa smarte og effektive framtidsløyser som forbetrar brukaropplevinga.

Stabsavdeling Tryggleik

Det er oppretta ei nye tryggleiksavdeling som skal leggja til rette for at alle tilsette skal få lik forståing og medvite for kommunen sine styringssystem som internkontroll og ta ansvar for dette innanfor sitt område. Gjennom etablering av fagområde HMS, Internkontroll, beredskap, informasjonstryggleik og personvern kan ein sikre tverrfagleg tenking på alle desse områda til beste for dei tilsette og innbyggjarane.

Stabs- og støttetenestene vil leggja til rette for at rådmannen får sikra ei god administrativ styring. Dette skjer mellom anna gjennom å utarbeida heilskapelege og koordinerte administrative beslutningsgrunnlag gjennom bruk av eit nytt kvalitetssystem, fokus på GDPR, samt gjennom gode digitale prosjekt- og prosessverktøy. Ein skal arbeide heilskapleg med samfunnstryggleik og beredskap, oppdatera beredskapsplanverk i tråd med kommune-ROS, planlegging og tilrettelegging av opplæring og øving for kommunal kriseleiing.

Stabsavdeling Utvikling

Stabsavdeling Utvikling skal arbeida med å utforma ein verksemdsplan og vere ein aktiv bidragsytar i å byggja og vidareutvikla ein samskapande, framtidsretta og berekraftig organisasjonskultur. Det skal utarbeidast ein IKT handlingsplan og prosjektportefølje som skal sikra god verksemdsutvikling- og styring med å leggja til rette for meir effektive verktøy, arbeidsprosessar og tenester. Eininga har som mål å driva forskings- og nettverksbasert utvikling og delta i regionale og nasjonale samarbeid og nettverk. Utvikling har som målsetting å sikra god opplæring, innovasjonsevne og kulturbygging.

Digitalisering, automatisering og tenesteutvikling skal bidra til å oppfylle kommunen sine krav og ambisjonar om å fornya, forenkla og betra offentleg sektor, samstundes som innbyggjarar og næringsliv har forventingar om ein enklare kvardag.

Det skal utarbeidast ein overordna kompetanseplan og kompetansekartlegging i organisasjonen som sikrar retning og styring av opplæring, kompetanseutvikling og byggja ein innovativ organisasjonskultur. Utvikling skal planleggja og fasilitera workshops, seminar, konferansar, sosiale nettverkssamlinga. Det skal utviklast ein ny leiarkultur der relasjonelt leiarskap, endringsleiing, innovasjon og samhandling på tvers skal stå i fokus.

Utvikling skal og ha ein utadretta rolle som skal koordinera og forvalta oversikt over nettverk, økosystem og at nye samarbeidsnettverk vert knytta, vedlikehaldast, og implementerast i organisasjonen. Det skal utarbeidast ein verksemdsplan som tar utgangspunkt i Intensjonsavtalen, nasjonale føringar, samt FN sine berekraftmål. Brukarfokus, kvalitet i tenestene, ny arbeidskultur, forskingsbasert leiarskap, innovasjon, effektivisering og gevinstrealisering skal byggjast inn i planverket. Det vert særskild viktig å koble arbeidet opp mot samfunnsplanen og bistå organisasjonen med søknadar om eksterne midlar.

Prioriteringar i perioden

- Sikra harmonisering av administrative prosessar, rutinar og reglement, samt laga oversikt over prosjektportefølje, og sikra felles digitale verktøy og løysingar. Oppnå stordriftsfordelar og berekraft, samt å samla og skapa robuste fagmiljø med betre moglegheiter for å rekruttera og behalde arbeidskraft med høg kompetanse.
- Det skal fokuserast på å auka spesialistkompetanse og analyse- og utredningskompetanse som vil vera naudsynte for å kunna handtere strengare krav til styringsinformasjon. Auka digitalisering av administrative prosessar stiller krav til ny kompetanse, og skal bidra til betre kvalitet og optimalisering av ressursbruk.
- Det skal utarbeidast ein verksemdsplan med delplanar for blant anna digitalisering, innovasjon, tryggleik, forskning, leiarutvikling og kompetanse (kompetansekartlegging og plan er peika på i Intensjonsavtalen) - verksemdsplanen skal leggja til rette for å effektivisera arbeidsprosesser, etablere nye måtar å arbeida på og ha fokus på brukaren. Planen skal og omsetta FN sine berekraftmål inn i lokal handling og praksis. Berekraftmåla må bli integrert i all leiing, planlegging og styring.

- Utvikla, etablera og setja i verk eit program for leiarar som skal bidra til utvikling av felles kultur, leiing og innovasjon i kommunen. Det skal leggjast til rette for at innovasjon kan finna stad i heile organisasjonen. Dette inneber mellom anna å byggja innovasjons- og endringskompetanse hos medarbeidarar og leiarar, implementera og gje opplæring i felles verktøy og metodar for innovasjon.
- Etablera og utvikla eit kompetansesenter for berekraftig utvikling og innovasjon. Senteret skal leggja til rette for systematisk opplæring, evaluering, deling og spreiding av innovasjonsaktivitetar for å sikra erfarings læring, endringskompetanse, samskaping og gevinstrealisering.
- Sikra smarte fag- og verksemdsstyrande digitale system og rutinar for heile organisasjonen, og sikra at det vert innovasjon, effektivisering og gevinstrealisering i alle arbeidsprosessar i kommunen som vil frigjera personressursar til tenesteproduksjon.
- Arbeida med samfunnstryggleik og beredskap, oppdatera beredskapsplanverk i tråd med kommune-ROS, planlegging og tilrettelegging av opplæring og øving for kommunal kriseleiing. Etablera gode rutinar for å oppfylle krav for handtering av personvern i heile organisasjonen.
- Etablera eit team for nettverk, samarbeid og forskning, som skal ha oversikt på tvers av tenesteområda. Dette teamet skal kunna koordinera og etablera samarbeid med universitets- og høgskulemiljø med tilgjengeleg vitskapeleg forskingskompetanse, samt kopla seg på satsingar knytt til t.d. Smartby-konseptet, FN sine berekraftsmål, økosystem knytt til digitalisering og tenestedesign-metodikkar.
- Sikra ein god og samskapande innbyggjar- og brukardialog i heile kommunen, t.d. gjennom å byggja opp innbyggjartorg etter ei-dør-inn-prinsipp og nærteneprinsippet, m.m. Det skal leggjast til rette for at innbyggjarar får relevant informasjon slik at dei kan vere seg medviten ei berekraftig utvikling og ta val og handle i tråd med dette.

Satsingsområde

Stabsavdeling Drift

- Utviding av dokumentsender/arkiv – skanne inn gamalt arkiv i Sund og Fjell for å få eit heilelektronisk arkiv.
- Utviding av Microsoft Lisensar til tilsette i Fjell kommune for å styrkja samhandling på tvers
- Innføra elektronisk arbeidstidsføring for alle administrative tilsette
- Innføra heildigitale rekrutteringsprosessar

Stabsavdeling Service

- Etablera Innbyggjartorg i kommunesenteret og i kommunedelsentra, samlokalisert med biblioteka der alle publikumsretta tenester er tilstade.
- Etablera tilsettservice (brukarstøtte) innafor alle interne administrative tenester
- Styrkja Digital innbyggjardialog og sjølvbetening

Stabsavdeling Tryggleik

- Utvikle og innføra eit nytt overordna kvalitetssystem i samarbeid med alle einingar og tenester der ein samlar og vedlikehalde styrande dokument, rutinar og prosedyrar i kommunen.

Stabsavdeling Utvikling

- Etablera og utvikla eit Senter for berekraftig utvikling og innovasjon (SBUI) som er ein stad for inspirasjon, kunnskap, innovasjon, utvikling og opplæring. Det skal lagast eit inspirasjonsrom (Innolab) som vil vera eit knutepunkt for idéarbeid innafor innovasjon og digitalisering. Innovasjonslaben koplar alle med gode idéar og forslag til forbetringar saman med dei som kan

setja tankane ut i live. Senteret skal fungera som samlingsstad for eit innovatørnettverk som inkluderer tilsette, innbyggjarar, næringsliv og akademia som har eit brennande engasjement for regionen og kommunen sin. Innovatørnettverket vil fungera som eit sparringsnettverk for idémyldring, vidareforedling og utvikling av tenestene.

- Etablera og utvikla ei avdeling for Kompetanseutvikling
- Etablera og utvikla ei avdeling for Samskaping og digitalisering
- Oppbygging av team for strategi, nettverk, samarbeid, Fou og innovasjon

1. Senter for berekraftig utvikling og innolab

Lokalisering: Underetasje rådhus og Kultursal

Innhald: Informasjonsdesk, innolab, kurslokale, skjermar, kontorlandskap, bibliotek, rom for digital leikekasse m.m.

- Etablera og utvikla eit Senter for berekraftig utvikling og innovasjon (SBUI).
- SBUI er ein stad for opplæring, innovasjon og inspirasjon som skal sikra berekraftig utvikling og kompetanseheving av tilsette i Øygarden kommune.
- Metodikken tenestedesign skal ha ei hovudrolle i utviklinga av den nye innovative organisasjonskulturen, og er materialisert gjennom ein innolab (innovasjonslaboratorium) som vert plassert fysisk i senteret. Innolaben vert eit knutepunkt for idéarbeid i kommunen om innovasjon og digitalisering på alle område. Målet er å skapa ein enklare veg for gode idéar og forslag til forbetringar inn til kommunen. Innovasjonslaben koplar alle med gode idéar om korleis kommunen kan utvikla seg med dei som kan setja tankane ut i live. Innolab skal driva fram arbeidet med innovasjon der målet med laboratoriet er å bistå med tilgang på tilgjengeleg infrastruktur, og bidra til samhandling på tvers av sektorane i kommunen.
- Senteret i seg sjølv, skal medverka til at det vert skapt ein organisasjonskultur kring digitalisering, samskaping og innovasjon i kommunen. Det nye senteret skal også vera ein samarbeidspartner for eksterne aktørar og leverandørar som har konkrete idear til digitaliseringsprosjekt i kommunen. På denne måten kryssar utviklingseininga grensa i frå å berre vera ein stabsteneste, til og å vera ein del av eit større økosystem lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt.
- Senteret skal fungera som samlingsstad for eit innovatørnettverk
Innolab vil vera det naturlige samlingsstaden for medlemar av eit innovatørnettverk. Dette nettverket fokuserer særskilt på digitalisering og innovasjon, og inkluderer tilsette, innbyggjarar, næringsliv og akademia som har eit brennande engasjement for regionen og kommunen sin. Innovasjonslaben kan kopla ein ide med de rette fagfolka. Næringslivet, akademia, offentlege etatar, frivillige lag og organisasjonar, eigne tilsette og innbyggjarar kan utfordra oss på korleis kommunen løyser oppgåvene sine – og korleis vi kan gjera dei betre. Eit innovatørnettverk kan fungera som eit sparringsnettverk for dei med gode idéar, og ønskjer hjelp til å vidareforedla idéen. På denne måten kan ein samla og utvikla kommunen si innovasjonsevne.

2. Oppbygging av Avdeling for Kompetanseutvikling (6 personressursar):

- Lokalisering: Kontorlandsskap i 2. etg, norde fløy Rådhus/SBUI
- Sjå elles innhald i punkt om Kompetanseutvikling

3. Oppbygging av Avdeling for Samskaping og digitalisering (11 personaressursar)

- Lokalisering: Kontorlandsskap i 2. etg, norde fløy Rådhus/SBUI
- Sjå elles innhald i punkt om Samskaping og digitalisering

4. Oppbygging av Team for strategi, nettverk, samarbeid, Fou og innovasjon (3 personalressursar)

- Lokalisering: Kontorlandsskap i 2. etg, norde fløy Rådhus/SBUI
- Sjå elles innhald i punkt om Team for strategi, nettverk, samarbeid, Fou og innovasjon

Tiltak for å nå budsjettbalanse**Tiltak nr 1 reduksjon årsverk**

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	-5	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Reduksjon i tal årsverk innafor dei administrative stabs- og støttefunksjonane.

Konsekvens av tiltak:

Ein vil i dei komande åra fokusera på å effektivisera manuelle arbeidsprosessar innafor drift og service og ta i bruk nye verktøy og auka kompetansen til dei tilsette. Dersom ein lukkast med digitaliseringsarbeidet vil ein kunna henta ut vinstar som ein kan investera i andre teneste.

Tiltak nr 2 reduksjon tillitsvalde

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Tillitsvalde	-2	-1 230	-1 230	-1 230	-1 230

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

I samband med kommunesamanslåinga fekk organisasjonane større frikjøp til å utføre verva sine. Tal på tillitsvalde/verneombod kan no reduserast ihht avtaleverk og at prosjektperioden avsluttast for Nye Øygarden kommune

Konsekvens av tiltak:

Øygarden kommune sikrar medverknad i tråd med avtaleverk.

Tiltak nr 3 reduksjon lærlingar

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Lærlingar	-20%	-925	-1850	-1 850	-1 850

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Harmonisering av tal lærlingar med innafor dei ulike kommunalsjefområda. Ein vil kunne starta arbeidet med å ta ned tal årsverk frå hausten 2020.

Konsekvens av tiltak:

Ein reduksjon vil føra til reduserte kostnader, samstundes som at færre lærlingar får fagbrev i kommunen. Kommunen vil mista verdifull hjelp, men i arbeidet med kommunesamanslåinga er det krevjande å følgja opp lærlingane på ein tilfredstillande måte, då ein treng tid å sikra drifta i ein overgangsfase.

Tiltak nr 4 diverse reduksjon driftsutgifter

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Driftsutgifter		-2 840	-2 840	-2 840	-2 840

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Redusera driftskostnader med til saman kr 2 840 000 fordelt på ulike stabsavdelingar i kommunalsjefområdet.

Skildring av konsekvens:

Redusera kjøp av varer og tenester.

Kommunalsjefområde Økonomi

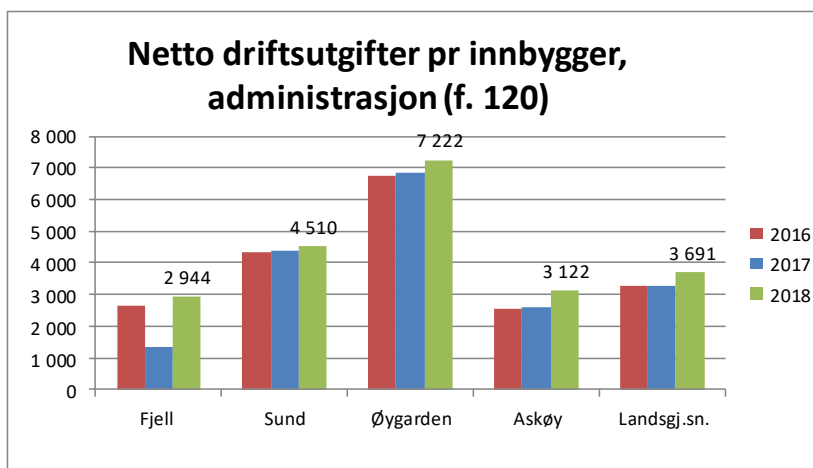
Netto utgift	B-2020
Sum utgifter	37 554
Sum inntekter	7 233
Netto	30 321

Alle tal i heile tusen kr

Ansvar	Årsverk
Kommunalsjef	1
Kemner	4
Økonomistyring	23
Innkjøp og investering	7
Sum	35

Om kommunalsjefområdet

Kommunalsjefområde Økonomi har tre stabsavdelingar. Dette er Innkjøp og investering, Kemner og Økonomistyring. Kommunalsjefområde Økonomi har ansvar for budsjett/ økonomiplan, rekneskap, analyse, finansforvaltning, eigedomsskatt, fakturering, løn, innkjøp og investering og kemner.

Nøkkeltal (Kostra)

Fjell kommune brukte kr 2 944 per innbyggjar til administrasjon i 2018. Sund kommune brukte kr 4 510 per innbyggjar, mens Øygarden brukte kr 7 222.

Status og utfordringar

Hovudutfordringa fram til 2023 vil vera å nytta ressursane meir effektivt, og møta framtidige behov hos interne og eksterne brukarar. Det er mye arbeid med innføring av nye system innan løn og rekneskap, utarbeiding av rutinar, vedtekter og reglement for ny kommune mm.

I statsbudsjettet for 2020, har regjeringa gjort framlegg om at alle kommunale skatteoppkrevjarkontor skal bli overført til staten. Kontora er planlagt overført til Skatteetaten frå 1. juni 2020. Denne prosessen må sørgja for at dei tilsette blir ivareteke og at overføringa er forsvarleg. Kommunen er trekt meir i rammetilskotet enn kostnadane for kemnerkontoret per år.

Innanfor stabsavdeling Innkjøp og investering er det mange pågåande investeringsprosjekt skal slutførast i 2020. Det er og mange avtaler som må på anbod. I tillegg er dette ei heilt ny avdeling som må byggjast opp frå grunnen og kor mange rutinar må på plass.

Prioriteringar i perioden

- Kommunalsjefområde Økonomi skal bidra til god økonomistyring og effektiv bruk av kommunen sine ressursar
- Kommunalsjefområde Økonomi skal ha effektive arbeidsprosessar og utstrakt bruk av digitale løysingar
- Stabsavdeling Innkjøp og investering skal ut på anbod med mange avtalar og må prioritera å byggja opp ei avtaleoversikt
- Analysera fordelene/ ulempa ved eigeninkasso av kommunale krav
- Utarbeiding av nye rutinar, vedtekter og reglement (til dømes økonomireglement, finansreglement)
- Avvikling av Fjell kommunale pensjonskasse og etablering av ny pensjonsleverandør

Satsingsområde

- Innføring av digitale løysingar innan økonomi som til dømes distribusjonskanal for utgåande faktura, innsynsløysingar
- Controllerverksemd/ oppfølging «hands-on»
- Anskaffing av BI-løysing (leiarssystem)
- Vidareutvikling av styringssystemer og dokument

Tiltak for å nå budsjettbalanse

Tiltak nr 1 reduksjon årsverk

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	-3	-800	-2 400	-2 400	-2 400

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Reduksjon i tal årsverk innanfor innkjøp og investering og økonomistyring.

Konsekvens av tiltak:

Gjennom å digitalisera økonomifunksjonen samtidig med å etablera nye og meir effektive rutinar og verktøy kan talet på årsverk reduserast. Det vil vera fokus på henta ut vinstar av effektiviseringstiltaka. Dersom reduksjonen av tal årsverk skjer før dette er etablert kan det påverka kvalitet og kontroll på økonomiområdet.

Tiltak nr 2 Reduksjon juridisk bistand eigedomsskatt

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon jur. bistand		-118	-118	-118	-118

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Reduksjon av budsjettposten for juridisk bistand knytt til eigedomsskatt.

Konsekvens av tiltak:

Dersom det kjem ei rettssak innanfor feltet, vil det krevje meir ressursar enn budsjettert.

Kommunalsjefområde Oppvekst

Netto utgift	B-2020
Sum utgifter	1 040 445
Sum inntekter	167 619
Netto	872 826

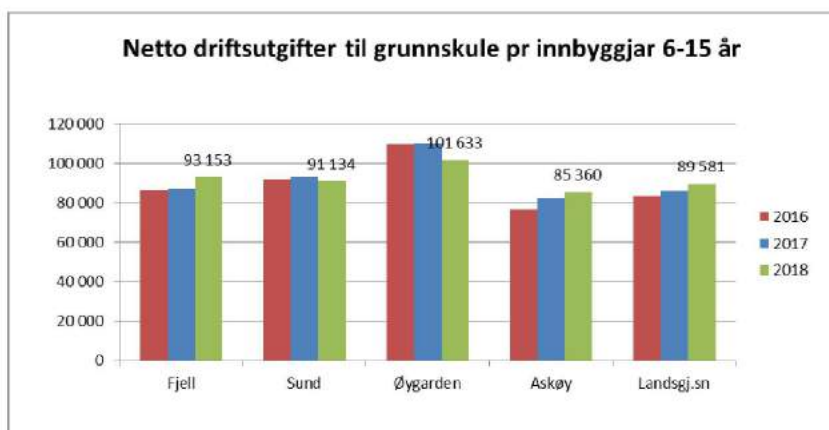
Alle tal i heile tusen kr

Ansvar	Årsverk
Kommunalsjef	53
Barnehagar	318
Skular	709
Barnevern	58
Andre ansvar	108
Sum	1 246

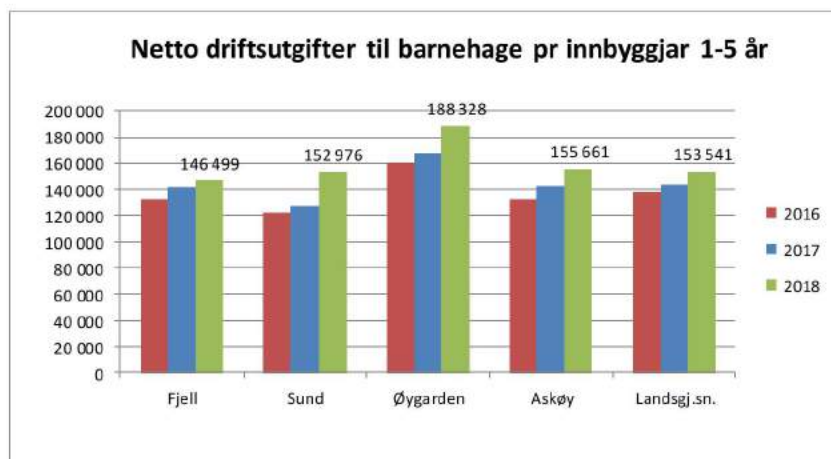
Om kommunalsjefområdet

Kommunalsjefområde Oppvekst består av barnehage, grunnskole, voksenopplæring, BUFT (barn, unge og familietenester), PPT (pedagogisk- psykologisk teneste) og barnevern. Kommunalsjefområde Oppvekst har 1246 årsverk fordelt på 43 einingar. Kommunen har 17 kommunale barnehagar, 18 private barnehagar og 17 kommunale barneskular og 4 ungdomsskular. Det er 1 privat barne- og ungdomskule i kommunen. Det er 10 029 (per 20.08. 2019) barn i alderen 0–18 år i Øygarden kommune.

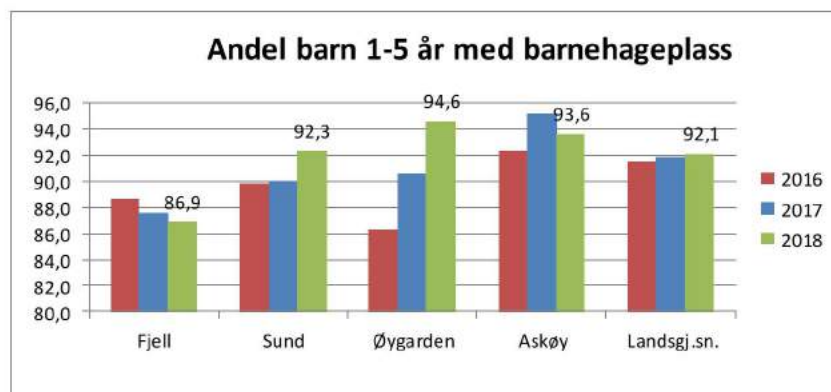
Nøkkeltal (Kostra)

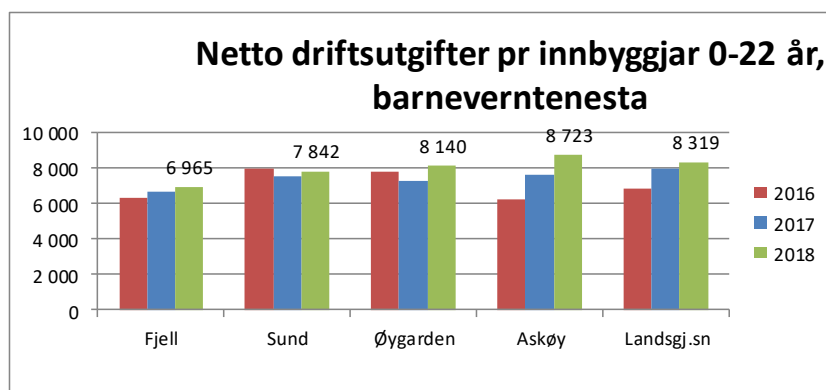
Netto driftsutgifter til grunnskule viser at gamle Øygarden kommune bruker meir ressursar her enn Fjell og Sund. Alle kommunane ligg over Askøy. Indikatoren viser berre utgifter brukt til undervisning, ikkje undervisningsbygg og skuleskyss.

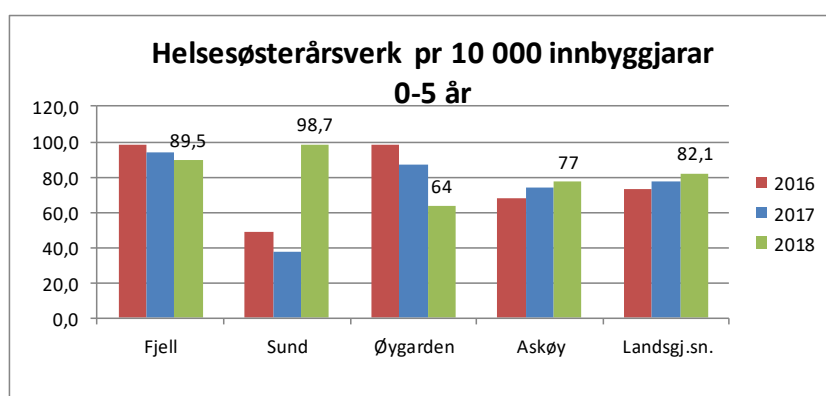
Netto driftsutgifter til barnehage viser at gamle Øygarden kommune har høgare netto driftsutgifter pr innbyggjar 1-5 år enn Fjell og Sund. Sund kommune og Fjell kommune har også lågare utgifter enn Askøy og landsgjennomsnittet.

Gamle Øygarden kommune er den kommunen som har flest barn i aldersgruppa 1-5 år som går i barnehage, mens Fjell kommune har minst dekningsgrad.

Både Fjell, Sund og gamle Øygarden bruker mindre utgifter per innbyggjar 0-22 år til barneverntenesta enn Askøy og landsgjennomsnittet.

Når det gjeld helsesøsterårsverk per innbyggjarar 0-5 år der det Øygarden som har lågast bemanning. Både Fjell og Sund har høgare bemanning enn landsgjennomsnittet.

Status og utfordringar

Oppvekst skal saman med dei andre tenestene i Øygarden kommune sikre at innbyggjarane sine kommunale velferdstenester er bærekraftige. Saman skal vi sikre innbyggjarane gode levekår og likeverdige tenester. Øygarden har gode høve til å skape slike vilkår knytt til likeverdig oppvekst, læring, utvikling, inkludering og god, fysisk og psykisk helse for barn og unge.

I følgje undersøkinga Ungdata 2019 er det færre unge i Øygarden kommune som ser for seg ei høgare utdanning enn landssnittet og dei fleste trivst godt på skulen. Elevane er også nøgde med støtta dei får frå heimen i høve skulearbeidet. Ungdommane i kommunen er generelt sett nøgde med lokalsamfunnet sitt, og mange er med på tilbod som gjev dei ei organisert fritid. Føresette er i stor grad nøgde med skule- og barnehagetilbodet.

Psykisk helse og livsmeistring

I samsvar med den nasjonale situasjonen, har også Øygarden kommune utfordringar knytt til barn og unges psykiske helse (Ungdata 2019). Utfordringane våre er noko høgare enn nasjonalt snitt. Fleire unge opplever å stå utanfor sosialt fellesskap. Nokre av dei unge i delar av den nye kommunen, er lite med i organisert fritid. Fleire nyttar mykje tid ved pc på fritida. Samstundes melder fleire av våre unge at dei har ein fortruleg ven. Dei er i snitt nøgde med heimane sine, og opplever gjennomsnittleg gode økonomiske ressursar i heimen, men skilnadane kan vere store. Same undersøkinga fortel at mobbeproblematikken er mindre i den nye kommunen enn elles i landet. Trygg i Fjell har vore ein kunnskapsbasert, involverande og strukturert metode å arbeide mot mobbing på. Dette arbeidet skal vidareutviklast i den nye kommunen.

I intensjonsavtalen er det lagt opp til at Øygarden skal vidareføra MOT-arbeidet som har stått sterkt i regionen. Skuleprogrammet for 8.-10. klasse er grunnpilaren i MOT-arbeidet, der det er månadleg

klasseundervisning knytt til MOT. Andre viktige tiltak for å skapa varmare og tryggare lokalsamfunn med MOT er foreldre- og elevmøte, konsertar og natt-cupar. Kvar ungdomsskule har sitt særpreg knytt til MOT-arbeidet, t.d. er har fleire ungdomsskular MOT-økt (morgontrening) og det er Ungdomsklubb med MOT. I den nye kommunen vil det vera viktig å vidareføra desse lokale variasjonane i MOT-arbeidet som fungerer godt og skapar gode oppvekstvilkår i nærmiljøet.

I samband med kommunesamanslåinga har det vore arrangert felles MOT-fest i Vest i Sotra Arena. Dette har skapt fellesskap mellom ungdommane på tvers av skular og kommunegrenser, og bør satsast på vidare som eit tiltak for felles identitet og kultur, jf. tiltak under kommunalsjefområde Kultur og samfunn.

Det er relativt store ulikskapar i data ein finn innom Øygarden kommune. Dette dreiar seg til dømes om ulikskapar mellom geografiske område og skular når det gjeld trivsel med skulemiljø. Det er og store ulikskapar i resultat mellom klassar. Kommunen må difor arbeide særskilt med å harmonisere tenestene, for å skape eit likeverdig tilbod for innbyggjarar, uavhengig av bustad og sosioøkonomiske og kulturelle tilhøve.

Skule og barnehage vil våren 2020 vera drifta om lag på same måte som hausten 2019 for å sikre stabilitet i skule- barnehageåret. Målet er å sikre ein likeverdig ressursituasjon for alle einingane.

Vaksenopplæring

Innvandrarar og flyktningar kan oppleve utfordringar ved overgang til vidaregåande skule og ved overgang til arbeid eller vidare studiar. Dette gjeld særleg innbyggjarar med lite skulebakgrunn, som på få år skal tileigne seg kunnskap tilsvarande eit 10-årig skuleløp. Vaksenopplæringa si organisering inn mot kraftsenteret for flyktningar og det tverrkommunale arbeidet her, viser seg å heve språkkunnskapane og heve sjansen til å kunne forstå og bli inkludert i det norske samfunnet.

Prioriteringar i perioden

Vidare følgjer kva oppdrag tenestemrådet vil prioritere i perioden for å møte utfordringar, følgje opp strategiar og nå mål.

Harmonisering

Harmonisering av tenestetilbodet (tenestestandard, dekningsgrader, gebyr og brukarbetalingar) er ein viktig del av kommunesamanslåinga, og eit vilkår for at Øygarden kommune kan tilby gode og likeverdige tenester til innbyggjarane uavhengig av kor ein bur. Arbeidet med harmonisering vil måtte skje over fleire år. Harmonisering av tenester må sjåast i samanheng med kommuneplan og temaplanar som i hovudsak vil bli utarbeidd etter 2020. I praksis tyder dette at dagens tenestetilbod, ordningar og inngåtte avtalar vert vidareførte i ein overgangsfase.

Tidleg innsats- førebygging er lønsamt

Tidleg innsats og førebygging, samt heilskaplege og innbyggartilpassa tenester, er avgjerande for at kommunen sine innbyggjarar skal få tenester som gjev grunnlag for livsmestring. Ei kunnskapsbasert tilnærming med høg kvalitet i det allmenne tilbodet, har god effekt. Difor vil hovudstrategien i tenestemrådet vere å styrke det universelle arbeidet, og gje eit best mogleg tilbod for alle - til rett tid. Samstundes skal kommunen ha god nok kapasitet og samskapingskompetanse for dei innbyggjarane eller dei situasjonane der det allmenne tilbodet ikkje er tilstrekkeleg.

Utvikling av kommunen sitt kvalitetssystem vil sikre gode systemrammer. Digitale løysingar er vesentleg for utvikling i dei fleste av tenestene. Også for tenester som ein tidlegare har tenkt må vere analoge, har forskning i dag vist at ein med fordel kan ha nytte av å digitalisere heilt eller delvis. Varm teknologi, det vil seie teknologi som lagar fellesskap, avklaringar mellom folk, og som kan sikre framdrift i oppgåver mellom møter mellom fagfolk og innbyggjarar, kjem til å vere viktig for utvikling av tenester i Oppvekst.

Når det gjeld barnevernet og helsetenester for barn og unge, har kommunane fått stadig større og meir omfattande ansvar overført frå statlege og regionale mynde. Dette stiller store krav til tenesteutvikling, organisering og kompetanseutvikling. Å skape gode fagmiljø på tvers av ulike roller,

oppgåver og fysiske omgjevnader, gjev særleg ansvar til leiing knytt til å ha system for gode felles møteplassar for læring og utvikling. Barnevern og Barn, unge og familietenester (BUFT) saman med PPT, skular, barnehagar og andre fagfelt i andre kommunalsjefsområde, må saman sikre tverrfagleg velferd og koordinering, og samstundes opplevast nær innbyggjaren, samt ha aktive møteplassar og samarbeid ute på einingar og i kommunedelsentra.

Innbyggjarperspektiv- skreddarsaum og stadig utvikling

Innbyggjaren si stemme og «ei dør inn» er andre viktige prinsipp for den velferdsutviklinga som Øygarden kommune vil bygge på. Dei førebyggjande helse- og velferdstenestene skal vidareutviklast. Oppvekst skal nytte aksjonsforskning som grunnlag for å stadig forbetre eigen praksis. Slik kan innbyggjaren oppleve å få velferdstenester som gjev meir sjølvstyrke og meistring i kvardagen.

Samarbeid- Samskaping- Kreativitet- Problemløysing- Kommunikasjon- Karakterbygging

Desse seks tema er vesentlege når vi skal utdanne for framtida (OECD- 21th Century skills). Denne forskinga heng nære saman med FN sine berekraftsmål. Aukande ulikskap i sosiale, kulturelle og økonomiske forhold kan utfordre demokratiet og føre til at færre deltar aktivt i samfunnet. Øygarden kommune skal legge til rette for inkludering, slik at innbyggjarane opplever tilhøyrse og tek medansvar. Oppvekst har eit viktig oppdrag i dette arbeidet. Barnehagar og skular er viktige arenaer for demokratiopplæringa og for å motivere til samfunnsengasjement. Barnehage og skule er sentrale samarbeidspartnarar med lokale lag, foreiningar og organisasjonsliv, og saman gjev dette nærmiljøutvikling og lokal samfunnsutvikling. Barn og unge lærer best problemløysing og kreativitet når dei får øvd seg på reelle problem. Det gjev mening for elevane å vere til nytte. Også for familiar og lokalmiljø har det verdi å oppleve at barn og unge kan vere med å utvikle samfunnet på gode måtar. Å leggje til rette for at barn og unge opplever at dei er viktige individuelle, positive aktørar, både heime, i kvardagen, i lokalmiljøet og globalt, er vesentleg for både evna og lysta unge har til å vere med å bidra/ ikkje berre ta i mot. Dette kan vere den viktigaste opplæringa vi kan gi barn og unge, når vi ynskjer ansvarlege og kunnskapsrike innbyggjarar framover.

Bemanningsnorm

Å setje bemanningsnorm er styringsgrep som er gjort nasjonalt, der intensjonen er å støtte kvalitet både i skule og barnehagar. Dette gjev dei nedre rammene for forsvarleg ressursbruk i svært mange av Oppvekst sine einingar. Samstundes kan dette utfordre ressursar til dei tenestene som ikkje har slik lovpålagde normer.

Kompetanse og tenesteinnovasjon

Oppvekstfeltet er for tida i mange omleggingar knytt til kompetanse, til dømes er kompetansekravet til undervisningsstillingar i grunnskulen ei lovendring med attendeverkande kraft, som gjer at Øygarden må sikre oversikt og plan for at tilsette har nødvendig kompetanse.

Øygarden kommune skal arbeide for å ha rett kompetanse til ei kvar tid. Kommunen må sikre at alle profesjonane i Oppvekst kjenner kvarandre sine kompetansar, for å få ei brei og heilskapleg forståing av kommunalsjefsområdet.

Kapasitet i barnehagar og skular

Øygarden kommune skal sikre nok barnehage- og skuleplassar, og dette krev langsiktig planlegging. Talet på barn i barnehagealder er heller stabilt og berre svakt aukande dei neste åra. Totalt sett har Øygarden kommune per no nok skuleplassar, men utgiftene er ulike, og kvalitetane på bygga kan vere svært ulike. I nokre område i den nye kommunen er det for stor kapasitet og i andre område for liten. Fordi klasseromma ved dei ulike skulane har ulik storleik, er det ulikt behov for lærarressursar. Små klasserom utløyser raskare nye klassar. For å skape ein betre utnytta skulekapasitet, må dette sjåast på i samanheng med regulering av inntak gjennom kringsgrenser. Det er også viktig å ta godt vare på bygga, slik at talet på skule- og barnehageplassar kan haldast oppe.

Satsingsområde

Bemanningsnorm barnehage

Regjeringa innførte bemanningsnorm for barnehagane i 2018. Det lovpålagte normtalet er budsjettet inn i heile den nye kommunen.

Oppvekstadministrativt system (Oas)

Målet er å få kjøpt inn oppvekstadministrativ system hausten 2020 og ferdig implementert til skule- og barnehagestart 2021-22.

Krisesenterløysing

Øygarden og Sund har kjøpt denne tenesta frå Bergen kommune som driv sitt krisesenter saman med omeignskommunar. Fjell har drive krisesenter tenesta sjølve dei siste åra. Det må vurderast om kommunen skal drive eige krisesenter vidare/ seie opp avtalene med Bergen kommune eller om kommunen skal å inngå ny avtale med Bergen kommune. Dette er i så fall eit samarbeid med andre kommunar. Kostnaden er stipulert til om lag kr 1,4 mill. og dette er lagt inn i budsjettet. Eiga sak om dette tema må til politisk handsaming snarast, då krisesentertilbodet må byggje på kommunestyrevedtak. Avtaletilbodet vi har fått, krev avklaring frå kommunen innan 01.01.2020, då andre kommunar ventar på plass i samarbeidet.

Barnevernsvaktløysing

I løpet av 2020 skal det undersøkjast og planleggjast for å få vidareutvikle barnevernsvaktordninga. Målet er å sikre at kommunen gjev eit godt 24/7- tilbod, som det er sett krav til i lovverket. I denne samanhengen kan ein også vurdere om det er mogleg å kunne tilby andre nærliggande kommunar ei barnevernsvakttjeneste.

Tiltak for å nå budsjettbalanse

Tiltak nr 1 reduksjon årsverk i høve barnehagenorm og harmonisering

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	-5	- 2 000	- 2 000	- 3 000	- 3 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Reduksjon i stillingar i dei kommunale barnehagane sett i lys av bemanningsnorm og harmonisering.

Konsekvens av tiltak:

Dette fører og til eit lågare vaksenttelleik i ei kommunale barnehagane. Tilskott til dei private barnehagane heng saman med kostnader i dei kommunale barnehagane. Utrekningane av tilskott til private barnehager byggjer på den kommunale rekneskapen to år tidlegare. Konsekvensen for private barnehagar skjer først i 2022.

Tiltak nr 2 reduksjon årsverk skule og harmonisering

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	- 28	- 8 750	- 21 000	- 21 000	- 21 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Det vart innført ein lærarnorm i 2017. Intensjonen med lærarnorma er å sikre eit likeverdig ressursgrunnlag i skulen som kan gje grunnlag for ei inkluderande opplæring. Det er eit absolutt mål at alle skulane i Øygarden skal oppfylle krava til lærarnorma. Innsparingskravet er 28 stillingar som vert

fordelt på skulane og vaksenopplæringa (VO) etter ein analyse av ressursane på den einskilde skule. Tilhøve som vil bli vurdert er:

- Administrasjonsressurs, inkl merkantil ressurs
- Årsverk i høve lærarnorm
- Årsverk spesialundervisning
- Tilhøvet mellom lærarnorm og nivå spesialundervisning
- Omfang assistentar og fagarbeidarar
- Sosiodemografiske utfordringar
- Drift SFO i forhold til vedtekter om bemanning
- Effektivisering Vaksenopplæringa

Konsekvens av tiltak:

Større vanskar med differensiering og tilpassing som krev fleire tilsette. Ikkje høve til 1-1 med assistent. Vil gje metodiske og organisatoriske avgrensingar, då det blir mindre høve til å dele i grupper og ulike aktivitetar. Utfordringar knytt til tidleg innsats som krev tiltak oppå normaldrifta kan bli meir utfordrande. Mindre ressursar til elevar med store hjelpebehov.

Tiltak nr 3 reduksjon bemanning, heving av foreldre betaling SFO

	Tal årsverk	2020 kr	2021 kr	2022 kr	2023 kr
Reduksjon årsverk	-1	-1 500	-2 000	-2 000	-2 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Øygarden kommune brukar vesentleg meir ressursar i SFO enn Fjell og Sund. Ei harmonisering av tenestene med tilpassing av foreldrebetaling og reduksjon i bemanning på barneskulane i Øygarden.

Konsekvens av tiltak:

Auka foreldrebetaling i Øygarden. Meir effektiv drift.

Tiltak nr 4 Reduksjon kjøp av tenester Barnevern

		2020	2021	2022	2023
Reduksjon kostnader eksterne kjøp		-2 250	-3 000	-3 000	-3 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Redusere kjøp av eksterne rettleiingstenester gjennom å endre oppgåvefordeling og arbeidsmetode i barnevernstenesta.

Konsekvens av tiltak:

Tenestene vert handtert av kommunalt tilsette og kan bety bortfall av andre oppgåver gjennom effektivisering og prioritering.

Tiltak nr 5 reduksjon bemanning BUFT

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	- 1	-1 500	-2 000	-2 000	-2 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Reduksjon av eit årsverk i eininga samt vikarutgifter.

Konsekvens av tiltak:

Tiltaket kan bety bortfall av oppgåver gjennom effektivisering og prioritering.

Tiltak nr 6 Polen/ Tysklandstur for 10. klassingar utgår

	2020	2021	2022	2023
Reduksjon kostnad	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

10. klasseset til Polen som ein del av skuletilbodet. Dette er ikkje eit lovpålagt tilbod, slik leirskulane er. Sund kommune sin modell, der føresette og elevar har klart å få til slike turar med dugnad og ved å gjere reisa i haustferiar, er den måten desse turane kan skje på framover, slik kommuneøkonomien vil vere dei neste åra. Fjell kommune og Øygarden kommune har i fleire år gjeve økonomisk bidrag til turen.

Konsekvens av tiltak:

Redusert innsats knytt til fredsbodskapen og historielæringa ungdommane får ved ein slik felles tur.

Tiltak nr 7 reduksjon bemanning PPT

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	-1	-350	- 800	- 800	- 800

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Reduksjon av 1 årsverk.

Konsekvens av tiltak:

Tiltaket kan bety bortfall av oppgåver gjennom effektivisering og prioritering.

Tiltak nr 8 reduksjon driftspostar alle einingar

	2020	2021	2022	2023
Driftspostar	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak:

Nedtrekk av ymse driftspostar i alle einingar.

Konsekvens av tiltak:

Mindre innkjøp av materiell og utstyr til aktivitetar.

Kommunalsjefområde Helse og velferd

Netto utgift	B-2020
Sum utgifter	886 573
Sum inntekter	168 204
Netto	718 369

Alle tal i heile tusen kr

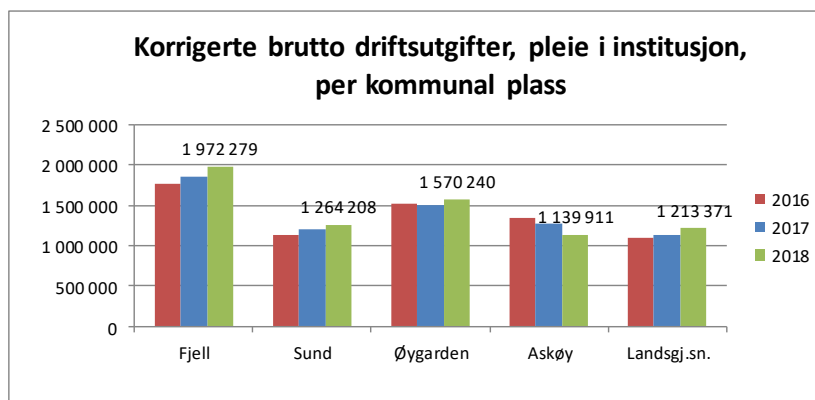
Ansvar	Årsverk
Kommunalsjef	20
Heimeteneste	110
Institusjonar	261
Menneske med nedsett funksjonsevne	145
Rus og psykisk helse	85
Flyktning	12
NAV	30
Helse	105
Sum	769

Om kommunalsjefområdet

Kommunalsjefområde Helse og velferd består av heimetenester, sjukeheim- og omsorgsbustader med heildøgns teneste, tenester til menneske med nedsett funksjonsevne, rus og psykisk helse, legetenester og legevakt, lokalmedisinsk senter, flyktningtenester, NAV og helse, meistring og rehabilitering.

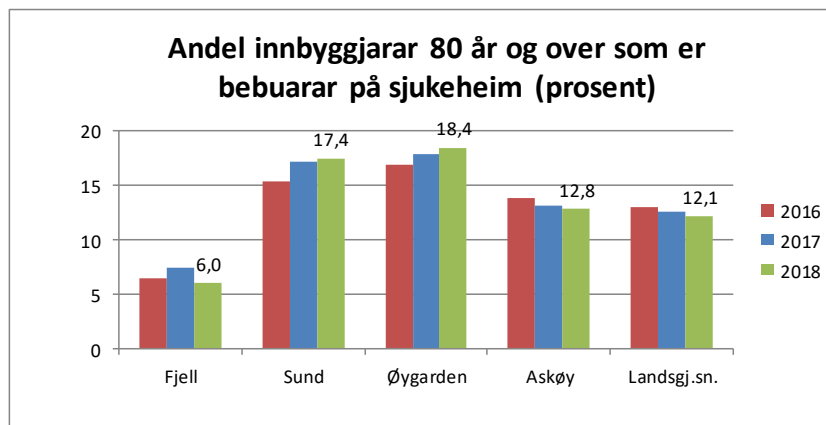
Kommunalsjefområde Helse og velferd har omlag 768 årsverk fordelt på 19 einingar og koordineringssenter/stab.

Nøkkeltal (Kostra)

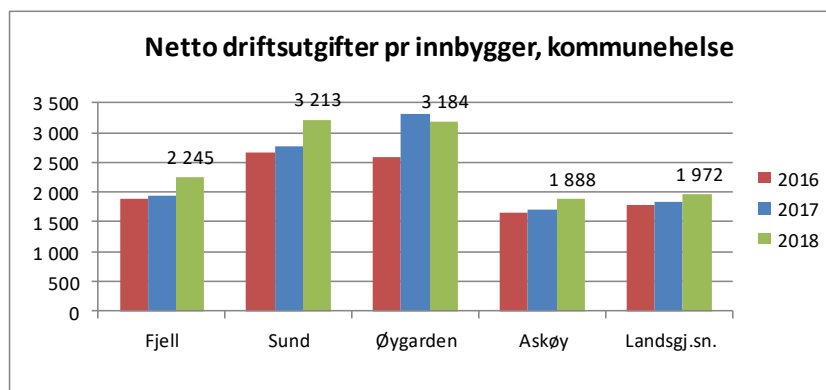

Korrigerte brutto driftsutgifter pr kommunal plass i institusjon ligg høgast i Fjell kommune. Askøy er den kommunen som har lågast utgifter per institusjonsplass. Indikatoren inneheld utgifter til både pleie og institusjonsbygg. Ved å ha fokus på at innbyggjarar skal bu lengst mogleg heime ved hjelp av velferdsteknologi vil vi halda utgiftene til pleie og omsorg nede. Dei høge driftsutgiftane i Fjell er i stor grad knytt opp til ressurskrevjande tenester og høg grad av medisinsk behandling. I tillegg er det låge inntekter då mange av plassane er nytta til avlasting som ikkje er betalingspliktig. Låg

institusjonsdekking bidrar også til at det er berre dei aller sjukaste pasientane får opphald ved institusjonen

I Fjell er det berre 6 % av innbyggjarane over 80 år som er bebuarar på sjukeheim, mens det i Sund og Øygarden er 17,4 % og 18,4 % som er bebuarar på sjukeheim. Landsgjennomsnittet er 12,1 %. Om ein reknar med omsorgsbustader med heildøgns omsorg i Fjell vil dekningsgraden vere vesentleg høgare

Netto driftsutgifter til kommunehelse per innbyggjar er lågast i Fjell kommune og høgast i Sund kommune. Alle kommunane ligg over landsgjennomsnittet.

Tabellen under viser sentrale nøkkeltal innan pleie og omsorgssektoren. Det er stor skilnad mellom kommunane og mellom kommunane og landet forøvreg.

Nøkkeltall	Enhet	Fjell	Øygarden	Sund	Landet
		2018	2018	2018	2018
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	191,4	377,6	243,8	311,6
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	prosent	21,6	25,8	21,5	31,9
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	årsverk	0,5	0,67	0,54	0,57
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	prosent	34,3	41,5	34,3	31,6
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	prosent	6	18,4	17,4	12,1
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (demens)	prosent	0,76	0,95	0	0,67

Status og utfordringar

Eldreomsorg

Øygarden kommune skal syta for gode og forsvarlege helse- og velferdstenester. Kommunen står framfor ein endring i befolkningssamansettinga og vil i åra som kjem få mange fleire innbyggjarar i alderen 80+. Den demografiske endringa gjer at vi må arbeida målretta og systematisk med løysingar som kan møte denne utviklinga på ein god og berekraftig måte. Det vil vere behov for å dreie ressursinnsatsen mot meir førebyggjande tiltak som kan gje betre helse og livskvalitet for den einskilde.

Kommunen må leggja til rette for at innbyggjarane kan bu heime så lenge som mogleg. Det krev ein heilskapleg og tverrfagleg tilnærming i samskaping med frivillige og private leverandørar.

Kommunen skal også vera eit aldersvennleg samfunn som vil krevje ei brei innsats i tett samarbeid med næringsliv og samfunnet generelt.

Sjølv om vi lukkas med førebygging vil auke i tal innbyggjarar 80+ gje ei auke i tal mottakarar av heimetenester og behov for fleire institusjonsplassar. Når vi får fleire eldre vert det også fleire personar med demenssjukdom. Det er viktig at kommunen også for denne sjukdomsgruppa støtter opp om eigenmeistring og auka livskvalitet. Samstundes veit vi at denne sjukdomen i stor grad medfører behov for heildøgns omsorg. Kommunen må vere ein attraktiv arbeidsgjevar som rekrutterer og beheld godt kvalifisert arbeidskraft for å møte auka behov for tenester både innan institusjon og heimebasert omsorg. Det må i perioden utarbeidast ein heilskapleg plan for korleis Øygarden skal møte behovet for Helse- og omsorgstenester i åra som kjem. Den nasjonale kvalitetsreforma «Leve heile livet» skal vere førande i dette arbeidet.

Tilskot til dagaktivitetstilbod for personar med demenssjukdom er no innlemma i rammetilskotet med omlag kr. 2 mill. Tilbodet vert ei lovpålagt teneste frå 2020 og ein må sikra midlar til vidare drift. I tillegg er det behov for ein demenskoordinator i Øygarden kommune for å sikre ein tverrfagleg og heilskapleg oppfølging for denne gruppa.

Rus og psykisk helse

Dei siste åra har kommunane opplevd endringar i sjukdomsbilete. Stadig fleire har utfordringar knytt til rusmisbruk og/eller psykisk helse i livet sitt. Opptappingsplan for rusfeltet (2016 -2020) har sett kommunane i stand til å etablera fleire tiltak for denne brukargruppa. Fleire årsverk i tenestene og bustader for rusmisbrukarar er etablert. I statsbudsjettet for 2020 er det avsett kr 150 mill av veksten i kommunane sine frie inntekter som skal gå til å fullføre Opptappingsplanen for rusfeltet. For Øygarden sin del vil det utgjere omlag kr. 1,2 mill.

Til tross for kommunal innsats innan førebygging og nye løysingar/tilbod er utfordringar knytt til rus og psykisk helse aukande. Reduksjon i tilbod innan spesialisthelsetenesta har gitt kommunane eit større ansvar for dei mest ressurskrevjande brukarane. Øygarden kommune kjøper tenester frå private leverandørar av helse og omsorgstenester for å møte behovet til nokre av desse brukarane. Det vil i perioden vera behov for å kartleggje nærare om det er tenleg, og eventuelt korleis kommunen sjølv kan setjast i stand til å ta hand om dei mest ressurskrevjande brukarane sjølv.

Tenester til personar med funksjonsnedsetting

Øygarden kommune har godt utbygde bu- og aktivitetstilbod for personar med utviklingshemming. Avlastingstilbod for barn og unge med ulike utfordringar er etablert, og vert no lagt under ei leing for å sikre fleksibel utnytting av eksisterande tilbod og kompetanse. Den største utfordringa er også her knytt til dei mest ressurskrevjande brukarane. Kommunen manglar i dag forsterka butilbod til unge med store hjelpebehov. Det er under planlegging 4 nye samlokaliserte bustader til denne gruppa på Rong som vil stette noko av behovet.

Det må arbeidast vidare med korleis tenester som ligg i skjæringspunktet mellom Oppvekst og Helse og velferd skal løysast på ein meir heilskapleg og samordna måte for denne gruppa.

NAV

I Øygarden kommune er det vedteke ei minimumsløysing for kommunale tenester ved NAV kontoret. Tenester som ligg til kontoret er utbetaling til økonomisk sosialhjelp og gjeldsrådgjeving.

I 2019 går kommunane samla med store overskriddingar for utbetaling til økonomisk sosialhjelp.

Fleire faktorar kan truleg forklare overskridingane, som m.a. har vore knytt til høgare arbeidsløyse i regionen enn elles i landet, endra reglar for arbeidsavklaringspengar (AAP), og andre faktorar som må kartleggjast nærare. Strukturelle forhold som befolkningssamansetning (hushaldningsstruktur, innvandrarbefolkning og aldersfordeling) har betydning for auken i sosialhjelps utbetalingane. Kostnadsnivå knytt til bu utgifter har også auka.

Det vil i 2020 vere naudsynt å kartleggje nærare årsaker til auke i utbetalingar til økonomisk sosialhjelp. Det skal deretter utviklast tiltak for å stabilisere veksten i økonomisk sosialhjelp, der satsing for å få ungdom ut i arbeid skal prioriterast.

Kjøp av tenester

Budsjettet har i 2020 høg risiko når det gjeld konto – kjøpte tenester. Dette er kjøpte tenester frå private tilbydarar til heildøgns omsorg til ekstra ressurskrevjande brukarar. Det er store variasjonar i alder, utfordringar og diagnoser. Det følgjer ingen refusjon for brukarar over 67 år. Kommunane samla har i løpet av 2019 gjort vedtak etter Helse- og omsorgstenestelova for omlag kr 15 mill før refusjon, som det ikkje var budsjettet for. Tenestene må vidareførast i same omfang i 2020. Dette utfordringsbilete viser at sjølv med tidleg innsats og god planlegging innan helse og velferdstenestene, vil det i løpet av budsjettperioden kunne skje endringar og oppstå nye behov som må stettast.

Legeteneste/legevakt

Legetenesta vert vidareført om lag på same nivå og med same modell som i dagens tre kommunar. Legevakta er allereie lokalisert på Straume og betener heile den nye kommunen.

Flyktingtenesta

Flyktingtenesta er samla i ein eiga eining i Øygarden kommune. Basert på dagens situasjon er det grunn til å tru at tal flykningar vert lågare enn det har vore dei siste åra. Integreringstilskottet vert redusert i 2020 med kr 10 mill, mellom anna som følgje av at fleire har vore busett i over fem år. I ein periode med færre busette kan arbeidet med oppfølging i heimen og integrering prioriterast.

Prioriteringar i perioden

- Måla i prosjektet «Rehabilitering først» må realiserast i åra som kjem. Rehabiliteringsavdelinga ved Øygarden lokalmedisinske senter må starta opp i 2020. Arbeidet med å få til avtale med andre samarbeidspartar må halde fram. Det vil verte behov for nye stillingar til lege, fysio/ergo og anna helsepersonell for å starta opp. Unytta prosjektmidlar på kr 1,6 mill. i 2019 vil kunne nyttast til føremålet, og ein vil søkje om ytterlegare midlar i 2020. Vidareføre tverrfaglege vurderingsteam og kvardagsrehabilitering som ein integrert del av heimetenestene. Modellen kan føre til økonomisk gevinst på sikt, då fleire kan klare seg utan tenester eller med redusert tenesteomfang.
- Differensierte dagaktivitetstilbod til personar med demenssjukdom må vidareførast og vidareutviklast. Frå 2020 er dette tilbodet lovpålagt og innlemma i rammetilskotet. Kostnad for tiltaka i 2019 ligg på rundt kr 0,9 mill – i rammetilskotet for NØK er det omlag kr 0,8 mill til dagaktivitetsplassar.
- Kartleggje årsaker til auke i sosialhjelps utbetalingar. Det skal deretter utviklast tiltak for å stabilisere veksten i økonomisk sosialhjelp, der satsing for å få ungdom ut i arbeid skal prioriterast.
- Etablera tiltak som kan redusere kjøp av private tenester til personar som har behov for heildøgns pleie og omsorgstenester. Dette gjeld særleg ressurskrevjande brukarar som ikkje kan nyttiggjere seg kommunale tilbod.
- Harmonisering av tenestetilbodet i Øygarden kommune må prioriterast i perioden. Det er viktig at Øygarden kommune tilbyr gode og likeverdige tenester til innbyggjarane uavhengig av kor dei bur i kommunen.
- Helse og velferdstenestene skal sikra ein aktiv brukar – og pårønderolle. «Kva er viktig for deg» er eit sentralt omgrep i framtidas utforming av tenestetilbodet i kommunen. Også i møte med den einskilde innbyggjar skal tenestene utformast saman med brukaren og næraste pårørande.

Satsingsområde

- Innføring av DigiHelse (Nasjonalt system for sikker kommunikasjon mellom kommune, brukar og pårørande)
- Ta i bruk digitalt logistikkprogram – Spider,- digitale kjøreruter for heimetenesta.
- Utvida bruk av velferdsteknologi. Alle alarmsystem ved institusjonane må bytast ut i perioden.
- Auka bruk av kvardagsrehabilitering – vurderingsteam. Tverrfagleg og tidleg kartlegging skal nyttast for å gje rask og rett hjelp til rett tid
- Døgnoen alarmsentral «aksjonssenter» ved Øygarden lokalmedisinske senter bør etablerast i løpet av perioden
- Leggja til rette for at innbyggjarane skal kunne bu heime så lenge som mogleg i tråd med prosjektet «Sjef i eige liv»
- Gradvis opptrapping ved Øygarden lokalmedisinske senter til full drift i løpet av perioden
- Tidleg innsats og førebygging i alle tenester skal prioriterast
- System for auka medverknad frå brukarar og pårørande skal innførast

Tiltak for å nå budsjettbalanse

Tiltak nr 1 reduksjon årsverk

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	-2,8	-2 000	-1 200	-1 200	-1 200

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: 2020: Redusert med 1 årsverk NAV og 0,8 årsverk fysio/ergoterapi. I tillegg vert 1 årsverk musikkterapeut halden vakant.

Konsekvens av tiltak: Auka krav til samordning, organisering og digitalisering av tenestene for å kompensera for reduksjon i årsverk og samstundes oppretthalda tenestenivå. Mellombels reduksjon i tilbod om musikkterapi.

Tiltak nr 2 Auka refusjon ressurskrevjande brukarar

	2020	2021	2022	2023
Auka refusjon frå staten	3 000	3 000	3 000	3 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Auka refusjon for ressurskrevjande brukarar. Siste året er det gjort vedtak om tenester til fleire ressurskrevjande brukarar.

Konsekvens av tiltak: Ressurskrevjande tenester til brukarane kan oppretthaldast

Tiltak nr 3 Auka brukarbetaling

	2020	2021	2022	2023
Auka brukarbetaling	1 560	1 700	2 000	2 300

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Innføre betaling for praktisk bistand med inntekt under 2 G i heile Øygarden. Dette har vært praksis i to av dei tre kommunane. I tillegg vil harmonisering av satsar for praktisk bistand kunne medføre auka inntekter.

Konsekvens av tiltak: Auka brukarbetaling for praktisk bistand.

Tiltak nr 4 Reserverte løyvingar til LMS

	2020	2021	2022	2023
Reserverte løyvingar til LMS	- 3 000	0	0	0

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Det vert opptrapping av tenester i Øygarden lokamedisinske senter i 2020, men noko mindre enn planlagt. I 2020 vert det tilnærma full drift av korttidsplassar, og det vert arbeid vidare med drift av plassar til rehabilitering. Til dette føremålet er det sett av prosjektmidlar med kr 1,6 mill og det vil vidare bli søkt om ytterlegare ekstern finansiering, i tillegg til mogleg samarbeid med andre aktørar.

Konsekvens av tiltak: Opptrappingsplan av drift ved LMS vert noko utsett. Det medfører redusert kapasitet for rehabilitering ved å ikkje nytte kr 3 mill. til føremålet.

Tiltak nr 5 Redusert kjøp av tenester

	2020	2021	2022	2023
Redusert kjøp av tenester	-1 000	-1 000	- 2 000	- 4 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Helse og velferd arbeidar med ein langsiktig plan om å redusera kjøp av tenester frå private og gje tilbod i kommunal regi. Kjøp av tenester er i stor grad knytt opp mot døgnopphald for ressurskrevjande brukarar og det er forventa innsparing over tid ved at kommunen leverar desse tenestene.

Konsekvens av tiltak: Skissera prosess og kostnader knytt til tilbod i kommunal regi kontra kjøp frå private leverandørar.

Tiltak nr 6 Effektivisering/ strukturendring

	2020	2021	2022	2023
Effektivisering/ strukturendring	- 500	-1 000	- 1 000	- 2 000

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Innan til dømes administrasjon, kjøken/kantinedrift og dagaktivitetstilbod vert det vurdert at det ved effektivisering, digitalisering og omstrukturering av tenester kan få økonomisk effekt.

Konsekvens av tiltak: Skissera prosess, tiltak og gevinstrealisering ved gjennomføring av endringar som vert gjort.

Kommunalsjefområde Kultur og samfunn

Netto utgift	B-2020
Sum utgifter	358 993
Sum inntekter	87 899
Netto	271 094

Alle tal i heile tusen kr

Ansvar	Årsverk
Kommunalsjef	2
Kultur	36
Plan, geodata og oppmåling	30
Byggesak, tilsyn og miljøforvaltn	22
Eigedom, drift og vedlikehald	53
Reinhald	112
Sum	256

Om kommunalsjefområdet

Kommunalsjefområde Kultur og samfunn har det overordna ansvaret for å sikre ei berekraftig samfunns- og tettstadsutvikling. Viktige verktøy i dette arbeidet er planstrategi og kommuneplan. Området legg og føringar for arbeid med areal- og transportplanlegging, stadutvikling, klima, miljø og folkehelse. Gjennom tilrettelegging for samarbeid med innbyggjarar, frivillig sektor, lags- og organisasjonsliv vert det opna for medansvar i samfunnsutviklinga. Tenestene skal medverke til aktivitet, samskaping og livslang læring. Området har og ansvar for bibliotek, kulturskule, frivilligheit, kulturarv og det å støtte opp under eit variert kunst og kulturliv og ein inkluderande idrett.

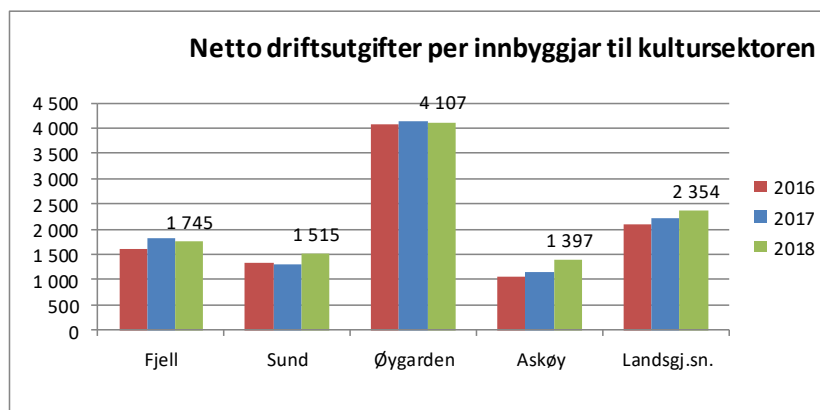
I kommunalsjefområde Kultur og samfunn ligg følgjande 5 einingar:

Eining	Ansvarsområde (ikkje uttømmende)	Årsverk
Plan, geodata og oppmåling	Samfunns- og tettstadutvikling, areal- og samfunnsplanlegging, planbehandling, samordning av arbeid med folkehelse, og overordna vegplanlegging, samordning av statistikk og stordata, geodata og oppmåling.	29,9
Byggesak, tilsyn og miljøforvaltning	Dele- og byggesak, tilsyn, oppfølging av ulovlege tiltak, forureinings- og miljøsaker, naturressursforvaltning som jord, skog og viltforvaltning.	22
Eigedom, drift og vedlikehald	Drift og vedlikehald av kommunale bruksbygg, idrettsanlegg, symjehallar, samferdsle, grøntanlegg og parkar og overvatn.	53,32
Reinhald	Reinhald av kommunale bygg og anlegg.	112,33
Kultur	Allmenn kultur, kultur og næring-aspektet, bibliotek, kulturskule, frivilligsentral, ungdomsklubbar, koordinering av MOT, idrett, samskaping med lags- og organisasjonsliv.	36,4

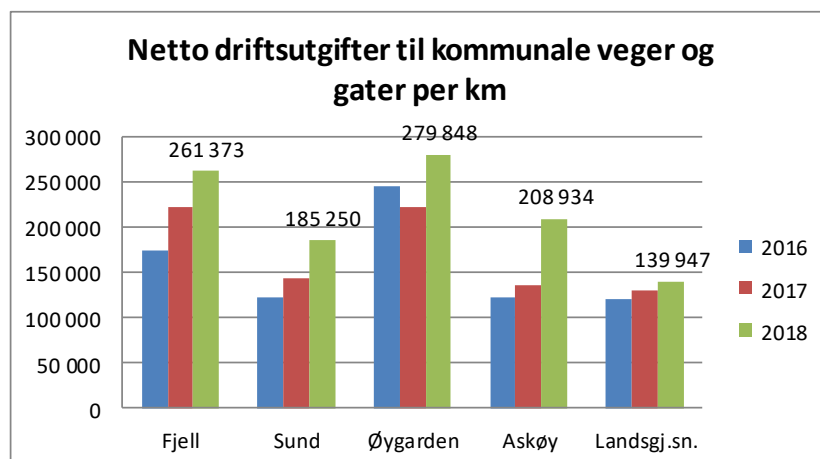
I tillegg er det 2 årsverk i overordna leiding for kommunalsjefområdet.

Mange tenester og oppgåver har overlappande ansvar med andre einingar både innan kommunalsjefområdet og mot andre område. For å lukkast med å utvikle best moglege tenester, vil vi arbeide for å identifisere, koordinere og samordne desse oppgåvene.

Nøkkeltal (Kostra)

Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbyggjar er kr 4 107 i Øygarden, kr 1 745 i Fjell og kr 1 515 i Sund. Både Fjell og Sund ligg under landsgjennomsnittet, mens Øygarden ligg mykje høgare.

Både Fjell og Øygarden har høge netto driftsutgifter til kommunale vegar og gater per km.

Status og utfordringar

Det vil vere ei hovudoppgåve for kommunalsjefområdet i 2020 å få eit oversyn over eksisterande kunnskapsgrunnlag, kartlegge driftsnivå og arbeide for felles standardar, system og rutinar.

Kommunestyret skal innan oktober 2020 vedta planstrategi for valperioden. Det er mange offentlege planprosessar i dei tre kommunane som ikkje vert avslutta før overgang til ny kommune. I tillegg er det mange vedtekne areal- og temaplanar frå dei tre kommunane som kanskje ikkje peikar i same retning. Rådmannen vil tilrå at det er gjennom prosess med planstrategi ein avklarar planprioriteringane. Dette vil kunne gje ein gjennomgåande samanheng i planverket, noko ein truleg ikkje vil oppnå med ei generell vidareføring av eksisterande planar.

Det er og viktig å starte opp med kommuneplanen sin samfunnsdel, som er den overbyggande planen som gjev retning for samfunnsutviklinga i heile kommunen. For å kunne leggje fram eit planprogram for kommuneplanen sin samfunnsdel, er det naudsynt å ta seg tid til gode prosessar med politisk forankring. Ein må drøfte kva utfordringsbilete kommunen står overfor, og deretter prioritere aktuelle satsingsområde. I samfunnsdelen er det naturleg å inkludere og drøfte overordna arealstrategiar. Slik rådmannen vurderer det, bør det i 2020 bli arbeidd med planstrategi og utarbeiding av planprogram for samfunnsplan. Det vert ikkje tilrådd å starte arbeid med kommuneplanen sin arealdel før det er avklart

kva arealstrategiar som skal vere førande for dette arbeidet.

Plan, geodata og oppmåling

Det vert tilrådd å starte opp arbeid med planstrategi og planprogram til kommuneplanen sin samfunnsdel. Dette viktige arbeidet vil binde opp ressursar til offentleg planlegging. Før vedtak i sak om planstrategi vil rådmannen tidleg i 2020 leggje fram ei sak om prioritering av arbeid med ikkje vedtekne offentlege planar. Per desember 2019 er det vel 20 pågåande planprosessar i kommunal regi. Ein må ta stilling til kva planar ein ønskjer å fullføre før ny planstrategi er lagt.

Eininga må også setje av ressursar til private planar i sentrumsområder som må koordinerast. Det er viktig at planane heng saman, stør opp om kvalitetsprogram, og er forankra i organisasjonen for å sikre kommunen si rolle i gjennomføringsfasen etter planvedtak.

Rådmannen tilrår at offentlege planar vert prioritert før private planar i same området, då offentlege planar legg overordna føringar for private planar, og slik kan sikra den heilskapen ein ønskjer.

Når arbeid med Sotrasambandet startar opp, må det forventast å bruke ressursar inn mot deltaking og samordning. Arbeidet vil involvere fleire einingar og gje store oppgåver til heile området vårt.

Kommunen sitt folkehelsearbeid står sentralt i det å utvikle eit inkluderande samfunn der det er godt å leve og der det er utviklingsmoglegheiter for alle. Folkehelseoversikten må nyttast som ein viktig premiss i kommuneplanarbeidet. Alle kommunalsjefområda har ansvar for å drive folkehelsearbeid, og prioritering av tiltak som styrkjer folkehelsa må vere ein viktig del av kommunen sitt årshjul. Plan, geodata og oppmåling vil ha eit koordinerande ansvar for folkehelsearbeidet, men det er viktig at alle sektorane har eit aktivt eigarskap til dette arbeidet. Å lukkast i arbeidet med god folkehelse vil ha mykje å seie for livskvaliteten til einskildmennesket. Samtidig vil det kunne gje eit kvalitetsstempel til heile kommunen og vil påverke i kva grad ein lukkast med å bygge eit samfunn som vektlegg medverknad frå innbyggjarar, demokrati og berekraft. Ein skal heller ikkje underslå at folkehelsearbeidet også har betyding for det økonomiske handlingsrommet til kommunen.

Vedteken områdeplan for Straume med modell for utbyggingsavtalar vil vera med å gje ei føreseieleg utvikling av området for alle berørte aktørar. Gjennom modellen har kommunen avtalt å overta rekkefølgekrav frå private planaktørar mot at dei dekker 50% av utgiftene knytt fellestiltaka i planområdet. Kommunen må dekke resterande 50%. For Øygarden kommune utgjør dette om lag 100 millionar kr for regionsenteret Straume. Rådmannen vil arbeide for å få ei samla oversikt over avtalar og forpliktingar og pårekneleg tidshorisont for gjennomføring. Dette er nødvendig for å kunne leggje dei økonomiske konsekvensane inn i økonomiplanen. I 2020 vil rådmannen leggje fram ei prinsippsak om korleis kommunen skal forhalde seg til utbyggingsavtalar som verkemiddel.

Det pågår hausten 2019 forhandlingar om byvekstavtale. Staten vil tilby kommunen vel 400 millionar kr over ein periode på 10 år mot at kommunen bind seg til mål om at vekst i persontransport skal skje gjennom auka kollektivtransport, sykkel og gange (nullvekstmålet). Å inngå ein avtale og få tilgang til desse midlane, vil gje kommunen eit styrka økonomisk handlingsrom. Føringar knytt til nullvekstmålet er nasjonale og vil vera gjeldane for arealplanlegginga i kommunen anten vi inngår ei byvekstavtale eller ikkje.

Kommunen ønskjer å satse på auka bruk av geodata, og det er investert i ny programvare for forvaltning, analyse og innsyn gjennom digitale kart. Slike verktøy vil gagne alle tenestene i kommunen og vil bidra til forenkling av arbeidet både for dei tilsette og for innbyggjarane. Det vil gjere det lettare for publikum å få innsyn i saker, føre til meir effektiv involvering av innbyggjarar, det vil lette fangst av geografiske temadata og mogleggjere betre visualisering av informasjon. Betre kartprogram med tilhøyrande funksjonar vil også vere viktig når ein må handtere kritiske situasjonar i samfunnet.

Behandling av private planar og oppmåling er sjølvkostområde. Erfaringstal viser ujamn saksinngang og varierende inntekter. I budsjett for 2020 er det budsjettert med inntekter som ligg nær erfaringstal, noko som gjev reduserte men meir realistiske inntekter for dette sjølvkostområdet.

Byggesak, tilsyn og miljøforvaltning

For eininga vil det vera stort fokus på digitalisering i økonomiplanperioden og det vil bli arbeidd med å etablere robotisert saksbehandling for enkle saker.

Det innkjøpte kartsystemet gjer oss betre rusta til oversyn og gode innsynsløysingar for innbyggjarar. Kommunen deltek i nettverket «Samordna regional digitalisering» – faggruppe for plan, bygg og geodata. Dette vil gje oss drahjelp i digitaliseringsarbeidet.

Gjennom å setje av ressursar til klagebehandling har ein mål om å oppnå raskare saksgang på dette området. Rådmannen legg og til grunn at alle fristar for ordinær byggesak skal haldast. Rådmannen vil også prioritere å setje av ressursar til oppfølging av tilsyn og ulovlege tiltak.

I 2020 vil det bli arbeidd med samordning og kunnskapsgrunnlag for ulike ansvarsområde som landbruk, viltforvaltning, vassforvaltning og forureining.

Behandling av private planar og oppmåling er sjølvkostområde. Erfaringstal viser ujamn saksinngang og varierende inntekter. I budsjett for 2020 er det budsjettert med inntekter som ligg nær erfaringstal, noko som gjev reduserte men meir realistiske inntekter for dette sjølvkostområdet.

Eigedom, drift og vedlikehald (EDV)

Dei siste åra er det gjort store investeringar på bygg og anlegg i kommunen. For EDV vil det vere ei viktig oppgåve å følgje opp desse nye bygga og anlegga. Dette må skje ved å etablere funksjonelle driftssystem og rutinar og tilpasse bemanninga til dei nye behova. Samordning av normer, rutinar og standardar vil og vera viktig å få på plass i 2020.

Det blir oppretta ei eiga teneste for transport som skal samordne kommunen sin bilflåte. Tenesta skal også sjå på moglege synergieffektar av samordning av ulike transportoppdrag som kommunen har. Lukkast ein med dette, vil det frigjere ressursar hos andre einingar til andre oppgåver.

Ei prioritert oppgåve for 2020 vil vere å få på plass system for forvaltning, drift og vedlikehald (FDV). Eit slikt system må på plass og riggast før utarbeiding av ein samla vedlikehaldsplan for bruksbygga. Vidare skal det arbeidast med kunnskapsgrunnlag for kommunen sine 185 km veg, inkludert veglys og vegstandar. Det må også gjerast ei tilstandskartlegging av kommunen sine 17 bruar og 64 kaiar. Dette vil kunne gje oss eit godt kostnadsgrunnlag for planlagt vedlikehald.

Innan eigedomsforvaltning må ein raskt få ei samla oversikt av avtalar og registre, slik at ein har god kontroll på inn- og utfakturering. Her vil eit FDV-system vere til god hjelp. Kommunen leiger i dag bygg for om lag 40 mill. kr i året, medan utleige av kommunale bygg gjev inntekter på 16-17 mill. kr.

Det er etablert nye parkanlegg på Straume, på Rong og 2,6 km med turløyper ved Spildepollen skule. Det er viktig å halde desse anlegga i god stand. Det vil bli sett av ressursar til oppfølging av park og grøntareal på offentlege plassar og kring kommunale bygg og anlegg.

Det er knytt ei aktivitetsplikt for unge som mottar sosialhjelp. Innan EDV ligg det til rette for å kunne tilby meningsfylt arbeid til dei som mottar slike ytingar. Kommunalsjefområdet vil ta det samfunnsansvaret der er å kunne hjelpe personar som er i ein slik vanskeleg livssituasjon, ved å tilby dei varierte aktivitetar i eit sosialt fellesskap.

Reinhald

Reinhald vil arbeide for å vere ei dynamisk og fleksibel eining som er løysingsorientert og kostnadseffektiv, og som utfører tenester med god kvalitet. Eininga vil vektlegge eit trygt arbeidsmiljø og vil vere utviklingsorientert med tanke på reinhaldsmetodar. Gjennom ulike byggprosjekt er det erfart at det å involvere personar med reinhaldskompetanse i planlegginga, vil gje meir reinhaldsvenlege bygg og meir kostnadseffektiv drift.

For å redusere bruk av kjemikaliar, vil det bli brukt meir maskinelt arbeid. Eininga ønskjer å vere i forkant i utviklinga av reinhald og det vil og bli vurdert å bruke robotiserte reinhaldsløysingar.

Det vil i 2020 og i økonomiplanperioden vere behov for kompetanseheving innan reinhald. Ein vil derfor tilby internopplæring og vidareutdanning med moglegheit for tilsette å ta fagbrev.

Kultur

I 2020 vil det bli prioritert å kartlegge alle anlegg som har fått spelemidlar der det er ei vedlikehaldsplikt i 30 år. Dette gjeld og private anlegg. Gjennom kartlegginga vil ein få oversikt og kunne lage ein plan for oppfølging av desse. Når kommunen prioriterer nye spelemiddelsøknader, blir denne kartlegginga viktig å sjå til.

Kultur vil arbeide for å få fram eit kunnskapsgrunnlag for kultur og idrett. Ei oppdatert oversikt over sektoren vil vera viktig som eit grunnlag for seinare planarbeid innan kultur og idrett.

I 2020 ønskjer kultur å sette i gang dialog med frivillig sektor for å definere kva samskaping handlar om og kva frivillig sektor ser dei har behov for i samarbeid med kommunen. Kultur vil jobba vidare med ein strategi for det framtidige samspelet mellom frivillig sektor innan helse, oppvekst, idrett og kulturfeltet. Strategien skal ta inn i seg det frivillige arbeidet og innsatsen til dei frivillige organisasjonane og enkelt personer som ikkje er medlem i ein frivillig organisasjon. Dette må følgjast opp med mål og tiltak.

Det vil bli arbeidd med ein utviklingsstrategi for biblioteka for å gje retning til biblioteka inn i eit nyetablert innbyggjartorg. Folkebiblioteket er eit av de siste "torga" i lokalsamfunnet der folk kan møtast på tvers av skilnader, både etniske, økonomiske, utdanningsmessige og andre. Ved samlokalisering av innbyggjartorg og bibliotek har ein valt å forsterke torget og møteplass-funksjonen for innbyggjarane. Utviklingsstrategien må ta opp i seg korleis innbyggjartorg og bibliotek kan styrkje «ein dør inn» til kommunen sine tenester. I dette arbeidet blir det viktig med involvering av innbyggjarane. Bibliotekets kjerneoppgåver er aktiv formidling ved å stille bøker og andre medium gratis til disposisjon for alle. Bibliotekets oppdrag er også å gje rom for debattar, samtalar og arrangement, vere ein arena der ein kan lære om språk og kultur – altså ein vesentleg faktor for integrering, deltaking og demokrati. Dette oppdraget bør sjåast i samanheng med eit utvida innbyggjartorg.

Skulebiblioteka har ein viktig plass i dannelses- og utdanningsbiletet for barn og unge. Det må lagast ein plan på korleis skulebiblioteka skal driftast.

Kommunen har eit etablert samarbeid med dei tre musea i kommunen. Det må avklarast forventningar, rollar og samhandling mot musea og stiftingane knytt til kulturfeltet.

Kulturskulen er ein viktig arena for barn og unge sin moglegheit til å utøve kunst og kultur. Kulturskulen arbeider med eit utviklingsprosjekt der målsetjinga er at ein skal bli ein meir synleg aktør i samfunnet og at ein skal bli betre på samarbeid. Kulturskulen har også eit ansvar for å gje kultur til alle. Ein veit at kultur kan ha stor betyding for styrka mental helse hos folk. Kulturskulen må derfor legge til rette for tett samarbeid med helsesektoren og skulesektoren. Kulturskulen må også støtte opp under det frivillige og det profesjonelle kulturlivet. Ein har ambisjon om at kulturskulen skal utvikle og bygge eit lokalt ressurscenter. Dette handlar mellom anna om å vere ein utstillings- og konserttilbydar men og om å stille kompetanse og andre menneskelege ressursar tilgjengeleg for lokalsamfunnet.

Måten ein bestiller rom til aktivitetar har vore løyst på ulike måtar i dei tidlegare kommunane. Gjennom reservasjonssystemet Aktivivest.no har kommunen tatt i bruk ein felles måte å synleggjere alle lokale som kommunen stiller til disposisjon. Det vil bli sett i gang arbeid med å finne ein fast fordelingsnøkkel for å tildele fast trenings- og øvingstid. Det skal lagast same retningslinjer for enkeltbestilling av gymsalar, idrettsbygg og kulturhus.

Ein vil ta i bruk digitale skjema for å effektivisere tilskotsforvaltinga. Nye tilskotsordningar for kommunen skal vere klar frå 01.01.2020.

Det finst i dag tre kulturminneplanar med ulike tiltakslistar. Her må det gjerast ei samordning og prioritering av tiltak og bruk av midlar til gjennomføring av tiltaka.

Det har vore gjort mykje godt arbeid dei siste åra med rydding og tilrettelegging av turstiar i kommunane. Dette arbeidet må vidareførast i samarbeid med frivillig sektor og musea.

Kultur har blitt tildelt regionale utviklingsmidlar for å jobbe vidare med formidling av kulturminne på turstiane i kommunen. Dette prosjektet byggjer på Riksantikvaren sitt verdiskapingsprogram på kulturminneområdet. Programmet skal utviklast vidare til ein varig organisasjon etter prosjektperioden, særleg gjennom ei satsing og utvikling av guideservice saman med musea. Prosjektet vil ta opp i seg samskaping mellom kultur og næring. Gjennom samarbeid med Bergen Reiselivslag vil ein jobba fram pakker av guida turar som musea formidlar.

Prioriteringar i perioden

- Innkjøp og iverksetting av FDV system
- Samferdsle, utarbeide vegnorm for ny kommune
- Kunnskapsgrunnlag til ny kultur og idrettsplan
- Utvikling av bibliotek/innbyggartorg
- Vidareutvikling av maskinelle reinhaldsmetodar
- Kompetansebygging for tilsette i reinhaldstenesta
- Etablere strategi for tilsyn i byggesak og forureiningssaker/utslepp
- Vidareutvikle digitale løysingar for byggesak
- Planstrategi og planprogram for kommuneplanen sin samfunnsdel
- GEOdata; implementering av nye digitale verktøy og framstilling av kart, statistikk og analyse
- Vidareføring av avtale med MOT jf. omtale under kommunalsjefområde Oppvekst

Satsingsområde

- Mindre ombygging og tilpassing av kommunal bygningsmasse etter lokalisering
- Årleg MOT – festival for ungdommane i kommunen, kr 500 000

Tiltak for å nå budsjettbalanse

Tiltak nr 1 reduksjon årsverk

	Tal årsverk	2020	2021	2022	2023
Reduksjon årsverk	- 6,9	- 5 534	-10 400	-10 400	-10 400

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Redusert med 2,4 årsverk på eining Kultur, 1,5 årsverk på eining Plan, geodata og oppmåling, 1,0 årsverk på eining Byggesak, tilsyn og miljøforvaltning og 2 årsverk på eining Reinhald – totalt 6,9 årsverk.

I tillegg til dei 6,9 årsverka vil ei 100% stilling på eining Plan, geodata og oppmåling bli halde vakant i 2020 med 8 månader verknad. Dette gjeld og ei 100 % stilling på Eigedom, drift og vedlikehald, samferdsle, med 9 månader verknad. Årsverknad vil utgjere kr 1 165 000 for desse to vakante stillingane.

Konsekvens av tiltak for 2020:

Byggesak: Reduksjon med ei stilling vil på kort sikt medføre at det vert krevjande å sakshandsame søknadar innanfor lovpålagte fristar. Overskrider kommunen desse fristane skal gebyr verte redusert med 25 % per begynte veke. Vil kunne medføre styring av ressursar frå klagehandsaming, tilsyn og

oppfølging av ulovlege tiltak mot ordinær byggesakshandsaming. På lengre sikt må ein kunne forvente frigjerung av ressursar som ei følgje av digitalisering og robotisering av saksprosess.

Eigedom, drift og vedlikehald: Mindre kapasitet til arbeid innan samferdsle og trafikksikring for ein avgrensa periode.

Plan, geodata og oppmåling: Ein reduksjon med 1,5 stilling (2,5) (100% planleggjar og 50% Folkehelse) og 100% stilling 8 månader verknad vil gje redusert kapasitet på planhandsaming og arbeid knytt til overordna folkehelsearbeid der ansvar for koordinering på tvers i organisasjonen er lagt til eininga. Vil kunne medføre lengre sakshandsamingstid for private planar som er klar til slutthandsaming. Det vil vera avgjerande å sjå på prioritering av arbeid med pågåande offentlege planar der noko må setjast på vent.

Kultur: Gjeld 100% stilling som kulturkonsulent, 60% stilling som frivilligkoordinator og 80% stilling som kulturskulelærar. Vil medføre mindre ressurs til arbeid innan kulturminne og kobling kultur/næring og arbeid opp mot frivillig sektor. Reduksjon innan kulturskulen vil gje mindre undervisningstid retta mot barn og unge. Tiltak kan vera å leggje opp til meir gruppeundervisning.

Reinhald: Reduksjon med 200% stilling. Må sjå på reinhaldsfrekvens og harmonisering av denne mellom bygg og dei gamle kommunane. Er rekna inn reduksjon av 100% stilling i 2020 og 200% frå 2021.

Tiltak nr 2 Vedlikehald Saltebu Kystmuseet

	2020	2021	2022	2023
Vedlikehald Saltebu	-120	-120	-120	-120

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Øyremerka tilskot til vedlikehald av Saltebu vert tatt bort

Konsekvens av tiltak: Kystmuseet må prioritere vedlikehald innafor tilgjengeleg økonomisk ramme

Tiltak nr 3 Reduserte konsulenttenester

	2020	2021	2022	2023
Reduserte konsulenttenester	-500	-500	-500	-500

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Redusert bruk av konsulenttenester til analysar/utgreiingar ved utarbeiding av offentlege planar.

Konsekvens av tiltak: Gjere meir i eigen regi og hardare prioritering av planarbeid. Arbeid med planstrategi og planprogram for kommuneplanen sin samfunnsdel må prioriterast før andre offentlege planar.

Tiltak nr 4 Kutte kommunal landbruksstøtte

	2020	2021	2022	2023
Kutte kommunal landbruksstøtte	-350	-350	-350	-350

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Avvikle kommunal landbruksstøtte

Konsekvens av tiltak: Mindre stønad til landbruksprosjekt i Øygarden kommune. Kommunen forvaltar statlege landbrukstilskot som ikkje er knytt til denne posten. Saldering av aktuell post vil ikkje påverke forvaltning av dei statlege midlane.

Tiltak nr 5 Reduserte leigekostnader for bygg ved samlokalisering

	2020	2021	2022	2023
Reduserte leigekostnader	-460	-460	-460	-460

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Einarsengården inneheld i dag Straume ungdomsklubb som gjev tilbod til ungdommar på kveld ettermiddag og skuletilbod på dagtid. Det er no arbeid i gang med å få på plass ei samlokalisering med Kraftsenteret i Lieco-bygget.

Konsekvens av tiltak: Ved å få til felles bruk med Kraftsenteret i Lico-bygget vil ikkje dette få noko konsekvens, men ei betre utnytting av bygg.

Tiltak nr 6 Reduksjon samlepostar på vedlikehald

	2020	2021	2022	2023
Reduksjon vedlikehald	-2680	-2680	-2680	-2680

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Generelt nedtrekk på ulike postar innforbi vedlikehald av kommunen sine bruksbygg og innan samferdsle.

Konsekvens av tiltak: Generelt sett har dei kommunale bygga ein god standard på vedlikhald og det er også målsetting frametter ved inngang til ny kommune. Det er og ulik standard på vegvedlikehald. Ved å ta ned det generelle vedlikehaldet vil ein gå litt ned frå dagens nivå, men ein vil gå gjennom organisering av arbeidet for å sjå om arbeid kan gjerast på andre eventuelt betre måtar enn i dag.

Tiltak nr 7 Reduksjon av diverse ymsepostar

	2020	2021	2022	2023
Reduksjon av diverse ymsepostar	-290	-290	-290	-290

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Reduksjon på mange ulike postar som arbeidstøy, kontingentar, fagsamlingar, småutstyr, annonsering osv.

Konsekvens av tiltak:

Ikkje store konsekvensar, men kan medføre lengre bruk av utstyr før utskifting og mindre rom for sosiale aktivitetar.

Tiltak nr 8 Reduserte kostnader straum/forsikring

	2020	2021	2022	2023
Reduserte kostnader	-750	-750	-750	-750

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Nedtrekk på straum og byggforsikring på 750 000.

Konsekvens av tiltak: Nedtrekk utgjør om lag 3% av budsjett. Forventning om at nye innkjøpsavtalar skal gi meir gunstige vilkår. I tillegg må ein arbeide systematisk med ENØK tiltak.

Tiltak nr 9 MOT-festival

	2020	2021	2022	2023
Utgifter MOT-festival	500	500	500	500

Alle tal i heile tusen kr

Skildring av tiltak: Fellesnemnda har gjort vedtak om at MOT-festivalen skal vera eit årleg arrangement der kommunen delfinansierer arrangementet med kr 500 000, og der det er forventning om at næringslivet bidreg med tilsvarande for å få arrangementet realisert.

Konsekvens av tiltak: Viktig førebyggjande tiltak for ungdom.

17 Oversikt søknadar organisasjonar mm

Øygarden brann og redning KF

Øygarden brann og redning er lagt inn i budsjett 2020 med kr 31 420 000. Søknaden frå brannvesenet var på kr 32 020 000. Framlegget er ein auke på 1,6 % frå budsjett 2019 som var på kr 30 916 546.

På same måte som dei andre einingane i kommunen må også Øygarden brann og redning KF redusera driftsnivået.

Øygarden kyrkjelege fellesråd

Øygarden kyrkjelege fellesråd er lagt inn i budsjettet med kr 28 697 000. I tillegg til pris- og lønsauke er det lagt inn auka tilskot til areal og reinhald, IKT, porto og kjøp av rekneskapstenester frå Øygarden kommune. Kyrkja sin søknad er på kr 30 298 500, og det er såleis ein differanse på kr 1 601 500 mellom søknad og det som ligg i rådmannen sitt framlegg til budsjett.

Postar som kyrkja har bedt om midlar til, men som ikkje ligg i rådmannens sitt framlegg:

Systematisk vedlikehald kyrkjer	300 000
Systematisk vedlikehald av gravplassar og maskinutstyr	150 000
Diakonistilling 50 % finansiering (alle kostnader)	390 000
Kompetansebygging, etterutdanning, leiarutvikling	250 000
Budsjettert bruk av fond Fjell kyrkjelege fellesråd i 2019	204 000
Ymse	307 500
Sum	1 601 500

Framlegget til tilskot til Øygarden kyrkjelege fellesråd er ein auke på 10,6 % frå budsjett 2019 som var på kr 25 943 000.

Medlemsskap og tilskot til organisasjonar

Oversikten under viser mottekne søknadar frå organisasjonar i samband med budsjett 2020. I budsjettet for 2020 er tilskot på same nivå som i 2019 lagt inn. Det er ikkje funne rom for å auka tilskota utover dette nivået.

Organisasjon	Tekst	Søknad	Budsjett 2020	Diff
Pit Stop Sotra	Støtte til forebyggjande arbeid for unge med psykiske helseutfordringar	600 000		
Museum Vest	Støtte Nordsjøfarmuseet, Kystmuseet, Fjell festning	5 168 000	4 602 000	566 000
Dale Oen Experience	Yoyexplore academy	1 200 000	500 000	700 000
Aktiv +		Ikke beløp	25 000	
Øygarden KFUK-KFUM	Home Start familiekontakten	1 200 000	1 200 000	0
Ivar Fjeld	Fond til sikring av strilen sitt språk og identitet	10 000 000		10 000 000
Fjell Festning Light Festival	Lysfestival	100 000	75 000	25 000
Rong Brass		250 000	250 000	0

Vest-Norges Brüsselkontor

I sak 40/18 i Fellesnemnda vart sluttrapport for eigarskapsmodellar handsama. I sluttrapporten frå utval for eigarskapsmodellar står det at utvalet gjer framlegg om at medlemskapen i Vest-Norges Brüsselkontor vert avvikla. Det er berre gamle Øygarden kommune som er medlem her. Kontingenten er kr 4,20 per innbyggjar i serviceavgift + årsavgift kr 1 000. Med 38 000 innbyggjarar vert medlemskostnaden om lag kr 160 000.Ks og Hordaland fylkeskommune ivaretek vidare representasjon og desse kanalane kan vera viktig for innovasjon og næringsutvikling og kan vera ei dør mot Europa. Fellesnemnda vedtok at et eventuelt medlemskap for Øygarden kommune fyrst skulle bli tatt stilling til ved handsaming av budsjettet for 2020.

18 Obligatoriske skjema

Økonomisk oversikt drift

	Budsjett 2020
Driftsinntekter	
Brukarbetaling	-98 310
Andre sals- og leieinntekter	-80 889
Overføringer med krav til motytelse	-270 061
Rammetilskot	-1 033 817
Andre statlege overføringer	-95 840
Andre overføringer	-470
Skatt på inntekt og formue	-1 123 594
Eigedomsskatt	-158 106
Andre direkte og indirekte skattar	0
Sum driftsinntekter	-2 861 087
Driftsutgifter	
Lønsumgifter	1 507 457
Sosiale utgifter	380 492
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon	296 393
Kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon	379 044
Overføringer	167 608
Avskrivningar	144 720
Fordelte utgifter	-2 146
Sum driftsutgifter	2 873 568
Brutto driftsresultat	12 481
Finansinntekter	
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	-35 254
Gevinst på finansielle instrumenter	-6 000
Mottatt avdrag på utlån	-1 110
Sum eksterne finansinntekter	-42 364
Finansutgifter	
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	101 536
Tap på finansielle instrumenter	0
Avdrag på lån	110 000
Utlån	0
Sum eksterne finansutgifter	211 536
Resultat eksterne finanstransaksjonar	169 172
Motpost avskrivningar	-144 720
Netto driftsresultat	36 933
Interne finanstransaksjonar	
Bruk av tidlegare års reknsk.m mindreforbruk	
Bruk av disposisjonsfond	-36 933
Bruk av bundne fond	
Sum bruk avsetningar	
Overført til investeringsrekneskapen	
Dekning av tidlegare års reknsk.m. meirforbruk	
Avsettingar til disposisjonsfond	
Avsettingar til bundne fond	
Sum avsettingar	
Rekneskapsmessig meir/ mindreforbruk	0

Budsjettskjema 1 A

	Budsjett 2020
Skatt på inntekt og formue	-1 123 594 000
Ordinært rammetilskudd	-1 033 817 000
Skatt på eiendom	-158 106 000
Andre direkte eller indirekte skatter	0
Andre generelle statstilskudd	-95 840 000
Sum frie disponible inntekter	-2 411 357 000
Renteinntekter og utbytte	-35 254 000
Gevinst på finansielle instrumenter	-6 000 000
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	101 536 000
Tap på finansielle instrumenter	0
Avdrag på lån	110 000 000
Netto finansinntekter/-utgifter	170 282 000
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0
Til ubundne avsetninger	0
Til bundne avsetninger	0
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	0
Bruk av ubundne avsetninger	-36 932 726
Bruk av bundne avsetninger	0
Netto avsetninger	-36 932 726
Overført til investeringsbudsjettet	0
Til fordeling drift	-2 278 007 726
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	2 278 007 726
Merforbruk/ mindreforbruk	0

Driftsbudsjett per ansvar

	B-2020
1000 Sentrale folkevalde	
Inntekt	-1 117 049
Utgift	17 593 529
Netto	16 476 480
2000 Rådmann	
Inntekt	-5 030 892
Utgift	74 028 788
Netto	68 997 896
2010 Ressursgruppe	
Inntekt	
Utgift	7 477 190
Netto	7 477 190
2100 Kommunalsjef økonomi	
Inntekt	
Utgift	1 310 354
Netto	1 310 354
2110 Økonomistyring	
Inntekt	-1 279 996
Utgift	21 127 785
Netto	19 847 789
2120 Kemner	
Inntekt	-794 507
Utgift	3 154 250
Netto	2 359 743
2130 Innkjøp og investering	
Inntekt	-5 158 700
Utgift	11 962 074
Netto	6 803 374
2200 Kommunalsjef organisasjon og digitalisering	
Inntekt	
Utgift	1 480 625
Netto	1 480 625
2210 Drift	
Inntekt	-8 628 772
Utgift	62 006 976
Netto	53 378 204
2220 Utvikling	
Inntekt	-360 410
Utgift	19 115 957
Netto	18 755 547
2230 Service	
Inntekt	-5 444 882
Utgift	251 109 772
Netto	245 664 890
2290 Ufordelt - drift service utvikling	
Inntekt	-7 072 000
Utgift	24 954 529
Netto	17 882 529
2240 Tryggleik	
Inntekt	-11 880
Utgift	11 669 160
Netto	11 657 280
3000 Kommunalsjef helse og velferd	
Inntekt	-55 560 598
Utgift	69 323 754
Netto	13 763 156

3110 Heimetenesta sone sør	
Inntekt	-2 269 508
Utgift	27 095 541
Netto	24 826 033
3120 Heimetenesta sone nord	
Inntekt	-1 794 426
Utgift	32 464 276
Netto	30 669 850
3130 Heimetenesta sone Straume	
Inntekt	-3 021 298
Utgift	38 277 051
Netto	35 255 753
3210 Teneste til menneske med utviklh sone sør	
Inntekt	-9 072 120
Utgift	42 917 493
Netto	33 845 373
3220 Teneste til menneske med utviklh sone nord	
Inntekt	-1 166 846
Utgift	33 289 312
Netto	32 122 466
3230 Teneste til menneske med utviklh sone Straume	
Inntekt	-4 530 265
Utgift	59 339 926
Netto	54 809 661
3310 Rus og psykisk helse sone sør	
Inntekt	-11 849 717
Utgift	24 255 921
Netto	12 406 204
3320 Rus og psykisk helse sone nord	
Inntekt	-638 101
Utgift	18 704 152
Netto	18 066 051
3330 Rus og psykisk helse sone Straume	
Inntekt	-11 164 286
Utgift	47 446 056
Netto	36 281 770
3410 Flyktningtenesta	
Inntekt	-1 934 728
Utgift	22 664 601
Netto	20 729 873
3510 NAV	
Inntekt	-2 587 403
Utgift	75 976 340
Netto	73 388 937
3610 Fjell sjukeheim	
Inntekt	-14 523 215
Utgift	55 696 322
Netto	41 173 107
3620 Tednebakkane omsorgssenter	
Inntekt	-2 731 085
Utgift	57 634 523
Netto	54 903 438
3630 Sundheimen	
Inntekt	-10 237 000
Utgift	47 552 542
Netto	37 315 542

3640 Kvednatunet	
Inntekt	-5 711 296
Utgift	51 539 804
Netto	45 828 508
3650 Straume bu- og servicesenter	
Inntekt	-2 469 342
Utgift	36 152 208
Netto	33 682 866
3710 Øygarden lokalmedisinke senter	
Inntekt	-4 994 544
Utgift	32 579 380
Netto	27 584 836
3720 Legetenesta	
Inntekt	-17 036 310
Utgift	86 383 038
Netto	69 346 728
3730 Helse, meistring og rehabilitering	
Inntekt	-4 912 260
Utgift	27 280 895
Netto	22 368 635
4000 Kommunalsjef oppvekst	
Inntekt	-33 792 616
Utgift	50 233 566
Netto	16 440 950
4110 Bildøy barnehage	
Inntekt	-2 122 830
Utgift	10 206 101
Netto	8 083 271
4111 Bjørøy barnehage	
Inntekt	-2 944 600
Utgift	11 610 071
Netto	8 665 471
4112 Breivik barnehage	
Inntekt	-917 959
Utgift	906 831
Netto	-11 128
4113 Glesnes barnehage	
Inntekt	-1 675 154
Utgift	8 673 935
Netto	6 998 781
4114 Hamramyra barnehage	
Inntekt	-4 137 664
Utgift	17 779 103
Netto	13 641 439
4115 Knappskog barnehage	
Inntekt	-3 587 635
Utgift	15 750 029
Netto	12 162 394
4116 Klokkevik barnehage	
Inntekt	-3 562 427
Utgift	17 057 518
Netto	13 495 091

4120 Stranda barnehage	
Inntekt	-3 623 767
Utgift	16 198 648
Netto	12 574 881
4121 Straume barnehage	
Inntekt	-1 813 778
Utgift	7 933 710
Netto	6 119 932
4123 Telavåg barnehage	
Inntekt	-1 378 577
Utgift	6 794 683
Netto	5 416 106
4124 Terna barnehage	
Inntekt	-3 335 734
Utgift	21 324 195
Netto	17 988 461
4125 Tjeldstø barnehage	
Inntekt	-607 678
Utgift	600 314
Netto	-7 364
4126 Tussetjødna barnehage	
Inntekt	-2 165 629
Utgift	11 097 845
Netto	8 932 216
4127 Ulveseth barnehage	
Inntekt	-1 468 025
Utgift	6 911 984
Netto	5 443 959
4128 Ågotnes barnehage	
Inntekt	-2 802 289
Utgift	11 786 669
Netto	8 984 380
4129 Lilljevatnet barnehage	
Inntekt	-4 163 206
Utgift	18 109 343
Netto	13 946 137
4210 Bjørøy skule	
Inntekt	-1 740 505
Utgift	14 176 159
Netto	12 435 654
4211 Blomvåg skule	
Inntekt	-2 660 358
Utgift	13 482 523
Netto	10 822 165
4212 Brattholmen skule	
Inntekt	-3 710 085
Utgift	28 702 568
Netto	24 992 483
4213 Foldnes skule	
Inntekt	-3 481 260
Utgift	28 189 877
Netto	24 708 617

4214 Hjelteryggen skule	
Inntekt	-3 415 445
Utgift	31 875 547
Netto	28 460 102
4215 Knappskog skule	
Inntekt	-3 194 213
Utgift	26 057 959
Netto	22 863 746
4216 Kolltveit skule	
Inntekt	-2 555 918
Utgift	27 550 983
Netto	24 995 065
4217 Landro skule	
Inntekt	-2 896 288
Utgift	26 826 952
Netto	23 930 664
4218 Rong skule	
Inntekt	-1 717 604
Utgift	16 396 458
Netto	14 678 854
4219 Skogsvåg skule	
Inntekt	-2 640 607
Utgift	29 958 771
Netto	27 318 164
4220 Skålevik skule	
Inntekt	-1 382 243
Utgift	14 631 141
Netto	13 248 898
4221 Spildepollen skule	
Inntekt	-2 263 891
Utgift	22 466 163
Netto	20 202 272
4222 Stranda skule	
Inntekt	-3 630 598
Utgift	38 350 896
Netto	34 720 298
4223 Tjeldstø skule	
Inntekt	-1 891 518
Utgift	14 556 333
Netto	12 664 815
4224 Toftøy skule	
Inntekt	-1 624 736
Utgift	18 380 629
Netto	16 755 893
4225 Ulveseth skule	
Inntekt	-2 938 303
Utgift	23 764 333
Netto	20 826 030
4226 Ågotnes skule	
Inntekt	-3 522 096
Utgift	29 385 307
Netto	25 863 211
4310 Fjell ungdomsskule	
Inntekt	-1 811 309
Utgift	51 419 058
Netto	49 607 749

4311 Sund ungdomsskule	
Inntekt	-1 448 410
Utgift	34 872 207
Netto	33 423 797
4312 Tranevågen ungdomsskule	
Inntekt	-2 680 390
Utgift	48 925 762
Netto	46 245 372
4313 Øygarden ungdomsskule	
Inntekt	-2 155 272
Utgift	26 158 227
Netto	24 002 955
4320 Gangstø ressursenter	
Inntekt	-354 212
Utgift	12 767 245
Netto	12 413 033
4330 Vaksenopplæringa	
Inntekt	-7 608 957
Utgift	17 897 356
Netto	10 288 399
4410 Barn, unge og familieteneste BUFT	
Inntekt	-4 990 091
Utgift	41 202 567
Netto	36 212 476
4411 PPT	
Inntekt	-33 353
Utgift	19 349 553
Netto	19 316 200
4412 Barnevern	
Inntekt	-18 089 990
Utgift	106 442 423
Netto	88 352 433
5000 Kommunalsjef kultur og samfunn	
Inntekt	-45 100
Utgift	2 661 607
Netto	2 616 507
5110 Kultur	
Inntekt	-4 574 951
Utgift	48 773 698
Netto	44 198 747
5210 Plan, geodata og oppmåling	
Inntekt	-9 014 250
Utgift	27 401 957
Netto	18 387 707
5310 Byggesak, tilsyn og miljøforvaltning	
Inntekt	-13 552 086
Utgift	19 252 095
Netto	5 700 009
5410 Eigedom, drift og vedlikehald	
Inntekt	-54 033 573
Utgift	185 941 636
Netto	131 908 063
5510 Reinhald	
Inntekt	-6 679 441
Utgift	75 462 450
Netto	68 783 009

Øygarden brann og redning IKS			Møtebok
Organ	Møtedato	Saknr.	Saksbeh.
Styret	16.09.2019	S32/2019	Bjørn Olav Pauslen
Driftsbudsjett for ØBR KF 2020			
Trykte vedlegg: Ingen			

Saka gjeld driftsbudsjett for ØBR KF for 2020. Brann- og redningssjefen gjer styret særleg merksam på organisasjonsendringa frå IKS til KF. Budsjettframlegget for 2020 skal difor ikkje til behandling i representantskapet. Det har vore møte med rådmann for Nye Øygarden kommune (NØK) der budsjettframlegget har vore diskutert. Framlegget har nokre usikre forhold. T.d. er det uavklart om, eller i kva stor grad, ØBR KF skal betale for støttetenester som skal leverast frå NØK. Ny organisering medfører at ØBR KF vert ein del av NØK, men har eige styret, og rapporterer til kommunestyret. Brann- og redningssjefen rår styret til å tilrå framlegg til budsjett for ØBR KF for 2020, slik det ligg føre.

Saksopplysningar

Styret ba i sak S27/2019 (17.06.2019) brann- og redningssjefen kome attende med ei sak om driftsbudsjett til neste møte. I skrivande stund er det fleire tilhøve for ØBR KF som ikkje er avklart. Det vi veit er at det nye føretaket vert ein del av NØK, og ikkje eit sjølvstendig rettssubjekt slik ØBR IKS er.

Det går fram av driftsavtalen for det nye føretaket, at ØBR KF skal nytte tilgjengelege kommunale drifts- og støttetenester, herunder økonomi, IKT (herunder verktøy for avvikshandtering og ressursstyring), innkjøp, revisjon, prokura m.m. I budsjettframlegget er det difor føreset at føretaket ikkje lenger skal kjøpe desse tenestene slik ØBR IKS har gjort. ØBR KF har imidlertid nokre heilt særskilde programmar/deltakingar, viss kostnad er lagt inn i driftsbudsjettet.

Følgjande er lagt inn i budsjettframlegget:

- **Andel til 110-sentral** er teken inn fullt. Dette åleine gjev ei ekstra belastning på budsjettet og er estimert til kr 1 598 000. Dette er ei auke på kr 220 000 i høve til 2019. Tal frå Bergen brannvesen)
- Særskild programvare for heimeside (Acos), EcoOnline, Flexite-Fire
- Deltaking i Bjørnis-prosjektet (Gjensidigestiftelsen)
- Bedriftshelseteneste (Salutis) for 6 md. For å sikre at vi har tilgang til slike tenester, om ikkje Nye Øygarden kommune har fått dette på plass frå 01.01.2020.
- **Kapitalkostnader** ifbm kjøp av nye brannbilar.
- Innføring av fullt vaktlag ved Ågotnes brannstasjon med verknad fom 4. kvartal (krav i vedteken brann-dokumentasjon og dimensjoneringsforskrift)
- Heilårseffekt av stilling som var vakant i 2019.
- Saldering av budsjettet med bruk av kr 650 000 frå ØBR IKS(KF) sitt driftsfond.
- ØBR IKS har tilsette med pensjonsordning frå Fjell kommunale pensjonskasse og Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Det har vore store svingingar i pensjonskostnader for ØBR IKS. Grunna usikkerhet kring kven som blir ny leverandør, og tidlegare erfaringar, er det difor nytta same nivå som for 2019.

Følgjande ligg ikkje inne i budsjettframlegget:

- Estimert for Nye Øygarden kommune sin andel til Interkommunalt Utval mot Akutt forureining, ligg som tidlegare ikkje inne, og er estimert til kr 148 000 for 2020. Dette er ein reduksjon på kr 59 000 i høve til 2019. (Tal frå Bergen brannvesen)
- Estimert for Nye Øygarden kommune sin andel til Vest Brann- og redningsregion ligg, som tidlegare, ikkje inne, og er estimert til kr 257 000 for 2020. Dette er ein reduksjon på kr 52 000 i høve til 2019. (Tal frå Bergen brannvesen)
- Ev. kostnader til kommunale drifts- og støttetenester, herunder økonomi, IKT (inkl. verktøy for avvikshandtering og ressursstyring), innkjøp, revisjon, prokura m.m. Problemstillinga er ikkje avklart med kommunen.
- ØBR KF vert ikkje medlem av KS Bedrift slik ØBR IKS er. Sidan ØBR KF vert ein del av NØK. Vi føreset at føretaket har tilgang til bruken av KS, som resten av kommunen.

Vurderingar

Det var eit møte mellom brann- og redningssjefen, nestleiar i styret, rådmann og kommunalsjef økonomi 27.08.2019, med særleg fokus på framlegg til driftsbudsjett for 2020 og økonomiplan for 2020 - 2023 for ØBR KF.

Rådmannen har gjort til kjenne økonomiske utfordringar for NØK for 2020. Brann- og redningssjefen opplever samstundes at rådmannen ser det som viktig å ha ein progresjon i innføring av tiltak i vedteken branndokumentasjon. Etter signaler om dei økonomiske utfordringane, legg ØBR no opp til ein vesentleg lengre tidshorisont for innføring av nye tiltak, enn det som opphavleg var lagt inn i branndokumentasjonen.

Rådmannen er også gjort kjent med tilstand for, og utskifting, av mannskaps- og tankbilar. ØBR har lyst ut ein konkurranse på DOFFIN/TED om kjøp av nye brannbilar for levering i 2020. ØBR held seg her til tidlegare godkjent kommunal lånegaranti, og legg opp til å saldere driftsbudsjettet med kr 650 000 frå driftsfond, i hovudsak for å dekkje inn kapitalkostnader for dei nye brannbilane. Brann- og redningssjefen ser dette som vilje frå styret til å medverke til at auka i kostnadane for brann- og redningstenesta vert mindre i 2020 enn den kunne blitt om ein ikkje nytta midlar frå driftsfond. Sjølv sagt er ikkje bruken av driftsfond bærekraftig over tid, og bør berre gjelde for 2020.

Inndeling	Budsjett		Merknad
	2020	2019	
Andel kostnad 110-sentral	1 598 000	0	Tidlegare betalt av eigarkommunane
Andre driftsutgifter	34 689 000	33 133 000	
Brutto driftutgifter	36 296 000	33 133 000	
Herav avgiftsfinansiert teneste	4 972 000	5 122 000	Feiing og tilsyn med fyringsanlegg
Inntekter og refusjonar	4 276 000	3 930 000	
Overføring frå NØK	32 020 000		I tillegg kjem avsetnad til fond, som vert avgjort av kommunestyret sjølv jf. driftsavtala pkt. 6.1.4
Overføring frå FSØ*		29 933 000	

*Fjell, Sund og Øygarden kommunar

Enkel oversikt over status for nye tiltak i branndokumentasjonen, og forslag for implementering			
Tiltak i branndokumentasjonen	Innført		Merknad
	Ja	Nei	
5-delt vaktordning for vakthavande brannsjef	X		
Oppgradert vaktordning Dalsneset brannstasjon – 3 personar i dreieande vakt, deltid	X		
Ny feiarsvein	X		
Oppgradert vaktordning Ågotnes brannstasjon – frå 3 til 4 personar i dreieande vakt, deltid		X	Lagt inn for 4. kvartal 2020
Oppgradert vaktordning Skogsskiftet brannstasjon – frå 2 til 3 personar i dreieande vakt, deltid		X	Forslag; 4. kvartal 2021
Oppgradert vaktordning Ågotnes – innføring av delvis dagkasernert vaktordning		X	Forslag 4. kvartal 2022
HR-ressurs (styrking av personalarbeidet)		X	Uavklart

Brann- og redningssjefen gjev følgjande

Innstilling

Styret ser det som viktig å ha framdrift i implementering av vedteken branndokumentasjon, og meiner framlegg til driftsbudsjett gjev balanse mellom utfordrande økonomiske tilhøve, og innføring av vedtekne tiltak.

Styret meiner at det er viktig å sikre funksjonell, trygg og effektiv bilpark, og at utskiftingstakten vert oppretthalde iht. investeringsplanen.

Styret slutter seg til framlegg for driftsbudsjett for Øygarden brann og redning KF for 2020, slik det ligg føre.

Vedtak

Styret ser det som viktig å ha framdrift i implementering av vedteken branndokumentasjon, og mener framlegg til driftsbudsjett gjev balanse mellom utfordrande økonomiske tilhøve, og innføring av vedtekne tiltak.

Styret meiner at det er viktig å sikre funksjonell, trygg og effektiv bilpark, og at utskiftingstakten vert oppretthalde iht. investeringsplanen.

Styret slutter seg til framlegg for driftsbudsjett for Øygarden brann og redning KF for 2020, slik det ligg føre.

Samrøystes vedteken

Øygarden brann og redning IKS			Møtebok
Organ	Møtedato	Saknr.	Saksbeh.
Styret	16.09.2019	S33/2019	Bjørn Olav Paulsen
Økonomiplan for ØBR KF 2020 - 2023			
Trykte vedlegg: Ingen			

Saka gjeld økonomiplan for Øygarden brann og redning KF (ØBR KF) for perioden 2020-2023. Økonomiplanen tar utgangspunkt i framlegg til driftsbudsjett for 2020, og gradvis innføring av de tiltak i branndokumentasjonen.

Saksopplysningar

Økonomiplanen går over fire år. Den har utgangspunkt i framlegg til driftsbudsjett for 2020, og er justert for ønskelege tiltak og med ein prisvekst på 2,5 %.

Følgjande nye tiltak er teken inn i planen:

2020	Oppgradering vaktordning ved Ågotnes brannstasjon frå 4. kvartal
	Halvårsverknad for kapitalkostnader for nye brannbilar (trinn 1)
	Heilårsverknad for stilling som var vakant i 2019.
2021	Heilårsverknad for vaktendringa i 2020 ved Ågotnes brannstasjon
	Heilårsverknad for kapitalkostnader for nye bilar levert i 2020 (trinn 1)
	Oppgradering vaktordning ved Skogsskiftet brannstasjon frå 4. kvartal
	Tentativ auke i husleige ved brannstasjon i Skogsskiftet grunna nye og større lokalar
2022	Heilårsverknad for vaktendringa i 2021 ved Skogsskiftet brannstasjon
	To nye dagkasernerte stillingar (heiltidsstillingar i beredskap i ordinær arbeidstid) ved Ågotnes brannstasjon 4. kvartal
	Halvårsverknad for kapitalkostnad for nye brannbilar (trinn 2)
2023	Heilårsverknad for to nye dagkasernerte stillingar i 2022 ved Ågotnes brannstasjon
	Heilårsverknad for kapitalkostnad for nye brannbilar (trinn 2)

Med den nye takten i innføring av tiltaka jf. branndokumentasjonen er det lagt opp til så og sei full effekt fom 2023. Berre tiltaket om meir HR-ressursar er i førebels uavklart.

Branndokumentasjonen vart vedteken hausten 2017.

Felles for alle åra er at kostnad til 110-sentral er lagt inn, men ikkje andel til IUA (Interkommunalt utval mot akutt forureining) og VBR (Vest brann- og redningsregion).

Det er heller ikkje stipulert beløp for avsetnad til fond, som kommunestyret sjølv gjer iht driftsavtala, og som altså kjem i tillegg til dei ordinære driftsoverføringane.

Vurderingar

Økonomiplanen inkluderer etter kvart nesten alle dei resterande tiltaka i branndokumentasjon. Den tek også med kapitalkostnader for utskifting av bilpark iht styrets investeringsplan. Merk at det for neste større utskifting av brannbilar (trinn 2) må lagast eiga sak om dette for kommunestyret i Nye Øygarden kommune (NØK).

Sidan det i driftsavtala for føretaket ikkje er fastsett noko fast sum eller prosent for årleg avsetnad til fond (drifts- og investeringsfonda), er det mogleg at investeringsplanen må reviderast. Det er noko utfordrande å lage ein investeringsplan, når ein faktor (avsetnad og bruk av investeringsfond) ikkje er like føreseieleg som når ein har ein fast sum/prosentsats, som vert sett av kvart år.

År	Budsjett 2020 – 2023 (2024) (tal i heile kr 1 000)			
	Bruttobudsjett	Inntekter, refusjonar m.m.	Netto overføring frå NØK (til drift)	Endring frå førre år
2020	36 296	4 276	32 020*	2 087 (489)**
2021	38 697	3 733***	34 965*	2 944
2022	40 982	3 826	37 156*	2 191
2023	43 491	3 922	39 570*	2 414
2024	44 579	4 000	40 579*	1 009

* I tillegg kjem ev. avsetnad til fond, som vert gjort av kommunestyret sjølv.

**Kostnad til 110-sentral er no teken inn. Talet i parentes angir endring utan 110-kostnad. Kostnaden til 110 har kommunane allereie i dag, så det vert ikkje noko netto auke, berre at kostnaden no vert ført direkte til ØBR KF.

***I 2020 er driftsbudsjettet saldert med bruk av kr 650 000 frå driftsfond. Fom 2021 er det ikkje lagt inn noko saldering.

Utskiifting av brannbilar

Investering i nye brannbilar er kostbart. I perioden 2020 – 2022 vert tre mannskapsbilar og tre tankbilar skifta ut. Desse bilane vert skifta ut med tre mannskapsbil, to tankbilar og eitt høgdereskap. Samla nettokostnad for desse kjørtøya vert fort 20 mill. Finansiering skjer med innbyte av dei gamle bilane, bruk av investeringsfond og opptak av lån. Branndokumentasjonen legg opp til 15 års økonomisk levetid for mannskaps- og tankbilar. Bilane som vert skifta ut vil på utskiftingstidspunktet ha gjennomsnittsalder på 18 år. Dette er inkludert mannskapsbilen frå 1995, som vart teken ut av teneste i desember 2018, og avhenda. Kapitalkostnadar for desse utskiftingane er lagt inn i økonomiplanen og forklarar mykje av auka. Samla årleg kapitalkostnad er truleg omlag 2 mill. med gradvis effekt fom 2020 til full effekt fom 2023.

Sjå meir detaljert oppsett side 14-15. Tabellen på side 14 viser auka som nye tiltak fører til.

Øygarden brann og redning KF - utkast til driftsbudsjett og nye tiltak 2020-2023 (2024).

DRIFTSBUDSJETT 2020 (tall i hele kr 1 000)																
Tiltak		1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Brutto	Inntekt, ref. o.a.*	Ramme Øygarden kommune			Endring		Diff uten110-sentr		Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Nettokost
								Til drift	Til fond	FSØ 2019	kr	%	kr	%		
2020-1	Helårsvirkning for en stilling som var vakant i 2019	625				36 296	4 276	32 020	-	29 933	2 087	7,0 %	489	1,6 %	4 972	27 048
2020-2	Kapitalkostnad (nye brannbiler) - trinn 1. Halvårsvirkning.			550												
2020-3	Oppgradert vaktordning, Ågotnes brst. 4. person på lag. Deltid				160											
DRIFTSBUDSJETT 2021 (tall i hele kr 1 000)																
Tiltak		1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Brutto	Inntekt, ref. o.a.**	Ramme Øygarden kommune			Endring			Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Nettokost	
								Til drift	Til fond	2020	kr	%				
2020-2	Kapitalkostnad (nye brannbiler) - trinn 1. Helårsvirkning. (Økning)	450				38 697	3 733	34 965	-	32 020	2 944	9,8 %	Merk inkludert 110-sentral	5 096	29 868	
2020-3	Oppgradert vaktordning, Ågotnes brst. 4. person på lag. Deltid. Helårsvirkning. (Økning)	480														
2021-1	Ny brannstasjon i Skogsskiftet. Økt husleie		400													
2021-2	Oppgradering vaktordning, Skogsskiftet brst. 3. person på lag. Deltid				164											
DRIFTSBUDSJETT 2022 (tall i hele kr 1 000)																
Tiltak		1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Brutto	Inntekt, ref. o.a.	Ramme Øygarden kommune			Endring			Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Nettokost	
								Til drift	Til fond	2021	kr	%				
2021-2	Oppgradering vaktordning, Skogsskiftet brst. 3. person på lag. Deltid. Helårsvirkning. (Økning)	492				40 982	3 826	37 156	-	34 965	2 191	6,3 %	Merk inkludert 110-sentral	5 224	31 932	
2022-1	To nye dagkasernerte stillinger				330											
2022-2	Kapitalkostnad (nye brannbiler) - trinn 2. Halvårsvirkning.			495												
DRIFTSBUDSJETT 2023 (tall i hele kr 1 000)																
Tiltak		1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Brutto	Inntekt, ref. o.a.	Ramme Øygarden kommune			Endring			Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Nettokost	
								Til drift	Til fond	2022	kr	%				
2022-1	To nye dagkasernerte stillinger. Helårsvirkning. (Økning)	990				43 491	3 922	39 570	-	37 156	2 414	6,5 %	Merk inkludert 110-sentral	5 354	34 215	
2023-1	Kapitalkostnad (nye brannbiler) - trinn 2. Helårsvirkning. (Økning)	495														
DRIFTSBUDSJETT 2024 (tall i hele kr 1 000)																
Tiltak		1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	Brutto	Inntekt, ref. o.a.	Ramme Øygarden kommune			Endring			Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Nettokost	
								Til drift	Til fond	2023	kr	%				
2024	Ingen nye per nå	0				44 579	4 000	40 579	-	39 570	1 009	2,6 %	Merk inkludert 110-sentral	5 488	35 091	

* betyr inkludert saldering av budsjettet ved bruk av driftsfond kr 650 000

** betyr uten saldering av budsjett ved bruk av driftsfond

Prisindeks	1,025
Rød tekst	Betyr krav i branndokumentasjon

Ev. kostnader til IKT-tjenester, regnskap- og økonomitjenester, bedriftshelsetjeneste, prokura, revisjon er ikke med. Forutsatt inkluderte når IKS'et blir KF. NØK sitt medlemskap i IUA og VBR er ikke med.

DRIFTSBUDSJETT 2020 - 2023 (2024) (tall i hele kr 1 000)										
Inndeling	2020		2021		2022		2023		2024	
	Drift	Fond	Drift	Fond	Drift	Fond	Drift	Fond	Drift	Fond
Overføring fra Øygarden kommune - deling	32 020	-	34 965	-	37 156	-	39 570	-	40 579	-
Overføring fra Øygarden kommune - sum	32 020		34 965		37 156		39 570		40 579	
Brutto driftsbudsjett	36 296		38 697		40 982		43 491		44 579	
Inntekter, refusjoner o.a.	4 276		3 733		3 826		3 922		4 000	
Netto driftsbudsjett	32 020		34 965		37 156		39 570		40 579	

Kostnad per innbygger	2020	2021	2022	2023	2024
Brutto (inkl. feiing og tilsyn)	830	892	934	980	990
Netto (fratrekt avgiftsfinansiert tjeneste)	701	762	803	848	857

Innb estimat (vekst 1,5 % per år)	38 600	39 179	39 767	40 363	40 969
Folkevekst	101,50 %	101,50 %	101,50 %	101,50 %	101,50 %

Merk!

Driftsavtalen for ØBR KF sier at kommunestyret skal sette av en sum til fond, i tillegg til ordinær driftsoverføring, men summens størrelse er ikke gitt.

Utskifting av brannbilar

Investering i nye brannbilar er kostbart. I perioden 2020 – 2022 vert tre mannskapsbilar og tre tankbilar skifta ut. Desse bilane vert skifta ut med tre mannskapsbil, to tankbilar og eitt høgdereskap. Samla nettokostnad for desse kjørtøya vert fort 20 mill. Finansiering skjer med innbyte av dei gamle bilane, bruk av investeringsfond og opptak av lån. Branndokumentasjonen legg opp til 15 års økonomisk levetid for mannskaps- og tankbilar. Bilane som vert skifta ut vil på utskiftingstidspunktet ha gjennomsnittsalder på 18 år. Dette er inkludert mannskapsbilen frå 1995, som vart teken ut av teneste i desember 2018, og avhenda. Kapitalkostnadar for desse utskiftingane er lagt inn i økonomiplanen og forklarar mykje av auka. Samla årleg kapitalkostnad er truleg omlag 2 mill. med gradvis effekt fom 2020 til full effekt fom 2023.

Brann- og redningssjefen gjev følgjande

Innstilling

Styret slutter seg til forslag til økonomiplan for Øygarden brann og redning KF for perioden 2020-2023

Vedtak

Styret slutter seg til forslag til økonomiplan for Øygarden brann og redning KF for perioden 2020-2023

Samrøystes vedteken (ta inn tabell vist i møte i saka)

Dato: 21.10.2019

Vår ref: 18/00323-9

Dykkar ref:

Rammeløyving for 2020 og tenesteytingsavtale - Øygarden kyrkjelege fellesråd

Rammeløyving

Det vert vist til tidlegare korrespondanse og møte mellom nye Øygarden kommune og nye Øygarden kyrkjelege fellesråd.

Det er semje om at kyrkjeleg fellesråd oversender eit konsekvensjustert budsjettframlegg for året 2020. Tala under baserer seg på inneverande års rekneskapstal, samt forventa løns- og prisvekst utover i 2020, med ein deflator på 2,5 prosent.

Kommunen skal yte ei rammeløyving. Øygarden kyrkjelege fellesråd ber om ei rammeløyving på kr **30 298 500** for 2020.

Det totale budsjettet for Øygarden kyrkjelege fellesråd er på kr 42 629 000.

Dersom kommunen bestemmer seg for å føre rekneskapet og utføre lønsarbeidet for det nye fellesrådet, så ligg det inne i framlegget som ein kostnad rekna til kr 700 000.

Tilrettelegging av kyrkjekontoret på Straume som følgje av samanslåinga ligg også inne i framlegg til rammeløyving. Det same gjeld halvdelen av ei ny diakonistilling.

Ønskje om eit investeringsfond ligg fast. Det er ikkje tatt inn i sjølve rammeløyvinga.

IKT (ligg inne i framlegg til rammeløyving)

Kostnaden med lisensar for overgang til Kirkepartner IKT inklusive sambandslinjer til kontor og våre kyrkjer ligg inne i framlegg til rammeløyving. Kostnaden utgjer litt i underkant av kr 400 000, utover det som er kostnadsført som reell kostnad i inneverande rekneskapsår.

Tenesteytingsavtale

Ein tenesteytingsavtale må godkjennast av kommunen og av fellesrådet sjølv. Avtalen må vere tydeleg og omfatte spesifikke oppgåver. Kyrkjeleg fellesråd har registrert kommunen sin administrasjon sitt ønskje om å føre rekneskap og ta lønskøyning for det nye fellesrådet. Utover dette ønskjer kyrkjeleg fellesråd at kommunen leverer reinhaldet i kyrkjelege bygg og i administrasjonslokale. Avtalen som gjeld for bygga i dagens Fjell kommune ligg inne i framlegg for rammeløyving. Ikkje dei andre bygga. Dette må forhandlast om.

Med helsing

Olav Martin Vik
Kyrkjeverje

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Mottakere:

Click here to enter text., Click here to enter text.

Click here to enter text.

Click here to enter text.

nye Øygarden kommune v/kommunalsjef for
økonomi Anne Erdal

Dato: 24.10.2019

Vår ref: 18/00323-11

Dykkar ref:

Konsekvensjustert budsjett - budsjett 2020 - Øygarden kyrkjelege fellelsråd

Me viser til e-post av 23.10. i høve detaljar for berekning av grunnlaget.

Rammeløyving for 2019 frå dagens kommunar

Tala er rette i høve til våre registreringar. For Øygarden inkluderer løyvinga (tala) husleige for lokale i Rong senter.

Framskriving av rekneskapet for 2019

For å få eit konsekvensjustert budsjett for 2020 har me, så langt det er mogeleg, framskrive rekneskaptala for 2019. Denne framskrivinga er lagt til grunn for den enkelte budsjettpost. Her er det tillegg og nokre frådrag, basert på det me ser, og erfaringstal frå tidlegare år.

Auke på budsjettpostar som ikkje er spesifisert nærare i tabellen seinare i brevet

Me ser ein auke i kostnader for straum, forsikring, og for kommunale avgifter i gamle Øygarden. For både Fjell, Sund og Øygarden ser me at ved rapportering på 2. tertial er budsjettert straum oppbrukt.

Me forvaltar store bygg og store utandørs anlegg som krev straum, vatn, avløp og avfallshandtering. Det er anlagt nye store gravplassar dei seinare åra i Sund, Fjell og Øygarden.

Konsekvensjustert budsjett for løn

Siste års lønsoppgjjer og endring i stillingsansvar er tatt omsyn til i konsekvensjustert budsjett.

Vedlikehald på bygg, anlegg og maskiner

I samanslåingsprosessen har me gått gjennom vedlikehaldsrutinar og system for planlagt vedlikehald. Som me har skrive tidlegare forvaltar me store bygg og store anlegg. Folket forventar at kyrkjene og gravplassane skal vere operative og sjå pene ut, til ei kvar tid. Planlagt vedlikehald har ikkje vore godt nok fram til no. Dette kjem til dømes til uttrykk i Sund der kommunen akutt måtte løyve 300 000 til vedlikehald av orgla. Orgel t.d. skal vedlikehaldas systematisk. No i haust måtte Sund kommune løyve akutt i overkant av 1 million til reparasjon av tårntaket på Kausland kyrkje. Viss ikkje det vart gjort måtte kyrkjevevja stenge kyrkja av omsyn til persontryggleik. Kommunestyret i Sund ba om at det for ettertida må planleggast for vedlikehald, forståeleg nok.

Varmesystem, brannvarslingssystem, elektriske anlegg, ringeanlegg for klokker, kjøleanlegg for bårerom, orgel og bygningsmessige tilhøve må ha ei systematisk oppfølging. Det same gjeld alt maskinutstyret (gravemaskiner, traktorar, plenetraktorar m.m.). Eit godt vedlikehald er førebyggjande over tid. Det er og viktig å systematisk avdekke behov for større vedlikehald. Til dette trengs det kompetanse.

Lokale og husleige

Samanslåinga av fellesråda fører til endra behov for lokale. Alle administrative funksjonar er lagt til kyrkjekontoret på Straume (Temahuset). Her er også, naturleg nok, store delar av kyrkjestaben lokalisert. Historisk (Fjell fellesrådsområde) har det vore trengt om plassen. No må ein ha meir areal. Det er tilgjengeleg i 2. høgda. Det er få rom som sikrar personvernet, enten det er via telefon eller ved besøk. Det er ingen eigne møterom i dagens lokale. I vår verksemd er det mange samtalar som er ikkje offentlege, særleg for prestane.

Dette er tre-delt. Det eine er auka husleige. Det andre er at delar av kontorareala må byggast om for å ta i vare personvernet. Det siste er at meir areal medfører meir reinhald.

Digitalisering og kompetanseheving for å møte framtida meir effektivt

Det er eit mål å bruke optimalisere bruken av eksisterande datasystem for møte eit aukande behov frå publikum og krav til forvaltning av personvern. Opplæring kostar, men god opplæring vil ein få att for seinare. Kjem ein på etterskot i bruk av system og kompetasen til å bruke vert det ein tidstjuv og det vert kostnadsaukande.

Diakoni

Diakoni er eit svært område og skal kunne omfatte menneske i alle aldrar. Ein ser eit aukande behov i samfunnet for til tider profesjonell hjelp. Vår diakonale kompetanse vil vere viktig i eit samspel med kommunen sine tilbod og me ønskjer ein nærare dialog om dette. Me har for lite diakonale ressursar og ønskjer å få ei ny stilling innanfor dette området.

Større postar som påverkar konsekvensjustert budsjett

I tabellen under listar me opp større postar som påverkar konsekvensjustert budsjett. Nokre av desse postane kjem som ein direkte konsekvens av samanslåing av fellesråda.

Budsjettet bruk av fond Fjell kyrkjelege fellesråd i 2019 ¹	204 000
Porto som i dag er betalt av Fjell kommune	100 000
Tilrettelegging av lokale i Temahuset	350 000
Husleige og reinhald for meir areal i Temahuset ²	400 000
Systematisk vedlikehald kyrkjer	300 000
Systematisk vedlikehald av gravplassar og maskinutstyr	150 000
Diakonistilling 50 % finansiering (alle kostnader)	
heilårsverknad	390 000
Rekneskapsføring fellesråd lønskøyning fellesråd og rekneskap sokneråd	700 000
IKT-kostnader (lisensar og sambandsliner)	400 000
Kompetansebygging, etterutdanning, leiarutvikling	250 000
Sum ³	3 244 000

¹ Budsjettet er saldert med bruk av fond

² Husleige per i dag er budsjettet til 780 000

³ For resten av differansen viser me til overskrifta: *Auke på budsjettpostar som ikkje er med i tabellen.*

Drøfting om servicebygg og barnehagelokale i Foldnes kyrkje

Vår seksjon for kyrkjer og gravplassar deler i dag lokale med kommunen på Straume når det gjeld maskinutstyr m.m. Ein må få ein avklart korleis framtida skal vere for dette.

Det same gjeld for barnehagen som i dag er i underetasjen i Foldnes kyrkje der ein må avklare leigetilhøvet og leigesum.

Reinhald i fellesrådet sine bygg (kyrkjer og kontorlokale på Straume)

Fjell kyrkjelege fellesråd har i dag ein avtale om reinhald med Fjell kommune. Dagens kostnad er vidareført i budsjettet for nye Øygarden kyrkjelege fellesråd.

Me ønskjer å drøfte kommunalt reinhald i alle våre bygg (lokale). Dette er ikkje teke omsyn til i rammeløyving eller vårt budsjett.

I alle høve må dette sjåast i samanheng med ein tenesteytingsavtale.

Med helsing
Nye Øygarden kyrkjelege fellesråd

Olav Martin Vik
Kyrkjevevje

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Mottakere:
nye Øygarden kommune v/kommunalsjef for
økonomi Anne Erdal

Nye Øygarden kommune
v/ Kulturkontoret
Christel Møvik Olsen

Rong Brass
v/ Arvid Rong
Boks 42
5331 Rong
Org.nr 977 267 838

ØYGARDEN KOMMUNE Sentralkontoret	
21. OKT 2019	Dok.nr. /
År/saksnr. 19/2018	J.post ID:
Ark.kode P 223	
Ark.kode S	Saksnr. H70

Rong, 16.10.2019

Søknad om årlege kulturmidlar frå 2020.

I 2017 kvalifiserte Rong seg til 1. divisjon i Norgesmeisterskapen i brass (NM). Sidan då har utviklinga til korpset vore stor. Frå å vere eit 3. divisjonskorps i 2017, har me på berre to år klart å etablere oss som eit korps i toppen av 1. divisjon - både nasjonalt og internasjonalt.

Rong Brass har imponerende resultat å vise til. I sesongen 2018/2019 vann korpset 1. divisjon i konkurransen Siddis Brass – første gang vi deltok i den divisjonen. I tillegg fekk ein strålende bronseplass i NM brass i Bergen i februar 2019 – eit hopp frå ein niande plass i same divisjon i 2018. Rong Brass, eit korps ute i havgapet, er per dagens dato det 13. beste korpset i landet – det vert lagt merke til!

I juni i år var Rong i Manchester for å delta på den tradisjonelle Whitfriday Marches-konkurransen. Her gjorde korpset god figur og plasserte Øygarden på kartet med å ta to førsteplassar. Dette har generert stor interesse i England, og korpset har raskt fått eit omdøme som eit av dei mest kjente norske korpsa – internasjonalt! I desember 2019 vil Brassband World, verdas største brassband magasin, skrive ei midtsidereportasje om det lille korpset frå øygruppa lengst vest i havet som har hatt ei enorm formheving dei siste åra. Det at korpset har hatt stabil besetning sidan 2017 og at så å seie alle medlemmane har vore med på denne formhevinga var særst interessant for Brassband World.

Ambisjonane for dei neste åra er store. Korpset er inne i ein god driv, og har trappa opp aktivitetsnivået i korpset. Me ynskjer å nå så langt me kan, og dessutan bygge omdømet vårt vidare. Dette er me trygg på at me klarer. Korpset er svært motivert for den vidare satsinga, noko som blir ekstra tydeleg når det for tredje året på rad er ingen av våre faste medlemmer som har gått ut av korpset. Dette er eit teikn både på engasjementet hos medlemmane, og det viser at Rong Brass er eit kjekt korps å vere del av. Stemninga i korpset er veldig god.

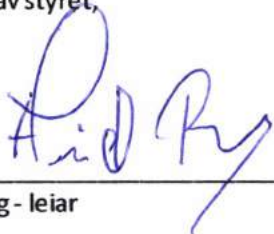
Å drifte eit korps på dette nivået krev stor innsats frå medlemmane, styret og dirigenten. Årlege dirigent og instruktørutgifter aukar i takt med ambisjonane. Dessutan har me større utgifter til å fornye instrumentparken slik at me kan konkurrere mot dei beste korpsa i Noreg og utlandet. Me er derfor veldig glad for høvet til å søkje om kulturmidlar frå Nye Øygarden kommune. Til meir kvaliteten på korpset stig, til meir aktivitet må det leggjast opp til. Dette gjeld og for eksponering av korpset. Me vurderer derfor å delta på fleire konkurransar i løpet av ein sesong, både nasjonalt og internasjonalt, men då må vi ha inn midlar. Rong Brass har eit årleg budsjett per i dag på nær 700 000 kr. Me søkjer med dette difor om tilskot frå Nye Øygarden Kommune på kr 250 000 per år.

I tillegg til å delta i nasjonale meisterskap er Rong Brass opptatt av å vere ein aktiv deltakar i lokalsamfunnet. Denne sesongen fyller korpset 30 år, og me vil feire det med ein stor Jubileumskonsert i mars 2020. I tillegg til den tradisjonelle julekonserten vår i desember, vil me same månad opptre på den kommunale julemiddagen til Øygarden Kommune. Me gler oss også til å representere korpsmiljøet på Rong med å delta på opninga av Nye Øygarden kommune 1. januar i

Hjeltefjorden Arena. Dette er viktige arrangement for oss, då me får vist oss fram for lokalmiljøet og kan inspirere born og unge som anten driv med eller vil drive med korps. Rong brass er eit stolt korps, og vi er stole av kommunen og nærmiljøet vårt. Kommunen og nærmiljøet er svært viktig for Rong Brass. For å heidle heimkommunen vår har me fått komponert eit heilt nytt stykke til oss, kalla «Øygardsljod – I det blå – i æva.» Dette stykket vil me framføre på alle konsertar i denne sesongen for å skape blest om heimkommunen vår.

Me vil og nytte høve til å takke Øygarden kommune for samarbeidet fram til no. Rong Brass gler seg til å ta fatt på ei tid med nye utfordringar, og er ivrige etter å kunne fortsette å representere Nye Øygarden kommune i første divisjon på både Siddis og NM. Me håper kommunen vil støtte oss i dette arbeidet, og håper på positivt svar.

På vegne av styret,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Arvid Rong', written over a horizontal line.

Arvid Rong - leiar

Rune Lid
Prosjektrådmann
Øygarden Kommune
Skjenet 2
5354 Straume

Fjell Festning Light Festival

4-5 oktober går Fjell festning Lysfestival av stabelen for fjerde år på rad. Vi har siden oppstart fått årlig økonomisk støtte fra Fjell, Sund og Øygarden på til sammen 75.000 kr. Festivalen er avhengig av støtte fra Øygarden kommune også i fortsettelsen. Festivalen setter Øygarden og regionen på kartet og blir nå også lagt merke til nasjonalt.

Vi tror denne festivalen kan bli ett av flere større kulturarrangement som markerer Øygarden kommune på en helt spesiell måte i årene som kommer.

1001W søker med dette om å bli satt opp som egen budsjettpost (større kulturarrangement) i forbindelse med nytt budsjett for Øygarden kommune. **Sum 100.000 kr.**

Vennlig Hilsen

Geir Olav Sebjørnsen
styreleder
Tusen og 1 W 1001w
[org.no](mailto:1001w@org.no) 817 318 452
c/o Geir Olav Sebjørnsen
Torsvikvegen 109
5337 Rong

Fjell FestningLight Festival/1001W

5-6 oktober 2018 gjennomførte vi for tredje år på rad Fjell Festning Light Festival også denne gang med økonomisk støtte fra sponsorer og kommunene i regionen vår. Festivalen blir godt mottatt og vi får særs gode tilbakemeldinger, både fra publikum og i media. I løpet av de to kveldene Festivalen varte hadde vi ca. 2300 besøkende. Kombinasjonen med lys, magisk stemning og kulturlandskapet på Fjell Festning skaper begeistring i både liten og stor. Mange barnefamilier tok turen til Fjell Festning denne helgen for å få med seg lysfestivalen.

Hvem er vi? Festivalen er et samarbeidsprosjekt der UiB, Fakultet for kunst, musikk og design er en sentral deltaker. Institutt for design stiller med fagansatte innenfor lys og med studenter fra instituttet. Sammen med designere, arkitekter og andre, som alle i ulike sammenhenger jobber med lys som virkemiddel er det etablert en gruppe/forening kalt 1001W. Vi har opprettet en prosjektgruppe som i tillegg til å jobbe med lysdesign også fungerer som teknisk arrangør og tilrettelegger. Sakte men sikkert vil vi forsøke å bygge opp festivalen Fjell Festning Light Festival til å bli en internasjonal lysfestival i løpet en 5 års periode. Medlemmene i foreningen har alle stor interesse for lys som virkemiddel og jobber med begeistring for å få til denne festivalen, som også er en av få lys festivaler i Norge så langt. Responsen på festivalen både i 2016, 2017 og 2018 tyder på at vi treffer blink.

Arbeidsgruppen består av: Geir Olav Sebjørnsen (Prosjektleder), Trygve Solløs (3RW arkitekter), Petter Bergerud (professor UIB/institutt for design), Simon Sebjørnsen (industridesigner freelance), Trond Berntsen (Kultur/Askøy), Ingvald Strømme (teknisk ansvarlig), Wiam Alaridi(arkitekt), Sahra Torsvik (facebook/instagram), Elise Rondestveit (facebook/instagram).

Foto Halvor Skurtveit,Sotra Fotoklubb

MED LYS OG MØRKE SOM VIRKEMIDDEL.

Lysfestivalen setter søkelys på Fjell Festning som historiebærer, kulturminne, kulturlandskap og turområde. På denne tiden av året kan en på festningsområdet og i skogen her oppleve tett på «totalt mørke». Vi jobber derfor like mye med mørket som med lyset. Bevisst tilnærmingen i forhold mengde lys og hvordan dette blir brukt for å fremheve mørket er kanskje det som gjør denne festivalen annerledes og helt spesiell. Med bruk av lys og oktober mørke som virkemiddel fremhever vi også festningsområdet og kulturlandskapet omkring på en ny og spennende måte. Mulighetene er store og mange på et område som Fjell Festning. Vi legger også stor vekt på helseaspektet som ligger i festivalkonseptet vårt. Opplevelse, og begeistring i kombinasjon med mosjon er med å gjøre dette til en annerledes lysfestival. Veien til festningen er stengt for biltrafikk under festival og alle får således en fin spasertur opp til festningsområde. Opplevelsen av lys i mørke starter allerede ved nedre parkeringsplass og vi gjør det vi kan for at det skal bli en spennende tur, både opp og ned, særlig for de minste. I år har vi også fått til et samarbeid med barneskoler og Kulturskolene i Fjell, Sund og Øygarden, der elevene lager elementer til det som skal bli en eller flere lysinstallasjoner på festivalen.

SAMARBEIDSPARTNERE, SPONSORER OG BIDRAGSYTERE.

1001 watt har fått gode tilbakemeldinger fra alle kommunene i regionen, Hordaland Fylkeskommune, Museum Vest og Stiftinga Fjell Festning for å nevne noen. Interkommunalt kultursamarbeid i regionen (IKKUS) uttaler i sin støtteerklæring at Fjell Festning Light Festival er en viktig driver i regionen sin ambisjon om å bli sentrum for lyskunst på Vestlandet. Tidligere omtalte vil også være noen av våre viktigste samarbeidspartnere i årene som kommer i tillegg til noen få men solide sponsorer. For festivalen i 2019 vil vi søke om økonomisk støtte fra kommunene Fjell, Øygarden, Sund, Askøy, Bergen, Hordaland fylkeskommune, næringsliv, private stiftelser og fond. Festivalen vil på sikt sette FF og regionen på kartet, langt utover landet grenser, og trolig bidra til økte besøkstall på Fjell Festning og mer fokus på regionen vår. Filmen som ble produsert i etterkant av festivalen i 2016 er nå sett av nærmere 8700 personer på facebook og vi får masse gode tilbakemeldinger. Helt klart at dette er noe folk gjerne vil ha mer av.

SAMARBEID MED KULTURSKOLENE I REGIONEN.

I dette prosjektsamarbeidet har vi utfordret kulturskolene i Fjell, Sund, Øygarden og Askøy til å bidra med lysinstallasjoner på festivalen. Samarbeidet er ment å gå over flere år, og i 2018 deltok 120 elever fra 4 barneskoler i regionen med en felles lysinstallasjon. Prosjektet skal i hovedsak foregå i skoletid gjennom den kulturelle skolesekken

og vil ledes av kunstnere tilknyttet kulturskolene.

EN FESTIVAL FOR ALLE- Folkelig og inkluderende - en første introduksjon til kunst og design. Vi når også grupper og enkeltpersoner fra ulike samfunnslag og med kulturell bakgrunn. Vi har de siste årene samarbeidet med en rekke lag og foreninger i kommunen vår for å få løst praktiske oppgaver i forhold til gjennomføring av festivalen. (Speidergruppen i Fjell, Fjell Brass, Unge forskere/ Sotra videregående, Røde Kors Sotra og internasjonal Kvinnegruppe Sotra).

Under Lysfestivalen på Fjell festning i fjord var Internasjonal Kvinneforening Sotra så heldig å få være med å delta. Det er en forening som representerer innvandrere kvinner fra flere forskjellige land. Både Kommunalkomiteen for TV- aksjonen 2017 og den Interkommunale Kvinneforeningen Sotra vil rette en stor takk til 1001 watt for at vi fikk være med på lysfesten og for et fantastisk godt samarbeid. Er det noe vi kan bidra med ved senere arrangement er det bare å ta kontakt.

Vennlig hilsen Leder Kommunekomiteen for TV-aksjonen, medlem i Internasjonal Kvinnegruppe Sotra Eli Berland

Målsetning- Etablere Fjell Festning Light Festival som en av Norges viktigste lysfestivaler. Skape arenaer for utprøving, der vi kobler sammen lys, landskap og karakteristika. Bygge opp vestlandsregionen som viktig kompetanseområde innen lysdesign og lyskunst. Skape nye former for formidling utenfor etablerte kunstinstitusjoner.

Dette er en inkluderende kunst/ designopplevelse ute i naturen som engasjerer både barn og voksne, fra kulturskole til universitet, samt profesjonelle kunstnere og designere.

Lysfestivalen - Fjell Festning - Våre omgivelser har vært og vil alltid være inspirasjonskilde. Ved hjelp av mørke og forsiktig bruk av lys kan stedets egenart/karakteristika bearbeides, forsterkes, eller for den saks skyld, viskes ut. Ved hjelp av lys og mørke kan vi få folk til å oppdage landskapet på en ny og annerledes måte. I mørket skjerpes sansene. Lukter og lyder blir klarerer og inntrykkene sterkere. Varsomme avtrykk med lys i mørke kan gi sterke inntrykk. Ved hjelp av mørket og bruk av lys endrer vi landskapet og det skapes nye inntrykk fra stedet du trodde du kjente så godt. Det store treet er det samme, men opplevelsen er helt annerledes i mørket. Vi maler frem nye inntrykk i landskapet. Omgivelsene er vår inspirasjon, mørket er vårt lerret og lyset vårt virkemiddel. Det er færre og færre steder man i dag kan oppleve «mørket». Mange barn og unge har til gode å oppleve totalt mørke. I dette prosjektet oppsøker vi steder som har særpreg og som på høsten oppleves som mørke og utilgjengelige. I dette «rommet» er publikum aktivt søkende, og har sansene skjerpet.

Vi vil skape entusiasme for stedsspesifikke verdier, ved å iscenesette, fremheve og fokusere på lokal egenart og kvalitet.

Med hilsen
Geir Olav Sebjørnsen
Styreleder 1001W

Foto Halvor Skurtveit, Sotra Fotoklubb.

Dale Oen Experience stiftelsen
v/ Johan Kr Mikkelsen

Søknad om at kjøp av plassar ved Oppdagaråret til The Dale Oen Experience vert teke med som budsjettpost for Nye Øygarden kommune.

16.09. hadde vi ei orientering om Dale Oen Experience sitt oppdagarår *YouExplore Academy* i Fellesnemnda. Vi møtte stor støtte i etterkant, og følgjer opp med følgjande førespurnad:

Vi ber med dette om at eit bidrag på 1,2 MNOK til The Dale Oen Experience sitt *YouExplore Academy* vert teke med som ein budsjettpost i Nye Øygarden kommune for 2020. Bidraget skal sikre plass ved Oppdagaråret for 10 deltakarar frå kommunen, og skal bidra til inkludering, personleg utvikling, arbeidsdeltaking og hindre fråfall og arbeidsløyse blant unge.

The Dale Oen Experience er ein ideell organisasjon som arvbeider for at barn og unge skal oppleve meistring gjennom aktivitet.

Som vi synte i Fellesnemnda er fråfall frå vidaregåande, rus og psykiske og fysiske plager eit stort og aukande problem i regionen vår. Fråfall og arbeidsløyse skaper store negative ringverknader for storkommunen vår - og ei økonomisk meirbelastning på 1 million kroner årleg per unge utanfor skule og arbeid (tal frå NAV Fjell). Kriminalitet, psykiske lidingar og rekruttering i rusmiljøet vil potensielt kunne mangedoble desse utgiftene.

"Lediggang er rota til alt vondt", heiter det. For det store fleirtalet av ungdom som har kome til oss er lediggang alternativet til eit år på Oppdagaråret. Vi opplever at mange av ungdommane vi møter i kvardagen vår har eit enormt potensiale og ein kreativitet som samfunnet treng, men som ikkje har fått brukt styrkene sine i skulen. Oppdagaråret har livsmeistring og fagkompetanse i fokus; ein skal mellom anna:

- Lære å takle motstand; fysisk og mentalt.
- Lære om motivasjonspsykologi
- Få relevant praktisk retta arbeidserfaring og rettleing inn mot vgs/arbeid.
- Delta i meningsfylt frivillig arbeid
- Øve på sosiale ferdigheiter og 21. århundrets ferdigheiter
- Oppdage gleda og nytten av å vere i fysisk aktivitet i naturen.
- Lære om bærekraft og medborgarskap.

Kva vil det ha å seie for storkommunen om vi gjennom Oppdagaråret klarer å vippe ein ungdom rett veg? Kva med to? Ti?

Vi kjenner kommuneadministrasjonen og politikarane våre som handlekraftige, innovative og framsynte. Vi håper Nye Øygarden kommune kan vere først ute med eit ungdomslyft, der ungdommane i kommunen vår, i staden for å falle utanfor og bli ei byrde for samfunnet, både sosialt og økonomisk, finn styrkene sine, finn att trua på seg sjølv og finn vegen vidare, i skule eller meningsfullt arbeid.

Vi har eit nært samarbeid med det offentlege:

- Fylkeskommunen er svært interessert i eit samarbeid omkring desse ungdommane, og OT/PPT har teke stort initiativ for å nå flest mogleg. I tillegg vil dei delta aktivt inn mot den enkelte deltakaren i innsøkingssprosessen til vidaregåande skule, med bakgrunn i erfaringane frå Oppdagaråret. Vi opplever stor støtte frå dei vidaregåande skulane.

- NAV er gode og engasjerte samtenkjarar, og følgjer også opp enkelte av deltakarane og omtalar opplegget som “fantastisk”.

- Ungdomslosen i Fjell kommune samarbeider med både OT/PPT og NAV, og seier dei blir bønnehøyrde.

- Prosjektet vårt er også heilt i tråd med det Kommunalsjef for oppvekst, Anne Merete Vabø Haugane, presenterte i Fellesnemnda like etter vårt innlegg, at eit samarbeid mellom kommunen og eksterne ideelle aktørar er avgjerande for at flest mogleg av våre unge skal få ein god oppvekst i storkommunen vår.

Oppdagaråret varer frå veke 42, 2019 til veke 24, 2020 - 5 dagar i veka, mellom 09:00 og 14:00, i tillegg til enkelte lengre utflukter og ekspedisjonar. Å gjennomføre eit slikt opplegg gir eigenkostnader på *minimum* 120.000,- per deltakar. Vi veit at det ofte er ungdom frå familiar som ikkje har råd til dette som treng det mest. Å krevje brukarbetaling strider difor mot grunnverdiane våre, om at alle skal få høve til å lukkast, uavhengig av kvar ein kjem frå.

For at vi skal kunne tilby Oppdagaråret utan kostnader for familiane og samstundes nytte synergiane mellom oss og kommunen, håper vi at Nye Øygarden kommune vil setje av midlar til eit samarbeid om desse flotte ungdommane, i ein budsjettpost for 2020, utført av The Dale Oen Experience sitt YouExplore Academy.

Heilheitleg og langsiktig tankegang:

Vi samarbeider med Høgskolen på Vestlandet, der forskarar (PhD) saman med bachelorlinja *Folkehelsearbeid med vekt på kosthald og fysisk aktivitet* ynskjer å forske på kva effekt Oppdagaråret (som multisystemisk tiltak) har å seie for deltakarane si fysiske og psykiske helse (og samanhengen mellom dei), og ikkje minst om det heilt konkret kan senke kommunen sine økonomiske kostnader til sosialstønad.

The Dale Oen Experience og Høgskolen på Vestlandet ynskjer at Oppdagaråret vert bærekraftig over ein periode på 3 år. Med i ein slik avtale ligg dermed forskningsmidlar (m.a. NAV) og forskningsbasert kunnskap som vil vere svært verdifulle for kommunen.

Dette vil plassere Nye Øygarden kommune heilt i landstoppen på det å ta tak i dei store utfordringane med fråfall, utanforskap, arbeidsløyse, psykisk og fysisk uhelse, rus og kriminalitet blant ungdom og unge vaksne.

Vi håper dermed at det også i budsjettdiskusjonen vert vurdert om Nye Øygarden kommune kan inngå ein treårsavtale i same storleiksorden til eit pilotprosjekt mellom Nye Øygarden kommune og The Dale Oen Experience sitt YouExplore Academy; med forskning frå HVL på folkehelse og sosiale kostnader.

Vi kjenner oss heilt sikre på at dette vil vere eit plussprosjekt for kommunen, både sosialt og økonomisk - både på kort og lang sikt.

På YouExplore Academy gir vi ikkje karakter.

Vi byggjer karakter!

Med venleg hilsen frå

Dale Oen Experience

Johan Kr. Mikkelsen

Mob: 90886026

Epost: johankrmikkelsen@gmail.com

#YOUEXPLORE ACADEMY

By The Dale Oen Experience

The Dale Oen Experience er en ideell organisasjon for barn, unge og unge voksne. Målet vårt er å gi mestringsopplevelser og oppleve glede ved å være i naturen, og samtidig ruste dem til å bli medborgere for en bærekraftig fremtid.

#YouExplore er den delen av organisasjonen som arbeider med barn og unge mellom 8 og 18 år. Vi har en utrettelig tro på at alle mennesker kan nå målene sine dersom man får sjansen til det.

#YouExplore Academy er et tilbud for ungdom som er ferdige med 10. klasse, men som av ulike årsaker ikke tar direkte til med videregående skole, eller har sluttet.

Målet er å gi flotte ungdommer troen på seg selv og legge til rette for at de oppdager talentene sine og finner veien videre i meningsfull utdanning eller arbeid.

Alle mennesker er et geni, men dersom du
dømmer en fisk etter dens evne til å klatre i et tre,
vil den gå gjennom livet og tro at den er dum.

-Albert Einstein

MANGLENDE MESTRING OG LAVT SELVBILDE

Ikke alle barn og unge får brukt styrkene sine i klasserommet. Mange føler at de mislykkes fordi de blir målt på andre ting enn sine talenter. Skolen oppleves gjerne som umotiverende og virkelighetsfjern. Andre elever opplever et stort faglig og sosialt press på skolen, og gruer seg til tre nye år på skolebenken. Fellesnevneren er ofte lavt selvbilde og lav motivasjon.

At man ikke mestrer skolen betyr ikke at man ikke kan mestre livet. Mange har styrkene sine utenfor skolen.

Like rammer gir ikkje like føresetnader:

Alle elevar er ekspertar på noko.
Ikkje alle elevar er ekspertar på skule.

-men ein skuletapar kan vere ein **livsmeistringsvinnar**
om han får sjansen.

Elevane skal **oppdage** sin ekspertise!

Gjennom et år på #YouExplore Academy skal ungdommene få utforske og oppdage helt nye ting om *seg selv*, om *andre* og om *verden*.

SOSIALE, ØKONOMISKE OG PERSONLIGE KOSTNADER

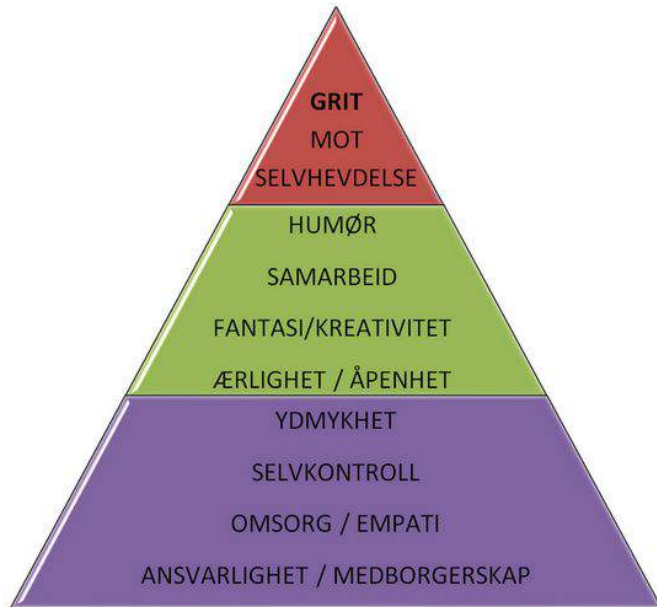
Frem til barna er ferdige med grunnskolen, har kommunen ansvar for oppfølgingen av dem. Deretter overføres ansvaret til Fylkeskommunen, frem til de er 18 år gamle. For ungdom mellom 15 og 18 som faller utenfor videregående skole, følger det med svært få om noen ressursar. Dette er dermed en av de mest sårbare periodene for disse unge, der forberedelse til videre skole eller arbeidsliv samt personlig oppbygging er særlig viktig. Mange av disse unge blir derimot sittende hjemme. NAV anslår at en ung arbeidsledig (18-30 år) vil koste samfunnet opp mot 1 million i året.

Vårt hovedmål er å hjelpe disse ungdommene til å finne mening, tilegne seg kunnskap og ferdigheter og bli rustet til å delta i samfunnet; som elev eller arbeidstaker. Det å oppleve en egenverdi og å være en del av et positivt sosialt fellesskap er en avgjørende faktor mot utenforskap, depresjon og ekstreme holdninger.

FINNE SINE EGNE OG ANDRES TALENTER

Med bakgrunn i kunnskap om sosial kompetanse, 21st century skills og ledelsesteori tar året utgangspunkt i 10 talenter som alle mennesker har - i større eller mindre grad. Gjennom praktiske øvelser, problemløsningsoppgaver og veiledning vil hver enkelt deltaker oppdage og bli bevisst på sin egen grad av de ulike talentene. Når man kjenner til sine egne styrker og svakheter vil man kunne vurdere hvor man kan bidra mye og hvor man har forbedringspotensiale.

OPPDAG DINE TALENTER (PERSONLIGE EGENSKAPER)

1. Menneskets 10 hovedtalenter - fra introverte til ekstroverte

I tillegg blir det viktig å lære seg å oppdage og gi tilbakemelding på *andres* talenter. På denne måten utvikler man et viktig redskap; nemlig å knytte til seg andre mennesker som kan fylle ut egne svakheter - slik at man kan klare mer sammen enn alene.

BYGGE RESILIENS / GRIT

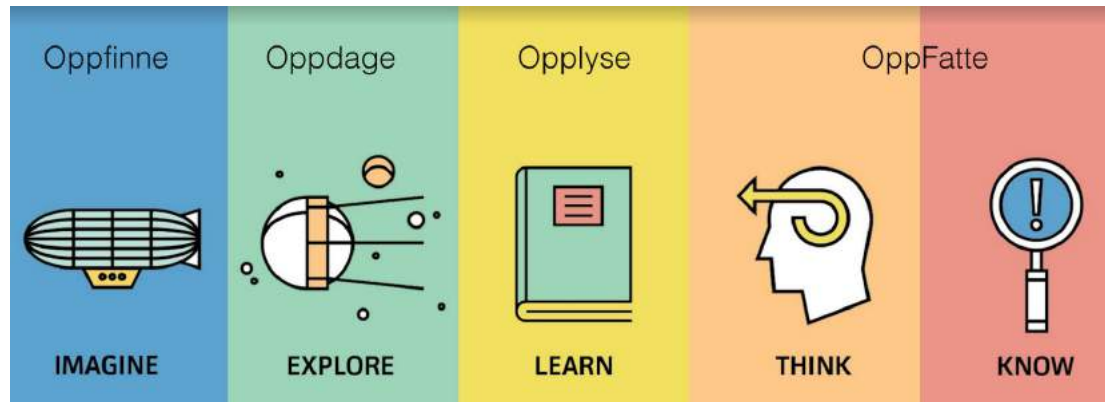
En av de aller største utfordringene for unge i dag er at mange i liten grad tåler motstand. Mange unge har aldri fått utfordret grensene for hva kroppen og sinnet kan klare og holde ut. Evnen til å ikke gi opp, stå lenge i et problem og prøve igjen når man feiler er avgjørende for hvor godt man klarer seg. Vi kaller dette for *Grit*, og vi skal trene både fysisk og mental Grit. En forutsetning for dette er at man setter seg kortsiktige og langsiktige mål. På #YouExplore Academy feirer vi nederlag! Har man gjort en feil, har man utelukket det som en løsning på veien mot suksess.

På #YouExplore Academy lærer man (i praksis; med bakgrunn i motivasjonsteori) hvordan hjernen fungerer i møte med utfordringer; hvilke mekanismer som hindrer en i å nå potensialet sitt, og hva som skal til for å endre tankesettet.¹ Vi vil forsterke dette budskapet gjennom egne historier og fra våre samarbeidspartnere.

MESTRINGSLÆRING

Deltakerne skal få mestringssopplevelser gjennom virkelige og relevante problemstillinger. Vi baserer oss på en dynamisk læringsmodell, der teori følger praksis, ikke omvendt. Først når man står fast i et problem man selv har formulert, oppstår behovet for å tilegne seg teoretisk kunnskap; gjennom faglitteratur, instruktører og ikke minst med-deltakere.

Læringen ved #YouExplore Academy skal bære preg av at den oppstår som et produkt av fantasi og forestillingsevne, løst fra fastsatte rammer og antakelser om begrensinger. Kreativitet og utforskning innleder og står i sentrum for all læring.²

2. Læringsprosessen ved #YouExplore Academy

Vi skal skape kreative rom ved å bruke nok tid, finne sammenhenger og gi anledning til å fordype seg i ett tema eller med én innfallsvinkel. Dybdelæring er altså sentralt på #YouExplore Academy.

I denne prosessen er våre samarbeidspartnere svært viktige. Elevene får dermed arbeidserfaring innenfor alt fra fiske og dyphavsforskning til dyrehold og restaurantfag.

¹ Carol Dweck, 2006

² Sir Ken Robinson, 2001

Læring er endring av praksis. På #YouExplore Academy foregår all læring i autentiske sammenhenger. Modellen forutsetter at hjernen er i stand til å ta til seg læring; at den er justert for å lagre ny kunnskap. Læringsmodellen bygger derfor på 6 hovedprinsipper for hvordan hjernen lærer. Disse danner selve fundamentet som former all aktivitet gjennom hele året:

3. Mestringslæring

FRA TEORI TIL PRAKSIS

Strukturen på Oppdageråret ved #YouExplore Academy tjener disse prinsippene. Året er lagt opp etter perioder innenfor et gitt tema. Temaene har både et fysisk uttrykk, og et mentalt inntrykk - med fokus på *hele* mennesket. Disse vil vekselvirke og dra synergier fra hverandre gjennom hele perioden. Her presenteres et lite utvalg av periodenes ut- og inntrykk.

1. INNOVER (hjernens mysterier)

Forstå seg selv og andre

Uttrykk: Relasjonsøvelser, søvnforskning, forskning på motivasjon

kreativitetsverksted (foto/film, scenekunst, musikk, bygg, elektro)

Inntrykk: finne ut av egen personlighet, gruppedynamikk, sosiale ferdigheter,

åpne seg, bruk av selvironi, samarbeid og kommunikasjon

2. OPPOVER (Norges tak)

Finne glede sammen i naturen

Uttrykk: klatring, bushcraft, geocaching, fysisk aktivitet, ernæring, lagkonkurranser,

hinderløype, planlegge og gjennomføre topptur

Inntrykk: Å glede seg over/til noe, humor, se lyst på livet, mental og fysisk

selvstendighet, samarbeid, resiliens: finne egne grenser, mål og mening.

3. UTOVER

Være en medborger for andre

Uttrykk: Arbeidspraksis i bedrifter/internt, rettet mot videregående (bygg, elektro, fiske, media, sosialfag, mekanikk etc) Bygge utekjøkken, hinderløype og farkost

Inntrykk: Frivillighet (altruisme), entrepenørskap/kreativitet, selvhedelse

4. NEDOVER

Finne veien ut av mørket

Uttrykk: Havbruk: teknologi og bærekraft i fiske/oppdrett, bygge og bruke ROV til forskning på havbunnen, livredning, coasteering, padlekurs, dykkerkurs.

Inntrykk: Resiliens: reise seg når man møter motgang, mister noen, er deprimeret.

5. FREMOVER

Se mulighetene i fremtiden

Uttrykk: Bygge og skyte opp satelitt fra Andøya m/ SpaceX, naturfoto, navigasjon, planlegge og gjennomføre seilbåtekspedisjon til Svalbard, forske på klimaendringer og forsøpling i havstrømmer

Inntrykk: Fremtidsoptimisme, tro på seg selv, klima- og miljøbevissthet

	OPPOVER 41-47	INNOVER 48-51	UTOVER 1-7	NEDOVER 8-14	FREMOVER 16-24
Tema	Finne glede i naturen Bli trygg i gruppen Sette seg mål	Forstå seg selv / andre Finne egne og andres styrker Finne interesser Bygge resiliens	Gjøre en forskjell Finne veien videre Frivillig arbeid Entreprenørskap Næringsliv og nærmiljø	Møte motgang Havbruk Miljøvern Teknologi	Se muligheter i fremtiden Klima Bærekraft
Hva	House Rules Sette gruppen: → Relasjonøvelser → Samarbeidsøvelser Klatring Buschcraft Kart/kompass GPS / Geocaching Opprette blogg/nettside Fysisk aktivitet	Forske på personlighet → Big 5 Rollebevissthet; gruppedynamikk. Velvære Fysisk aktivitet og kosthold Søvn "Valgfag"/Talentlade Kreativitetsverksted: - Bygg, elektro, kunst, foto, ernæring	Arbeidserfaring - Havbruk → Utplassering fiskeoppdrett / fiskebåt (samarbeid VG1/2) - Byggfag → militær hinderløype - Sosialfag → festival for barn/unge - Mekanikk/teknologi → Lage kjøretøy - Idrettsfag? → Forske på fys.akt. / søvn / kosthold → Trenings-/ kostholdsblogg Frivillig arbeid	Havbruk: Bærekraftig fiskeoppdrett Teknologi i havbruk Bygge ROV Undersøke havbunnen Kajak Dykking (scuba+fri) Dykkekurs? Mat fra havet Livredning Coasteering Olje / energi? Båtførerprøven?	Seilbåtekspedisjon → Navigasjon Svalbard: Frøbanken, gruvesamfunnet, klimaendringer Shetland: Kultur, avstamning Bygge satelitt Undersøke luft/klima Sykle Norge på langs? → Samle inn penger → Sponsorere Klima Bærekraftig energi → Vind / sol ...
Hoved-oppgave	Forberede/gjennomføre topptur	Den store styrkeprøven, → Fremvisning talentlade	Åpning / gjennomføring av arbeidserfæringsprosjekt "TED"-talk	Skattejakt på havets bunn.	Planlegge og gjennomføre en seilbåtekspedisjon

4. Periodeplan for Oppdagerlinja ved YouExplore Academy

Vi samarbeider med Høgskolen på Vestlandet, der bachelorstudenter i løpet av året skal forske på effekten av Oppdagerlinja. De ønsker et treårsengasjement i samarbeid med Universitete i Bergen, der man skal finne ut i hvilken grad Oppdagerlinja fører til reduserte sosiale kostnader.

På #YouExplore Academy gir vi ikke karakter. Vi bygger karakter!

Øygarden KFUK-KFUM

Nye Øygarden kommune
Komite for drift
Rådhuset
5353 Straume

Kopi:
Ordfører
Rådmannen
Gruppelederne

FJELL KOMMUNE Sentralarkivet	
03 SEPT. 2019	
J.nr. 19/2867	L.nr.
Arkiv nr. 361	Saksh. UNVRK/4

Straume 19.8.2019

HOME - START FAMILIEKONTAKTEN, FOREBYGGENDE NÆRMILJØARBEID

Notat ved status august 2019, Søknad om kr 1.2 mill for 2020.

Home-Start Familiekontakten Fjell har siden oppstart i mars 2007 høstet gode erfaringer med familiestøtteprogrammet. Vedlagt følger årsrapport for 2018.

Vi har hatt en markant økning i familier som mottok hjelp fra Home-Start. 60 familier med til sammen 122 barn fikk ukentlig besøk av en frivillig. Det er to koordinatorene som følger opp hjelpen i til sammen 150% stilling. Disse rekrutterer, kurser og veileder frivillige samt har god dialog med det øvrige hjelpeapparatet.

Øygarden KFUK-KFUM søker nye Øygarden kommune om et beløp på 1.2 mill kr for 2020.

Vi erfarer at Home-Start Fjell vil kunne samhandle med det offentlige om oppgaver som det offentlige ikke selv kan eller skal gjøre, men som vil bedre den samlede innsatsen mot barn og familier.

Status august 2019:

Home-start har kurset 9 nye familiekontakter på våren og starter enda et kurs nå på høsten på grunn av stor pågang av familier. Vi har familiekontakter fra 12 ulike land! Vi har frivillige som mottok hjelp for noen år siden og som nå ønsker å hjelpe andre! Vi har så langt i år hjulpet 50 småbarnsfamilier i Fjell. Vi er den avdelingen i Norge som hjelper flest familier med minoritetsbakgrunn. Vi hjelper i stor grad til med språkopplæring, leseopplæring og leksehjelp for både norske og utenlandske familier. Vi ber dere merke dere dette nå som Fjell kommune er blitt en «språkkommune». Vi samarbeider tett med helsestasjonen, flyktning-helsetjenesten, støttetiltak for funksjonshemmede, barneverntjenesten,

Øygarden KFUK-KFUM

ADL-team, og Øyane DPS. Vi tror at dette vil gi ringvirkninger for bedre livskvalitet for foreldre og barn.

Veien videre

Vi opplever at det arbeidet vi har lagt ned i Home-Start Familiekontakten Fjell, har gitt gode resultater. Familiene opplever hjelpen som positiv, og frivillige opplever glede over å være til hjelp. Vi er blitt godt kjent i kommunen. Vi vil derfor fortsette arbeidet slik vi har gjort, med å rekruttere frivillige, holde kurs, markedsføre oss slik at alle familier og hele hjelpeapparatet i Fjell vet om oss. Vi vil fortsette å koble riktig frivillig til aktuell familie. Vi har allerede sett resultater ved at å komme jevnlig på besøk, skaper vennskap mellom frivillig og familie. Denne tilliten kan styrke selvtilliten i det å være foreldre, gi dem tilbake livsgleden, noe som igjen kan påvirke samspillet i familien og dermed være en viktig hjelp for barna! Dette kan føre familien over en kneik. Men det kan også gi en erkjenning av at det er en styrke å søke hjelp videre hos andre instanser i det offentlige hjelpeapparatet.

Videre vil vi vil arrangere samlinger for frivillige. Disse preges av stor entusiasme og engasjement!

Home-start har nå to koordinatorene i til sammen 150% stilling. Øygarden KFUK-KFUM søker om støtte til Home Start videre. Dersom det er ønskelig at vi deltar i et møte i Formannskapet, stiller vi oss positive til det.

Øygarden KFUK-KFUM søker om kr 1.2 mill videre for 2020.

Mvh

Hilde Wergeland
Hilde Wergeland
Daglig leder i Øygarden KFUK KFUM

Trond Gammelsæter
Styreleder i Øygarden KFUK KFUM

for *R-L Tufft*
RACHAEL TUFFT.

Vedlegg:

- Årsmelding for 2018

Nye Øygarden kommune

Fellesnemda:

FJELL KOMMUNE Sentralarkivet	
12 OKT. 2018	
J.nr. 7/4810	L.nr.
Arkiv nr. 016	Saksh. UUNRY61

Fond til sikring av strilen sitt språk og identitet:

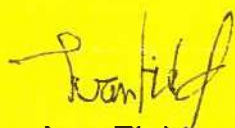
Vi ber med dette Fellesnemda syta for at det vert oppretta eit fond i nye Øygarden kommune for å sikre strilen sitt språk, kultur og identitet. Vi ber om at dette fondet vert gjeve ein grunnkapital på 10 millionar kroner.

Fondet må verke til inspirasjon, motivasjon og utrusting for dei som kjempar for at strilen sitt språk, kultur og identitet skal overleve. Ved oppretting av eit slikt fond vil nye Øygarden kommune etablera eit vern for det havstrilane gjennom generasjonar har kjempa fram i regionen.

Fondet må vere tilgjengeleg for søknader frå alle som uttrykkjer seg på strilen sitt språk i form av dialekt eller nynorsk.

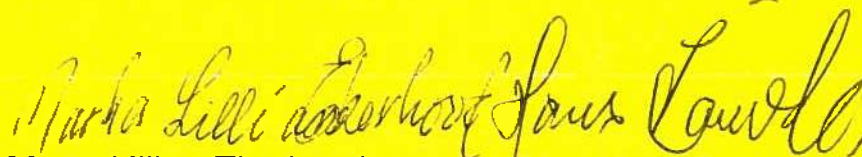
Sotra, 28.september 2018

Beste helsing:

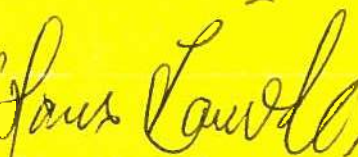
Ivar Fjeld

Forfattar

Marta Lillian Ekerhovd

Forfattar

Hans Lauvik

Forfattar

Sverre Sangolf

Forfattar

Øyvind Strandheim

Forfattar

Aktiv+/Gunnar Angeltveit

Øygarden Kommune

V/kommunalsjef Line Barmen

Straume

Søknad om økonomisk støtte frå Øygarden kommune.

Fjell kommune var med og starta opp Aktiv+ saman med; Senioruniversitetet, Fjell kystlag , Sotra Sportsklubb, Rotary, Fjell turlag, LHL Sotra, Lion, Friskliv- og mestringssenteret i tillegg til andre frivillige som ønskjer å vera aktive.

Medlemskapet er gratis, og vi har over 300 medlemmer.

Aktiv+ har eit styre på 9 medlemmer, Fjell kommune har ein observatør til styret

Aktiv+ vart skipa som eit resultat av eit kommunalt initiativ. Tiltaket er ein del av prosjektet «Sjef i eige liv». Det er eit trivselsskapande tiltak, der det førebyggjande aspektet er sentralt. Det representerer også ein nyskapande modell for samarbeid mellom kommune og frivillighet.

I Stortingsmeldinga om Folkehelse heiter det:» Folkehelsearbeidet handler både om å redusere risiko for sykdom og om å fremme

livskvalitet og trivsel, f.eks gjennom deltaking i sosialt fellesskap som gir tilhørighet og opplevelse av mestring»

Vi meiner at Aktiv+ er eit ledd i folkehelsearbeidet.

Frå Fjell kommune har vi fått økonomisk støtte. Dei 7 frivillige laga som no har teke ansvaret for drifta, og som utfører alt gratis, ønskjer sjølvsagt at dette viktige arbeidet held fram. Som «ektefødt kommunalt barn» finn vi det rimeleg at vi får ein eigen fast budsjettpost!

Tiltaket er viktig både når det gjeld aktiviteten og det sosiale.

Kvar tysdag kl 10.30 er det balansetrening, trim for dei spreke og tur for dei som liker frisk luft. Så er kafeen der med sveler/ vafler og mykje anna.

Frå kl 12.00 -13-00 er det foredrag.

På balanse er det rundt 60 kvar gong, trim rundt 70, tur rundt 20 og foredrag rundt 40-70. Vi er tilfreds med at 150 seniorer møter opp kvar tirsdag. Bussen som kommunen stiller opp med er veldig bra.

Tal på deltakarar for 2018:

Trim 2186

Balanse 1870

Tur. 604

Foredrag 1779

I 2018 var det rundt 6500 seniorer som på eige initiativ tok seg fram til Sotra Arena, for å trimma, ha sosialt samvær og få litt påfyll med kultur o.a.

Talet aukar jamt, og 1. halvår 2019 auka talet med over 600. Hittil i år er det 4690 som har delteke i ulike aktiviteter.

Aktiv+ har også samarbeidd med Høgskulen i Bergen når det gjeld Folkehelsearbeid. Studentar har fulgt opplegget vårt, og vi har nytta studentane til forelesning.

Medlemer i Aktiv+ har også vore med på fleire forskningsprosjekt saman med Helse Bergen.

Vonar at administrasjonen finn at dette er med på å gje innhald til «Sjef i eige liv» og at det nye kommunestyret føl opp i budsjetthandsaminga.

Helsing

Gunnar Angeltveit

Fungerande leiar

PS! Dersom nokon ønskjer å sjå Aktiv+ i aktivitet, har Fjell kommune saman med Aktiv+ laga ein filmsnutt om tiltaket. Den er å finna på heimesidene til Fjell kommune.

Øygarden kommune
v. Anne Erdal

Kopi:
Rådmann Rune Lid

Bergen 6. september 2019

Søknad om årleg tilskot til Museum Vest - Fjell festning, Nordsjøfartmuseet og Kystmuseet

Med dette brevet er søknad om årleg tilskot til dei tre musea i Øygarden kommune.

Frå dei tre musea søker me samla om **kr 5.168.000** fordelt slik:

Kr 800.000 i årleg driftstilskot og vedlikehald til Nordsjøfartmuseet og Stiftinga Nordsjøfartmuseet.

Kr 2.768.000 i årleg driftstilskot inkludert vedlikehaldstilskot til Kystmuseet i Øygarden og Stiftinga Kystmuseet i Øygarden.

Kr 1.600.000 i årleg driftstilskot og vedlikehald til Fjell festning.

I år er søknaden basert på ulik praksis for søknadsskriving hjå dei tre musea- om dette skal gjerast annleis til neste år, mottek vi gjerne ei tilbakemelding om det.

Vi håper på positiv handsaming av søknaden- og ber om å få presentere dei tre musea i formannskapet i Øygarden kommune, når det høver for dykk.

Med helsing frå

Jenny Heggvik
Leiar
Nordsjøfartmuseet
& Konst. Direktør
Museum Vest

Björg Christophersen
sign.
Leiar
Kystmuseet
Museum Vest

Vigleik R. Mathisen
sign.
Stadansvarleg
Fjell festning
Museum Vest

Vedlegg: Oversikt over tilskota til Nordsjøfartmuseet, Kystmuseet i Øygarden og Fjell festning.

Kort om Museum Vest

Stiftelsen Museum Vest blei etablert i 2005 som eit resultat av den nasjonale museumsreforma. Denne hadde som målsetning å styrke musea gjennom å etablere større og meir robuste einingar. Ved utgangen av 2018 var besøkstalet til Museum Vest 191.234. I mai 2019 vart Bergens Sjøfartsmuseum ein del av Museum Vest. Organisasjonen har no om lag 60 årsverk og eit driftbudsjett på over 80 millionar. Det gjer Museum Vest til det største kulturhistoriske museet i vår region og dermed eit stort museum i landsmålestokk.

Styret for Museum Vest er sett saman av representantar frå de ulike kommunane der museumsavdelingane er lokalisert. I tillegg til styret for Museum Vest, har avdelingane halde på dei opphavlege eigarstyra. Dermed er eigedomsretten til bygningane og samlingane framleis hos dei opphavlege eigarane.

Museum Vest er regionmuseum for kommunane Austevoll, Sund, Fjell, Øygarden, Askøy og på einskilde felt óg for Bergen og Masfjorden kommune. Samstundes er Museum Vest eit temamuseum der den faglege profilen er sett saman av de ulike avdelingane sine spesialfelt.

Museum Vest formidlar tre hovudområde:

- Fiskeri og havbruk, fiskeforedling, fiskehandel og sjøfart. Hanseatisk historie er ein del av dette.
- Krig og okkupasjon, forsvar og menneskerettar.
- Kystkultur med særleg fokus på et energiperspektiv.

Innan disse fagområda har museet ambisjonar utover det regionale nivået. Dette kommer blant anna til uttrykk ved at Museum Vest har påtatt seg eit nasjonalt nettverksansvar for fagområdet fiskeri og kystkultur.

I Museum Vest har dei einskilde avdelingane sitt eige driftsbudsjett, men funksjonar som personalansvar, rekneskap og marknadsføring er organisert som fellestenester. Dei tilsette jobbar mykje på tvers av avdelingane i ulike faggrupper med ansvar for formidling, samlingar og marknadsføring.

Søknad om årleg driftstilskot til Nordsjøfartmuseet, Museum Vest

Nordsjøfartmuseet har markert seg på fleire område sidan opninga i 1998, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi formidlar den viktige historia om Telavåg og Nordsjøfarten under andre verdskrigen. Museet er difor relevant for skulane og for utviklinga av reiselivet og turismen i den nye Øygarden kommune. Museet har over ei rekkje år hatt internasjonale samarbeidsprosjekt med aktørar frå fleire europeiske land som Tsjekkia, Slovakia, Italia, Danmark, Tyskland, Frankrike og Storbritannia (Shetland). Saman med dei to andre musea i regionen, er Nordsjøfartmuseet det kulturelle flaggskipet i Øygarden kommune.

Frå statleg hald er det eit auka krav til musea at den økonomiske innteninga skal verte betre. Vi kan tene meir ved å få fleire besøkande, selje meir i museumsbutikken og i museumkafeen. Dette har kravd investeringar som fornying av vaskekjøken og vanleg kjøken, ny museumsbutikk og museumsdisk. Dette kunne vi gjere med tildeling av Kulturhusmidlar frå Hordaland fylkeskommune.

I 2018 hadde vi 8.769 besøkande, og elevbesøket var på 1.094. Vi arbeider for eit auka aktivitetsnivå og vil utvikle fleire gode undervisningstilbod for barn og unge. I tillegg vil vi produsere nye utstillingar og heile tida låne inn temporære utstillingar med aktuelle tema for å bidra til gjenbesøk og nye besøkande. Vi ar bidratt med fleire utstillingsproduksjonar utanlands, og vil då særleg framheve ei utandørs utstilling i høve 70-årsmarkeringa av D-dagen i Normandie. Utandørsutstillinga BRUDD 2014 var presentert ved Lille Lungegårdsvann i Bergen. Den utstillinga var ein kommentar til Grunnlovsjubileet og var eit samarbeid mellom seks museer i Norge. Denne utstillinga vart deretter eksportert til Normandie- og vist der under Les Boreales- festivalen i november 2015.

Mot slutten av 2017 vart dokumentaren "Barna fra Telavåg" vist på NRK1. Dette er ein produksjon i samarbeid mellom Sanden Media og Nordsjøfartmuseet. I den samanhengen merka vi eit auka besøk på museet i 2018. I samband med 20-årsjubileet til Nordsjøfartmuseet i april 2018 vart det produsert ei temporær og ei fast utstilling i tillegg til at vi hadde eit større jubileumsarrangement for om lag 100 personar med bespisning, talar og konsert. I 2019 har vi fått fornya mobilappen vår-"Telavåg 1942". Med appen får vi presentert verdifullt kjeldemateriale med unike NRK-radio-opptak av dei som vart råka av Telavågtragedien. Appen er knytt til den kulturhistoriske Telavågløypa, der publikum får mykje informasjon via mobilen. Dette er ein tospråkleg app som også er universelt tilpassa for svaksynte.

Nordsjøfartmuseet arbeider aktivt på alle desse felt: Formidling, forvaltning, fornying og noko på forskning/FoU-arbeid. På det sistnemnte feltet kan ein nemne årboka Havstrilen-som er eit felles prosjekt mellom dei tre musea og sogelaga i regionen. Alle musea har kvar sin medredaktør i årboknemnda.

Museum Vest har samla fått ein liten auke i driftstilskotet frå Hordaland fylkeskommune, men først i 2017 fekk Nordsjøfartmusete ein synleg auke av desse driftsmidlane i budsjettet. Museum Vest har difor gått inn med midlar til drifta for Nordsjøfartmuseet, det gjeld spesielt til lønsmidlar. Dette er likevel ikkje nok driftsmidlar.

Dei siste åra har Nordsjøfartmuseet opparbeidd eit underskot grunna for lite driftsmidlar. I 2017 vart det sett inn ekstra sparetiltak med redusert bemanning på formidlingssida på museet knytt til den førre museumspedagogen sin permisjon. Museet hadde også redusert bemanning i tre månader i 2018- for å redusere utgiftene våre. Redusert tal på tilsette og krav om sparing på eit for knapt budsjett, gjorde at besøkstalet gjekk noko ned i 2017- men heldigvis auka dette året etter. Dei siste åra har vi også hatt stengt om søndagane i perioden november- februar for å redusere kostnadene. Det er framleis utfordrande å drifte museet- med tanke på den låge andelen av kommunalt tilskot.

Nordsjøfartmuseet vart opna i 1998. Dei første åra eigde Sund kommune sjølve museumsbygget. Bygget vart deretter overført til Stiftinga Nordsjøfartmuseet i 2003- utan noko økonomisk bidrag til vedlikehald av bygget. I eigarstiftinga er det laga ein vedlikehaldsplan/-rapport for bygget og denne rapporten syner eit årleg behov for minst kr 50.000 avsett til vedlikehald. I 2015 skifta vi fire utvendige vindauge og huset vart måla, og i 2016 blei taket utbetra. I 2017 fekk vi ny ytterdør til kontorfløyen, i 2018 skifta vi vindauge, oppgraderte ventilasjonsanlegget og skifta fleire ledelys. I 2019 har vi skifta helleplattingen på terrassen til ein kostnad på kr 120.000. Framover må vi få ny brannalarmsentral.

Med tanke på framtidig stadig auka behov for vedlikehald, meiner vi at Øygarden kommune sitt bidrag også til Stiftinga Nordsjøfartmuseet bør aukast- der ein fast sum øyremerkast vedlikehald.

Vi søker med dette om kr 800.000 fordelt på årleg driftstilskot til Nordsjøfartmuseet- Museum Vest og til vedlikehald for eigarstyret i Stiftinga Nordsjøfartmuseet.

Telavåg 5.sept. 2019

Jenny Heggvik
Leiar Nordsjøfartmuseet

Søknad om årleg driftstilskot til Kystmuseet i Øygarden 2020

Kystmuseet søker om driftsstøtte for 2020 på kr 2 768.000.- frå Øygarden kommune. For å halda oppe forsvarleg drift og vedlikehald av Kystmuseet i Øygarden, er museet avhengig av eit driftstilskot på kr 2.768.000.- frå Øygarden kommune. I dette tilskotet ligg:

Fast tilskot museumsdrift frå Øygarden kommune lik 2019	kr 2 548 000.-
Forventa pris og lønsauke	kr 60 000.-
Auka driftsutgifter nybygg	kr 40 000.-
Fast tilskot vedlikehald	kr 120 000.-
Totalt driftstilskot frå Øygarden kommune for 2019	kr 2 768 000.-

Stiftinga Kystmuseet i Øygarden har ein avtale med kommunen om fast årleg tilskot til vedlikehald av dei kommunale bygga.

Difor er Kr 120 000.- av driftsstøtta øyremerka vedlikehald og skal overførast til Stiftinga Kystmuseet konto 3628.53.00147

Øygarden kommune sitt driftstilskot utgjer om lag 50% av museet sitt totale driftsbudsjett. Andre offentlege tilskotet er 13 %. Eigeninntektene utgjer omlag 37%.

Kystmuseet har fire faste stillingar som har ansvar for formidling, forvaltning, fornying og drift av museet:

Nybygg og kai:

Kystmuseet i Øygarden utviklar ein framtidsretta opplevings- og undervisningsarena på museumskaien. I oktober startar arbeidet med det unike arkitektteikna visnings- og undervisningsbygget. Bygget som får energi frå sol og sjøvatn er planlagt med eit Newton-laboratorium med læreplanstyrt realfagsundervisning til elevar i den nye kommunen. I tillegg vert det eit visingsrom for havbruk og fornybar energi. Bygget er fullfinansiert. Utgifter til årleg drift av visningsbygget er berekna til kr 60 000.-

Formidling

- Kystmuseet hadde 8655 vitjande i 2018. Dette er rekordtal sidan opning i 1996! Kystmuseet har mange skuleelevar og museet satsar på å gje eit godt tilbod til skulane. Om lag 30% av dei som kjem til museet er ute på «Visningssenteret for havbruk».
- Skulane og barnehagane får gratis opplegg og undervisning,
- Kystmuseet har undervisningsopplegg til grunnskulen, barnehagane, og til elevar i den vidaregåande skulen, mellom anna formidling av fiskebiologi gjennom Fiskeforsarskolen, steinalder og vikingtid, byggeskikk og formidling av juletradisjonar til barnehagar og småskole.
- Det deltok 1817 elevar på Kystmuseet sine undervisningsopplegg i 2018.
- Kystmuseet samarbeider med den kulturelle skulesekken (DKS), og med leirskulen «Skjergardsheimen» i Øygarden, der det hovudsakleg kjem elevar frå Hordaland og Sogn og Fjordane. Resten av elevgruppa kjem frå skular i Fjell, Sund og Bergen.
- Museet arrangerte aktivitetsdagar.
- Vi formidlar handverkstradisjonar knyta til byggeskikk og smie- (smiekurs)
- Forteljarkveldar på museet knytte til tradisjonar, kyst- og kulturhistorie.
- Konsertar og foredrag.
- «Demenskafe» Dette er eit samarbeid med frivillige og Tednabakkane omsorgssenter.
- Leiar ved Kystmuseet deltek i arbeidet med:

- Lede nasjonalt nettverk fiskerihistorie og kystkultur
- Kulturminneplanen Øygarden
- Ætte- og gardshistorie Øygarden
- Redaktør og ansvar utgjeving Havstrilen
- Styret i Nothengja Hellesøy
- Styremøte i Sogelaget.
- Deltak i arbeidsgruppe knytt til kystkultur Østersjøsam arbeidet

Fornyng

Museet er ein sentral reiselivsbedrift og tek imot turistar frå heile verda. Vi arbeidar aktivt med å:

- Utvikla nye reiselivstilbod for å få fleire turistar til kommunen.
- Ta imot og gje turistar ei god oppleving og forteljing om regionen og næringshistoria til kommunen.
- Organisera guida turar til Visningssenteret og til Kollsnes gassanlegg
- Gje eit mattilbod til de som vitjar museet
- Organisera utleige av kafé og auditorium
- Utvikla og produsera nye utstillingar på museet
- Museet tek samfunnsansvar med å ta inn personar (siste året fire personar) frå NAV som treng tilrettelagt arbeidsplass. I tillegg har museet i mange år hatt ein verna arbeidsplass.

Forvaltning

Kystmuseet forvaltar eigedomen og samlingane på kommunen sine vegne. Samling inneheld:

- 14 bygningar
- 33 tradisjonsbåtar
- 4177 kulturhistoriske gjenstandar
- 6400 kulturhistoriske foto.
- Kystmuseet har ansvar for både privat, organisasjon, næring og kommunale arkiv.
- Samle inn gjenstandar og dokumentere fortid og notid.

Forskning FOU arbeid

- Museet har redaktør ansvar og ansvar for bilete til den kulturhistoriske årboka Havstrilen som kjem ut kvart år.

Drift

For å fortsett kunne ta ansvar for drift og alle oppgåvene som er lagt til museet er vi avhengige av føreseieleg driftsstøtte.

Vi takker Øygarden kommune for økonomisk støtte og engasjement for Kystmuseet sin drift og utvikling.

Ovågen 5. september 2019

Björg Christophersen
Leiar Kystmuseet i Øygarden

Søknad om auka driftstilskot til Fjell festning

Fjell festning søker om auka driftstilskot på 500.000 kroner for budsjettåret 2018. Vi søker om dette på grunn av auka behov for systematisk ettersyn av anlegget og auka straumutgifter i samband med installasjon av fleire avfuktarar. Ved ei auke i tilskotet til 1.600.000 kroner, vil vi ha høve til å utføre det naudsynte systematiske vedlikehaldsarbeidet i åra som kjem.

Fjell festning

Då Museum Vest tok over driftsansvaret for Fjell festning i 2008, følgde det og med eit årleg tilskot som i skrivande stund er på 1.100.000 kroner. Denne summen skal i følgje den gjeldande samarbeidsavtalen dekke alle faste utgifter Museum Vest har. Sjølv om dei årlege overføringane frå Fjell kommune frå og med 1.1 2019 er auka, er det framleis slik at denne summen ikkje er nok til å dekke dei løpande utgiftene Museum Vest har. Det er særleg eit stort etterslep på vedlikehald i anlegget.

Fram til 2015 var det tilsett vaktmestar i 60 prosent stilling på Fjell festning. Oppgåvene til denne personen var blant anna å halde oppsikt med avfuktingsanlegget og drive forebyggjande vedlikehald av den svært store bygningsmassen. Denne personalressursen har vi ikkje hatt i tida sidan. Dette får konsekvensar for korleis tilstanden til bygningsmassen utviklar seg. I tida som kjem blir det svært viktig å føre oppsyn med dei omfattande avfuktingsanlegga og utviklinga av sopp i utvalde deler av anlegget. I fjor løyvde Fjell kommune 500.000 kroner til dette viktige arbeidet. Det er no viktig å halde fram og ikkje la denne viktige investeringa falle gjennom ved at vi ikkje har dei naudsynte personalressursane som trengs til systematisk vedlikehald. I tillegg til systematisk ettersyn, må vi og bruke pengar på å halde dei delane av anlegget med høgast kulturminneverdi så tørre som det let seg gjere. Gjennom fleire tiltak har vi no god kontroll på fukt og sopputvikling. Men det er viktig å understreke at dette har auka straumforbruket monaleg. Vi ber difor om ein auke i driftstilskotet på 500.000 kroner. Dei årlege overføringane frå Fjell kommune til Museum Vest blir då 1.600.000 kroner. Dette vil sikre at vi klarer å følgje opp det viktige arbeidet som er sett i gong ved at vi får høve til å dekke inn ei vaktmesterstilling, samstundes som vi tek vare på kulturminneverdiane i dette freda anlegget. Vi ber om 400.000 kroner til auka personalressursar og 100.000 kroner for å dekke dei auka straumutgiftene som følgjer av utvida bruk av avfuktingsanlegg.

Museum Vest spelar ei viktig rolle i Fjell kommune og vi er med på å utvikle eit sentralt område i Fjell som er etterspurd av mange. Dette ser vi blant anna gjennom dei tusenvis av personane som besøker Fjell festning i løpet av eit år. Besøkstalet har gått opp frå om lag 5 000 besøkande i 2014 til 22 000 i 2018. Det er vidare venteleg at besøkstalet vil halde fram med å auke sidan samarbeidsklimaet no er godt mellom Stiftinga Fjell festning og Stiftinga

Museum Vest. Som kjend har dette tilhøve vore svært turbulent til tider. Fordi det no er ro, har vi høve til å konsentrere oss om fagleg utvikling og publikumsutvikling. I 2019 har det for første gang sidan 2006 blitt gitt ut eit bokverk frå Fjell festning. Dette er naudsynt og fagleg fundert arbeid som er med på å bygge opp merksemda kring festninga. Det utvidar ikkje minst kunnskapsbasen vår og det aukar og den lokale kunnskapen om Fjellbygda, sidan fleire av artiklane i boka tek for seg bygdefolket si skjebne i krigsåra.

Museum Vest knyt til seg kontaktar både lokalt, regionalt og internasjonalt. Fjell Festning Light Festival og konkrete planar om ei stor kunstutstilling med deltakarar frå Storbritannia våren 2020 , redefinerer Fjell festning og gjer området interessant for ei større publikumsgruppe.

I 2017 gjekk vi inn på ein avtale med Sotra Villmarkssenter, der vi gir eit fagleg fundert undervisingsopplegg til leirskulen i Fjell kommune. I fyrste omgang har femte trinn i Fjell kommune fått tilbodet. Men intensjonen er at dette på sikt skal bli gitt til heile mellom- og ungdomstrinnet i den nye Øygarden kommune. Vi har og eit uformelt samarbeid med Amalie Skram vidaregåande skule i Bergen. I vår kunne vi gi om lag 150 utvekslingsselevar eit pedagogisk tilbod ved festninga. Alle tilbagemeldingar vi har fått, tyder på at Amalie Skram vidaregåande skule vil komme attende. Skal Fjell festning ha høve til å utnytte denne gode trenden er vi nøydde til å bruke dei personalressursane vi har som er knytt til formidlarstillingar konsentrere seg om desse arbeidsoppgåvene. Ei fagleg fundert auke i skulebesøket vil ikkje vere mogleg å handtere slik dagens personalsituasjon er.

Ei vaktmesterstilling vil avlaste og gi oss høve til ei heilskapleg utvikling av museumsavdelinga. Ei auke i driftsstøtta vil gjere oss i enda betre stand til å oppfylle det samfunnsoppdraget dei folkevalde har gitt oss mandat til å løyse. Ei auke i løyvingane på 500.000 kroner, vil blant anna gjere det mogleg å halde fram med og auke det fagleg gode formidlingstilbodet på Fjell festning. Museumsfagleg utvikling og publikumsutvikling vil og få eit løft, slik at vi og i tida som kjem, kan halde fram den gode utviklingstrenden.

Bergen, 5.9 2019

Vigleik. R. Mathisen

Stadansvarleg Fjell festning

Fordeling tilskot avdelingane i Nye Øygarden kommune

Basert på 2018 - tal

	Totalt DI	Egeninnt	Egen innt %	Faste tilskot totalt	Stat	Stat %	Fylke	Fylke %	Kommune	Kommune %
KIØ	4 583 814	1 657 814	36,2 %	2 926 000	450 000	15 %	84 000	2,9 %	2 392 000	81,7 %
NMT	3 645 206	951 206	26,1 %	2 694 000	340 000	13 %	2 004 000	74,4 %	350 000	13,0 %
FF	2 302 643	934 643	40,5 %	1 368 000	568 000	42 %	-	0,0 %	800 000	58,5 %

Totalt frå Fjell, Sund og Øygarden 3 542 000

Kommentar til statstilskot:

Fjell festning har premerka tilskot på kr 400 000
Resterande statstilskot til desse avdelingane går
frå totalt statstilskot til Museum Vest.

Vedlikehaldsmidler

Fjell kommune yter kr 600 000 til Stiftinga Fjell festning
Sund kommune yter kr 150 000 til Stiftinga NMT
Øygarden kommune yter kr 120 000 til Stiftinga KIØ

Vesentlege endringar frå 2019

Fjell kommune har auka driftstilskotet til Fjell festning med kr 300 000
Øygarden kommune indeksregulerar driftstilskotet

04.jul.19

Evelyn Johannesen

Økonomisjef

PitStop Sotra
Sartorvegen 12
5353 Straume

30 august 2019

Nye Øygarden kommune

Søknad om støtte til PitStop sitt forebyggende lavterskeltilbud for unge med psykiske helseutfordringer i nye Øygarden kommune

PitStop Sotra er en frivillig organisasjon som eies av Norsk Luthersk Misjonssamband og som har som overordnet mål å forebygge og bekjempe ungt utenforskap blant unge med psykiske helseutfordringer. Siden 2016 har PitStop Sotra drevet et omfattende forebyggende arbeid i region Vest, der totalt 100 unge i utenforskap så langt har fått hjelp til å komme tilbake i skole og arbeid, eller i annen tilrettelagt aktivitet.

Antall unge som rapporterer om psykiske vansker har økt de siste årene og øker fortsatt. Ifølge ung-data 2019 oppgir 20% av ungdommene i Fjell og Sund kommune at de er «mye plaget av depressive symptomer» mot 15% i Hordaland fylke. Øygarden har noe lavere tall. Skolene har tatt denne utfordringen på alvor og begynner nå å tilby opplæring i fag som skal øke livsmestring for barna. Dette er imidlertid et nytt tilbud, og nye Øygarden kommune sitter med en stor gruppe ungdommer som rapporterer at de blir stoppet i videre utdanning og arbeid på grunn av psykiske vansker. Samtidig reduseres offentlige tilbud om psykiske helsetjenester for lette til moderate psykiske vansker. Ungdommene som ikke mestrer de krav som stilles i samfunnet i dag, klarer ikke å bli selvforsørget, og kommer derfor inn i NAV systemet der de mottar stønader fra kommunen og staten. Ofte blir disse ungdommene langvarige mottakere av kommunale stønader, fordi vilkårene for å motta arbeidsavklaringspenger er blitt skjerpet.

PitStop har derfor utviklet et forebyggende lavterskeltilbud, som kan supplere offentlige tjenester innenfor inkludering og psykisk helsevern. Vi har utviklet et Livsmestringsprogram der vi tilbyr samtalehjelp, samt ulike typer angstmestringskurs, stressmestringskurs og livsmestringskurs. I tillegg er PitStop en arena for karrierekartlegging, karriereveiledning, aktivisering og arbeidstrening. Livsmestringsprogrammet er et lavterskeltilbud der unge slipper raskt til uten omfattende søkeprosesser og lange ventelister. Noe av det unike ved tilbudet er at vi kombinerer faglige og frivillige ressurser, slik at vi på en kostnadseffektiv måte kan tilby høy voksentetthet pr bruker. Høy voksentetthet sikrer stor fleksibilitet og kvalitet i tjenestene for unge med psykiske vansker, som trenger romsligere rammer og tilrettelagte løsninger for å kunne komme tilbake i skole og arbeid.

PitStop samarbeider tett med ulike offentlige instanser der vi samkjører og koordinerer våre tiltak med andre etablerte tiltak rundt hver enkelt deltaker. Både NAV kontorene i regionen, Oppfølgingstjenesten ved Vestland Fylkeskommune og en rekke instanser i nye Øygarden kommune rekrutterer ungdommer til PitStop.

De 3 neste årene skal Fjell kommune, Vestland Fylkeskommune og Høgskolen på Vestlandet (HVL) forske på effekten av PitStop sine lavterskeltjenester. Det skal også forskes på den tverrfaglige samhandlingen som er sentral i Pitstop-metoden, der offentlig- frivillig-, og privat sektor jobber sammen for å skape bedre tjenester for unge med psykiske helseutfordringer i nye Øygarden kommune.

I 3 år har PitStop levert våre tjenester gratis til ungdommene. Tilbudet har vært finansiert via prosjektmidler fra Avdir og Bufdir. Men i 2020 avvikles prosjektperioden og derfor trenger vi å søke lokale offentlige instanser om støtte, slik at dette viktige arbeidet kan videreføres. Det koster 1,8 millioner i året å drifte PitStop-avdelingen på Sotra. Det meste av kostandene går til å lønne våre 3 ansatte, en helsesøster, en vernepleier og en pedagog. Resterende går til aktiviteter for ungdommene. PitStop Sotra kan tilby 90 halvtårsplasser i løpet av et år. For året 2020 søker vi Vestland Fylkeskommune om kr 1,2 mill, der vi tilbyr de videregående skolene i regionen 60 halvtårsplasser i vårt 6 måneders Livsmestringsprogram. I tillegg søker vi nye Øygarden kommune om kr 600.000 i støtte, noe som vil gi kommunen tilgang til 30 halvtårsplasser i 2020.

Vi håper Nye Øygarden kommune vil prioritere dette kostnadseffektive lavterskeltilbudet, som kan supplere hjelpeapparatet på områder der det offentlige tilbudet ikke klarer å dekke ungdommenes behov.

Mvh
Annette Lilletvedt

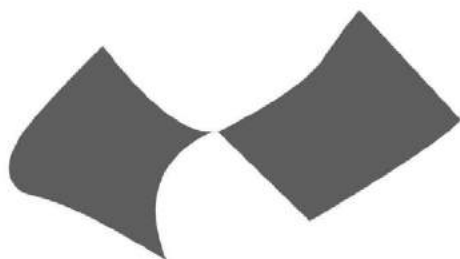
A handwritten signature in blue ink, reading "Annette Lilletvedt".

Daglig leder for PitStop Norge

Nils Ivar Brennhauget

A handwritten signature in blue ink, reading "Nils Ivar Brennhauget".

Daglig leder for PitStop Sotra

PitStop

LIVSMESTRING FOR UNGDOM

Vedleggs-oversikt

Trykk på linkene for å komme til ønsket tema:

1. [Historikk](#)
2. [Kort info om PitStop](#)
3. [PitStop-konseptet](#)
4. [Undervisning](#)
5. [Aktiviteter](#)
6. [Samtaletilbud](#)
7. [Medieomtale](#)
8. [Møte med politikere](#)
9. [Forskning på PitStop-metoden i regi av Fjell kommune, Vestland Fylkeskommune og Høgskolen på Vestlandet \(HVL\)](#)
10. [Resultater](#)
11. [Videoer med uttalelser fra ungdommer som har deltatt](#)
12. [Attester fra noen av våre offentlige samarbeidspartnere](#)
13. [Budsjett](#)

1. Historikk

PitStop Sotra er en non profitt virksomhet eid av Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) som har sine lokaler på Sartor senter, ved siden av lokalene til Barnevernstjenesten i Fjell kommune. PitStop Sotra startet sin virksomhet i 2016 og hadde først navnet 24/7-senteret. Til å begynne med var 24/7-senteret registrert inn under NLM, men etter 1 års tid ble 24/7-senteret omgjort til en egen forening i Brønnøysundregisteret og fikk navnet PitStop.

Fordi **PitStop Sotra** sitt arbeid har vist seg å gi svært gode resultater med å bekjempe ungt utenforskap i Fjell, Sund, Askøy og Øygarden de siste 3 årene, har Innovasjon Norge og Arbeids- og Velferdsdirektoratet besluttet å støtte en skalering av PitStop-konseptet. Det er derfor opprettet en organisasjon ved navn PitStop Norge som skal jobbe for å rulle PitStop modellen ut til nye kommuner både på Vestlandet og i andre fylker. Piloten PitStop på Sotra har derfor nylig fått navnet **PitStop Sotra** og vil på sikt være med i et nettverk med andre frivillige organisasjoner som tar i bruk PitStop konseptet.

Når vi nå søker nye Øygarden kommune om støtte til våre tjenester i 2020, så er det **PitStop Sotra** som står for denne søknaden og som trenger midler for å kunne videreføre vårt arbeid i pilotavdelingen, slik at flere unge i Nye Øygarden kommune med psykiske helseutfordringer kan få hjelp til å komme tilbake i skole og arbeid.

2.Kort om «PitStop»:

Samfunnsproblem: Ungt utenforskap er i dag en av de største utfordringene det norske samfunnet står overfor. Mer enn 80.000 unge under 30 år står utenfor skole og arbeid. Hvert år faller 1 av 3 unge ut av videregående skole og unge uføre øker stadig. Psykiske lidelser er den viktigste årsaken til at unge blir uføre. Omkostningene er store både for samfunnet og for de unge det gjelder. Beregninger som er gjort for å tallfeste kostandene ved ungt utenforskap, viser at hver ungdom som blir værende utenfor skole- og arbeidsarenaen gjennom et livsløp, koster samfunnet over 10 millioner kroner.

Løsning: PitStop Norge har målsetting om å hjelpe 10.000 av disse 80.000 unge i utenforskap, tilbake i skole og arbeid i løpet av de 5-10 neste årene. Det skal gjøres ved å utruste 20 frivillige organisasjoner fordelt over alle landets fylker, til å kunne engasjere seg i bekjempelsen av ungt utenforskap, gjennom PitStop sin innovative og nyskapende modell for inkludering. PitStop modellen har vært pilotert i 4 kommuner på Vestlandet de siste 3 årene og kan vise til svært gode dokumenterbare resultater. Det unike ved PitStop modellen er at det er utviklet et system for lavterskeltjenester, der man kombinerer faglighet OG frivillighet. Ved å kombinere faglige og frivillige ressurser, er det mulig å være tidligere ute og tettere på med skreddersydde og helhetlige tjenester. Unge med psykiske helseutfordringer slipper raskt til i PitStop sitt Livsmestringsprogram uten ventelister og omfattende søknader. Høy voksentetthet legger til rette for at de unge kan få tilbud om både individuell og gruppebasert undervisning, veiledning og aktivisering, for å bli bedre i stand til å kunne mestre livet generelt og skole og arbeid spesielt. Livsmestringsprogrammet tilbys via 3 ulike arenaer:

1. *En rehabiliteringsarena* for unge som har droppet ut av videregående skole og som trenger hjelp til å gjenoppta et studieløp.
2. *En alternativ læringsarena* for unge som står i fare for å droppe ut av videregående skole og som trenger et tilrettelagt løp for å kunne fullføre videregående opplæring.
3. *En aktivisering og arbeidstreningarena* for unge som lenge har vært utenfor skole og arbeid og som trenger inspirasjon og støtte for å få innpass i arbeidslivet.

Hvem gir og får hjelp? Målgruppen for programmet er unge med lette til moderate psykiske helseutfordringer i alderen mellom 15 og 30 år. Ungdommene rekrutteres inn i programmet både via kommuner, fylkeskommuner og via NAV. Hjelpen gis via små og store frivillige organisasjoner. Pr idag drives pilotorganisasjonen via Norsk Luthersk Misjonssamband og Tremorkirken på Sotra. Fra januar 2020 står bla Frelsesarmeen i Bergen, samt Tabernaklet i Bergen og Arna Misjonsmenighet klare til å ta i bruk PitStop-modellen via sine frivillige virksomheter.

Resultater: Så langt har 100 ungdommer vært gjennom PitStop-programmet, hvor 78 % har kommet seg videre enten i skole, i arbeid eller i annen tilrettelagt aktivitet. I tillegg viser erfaringene at ungdommene i snitt får halvert sine helseutfordringer etter å ha deltatt i PitStop programmet. 79 % har blitt tryggere på seg selv og opplever høyere mestring. 83 % har fått økt sin livskvalitet og har fått en mer meningsfull hverdag. Programmet har ulik varighet og ulikt innhold for hver enkelt ungdom, der skreddersøm vektlegges når ungdom møtes til felleskap, opplæring, aktivisering og

veiledning 3 dager i uken mellom kl 10 og 15. Innen 6-12 måneder er de fleste ungdommene videre enten i skole, arbeid eller annen tilrettelagt aktivitet.

Samarbeidspartnere: Innovasjon Norge, Arbeids- og Velferdsdirektoratet, Kavlifondet og Sparebanken Vest er med som finansielle støttespillere. Høgskolen på Vestlandet vil følge programmet med forskning de neste 3 årene, i samarbeid med Vestland Fylkeskommune og Fjell kommune.

Kostnad: Det koster 1,8 mill i året å drifte en PitStop avdeling/en frivillig organisasjon med 3 ansatte fordelt på 1,8 årsverk og 30 frivillige. En avdeling kan i snitt pr år hjelpe 90 ungdommer gjennom PitStop programmet. Dvs at prislappen pr ungdom som gjennomfører PitStop sitt 6 måneders livsmestringsprogram, kun er kr 20.000. Det er omtrent samme prisen som NAV betaler for 1 ungdom pr måned for å ha dem i tiltaket Arbeidsforberedende trening (AFT pr mnd = kr 16.000) Av de 90 ungdommene som årlig kan delta i programmet pr avdeling/frivillige organisasjon, kan 30 ungdommer rekrutteres inn via vår Rehabiliterings-arena fra ulike instanser i kommunene, 30 ungdommer kan rekrutteres inn via vår Alternative læringsarena fra videregående skoler/Fylkeskommunen og 30 ungdommer kan rekrutteres inn i vårt Alternative aktiviseringsprogram fra de lokale NAV kontorene. Prislappen for de offentlige instansene for å få 30 ungdommer hver gjennom Pitstop programmet, vil være kr 600.000 pr instans (Kr. 600.000 x 3 fra henholdsvis kommune, fylkeskommune og NAV) Tilsammen 1,8 mill.

Finansiering: 75 % av finansieringen av Pilotorganisasjonen (PitStop Sotra), har frem til dags dato kommet via prosjektmidler fra Avdir og Bufdir og 25 % av finansieringen har kommet via lokale gavemidler. Målsettingen for 2020 er at vi skal lykkes med å få lokale offentlige instanser til å ta over finansieringen av Pilotorganisasjonen PitStop Sotra, når prosjektmidlene for piloten nå tar slutt. For oppstart av 3 nye PitStop-avdelinger i Vestland fylke i 2020, trenger vi nye friske midler. Vi håper å skaffe til veie finansiering for denne skaleringen både via lokale, fylkeskommunale og nasjonale tilskuddsordninger.

Møter med Storting og Regjering: PitStop modellen ble i vår presentert for følgende Storingsrepresentanter: Ove Trellevik Fra Høyre, Silje Hjemdal og Helge Andre Njåstad fra Frp, Geir Toskedal og Hans Fredrik Grøvan fra Krf, samt Terje Breivik fra Venstre. Modellen ble også i vår presentert for følgende Statssekretærer i Regjeringen: Guro Angel fra Arbeids- og Sosialdepartementet, Jorunn Hallaråker fra Barne- og Familiedepartementet, Tom Erlend Skaug fra Kunnskapsdepartementet og Maria Jahrmann Bjerke fra Helse- og omsorgsdepartementet. I løpet av våren og sommeren har Pitstop også blitt kort presentert for bl.a Helseminister Bent Høie, Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad, Statssekretær Anne Bramo i Helse- og Omsorgsdepartementet, direktør for Utdanningsdirektoratet Hege Nilssen, samt for Kunnskapsdirektør i Arbeids- og velferdsdirektoratet Yngvar Åsholt.

Nominasjoner, anerkjennelser: I fjor ble Pitstop Norge en av de nominerte til FERD sin kåring av Årets Sosiale Entreprenør. I vår var vi blant de nominerte til Bærekraftsprisen som ble utdelt av Fana Sparebank. Vi ble i vår også av Bergen kommune valgt ut som en av de nominerte til Kunnskapskommunens forskning- og innovasjons pris.

3.Kort om PitStop konseptet

PitStop Sotra bruker et Plug and Play konsept som er utviklet i samarbeid med PitStop Norge der **Livsmestrings-Verktøy**, **Livsmestrings-Hjelpere** og **Livsmestrings-Arenaer** er satt i system.

Livsmestrings-Verktøy:

Unge i utenforskap som sliter med psykiske helseutfordringer, trenger **Mestrings-verktøy**, for å bedre kunne mestre egne liv og for å kunne komme tilbake i skole og arbeid. Mestrer sårbar og utsatt ungdom livet, så vil de også i større grad kunne mestre skole og arbeid ! Unge med psykiske vansker har ofte sammensatte og komplekse utfordringer og derfor trenger de tilgang til en mangfoldig verktøykasse med ulike typer verktøy. Mange aktører både nasjonalt og internasjonalt har over tid utviklet gode verktøy som kan hjelpe unge med psykiske helseutfordringer til en bedre hverdag. Vi har samlet noen av de evidensbasert verktøyene som har vist seg å gi best effekt og satt dem i system, slik at de skal være mer tilgjengelig for unge med psykiske helseutfordringer og for de frivillige organisasjonene som vil ta verktøyene i bruk sammen med denne aktuelle målgruppen.

Livsmestrings-Hjelpere:

Men verktøy alene gjør liten nytte for unge som sliter. Unge i utenforskap med psykiske vansker, har ofte liten motivasjon og manglende evne til å finne og ta i bruk de verktøyene som finnes på egenhånd. De trenger derfor støtte og veiledning både for å finne frem til aktuelle verktøy og til å ta dem i bruk, slik at de kan bli til nytte for dem. Derfor har vi laget et system for å rekruttere og utruste **Livsmestrings-hjelpere** som kan gå et stykke vei sammen med sårbar ungdom, for å støtte dem og hjelpe dem på veien fra utenforskap og tilbake i skole eller arbeid. Kommuner og fylkeskommuner drives ut ifra stramme økonomiske budsjetter, noe som gjør at de ikke har mulighet til på tilby unge i utenforskap, gode nok tjenester innenfor inkludering og psykisk helsevern. Det er en stor mangel på psykologer og helsesøstre i landets kommuner og på saksbehandlere ved NAV kontorene og ved Fylkeskommunene over hele landet. PitStop Sotra har derfor i samarbeid med PitStop Norge utviklet et system der «Frivilligheten» bakes inn i «Fagligheten», slik at man kan utløse flere ressurser på en kostnadseffektiv måte, til å bekjempe ungt utenforskap.

Livsmestrings-Arenaer:

For at unge i utenforskap skal få hjelp til å mestre livet bedre og på den måten styrke sine forutsetninger for å komme tilbake i skole og arbeid, trenger de ikke bare en verktøykasse med **Mestrings-verktøy** og **Mestrings-hjelpere** som lærer dem å bruke verktøyene. De trenger også tilrettelagte **Mestrings-arenaer**, der de kan få muligheten til å ta i bruk verktøyene de får, sammen med Livsmestrings-hjelperne. Endringsarbeid tar tid. Et verktøy alene, etterfulgt av noen få dagers opplæring, er ikke nok for at sårbar og utsatt ungdom skal klare å endre holdning og atferd. Unge i utenforskap trenger å få mulighet til å prøve og feile innenfor trygge rammer på trygge arenaer, lenge nok til at de klarer å innarbeide seg nye vaner. Først da vil verktøykassen de får tildelt, ha effekt.

4.Undervisning

Undervisningsopplegg

Ved PitStop sitt livsmestringsprogram

«Klar ferdig gå»

PitStop sin undervisningspakke har fått navnet Klar- Ferdig - Gå.
Undervisningen handler om å gjøre ungdommen **klar** til å mestre livet, relasjoner, skole og jobb. Det handler om å hjelpe dem til å bli **ferdig** med det vonde fra fortiden, skifte ut destruktive tanke-, reaksjons- og handlingsmønstre med konstruktive mønstre. Det handler også om å **gå** mot mål og drømmer med selvtillit og med gode verktøy for å mestre livets oppturer og nedturer

Bli klar til å møte verden, skole, jobb og relasjoner med selvtillit

Bli ferdig med fortiden, slik at du kan fokusere på nåtiden og fremtiden

Gå mot drømmene dine

I undervisningen jobber vi med 8 hovedtemaer:

1. Identitet

2. Drømmer og visjoner

3. Tankestyring

4. Følelsesregulering

5. Holdninger

6. Relasjoner

7. Kommunikasjon

8. Håndtering av motstand

Klar

Ferdig

Gå

Vi bruker enkle metaforer for at det skal være lett å huske hva hvert tema handler om. Vi bruker bil metaforen som passer godt med hele PitStop konseptet.

5. Aktiviteter

Aktiviteter på PitStop

Tre dager i uken tilbyr vi lystbetonte aktiviteter for ungdommene

Mandag: Kreativitet: Ungdommene lager og selger forskjellige produkter

1. Rekved Kunst

2. Kort/bordkort

3. Krus

4. Pulsvarmere

5. Julegodterier

Onsdag: Sport og Friluftsliv: Vi går ut på tur, drar på båtturer, spiller ball og lager bål

Fredag: Kafè: Ungdommene lager og selger mat

Andre aktiviteter

Musikk: Lære instrumenter, lage og spille musikk

Media: Film, foto og redigering

Oppussing: Redesign av gamle møbler, terrassebygging og maling av vegger

Arbeidsrettede aktiviteter

Eldrevenn: Ungdom får arbeidstrening gjennom å være sammen med og hjelpe eldre

Ungdomsvenn: Ungdom får arbeidstrening ved å gi elever på barneskole en alternativ skolehverdag

6.Samtaletilbud

PitStop sitt samtaletilbud

Karrierekartlegging og karriereveiledning

Individuelle samtaler

Gruppe samtaler

Artikler skrevet om PitStop

[illegible]

ARTIKLER SKREVET OM PITSTOP

Bergensavisen, BA har denne høsten laget en artikkelserie de har kalt «Veien tilbake» hvor de forteller historien til 8 ungdommer som har fått hjelp til å komme tilbake i skole og arbeid gjennom PitStop programmet.

Alle artiklene kan leses på nett via BA sin nettside:

<https://www.ba.no/utgave/ba-veien-videre/edition/5bf82314effa81621af8a86f>

1. Historien til Marta:

ARTIKLER SKREVET OM PITSTOP

2. Historien til Cassandra:

3. Historien til «Petters»:

4. Historien til Kjell:

ARTIKLER SKREVET OM PITSTOP

5. Historien til Stine:

6. Historien til Sebastian

7. Historien til Tim

ARTIKLER SKREVET OM PITSTOP

8. Historien til Christina

Journalisten sin oppsummering etter møtet med 8 ungdommer fra PitStop:

Artikler skrevet om en av PitStop Sotra sine frivillige medarbeidere

TILBUD FOR UNIK

ET UNKT

Marta (25) har vært innlagt Hun mener ungdom som s

Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...
Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...
Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...

Ungdom som s...

på psykiatrisk 80 ganger. ter ikke får god nok hjelp

Slik skal
behandling
av spise-
forstyrrelse
bli bedre

Medisinsk behandling
av spiseforstyrrelse
må bli bedre

Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...

Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...

Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...

Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...

Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...

Marta (25) har vært innlagt på psykiatri 80 ganger. Hun mener ungdom som s...

66 jeg innad at
jeg måtte ta
noen valg.
jeg måtte
begynne å ta
være på meg
selv og ta
innot hjelp

Ei modig kvinne med ein viktig budskap

25 år gamle Marta Engvik Fjærde er ei modig og sterk kvinne. Som 14-åring blei ho utsett for eit seksuelt overgrep. Hendinga tok over livet hennar. Ho slutta å ete, skada seg sjelv og prøvde å ta livet av seg.

Etter ti år som pasient og 80 innleggingar til psykiatrisk behandling, er Marta på veg tilbake til eit ordinært liv. Eit liv så ordinært som det kan bli etter ti år på, eller ingen utanforstående, har lært seg at det å fortelja korrige har vore.

Marta er modig og sterk, mellom anna fordi ho vågar å stå fram og fortelja historien sin her i Vestnytt.

Ho fortelja for eksempel om eit hjelpeapparat som ikkje fungerer like godt heile tida.

Skulen må bli betre til å avdekke problem blant ungdom, meiner ho. Eit anna problem er stadig nye behandlingar som ho må sette inn i historien sin, og eit standardisert behandlingsprogram som ikkje passar for alle. Dessutan manglar det eit døgnpent telefontilbod for ungdom i krise.

Marta er reflektert og tydelig på kva som kunne gjort situasjonen betre for henne. Det hjelpte. No skal Helse Bergen ta ho med på råd. Ho er plukka ut til å vere brukarrepresentant i eit prosjekt som har som mål å forbedre tilbodet til dei som treng slik hjelp i nye Øygarden og Askøy.

Helsevesenet her i landet er godt. Det er dei negative opplevingane vi høyrer om. Men dei er ikkje mindre viktige av den grunn. I alle fall ikkje når ungdom, i starten av livet, ikkje får den hjelpa dei treng, eller feil hjelp. Slik kan heile liv bli øydelagde.

Og det får store konsekvensar for den enkelte og menneska rundt dei. Men også for samfunnet. Dei kan bli ein utgiftspost i det offentlege budsjettet, i staden for å bidra med skattepengar inn i det same budsjettet.

Derfor er det bra at Helse Bergen lyttar til dei som har erfaring med tilbodet deira. Og når helsevesenet og hjelpeapparatet i kommunane set seg ned for å lytte, må dei også ta inn over seg innspel dei får.

Behova for kapasitet i helsevesenet blir truleg berre større etter kvart som vi blir fleire og lever lenger. Pengar til å dytte inn i alle hol, har neppe staten. Derfor må helsesektoren drive så effektivt som mogleg.

Å lytte til dei som må bruke tilbodet deira er derfor eit smart tiltak. Ved å spele på lag med pasientane kan hjelpeapparatet bli endå betre.

Marta jobbar som frivillig på Pitstop på Straume. Men ho drøymmer om å jobbe som erfaringskonsulent. Med invitasjonen frå Helse Bergen er ho allereie i gang med den karriera.

Inger Elise J. Rønne

Kjersti Nævdal

Christina Fagerlinde

Anne-Jo Lunde

Jorunn K. Rønne

Einar Nævdal

Kjersti Nævdal

8. PitStop i møte med politikere

Møte med Politikere

Møte med
Stortingsrepresentant for
FrP, Silje Hjemdal

Møte med Stortingsrepresentant for KrF,
Geir Toskedal

Møte med Stortingsrepresentant for Høyre
Ove Trellevik

Tekst

Møte med statssekretær Jorunn
Halleraker fra RFD og Maria
Jarmann Bjerke fra HOD

Møte med statssekretær
Tom Erlen Skaug fra
KD

Møte med statssekretær
Anne Bramo i HOD

Møte med politikere fra FrP

Møte med
stortingsrepresentant for
KrF Hans Fredrik

Møte med stortingsrepresentant Tore
Storehaug og flere andre politikere fra KRF

9.Forskning

PitStop leverer forskningsbaserte tjenester innenfor forebyggende arbeid for unge som sliter. Vi bruker evidensbaserte metoder som over tid har vist seg å gi god effekt. En forholdsvis ny forskningsrapport gjort av Sintef, viser at følgende 3 tiltak har best effekt for å hjelpe unge som sliter:

1. Høy grad av brukermedvirkning
2. Åpen dør for samtaler, med lav terskel
3. Kontinuitet i tilbudet

PitStop har lagt til rette for alle disse 3 faktorene i sitt Livsmestringsprogram.

1. **Brukermedvirkning:** På PitStop ivaretas brukermedvirkningsperspektivet hver dag, ved at ungdommene melder tilbake via en digital dagslogg hva de ønsker mer og mindre av i Livsmestringsprogrammet. Ved å komme med daglige tilbakemeldinger er ungdommene med å forme både rammer og innhold i PitStop-programmet
2. **Lavterskeltilbud med åpen dør for samtaler:** PitStop har egne samtalepartnere som er disponible for ungdommene til enhver tid. Ungdommene kan når som helst slippe til hos enten en helsesøster eller hos andre trygge voksne i programmet, slik at deres behov for å bli sett og hørt kan bli møtt der og da når det trengs.
3. **Kontinuitet i tilbudet:** PitStop har utviklet et 6 måneders program som tilbys, men har romslige og skreddersydde rammer, slik at unge som trenger lengre oppfølging får mulighet til det. Vi har også en åpen dør for de ungdommene som får «tilbakefall» og trenger en ny runde med oppfølging

Les mer om disse aktuelle forskningsresultatene som er produsert av Sintef og publisert på nettstedet forskning.no (https://forskning.no/sintef-partner-barn-og-ungdom/voksenprat-er-viktigst-for-ungdom-som-sliter/309256?fbclid=IwAR1nTNKeYZC_icN2ZLxFbm7i8Mo4XB_la94no1qLYr49hDx_h6wp04k8zb4q)

Fjell kommune har søkt Regionalt forsknings-fond om midler til et forskningsprosjekt som skal gjøres sammen med Vestland Fylkeskommune og Høgskolen på Vestlandet, der det skal forskes på PitStop-metoden og på samhandlingen mellom offentlig, privat og frivillig sektor, for å skape bedre tjenester for unge med psykiske helseutfordringer. Vedlagt ligger søknaden som Fjell kommune nylig har skrevet og sendt til RFF:

Søker [Kommune/enhet]:	Fjell Kommune
Navn på utlysningen:	Kvalifiseringsstøtte for kommuner

PitStop – bruk av tjenesteleverandør for å mobilisere frivillige for kommunen, for å hindre utenforskap blant ungdom

1. Bakgrunn

Unge i utenforskap er i dag en av de største utfordringene det norske samfunnet står overfor. 80.000 unge under 30 år står utenfor skole og arbeid. Omkostningene er store både for samfunnet og for de unge det gjelder. Tall fra SSB og NAV viser at Fjell kommune ligger høyt oppe på statistikken over antall unge i utenforskap. I følge KOSTRA tall er pr i dag 8,66 % av unge under 30 år i Fjell kommune under oppfølging fra NAV, fordi de er utenfor skole og arbeid. Så mange som 53,6% av ungdommene NAV Fjell følger opp har ikke fullført videregående skole.¹ Ungt utenforskap er derfor et område Fjell kommune må arbeide intensivt med for skape rom for bedre livsløp for utsatte ungdommer i kommunen.

Men stramme budsjetter gjør at vi i Fjell kommune pr i dag må kutte ned på våre tilbud innenfor psykisk helsevern og forebyggende arbeid for unge. Stram økonomi tvinger oss derfor til å tenke nytt om hvordan vi i fremtiden skaffer tilstrekkelige ressurser som kan sikre gode forebyggende tjenester for unge i utenforskap.

I Fjell kommune har vi i vår Handlingsplan og i våre satsningsområder for 2017-2020² vedtatt at vi i større grad skal legge til rette for en tettere samhandling med frivillige aktører, for å på den måten få tilgang til flere ressurser og sikre bedre tjenester. Fordi vi i Fjell kommune ønsker tettere samarbeid med frivillige aktører, har vi et godt utgangspunkt for innovative organisatoriske løsninger som bedre kan hjelpe ungdommene.

Innovasjonen

Problemet: Våre nåværende kommunale instanser, har begrenset kapasitet. Mange av kommunens ungdommer blir derfor stående lenge på ulike hjelpeinstansers ventelister før de får hjelp. Mens de venter på å slippe til, vokser problemene seg større grunnet passivitet og isolasjon. Når de først får hjelp, kan ofte problemene ha vokst seg så store og blitt så sammensatte, at det er nødvendig med omfattende og helhetlig innsats for å bote på og reparere skader. En annen utfordring med eksisterende kommunale tiltak, er at hjelpen som tilbys, som regel gis med utgangspunkt i hjelpeapparatet sine premisser, og ikke ut fra behovene til ungdommen som trenger ekstra tilrettelegging. Erfaring viser at unge i utenforskap trenger «romsligere» rammer med skreddersydde løsninger, for å kunne klare å gjennomføre skole og arbeid.

Løsningen: Et ledd i Fjell kommune sin satsning for å skape bedre tjenester for unge i utenforskap, har vært å legge til rette for en tettere samhandling mellom offentlige og frivillige aktører ved hjelp av PitStop-metoden. Gjennom PitStop metoden får sårbar ungdom som enten har falt ut eller står i fare for å falle ut fra skole og arbeid, delta i et 6 måneders Livsmestringsprogram, der deltakerne 3 dager i uken på dagtid, får tildelt en rekke Livsmestrings-verktøy som skal hjelpe dem til å bli mer robust i møte med livet generelt og med skole og arbeid spesielt. Filosofien bak metoden er følgende: Mestrer de unge livet, så mestrer de i større grad skole og arbeid. Gjennom både faglige og frivillige Livsmestrings-hjelpere, får ungdommene øve seg i å ta i bruk ulike Livsmestrings-verktøy på ulike Livsmestrings-arenaer, der alle aktiviteter er tilrettelagt og tilpasset med romslige rammer og skreddersydde løsninger for hver enkelt deltaker. Erfaringene så langt viser at tidlig intervensjon, høy voksentetthet pr deltaker og tilrettelagte og helhetlige løsninger, har hatt svært god effekt hos deltakerne i Livsmestringsprogrammet, der 78 av totalt 100 ungdommer har lyktes med å komme tilbake i skole og arbeid gjennom en 3-årig pilotfase. PitStop sitt lavterskeltilbud basert på faglighet og frivillighet,

¹ KOSTRA tall: <https://www.ssb.no/kommunefakta/fjell>

² Fjell kommune Handlingsprogram 2017-2020: <https://www.fjell.kommune.no/contentassets/64e0e0d2a6c3404482d812435315e392d1-handlingsprogram-ansbudsjett-og-okonomiplan.pdf>

har vist seg å være et godt supplement til kommunens eksisterende tjenester og har fungert som et sikkerhetsnett som har tettet huller der våre offentlige instanser ikke har strekt til.

Fjell kommune ønsker derfor å videreføre samarbeidet med PitStop, men har behov for å evaluere det organisatoriske perspektivet i denne måten å gi et tjenestetilbud til unge i utenforskap. Er det en god ide å utvikle tilbudet med en privat aktør? I eldreomsorgen har man valgt en annen tjenestemodell ved at kommunen selv inkluderer og organiserer frivilligheten. Det er behov for å studere fordeler og ulemper med den valgte organiseringen av PitStop-metoden og verifisere eller få indikasjoner på om hva som kan være nyttig og innovativt. PitStop-metoden bygger blant annet på innovasjons-litteraturen som vektlegger at innovasjoner er et resultat av samspill og relasjoner mellom ulike aktører. Den «interaktive innovasjons-forståelsen» hvor innovasjoner forstås som «kollektive prestasjoner», legges til grunn for utviklingen av innovasjonsprosessen. Siktemålet er å få til en samskaping mellom Fjell kommune, Vestland Fylkeskommune, NAV Fjell, FoU-miljø og PitStop. Innovasjonen er knyttet til bruken av en ekstern tjeneste-organisasjon som mobiliserer frivillige til et lavterskeltilbud som supplerer det offentlige der de selv ikke strekker til.

Regional relevans

Lokaliseringen av Pitstop og det allerede inngåtte samarbeidet med Fjell kommune gir en unik mulighet for å studere bruk av private tjenesteleverandører i det kommunale tilbudet, for å redusere utenforskap blant ungdom i regionen. Dette for å bedre kunne forstå hvilke strukturelle og organisatoriske faktorer i dette samarbeidet, som gir ungdom i utenforskap en bedre og raskere opplevelse av tilbudet fra Fjell kommune.

For å utvikle det kommunale innovasjonsprosjektet, ønsker Fjell kommune å bruke Høgskulen på Vestlandet til å forske på hvordan tjenesten er organisert ved bruk av «PitStop», fremfor å organisere hjelpetilbudet til de aktuelle ungdommene på annen måte. Kunnskapen som utvikles i kvalifiseringsprosjektet, skal sikre at kommunens behov ivaretas i utviklingen av PitStop tjenestene. Dette vil uten tvil ha stor verdi (både økonomisk og samfunnsmessig) for Fjell kommune, men også ha stor overføringsverdi til andre kommuner. Dette vil også være fordelaktig for bedriften PitStop, som er lokalisert på Vestlandet, og som retter seg inn mot et marked, hvor kommunene utgjør en viktig del av kundegrunnlaget. Fjell kommune ønsker med dette forskningsprosjektet å systematisere sin erfaring med ulike eksisterende metoder for å bekjempe ungt utenforskap. Kommunen ønsker også gjennom prosjektet å styrke sin kunnskap om hvilke nøkkelfaktorer som er nødvendig for innovasjon i offentlig sektor innenfor gitte området, og for offentlig-privat-frivillig samarbeid. Innovasjonen i prosjektet er videreutvikling og styrking av kommunens tilbud for å motvirke frafall blant ungdom i samarbeid med PitStop.

Fjell kommune sitt handlingsprogram for 2018-2021 («Mål og disponeringsbrev til fylkene») ref / NOU politikkutforming ³ beskriver tydelig at unge i utenforskap er en prioritert målgruppe, med aktivitetsplikt for alle ungdom under 30 år, med tidlig og tett oppfølging for å hindre lange perioder utenfor arbeid/ skole. *NAV Fjell sine føringer* sier også at ungdom er en prioritert gruppe, og at NAV skal arbeide særskilt for å sikre at unge er i aktivitet for å unngå passive mottakere av stønad. NAV har særlig fokus på å få unge til å gjennomføre videregående utdanning, og at ungdommer med helseutfordringer gjennomfører kombinasjon av aktivitet og behandling, så langt dette er mulig. Dokumentasjon fra FoU-miljøet vil kunne verifisere om dette er en god måte for å samhandle tjenestetilbud for unge. At det er riktig å legges utenfor egen driftsorganisasjon (som er en måte å organisere det på). Videre blir det i tiden som ligger foran, viktig for Fjell kommune å få oversikt over hvilke tiltak vi har og hvilke tiltak vi skal videreføre, for å bekjempe ungt utenforskap, når vi fra 2020 skal slå sammen Fjell kommune med Sund kommune og Øygarden kommune, til en felles storkommune, Nye Øygarden kommune.

Fagfeltet

Det er bekymringsfullt at den kunnskapen og de ressursene de unge i utenforskap representerer, ikke blir

³ [file:///C:/Users/khw.HVI/Downloads/MD-brev%202019%20fylkene%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/khw.HVI/Downloads/MD-brev%202019%20fylkene%20(2).pdf)

nyttiggjort. Frafall i videregående skole er i tillegg et problem for de unge som forventes å ha utdanning utover grunnskole, for å kunne delta i arbeidsliv eller i videre utdanning.⁴ Norsk og internasjonal forskning har sett på årsaker til frafall og utenforskap, og det handler særlig om sosial bakgrunn, tidligere skoleprestasjoner, akademisk- og sosialt engasjement, i tillegg til kontekstuelle variabler.⁵

Forskning på risikoelementer som er knyttet til unge som ikke er deltakere i arbeidslivet når de når en alder av 25 år.⁶ De tre risikoelementene som særlig var utslagsgivende handler om at disse ungdommene ikke bor med sine foreldre når de er 15 år, de har dårlige karakterer fra skolen og har i tillegg lavt oppmøte siste år i grunnskolen. For å kunne bedre utsiktene til deltakelse, handler mange tiltak om å få unge tilbake i skole eller arbeid, for å kunne bedre utsiktene framover.⁷

Forståelse av hvordan kontekstuelle variabler, slik som fylkets og kommunens rolle som skoleeier, i tillegg til styring av tiltak, mellom ulike myndighetsnivåer, er viktig for å kunne få innsikt i gode måter å arbeide for å få unge tilbake fra utenforskap til deltakelse. Særlig viktig er det å få fram kunnskap om hvordan kommune, NAV og fylke samhandler og koordinerer sine tjenester for gruppen som er i utenforskap. Samtidig er det andre aktører som ikke tilhører vanlige styringsstrukturer som kan bidra for å få unge tilbake til skole eller arbeid.

Kunnskapsbehovet og mål for FoU-prosjektet kvalifiseringsprosjektet skal bidra til å utvikle

Det er lite forskning om hvordan bruk av sosiale entreprenører og frivillige organisasjoner kan brukes som et supplement til offentlige tjenester, i tilbudet for å få unge på rett vei og hvilke endringer kommunen må gjøre for å gi bedre tjenester. En organisasjon har endret seg når den utviser ulike trekk på (minst) to ulike tidspunkt. Ulike trekk relateres f.eks. til organisasjonens *formelle struktur eller måten folk opptrer eller samhandler*.⁸ Når det kommer til organisatoriske endringsprosesser er det rådende perspektivet at endringsledelse er kontekstavhengig,⁹ altså at hva som skal endres, hvorfor og hvor endringen skal gjøres preger hvordan organisasjonen planlegger og gjennomfører endringer. Kommunen trenger kunnskap om hva som hemmer og fremmer implementering av nye endringer, organisasjonsstrukturer og metodikk. Det er behov for mer kunnskap om hvordan personer som er fagansatte eller frivillige kan få best mulig forutsetninger for å være til støtte og hjelp for ungdom i utenforskap. Formålet med kvalifiseringsprosjektet er å bidra med ny kunnskap om hvordan kommunen kan organisere og styrke sitt tjenestetilbud for ungdom i utenforskap, da spesielt lavterskeltilbudet. Dette er i tråd med Fjell kommunes handlingsprogram. Dette vil også ha betydning for den kommunen som etableres i 2020 når Sund, Fjell og Øygarden slås sammen. Styrken med prosjektet er samarbeidet mellom PitStop, Fjell kommune og brukerne, som gjør at det er kort vei mellom utviklere og brukere av metodikken. Denne tette koblingen gjør det lettere å avdekke hva som skal til ifht. organisering og samspill, for å få til et bedre lavterskeltilbud til ungdom i utenforskap.

I første omgang ønsker vi å gjennomføre et mindre forskningsprosjekt, som vil vise om det er grunnlag for å gå videre med en hovedprosjekt søknad, med utprøving i flere kommuner med et komparativt design. Et hovedprosjekt skal ha følgende tre delprosjekter, som skal inngå i denne søknaden om finansiering, til et større forskningsprosjekt (tentativt innhold i et hovedprosjekt):

1. Systematisk gjennomgang av erfaringer og resultater av pågående tjenestetilbud til unge i utenforskap (organisering og metodikken i eksisterende tilbud) flere kommuner (Sund, Fjell og Øygarden)
2. Utprøving og testing av ny og endret tilbudsmodell til unge i utenforskap (hvordan organisere, samhandle

⁴ Jf. Arnzen & Grøgaard, 2012; Bäckman et al., 2015; Lundahl & Olafsson 2014

⁵ Lamb et al., 2004; Markussen, 2010; Traag & van der Velden, 2008; Reegård & Rogstad, 2016

⁶ Markussen, E. (2016) 'Forskjell på folk!', in Reegård, K. and Rogstad, J. (Eds.) *De frafallne. Om frafall i videregående opplæring*, Gyldendal Akademisk, Oslo, pp. 22-61.

⁷ Walther 2006, Homme og Hope 2017

⁸ Jacobsen, D. I (2018). *Organisasjonsendringer og endringsledelse. 3. utgave*. Oslo: Fagbokforlaget

⁹ Pettigrew, A.M. and Whipp, R. (1991). *Managing Change for Competitive Success*, Oxford: Blackwell Publishers.

samt metodikk) for flere kommuner (Sund, Fjell og Øygarden).

3. Utforsking av muligheter for å få kommersialisert en ny inkluderingsmodell som kan styrke tjenestetilbudet for ungdom i utenforskap (organisasjons- og samhandlingsmodell av aktører og metodikk) for kommuner, og bli en integrert del av kommunens tilbud til ungdom som trenger støtte.

2. Mål, forskningsspørsmål og metode

Mål og delmål

Målet med kvalifiseringsprosjektet er å systematisere foreliggende erfaringer med ny alternativ metode (måte å organisere dette på og bruk av ny metodikk) for inkludering i Fjell kommune, for å bidra til utvikling av et komparativt hovedprosjekt med flere partnere.

Overordnet mål: Prosjektet skal bidra til at Fjell kommune får et styrket tilbud for unge i utenforskap, og bidra til videreutvikling av et skreddersydd tilbud for denne målgruppen

Bruk av tjenesteleverandør for å mobilisere frivillige for kommunen, for å hindre utenforskap blant unge

M1 (Delmål 1): Systematisere ulike erfaringer med samhandling mellom de tre parter (1. Offentlig kunde / ansvarlig for tjenestetilbud Fjell kommune og Vestland Fylkeskommune), 2. PitStop (tjenesteleverandør) og 3. Unge i utenforskap (brukere)

M2 (Delmål 2): Systematisere ulike erfaringer med støtteapparatet til brukerne (unge i utenforskap)

Forskingsspørsmål, metode og løsningsforslag

Prosjektet er organisert som et casestudium der tilgjengelig informasjon og dokumentasjon innhentes fra så mange interessenter som praktisk mulig, gjennom samhandlingsdata (intervju, deltakelse) og dokumenter og skriftlige kilder, som kan gjøres tilgjengelig for forskerne (kilde). Prosjektet har 2 arbeidspakker:

Arbeidspakke 1: HVL (KHV/KLH)	
Delmål 1	Systematisere aktørers ulike erfaringer med hvordan <u>samhandlingen</u> og <u>oppfølgingen</u> av unge i utenforskap fungerer, mellom frivillige, kommunale og private aktører, med utgangspunkt i <i>PitStops metode</i>
Forskingsspørsmål 1	Hvilke erfaringer har man med oppfølging av unge som er rammet av utenforskap? Hvordan oppleves bruk av tjenesteleverandør PitStop?
Forskingsspørsmål 2	Hvilke organisatoriske trekk ved tjenesteleverandør PitStop fungerer hemmende og fremmende for Fjell kommune? Herunder hvilke eventuelle gevinster/kostnader kan dokumenteres ved bruk av ekstern tjenesteleverandør?
Løsningsforslag 1.1	Fokusgruppeintervju med frivillige, kommunale (inkl personalet på et personalmøte) og ekstern tjenesteleverandør (fagansatte)
Løsningsforslag 1.2	Individuelle intervjuer med nøkkelpersoner (frivillige, kommunale inkl NAV og fylkeskommunen, spesialisthelsetjenesten, fagansatte)
Arbeidspakke 2: HVL (KHV/JJB)	
Delmål 2	Systematisere ulike erfaringer med støtteapparatet til brukerne (unge i utenforskap) <i>Systematisere ulike erfaringer med opplæring og bruk av PitStop metoden på unge som har droppet ut av videregående skole som hhv bruker/ikke bruker PitStop</i>
Forskingsspørsmål 3	Hvordan planlegger og tilrettelegger skolen for oppfølging av nye potensielle elever som står i fare for å droppe ut av skolen som hhv bruker/ikke bruker PitStop?
Løsningsforslag 2.1	Fokusgruppeintervju med ansatte i Fjell kommune og Hordaland Fylkeskommune (Nye Vestland fylkeskommune)
Løsningsforslag 2.2	Fokusgruppeintervju med unge som har opplevd utenforskap

Forskingsetikk

Unge og voksne som bruker tilbudet til PitStop vil fortsette med dette i prosjektperioden. Ulempene for deltakere i prosjektet vil dermed være små, all den tid de vil fortsette oppfølging og metodikken til PitStop, uten andre forstyrrelser fra prosjektet, enn deltakelse i gruppeintervjuer/intervjuer og hjemmebesøk. Det vil bli innhentet informert samtykke fra alle deltakerne i prosjektet, og disse kan når som helst og uten praktiske konsekvenser trekke seg fra prosjektet. Prosjektet skal meldes til Personvernombudet. De til enhver tid gjeldende regler for personvern og oppbevaring av data vil bli fulgt.

3. Prosjektorganisering

Prosjektleder og prosjektgruppen

Institutt for økonomi og administrasjon ved HVL har lang erfaring i utvikling av prosjekt og undervisning knyttet til endring, innovasjon og organisering. Prosjektleder er førstelektor Kari H Voldsund (KHV) som har lang erfaring innen innovasjons- og endringsarbeid, både som foreleser, prosjektleder og forsker. Prosjektmedarbeidere er Kristin Lofthus Hope, førsteamanuensis (KLH) og høyskolelektor Judith Johnstad Bragelien (JJB). Alle ansatt ved Institutt for økonomi og administrasjon. JJB har lang erfaring fra drift og utvikling av tjenester. KLH har også som forsker hatt fokus på hvordan utdanningssystemet håndterer det økende problemet med frafall fra videregående opplæring.¹⁰

Budsjett og milepæler

Arbeidspakker	K ₁ 2020	K ₂ 2020	K ₃ 2020	K ₄ 2020	Ansvarlig partner	Kostnader kr.
A1					HVL	
F _{1.1}	L _{1.1}	MP ₁			HVL (KHV/KHL)	200 000
F _{1.2}		L _{1.2}	MP ₂		HVL (KHV/JJB)	200 000
Egeninnsats					Fjell kommune	100 000
Egeninnsats					PitStop	50 000
A2					HVL	
F _{2.1}			L _{2.1}	L _{2.2} MP ₃	HVL (KHV/KHL)	300 000
Egeninnsats					Fjell kommune	100 000
Egeninnsats					PitStop	50 000

A: arbeidspakker med delmål M_i med tilhørende forskningsspørsmål F, K₁₋₄: Kvartal 1-4; L: Løsningsforslag til de respektive forskningsspørsmål; MP₁: Milepæl 1 - Når målformulering for delmål M₁ er oppnådd osv.

4. Opplegg for videre forskning og realisering av innovasjonen

Videreføring

Anvendelsen av resultatene i dette kvalifiseringsprosjektet skal i hovedsak brukes til å styrke et hovedprosjekt og muligheten for å få full finansiering. Vi mener at prosjektet er potensielt støtteverdig hos flere finansieringskilder. På grunn av den sterke regionale forankringen, vil det søkes Regionalt Forskningsfond Vest også i en hoved-søknad. Aktuelle utlysninger i NFR vil bli vurdert fortløpende.

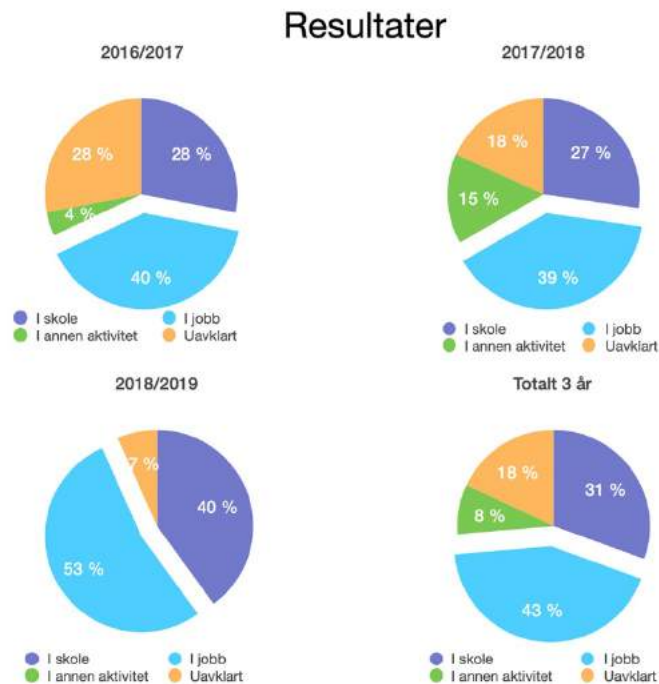
Realisering av innovasjonen.

Prosjektet vil bidra med kunnskap om hvordan kommuner kan samhandle med private og frivillige aktører for å gi unge i utenforskap et bedre tilbud. Videre er det også viktig at metodikk og verktøy benyttet for unge i utenforskap, blir vitenskapelig dokumentert. Erfaringer fra Fjell kommune vil være nyttige for andre kommuner og fylkeskommuner, og for virksomheten som retter seg mot kommunale kunder. Innovasjonen vil bidra til å forstå om det er en forskjell for de frivillige, om de jobber for kommunen eller for et privat selskap og om det er blitt implementert på en annen måte i andre kommuner. Er det en bedre eller en annen kultur i Fjell kommune som gjør denne kommunen unik i forhold til andre kommuner og som gjør at den skiller seg ut. Prosjektet vil også bidra med kunnskap rundt organisering, oppfølging og samordning av opplæring og bruk av metodikk og verktøy, og vil bidra til at det utvikles større og mer robuste miljøer rundt eksisterende og kommende brukere av PitStop-konseptet. Kommunen vil kunne videreutvikle dagens system og samhandling, med andre frivillige, private aktører og få dette inn i den daglige drift. Gjennom den nye løsningen, vil man både styrke opplæringen av ansatte og på sikt realisere en økonomisk gevinst, ved at færre unge vil havne i utenforskap. Samtidig som kvaliteten på tjenestetilbudet til unge i utenforskap økes betraktelig, ved hjelp av et fokus på innovative løsninger og samspill mellom bruker og aktører i tjenestetilbudet. Noe som vil bidra til at kommunen bedre realiserer sine forpliktelser til gruppen. Dette er i tråd med handlingsprogrammet til Fjell kommune, men også HVL's strategi: Tett på! Samspel, Bærekraft og Nyskaping.

¹⁰ I prosjektet «Øst in transition» ble det forsket på overgangen mellom ungdomsskole og videregående opplæring og hvilke tiltak som settes i verk, hvordan de styres og gjennomføres. Prosjektet var finansiert av Forskningsrådets FINNUT-program.

10. Resultater

I løpet av en 3 års periode har 100 ungdommer vært gjennom PitStop sitt Livsmestringsprogram. Av disse 100 ungdommene har tilsammen 43 % kommet i arbeid, 31 prosent har gjenopptatt et utdanningsløp og 18 % har kommet seg videre i annen tilrettelagt aktivitet (feks ved dagsenter)

11.Videoer som viser ungdommenes opplevelse av å være på PitStop

Sommeravslutning på PitStop 2019

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/576312802894548/>

Welina forteller hvordan hun har fått hjelp på PitStop

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/354812558765145/>

Erik forteller hvordan han fikk hjelp til en ny start

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/1964613563644362/>

Iselin forteller hva som har hjulpet henne tilbake på rett spor

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/634472093694558/>

Mathias forteller hva som har vært viktig for ham for å klare å begynne på nytt

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/344114776258204/>

10 andre ungdommer forteller hvilke nytteverdi de har hatt av å delta på PitStop

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/527388991030035/>

En hilsen fra noen av PitStop sine medarbeidere

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/2192334504379838/>

Hva er egentlig PitStop ?

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/189546498147621/>

Aktiviteter på mandager:

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/195351597567111/>

Aktiviteter på onsdager:

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/195398807562390/>

Aktiviteter på fredager:

<https://www.facebook.com/pitstopung/videos/195354850900119/>

NRK reportasje: (Sak nr 7 i denne sendingen, trykk på «**vis mer**» under NRK bilde, så kommer saken «Pitstop for unge» opp, trykk på den)

<https://tv.nrk.no/serie/distriktsnyheter-vestlandsrevyen/201903/DKHO99032819/avspiller>

12. Attester fra noen av våre samarbeidspartnere

Dato: 19.10.2017

Attest

NAV Fjell har samarbeida med Pitstop, sidan oppstarten av tiltaket, hausten 2016. Som tilsette i ungdomsteamet ved NAV Fjell ser vi at det er mange ungdommar som er for svake til å delta på arbeidsretta tiltak. Ungdommane har gjerne droppa ut av vidaregåande utdanning, og slit med låg sjølvkjensle. Vi har også fleire ungdommar som slit med rus og psykiatri, men som enda ikkje er ferdig utreda og har fått ei klar diagnose. Nokre er ikkje motiverte for behandling, medan andre har ikkje fått klarheit i kva behandling som kan vere den rette for dei.

Pitstop uttrykkjer at dei er eit tilbod, der ungdommane får moglegheit til å utvikle seg sjølv, før dei kan bli klare for arbeidsretta tiltak. Auke av sjølvmeistring og eigenmotivasjon står høgt i fokus ved Pitstop. Ungdommane får tid og rom til å utvikle sine interesser og å få ei heiltheitleg vurdering av sine ressursar og moglegheiter. Pitstop har dyktige ansatte og frivillige, som er med på å følgje den enkelte brukar tett opp. Brukarane har vekentlege samtalor med helsesøster, vernepleiar og sjukepleiarar, som arbeidar ved Pitstop. Der får dei lufte «problema» og utfordringa dei måtte ha, slik dei slepp å gå aleine med desse kjenslene.

Dei tilsetje ved Pitstop brukar tid på å kartleggje deltakaranes kunnskap, haldningar og ferdigheiter. Dei kartlegg både deira kognitive, emosjonelle, sosiale og praktiske ferdigheiter.

NAV Fjell har tilvist fleire deltakarar til Pitstop, som eit steg på vegen til å verta klar for arbeidsretta aktivitet. Deltakarane har i stor grad sett på Pitstop som å vere svært lystbetont. Fleire skryt av tiltaket, og meiner dei har vokse mykje på å vere der. Sjølvtillitten er betra, og dei er betre rusta for å kome seg ut i arbeidsretta aktivitet etter gjennomført tiltaksperiode på PitStop.

NAV FJELL // ARBEIDS OG VELFERDSETATEN

Postadresse: Postboks 143 // 5341 STRAUME

Besøksadresse : Fjell Rådhus, Foldnesvegen 1 // 5353 Straume
Tel: 55 55 33 33 // Faks: 53 04 44 31

www.nav.no nav.fjell@nav.no

Rong 01.12.17

ATTEST

NAV Øygarden har samarbeidet med Pitstop siden høsten 2016.

Vi har hatt veldig god nytte av prosjektet selv om vi er en liten kommune.

Det vi i Øygarden særlig liker med prosjektet, er det målrettede opplegget de har.

Det at ungdommene får tett oppfølging med samtaler mener vi er viktig for å lykkes med å få de ut jobb eller avklart videre mot behandling. 6 måneders varighet tror vi også er en god lengde på oppfølgingen. En unngår at plassen blir et «oppholdssted» for ungdommene som er med. Med så kort varighet vil en raskt komme i målrettet og positiv posisjon til ungdommen slik vi ser det.

Det varierte tilbudet fra Pit-Stop gjør at en får engasjement fra ungdommene.

Ut i fra det vi erfarer får ungdommene et veldig godt og profesjonelt opplegg, samt god tilpasset oppfølging gjennom Pit-Stop til den enkelte.

NAV Øygarden har hatt 7 ungdommer inne i prosjektet.

1 har kommet i utdanning

1 avklares av OT/PPT mot videre utdanning

3 har kommet i arbeidstrening

2 stk har nettopp startet i prosjektet

Med vennlig hilsen

Vidar Sangolt

Leiar NAV Øygarden

Tlf 55553333 // Mobil 99 16 15 46

e-mail: vidar.sangolt@nav.no

www.nav.no

// NOTAT

Uttalelse vedr. Pit-Stop fra NAV Askøy v/ Mette Tvedt

Vi opplever at mange ungdommer er for svake til å delta på tradisjonelle arbeidsrettene tiltak. Eksempelvis ungdom som har droppet ut fra videregående utdanning, og som sliter med lav selvfølelse, rus og psykiatri men som ikke har fått en klar diagnose.

Vi har hatt samarbeidsmøtet mellom NAV Askøys ungdomsteam og leder for Pit-stop v/ Annette Lilletvedt og opplever samarbeidet som konstruktivt og fleksibelt.

NAV askøy har pr.d.d en ungdom som får oppfølging fra Pit-Stop. Vi ser for oss at Pit-Stop er et tiltak som vi vil benytte til andre ungdommer i målgruppen i fremtiden.

Vi har invitert Pit-Stop til våre gruppetiltak VEMA og «Sammen» for å presenterte og informere ungdom om aktiviteter og hva Pit-Stop kan bidra med for den enkelte ungdom.

Pit-Stop representerer at tiltak som vi har etterspurt i NAV Askøy. Vi tror at et slikt lavterskeltilbud vil kunne bidra til å hjelpe flere ungdommer nærmere arbeid.

Vennlig hilsen

Mette Tvedt
Fagkonsulent – NAV Askøy
Telefon: 55 55 33 33
Mobil: 970 51 736
E-post: mette.tvedt@nav.no

NAV ASKØY //

Postadresse: Postboks 14 // 5321 KLEPPESTØ

Besøksadresse: Kleppstø Senter 2.etg // 5300 KLEPPESTØ
Tel: 55 55 33 33 // Faks: 53 04 36 51

www.nav.no // nav.askoy@nav.no

28.03.2017

NAV Fjell har samarbeida med Pitstop, sidan oppstart av prosjektet hausten 2016. Eg, som rådgjevar i ungdomsteamet, har kun positivt å seie om Pitstop. NAV Fjell har henvist fleire deltakarar til Pitstop, og deltakarane skryt av tilbodet. Fleire av deltakarane slit med sosial angst og depresjon, og treng ein trygg stad å vere før dei skal ut i arbeidsretta aktivitet. Deltakarane fortel at Pitstop har gitt dei mykje, både med tanke på auka sjølvkjensle og styrking av sosialt nettverk. Eg ser sjølv at livsgleda til deltakarane har auka blant nokre av mine brukarar som har delteke ved Pitstop.

Fleire av deltakarane som NAV Fjell har henvist til Pitstop, har no gått vidare til arbeidsretta aktivitet, som arbeidstrening og ordinær jobb. Nokre av brukarane har uttalt at Pitstop var det som skulle til for å kome seg vidare i livet.

NAV Fjell ser på det som hensiktsmessig å nytte Pitstop vidare for brukarar som slit med ulike psykiske og sosiale utfordringar.

Med venleg helsing

Cecilie Skrede Høidal
Rådgjevar
NAV Fjell

NAV Fjell//Arbeids og velferdsetaten
Postadresse: Postboks 143 // 5341 STRAUMH

Besøksadresse: Fjell rådhus, Foldnesvegen 1// 5353 Straume
Tel. 55 55 33 33 // Faks: 53 04 44 31

www.nav.no // nav.fjell@nav.no

Hei

Noen ord om kva eg synes om tiltaket Pitstop og samarbeidet med dere. Pitstop har eg bare positivt å si om. Første gang jeg tok kontakt med dere ble jeg møtt med stor velvillighet og ønske om å være til hjelp. Videre har Pitstop gitt tilbakemelding hver uke på oppmøte. Det gjør det lettere for oss å fange opp og gripe tak i når noe er vanskelig for brukere.

Primærkontakt til bruker har møtt på ansvarsgruppemøte, noe som er viktig for å kunne gi brukere hensiktsmessig og god hjelp. Jeg har også et inntrykk av at dere er villig til å strekke dere langt for å hjelpe den enkelte, og det synes jeg er bra.

Selve tiltaket ser jeg som et kjempeflott tilbud for de ungdommene som strever og som ikke har funnet sin vei i livet. Vi vet at dette er en sårbar gruppe og uten at noen fanger dem opp, er faren stor for at de kan bli uføretrygdet. Det at dere gir dem mulighet for mestringsopplevelser i trygge rammer og rom for å prate om utfordring, er flott. I tillegg hjelper dere ungdommen videre i arbeidstiltak/skole.

Jeg håper virkelig at dette tilbudet består. I mitt arbeid som psykisk helsearbeider er det betryggende å vite at det finnes et slik tilbud, og at jeg kan henvende meg til dere når jeg er i kontakt med ungdom, som trenger et tilbud i et trygt og voksende miljø.

Med venleg helsing

Else Norunn Skjæveland

Psykiatrisk vernepleier

Avd. Rus og psykisk helse

Øygarden kommune

Telefon: 56 38 54 44 **Mobil:** 992 16 112

E-post: else.norunn.skjaeveland@oygarden.kommune.no **Heimeside:** www.oygarden.no

 - Brubysgjæren

Til den det måtte angå

27.11.17

Jeg bekrefter at Oppfølgingstjenesten benytter 24/7 sitt tiltak for ungdom.

Det tilbudet som 24/7 har, er et viktig lavterskeltilbud for ungdom i Sund, Fjell, Øygarden og Askøy. Vi i Oppfølgingstjenesten ser at det er behov for et slikt tiltak for ungdom i målgruppen, som ikke er i annen aktivitet.

Oppfølgingstjenesten har sammen med prosjektleder Annette Lilletvedt vært med å utarbeide samarbeidsrutiner i forhold til: målgruppen, inntakskriterier, formål og innhold.

Rådgiverne i Oppfølgingstjenesten samarbeider godt med 24/7. Den tette dialogen mellom 24/7, Oppfølgingstjenesten og den enkelte ungdom fører til at mange ungdommer lykkes med den aktiviteten som 24/7 tilbyr. Ungdommene melder tilbake at aktivitet på 24/7 har ført til at de klare og begynner på skole eller i annen aktivitet.

Cecilie Øvstedal
OT Leiar
OT/PPT – Hordaland Fylkeskommune

TEF +47 992 55 824 / 55 53 91 30
www.hordaland.no

 HORDALAND FYLKESKOMMUNE	Opplæringsavdelinga
	OPPFØLGINGS- OG PEDAGOGISK- PSYKOLOGISK TENESTE Region Sentrum / Vest

Vår ref.:

Dykkar ref.:

Dato: 29.03.2017

Rapport samhandling, 24/7 senteret; PitStop og Oppfølgingstenesta HFK

OT vart kontakta i mai 2016 av Annette L. Lilletvedt der ho informerte om eit nytt prosjekt for risikoutsett ungdom på Sotra, og ønskte kontakt med ulike aktørar i regionen for samhandling. Vedlagt var informasjon om prosjektets målgruppe, mål og metodar.

Frå mai til oktober 2016 hadde 24/7 og OT fleire møte der det vart drøfta kva informasjon og innhald i tiltaket OT rådgjevarar skulle gje ungdom som har avbrote vg. skule, då ungdom frå OT kan ha behov for tett oppfølging ved overgangar og i ulike tiltak. Det var og viktig for OT å ha ei brosjyre å kunne gje ungdom og føresette vedkomande tiltaket. OT vil ha behov for informasjon undervegs i tiltaket vedkomande aktivitetar, oppmøte, utfordringar og evn. plan den einskile deltakar kan ha for vidare opplæring i vg. skule etter fråfall. Om motivasjonen og trua på eiga mestring kan styrkast.

I oktober/november 2016 byrja ungdom i regionen å nærme seg dette nye tiltaket og OT har etter avtale følgd kvar ungdom til første samtale for å trygge overgangen. Det har fungert godt. Ei flott brosjyre kom kjapt på plass. Den har vore særskild viktig. OT rådgjevarar som har ungdom i tiltaket får ein liten rapport kvar veke, og det set vi stor pris på

Frå oktober 2016 til mars 2017 har det vore tett dialog, og mange ungdommar frå OT har vore innom tiltaket. Prosjektleiaren Annette L. Lilletvedt og OT v/underteikna har hatt mange telefonsamtalar og nokre møte der vi har fått drøfte utfordringar og gjort justeringar for å kunne forstå kvarandre si målsetting for ungdommen betre. For å vere eit heit nytt prosjekt med fleire ulike interessefelt må ein frå OT si side seie at det fungerer svært godt, og at ungdommen trives.

Det er absolutt behov for eit låg terskel tilbod for ungdom i denne regionen som dekkar kommunane Fjell, Sund og Øygarden.

Oppfølgingstenesta ser fram mot vidare samhandling med 24/7 senteret; PitStop.

Med venleg helsing
Gro Rong
OT-rådgjevar
Oppfølgingstenesta region Nord

**HORDALAND
FYLKESKOMMUNE**

Agnes Mowinckelsgt. 6 | Postboks 7900 | 5020 Bergen
Tlf. 55239470/85 Mobil 45298533

13.Budsjett for PitStop Sotra for 2020

PITSTOP SOTRA - BUDSJETT 2020

Regnskapskonto	Budsjett
----------------	----------

Driftsresultat

Driftsinntekter

3200 Salgsinntekt, utenfor avgiftsområdet	
Annen driftsinntekt	
3440 Tilskudd fra Avdir	
3441 Overføring Avdir fra 2018	
3442 Renteinntekter på tilskudd	
3443 Tilskudd fra BufDir	
3900 Annen driftsrelatert inntekt	
Nye øygarden kommune	600 000
Vestland fylkeskommune	1 200 000
Annen driftsinntekt	1 800 000
Driftsinntekter	1 800 000

Driftskostnader

Lønnskostnad (2,2 årsverk)

5000 Lønn til ansatte	941 000
5020 Feriepenger	112 000
5400 Arbeidsgiveravgift	133 000
5401 Arbeidsgiveravgift av opptjente feriepenger	15 900
5901 Gave til ansatte, ikke fradragsberettiget	
5920 Yrkesskadeborsikring	18 000
5945 Pensjonsforsikring for ansatte	60 000

Lønnskostnad

1 279 900

Annen driftskostnad

6300 Leie lokale	144 000
6420 Leie datasystemer	51 000
6500 Minibuss	10 000
6540 Inventar	13 000
6551 Datautstyr (hardware)	8 000
6690 Reparasjon og vedlikehold annet	3 000
6800 Kontorrekvisita	21 000
6860 Mat og drikke til aktiviteter	55 000
6861 Utstyr til aktiviteter	17 000
6862 Andre kostnader til aktiviteter	8 000
6863 Kurs	53 000
6864 Frikultutstyr	-
6870 Bevertning møter	7 500
6900 Telefon	6 000
7140 Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	9 000
7160 Diettkostnad, ikke oppgavepliktig	6 000
7300 Kjøp av tjenester fra PitStop AS	96 000

Arkiv:

Arkivsaknr: 19/287 - 3

Sakshandsamar: Beate Hetlevik

Saksframlegg

SAKSGANG

Utval	Møtedato	Saknr
Utval for samfunnsutvikling	04.12.2019	006/19

Ymse